

**VIJEĆE MINISTARA
BOSNE I HERCEGOVINE**

674

Na temelju članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 94/07 i 24/08) a u svezi sa Zaključkom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine sa 75. sjednice održane 7.4.2025. godine, na 106. sjednici održanoj 23.3.2026. godine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine donijelo je

**ODLUKU
O OSNIVANJU ORGANIZACIJSKOG ODBORA ZA
SUDJELOVANJE BOSNE I HERCEGOVINE NA
SPECIJALIZIRANOJ IZLOŽBI EXPO 2027 U
BEOGRADU**

Članak 1.

(Predmet Odluke)

Ovom se odlukom utemeljuje Organizacijski odbor za sudjelovanje Bosne i Hercegovine na specijaliziranoj izložbi EXPO 2027 Beograd (u daljnjem tekstu: Organizacijski odbor), utvrđuje se sastav Organizacijskog odbora, način rada i druga pitanja od značaja za pripremu i provedbu nastupa Bosne i Hercegovine na svjetskoj izložbi EXPO 2027 Beograd (u daljnjem tekstu: EXPO 2027).

Članak 2.

(Sastav Organizacijskog odbora)

- (1) Organizacijski odbor čine sljedeći članovi:
- Staša Košarac, ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, predsjedatelj Organizacijskog odbora, povjerenik;
 - Ljiljana Lovrić, zamjenica ministra vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, zamjenica predsjedatelja Organizacijskog odbora;

- Hamdo Tinjak, tajnik Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, zamjenik predsjedatelja Organizacijskog odbora;
- Aleksandar Vranješ, veleposlanik Bosne i Hercegovine u Republici Srbiji, član;
- Pantelija Mičić, šef Ureda ministra vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, član;
- Srdan Amidžić, ministar financija i trezora Bosne i Hercegovine, član;
- Samir Karić, šef Odjela za ekonomsku diplomaciju Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine, član;
- Haris Čengić, pomoćnik ministra u Sektoru za geodetske, geološke i meteorološke poslove Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine, član;
- Zlatan Klokić, ministar za europske integracije i međunarodnu suradnju Vlade Republike Srpske, član;
- Ned Puhovac, ministar trgovine i turizma Vlade Republike Srpske, član;
- Radenko Bubić, ministar privrede i poduzetništva Vlade Republike Srpske, član;
- Petar Đokić, ministar energetike i rudarstva Vlade Republike Srpske, član;
- Bojan Vipotnik, ministar za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju Vlade Republike Srpske, član;
- Vojin Mijatović, zamjenik premijera Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, član;
- Sanja Vlajsavljević, ministrica kulture i športa u Vladi Federacije Bosne i Hercegovine, član;
- Amir Hasićević, ministar trgovine u Vladi Federacije Bosne i Hercegovine, član;

- r) Nasiha Pozder, ministrica okoliša i turizma u Vladi Bosne i Hercegovine, član;
 - s) Vedran Lakić, ministar energije, rudarstva i industrije u Vladi Federacije Bosne i Hercegovine, član;
 - t) Željko Nedić, ministar prostornog uređenja u Vladi Federacije Bosne i Hercegovine, član;
 - u) Srđan Blažić, šef Odjela za gospodarski razvitak, šport i kulturu Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, član;
 - v) Marko Kubatlija, direktor Agencije za promidžbu inozemnih ulaganja Bosne i Hercegovine, član;
 - z) Zdravko Marinković, potpredsjednik Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine;
 - aa) Emir Pašić, voditelj Centra za međunarodnu i suradnju s EU fondovima Gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine, član; i
 - bb) Goran Račić, predsjednik Gospodarske komore Republike Srpske, član.
- (2) Predsjedatelj i zamjenici predsjedatelja čine kolegij Organizacijskog odbora, koji odluku donosi konsenzusom.
- (3) U svrhu kvalitetnije pripreme i provedbe sudjelovanja Bosne i Hercegovine na EXPO 2027, u rad Organizacijskog odbora po potrebi mogu biti uključeni i predstavnici drugih tijela/institucija i pravnih osoba a, odluku o tome donosi Organizacijski odbor.
- (4) Za obavljanje upravno-tehničkih poslova za rad Organizacijskog odbora imenuju se tajnici Organizacijskog odbora, i to:
- a) Vanja Biletić, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine,
 - b) Daliborka Pilindavić, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine; i
 - c) Akisa Tvrtković, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine.

Članak 3.

(Zadaće Organizacijskog odbora)

- (1) Organizacijski odbor ima sljedeće zadaće:
- a) dostavlja Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine potrebna financijska sredstva i druge izvore financiranja za sudjelovanje Bosne i Hercegovine na EXPO 2027 koji ista predlaže Vijeću ministara Bosne i Hercegovine;
 - b) koordinira i prati rad radnih skupina/projektnih timova na provedbi programa sudjelovanja Bosne i Hercegovine na EXPO 2027;
 - c) utvrđuje projektne zadaće za pojedine segmente sudjelovanja Bosne i Hercegovine na EXPO 2027 te vrši izbor neposrednih nositelja projekta, radnih skupina i projektnih timova;
 - d) vrši i druge poslove i zadaće sukladno odlukama Vijeća ministara Bosne i Hercegovine u svezi s EXPO 2027.
- (2) U slučaju da Odbor ne postigne suglasnost o pitanjima iz svoje nadležnosti, s ciljem nastojanja za postizanjem suglasnosti, predsjedatelj i zamjenici će se sastati i konsenzusom riješiti predmetno pitanje.
- (3) Za svoj rad Organizacijski odbor odgovara Vijeću ministara Bosne i Hercegovine kome podnosi polugodišnja i konačno izvješće o provedbi programa EXPO 2027.
- (4) Naknada za članove Odbora i tajnike bit će uređena posebnom odlukom na godišnjoj razini.

Članak 4.

(Način rada Organizacijskog odbora)

Organizacijski odbor će na konstitutivnoj sjednici konsenzusom donijeti poslovnik o radu kojim će se utvrditi način rada i odlučivanja kao i druga pitanja značajna za rad Organizacijskog odbora.

Članak 5.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 74/26

23. ožujka 2026. godine
Sarajevo

Predsjedateljica

Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, v. r.

На основу члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 94/07 и 24/08) а у вези са Закључком Савјета министара Босне и Херцеговине са 75. сједнице одржане 7.4.2025. године, на 106. сједници одржаној 23.3.2026. године, Савјет министара Босне и Херцеговине донио је

ОДЛУКУ

О ОСНИВАЊУ ОРГАНИЗАЦИОНОГ ОДБОРА ЗА УЧЕШЋЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ НА СПЕЦИЈАЛИЗОВАНОЈ ИЗЛОЖБИ ЕКСПО 2027 У БЕОГРАДУ

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Овом одлуком се оснива Организациони одбор за учешће Босне и Херцеговине на специјализованој изложби ЕКСПО 2027 Београд (у даљњем тексту: Организациони одбор), утврђује се састав Организационог одбора, начин рада и друга питања од значаја за припрему и реализацију наступа Босне и Херцеговине на свјетској изложби ЕКСПО 2027 Београд (у даљњем тексту: ЕКСПО 2027).

Члан 2.

(Састав Организационог одбора)

- (1) Организациони одбор чине следећи чланови:
- a) Сташа Кошарац, министар спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине, предједавајући Организационог одбора, комесар;
 - b) Љиљана Ловрић, замјеника министра спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине, замјеника предједавајућег Организационог одбора;
 - ц) Хамдо Тињак, секретар Министарства спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине, замјеник предједавајућег Организационог одбора;
 - д) Александар Врањеш, амбасадор Босне и Херцеговине у Републици Србији, члан;
 - е) Пантелија Мићић, шеф Кабинета министра спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине, члан;
 - ф) Срђан Амићић, министар финансија и трезора Босне и Херцеговине, члан;
 - г) Самир Карић, шеф Одејека за економску дипломатију Министарства иностраних послова Босне и Херцеговине, члан;
 - х) Харис Ченгић, помоћник министра у Сектору за геодетске, геолошке и метеоролошке послове

- Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине, члан;
- и) Златан Клокчић, министар за европске интеграције и међународну сарадњу Владе Републике Српске, члан;
- ј) Нед Пуховац, министар трговине и туризма Владе Републике Српске, члан;
- к) Раденко Бубић, министар привреде и предузетништва Владе Републике Српске, члан;
- л) Петар Ђокић, министар енергетике и рударства Владе Републике Српске, члан;
- м) Бојан Випотник, министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију Владе Републике Српске, члан;
- н) Војин Мијатовић, замјеник премијера Владе Федерације Босне и Херцеговине,
- о) Сања Влаисављевић, министар културе и спорта у влади Федерације Босне и Херцеговине, члан;
- п) Амир Хасичевић, министар трговине у Влади Федерације Босне и Херцеговине, члан;
- р) Насиха Поздер, министар екологије и туризма у Влади Федерације Босне и Херцеговине, члан;
- с) Ведран Лакић, министар енергије, рударства и индустрије у Влади Федерације Босне и Херцеговине, члан;
- т) Жељко Недић, министар просторног уређења у Влади Федерације Босне и Херцеговине, члан;
- у) Срђан Блажић, шеф Одјељења за привредни развој, спорт и културу Владе Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, члан;
- в) Марко Кубатлија, директор Агенције за унапређење страних инвестиција Босне и Херцеговине, члан;
- з) Здравко Маринковић, потпредседник Спољно-трговинске коморе Босне и Херцеговине;
- аа) Емир Пашић, водитељ Центра за међународну и сарадњу са ЕУ фондовима Привредне коморе Федерације Босне и Херцеговине, члан; и
- бб) Горан Рачић, председник Привредне коморе Републике Српске, члан.
- (2) Председавајући и замјеници председавајућег чине колегијум Организационог одбора који одлуке доноси консензусом.
- (3) У сврху квалитетније припреме и реализације учешћа Босне и Херцеговине на ЕКСПО 2027, у рад Организационог одбора по потреби могу бити укључени и представници других органа/институција и правних лица а, одлуку о томе доноси Организацијски одбор.
- (4) За обављање административно-техничких послова за рад Организационог одбора именују се секретари Организационог одбора и то:
- а) Вања Билетић, Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине,
- б) Далиборка Пилиндавић, Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине; и
- ц) Акиса Твртковић, Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине.
- Члан 3.
(Задаци Организационог одбора)
- (1) Организациони одбор има следеће задатке:
- а) доставља Министарству спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине потребна финансијска средства и друге изворе финансирања за учешће Босне и Херцеговине на ЕКСПО 2027 који иста предлаже Савјету министара Босне и Херцеговине;
- б) координира и прати рад радних група/пројектних тимова на реализацији програма учешћа Босне и Херцеговине на ЕКСПО 2027;
- ц) утврђује пројектне задатке за поједине сегменте учешћа Босне и Херцеговине на ЕКСПО 2027 те врши избор непосредних носилаца пројекта, радних група и пројектних тимова;
- д) врши и друге послове и задатке у складу са одлукама Савјета министара Босне и Херцеговине у вези са ЕКСПО 2027.
- (2) У случају да Одбор не постигне сагласност о питањима из своје надлежности, с циљем настојања за постизањем сагласности, председавајући и замјеници ће се састати и консензусом ријешити предметно питање.
- (3) За свој рад Организациони одбор одговара Савјету министара Босне и Херцеговине коме подноси полугодишњи и коначни извјештај о реализацији програма ЕКСПО 2027.
- (4) Накнада за чланове Одбора и секретаре биће регулисана посебном одлуком на годишњем нивоу.
- Члан 4.
(Начин рада Организационог одбора)
- Организациони одбор ће на конститутивној сједници консензусом донијети пословник о раду којим ће се утврдити начин рада и одлучивања, као и друга питања значајна за рад Организационог одбора.
- Члан 5.
(Ступање на снагу)
- Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".
- СМ број 74/26
23. марта 2026. године
Сарајево
- Председавајућа
Савјета министара БиХ
Борјана Кришто, с. р.
- На основу члана 17. Закона о Вijeћу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 94/07 и 24/08) а у вези са Закључком Вijeћа министара Босне и Херцеговине са 75. сједнице одржане 7.4.2025. године, на 106. сједници одржаној 23.3.2026. године, Вijeће министара Босне и Херцеговине донijело је

**ODLUKU
O OSNIVANJU ORGANIZACIJSKOG ODBORA ZA
UČEŠĆE BOSNE I HERCEGOVINE NA
SPECIJALIZIRANOJ IZLOŽBI EXPO 2027 U
BEOGRADU**

Član 1.

(Predmet Odluke)

Ovom se odlukom osniva Organizacijski odbor za učešće Bosne i Hercegovine na specijaliziranoj izložbi EXPO 2027 Beograd (u daljnjem tekstu: Organizacijski odbor), utvrđuje se sastav Organizacijskog odbora, način rada i druga pitanja od značaja za pripremu i realizaciju nastupa Bosne i Hercegovine na svjetskoj izložbi EXPO 2027 Beograd (u daljnjem tekstu: EXPO 2027).

33/25) i članka 2. stavak (2) Odluke o odobravanju višegodišnjeg kapitalnog projekta - Kupovina, adaptacija i opremanje objekta za smještaj diplomatsko-konzularnog predstavništva Bosne i Hercegovine u Republici Sjevernoj Makedoniji - Skoplje ("Službeni glasnik BiH", broj 88/24), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 106. sjednici, održanoj 23.3.2026. godine, donijelo je

ODLUKU

O KUPOVINI OBJEKTA ZA POTREBE SMJEŠTAJA DIPLOMATSKO-KONZULARNOG PREDSTAVNIŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE U REPUBLICI SJEVERNOJ MAKEDONIJI - SKOPLJE

Članak 1.

(Predmet Odluke)

Ovom odlukom odobrava se kupovina objekta za potrebe smještaja diplomatsko-konzularnog predstavništva Bosne i Hercegovine u Republici Sjevernoj Makedoniji - Skoplje, na adresi 20 Oktomvri br. 15, Skoplje, po ponuđenoj cijeni od 760.000 EUR (1.486.460,80 BAM) i s ukupnom površinom objekta od 540 m².

Članak 2.

(Način financiranja)

Za kupovinu objekta iz članka 1. ove Odluke predviđena su sredstva Odlukom o odobravanju višegodišnjeg kapitalnog projekta - Kupovina, adaptacija i opremanje objekta za smještaj diplomatsko-konzularnog predstavništva Bosne i Hercegovine u Republici Sjevernoj Makedoniji - Skoplje ("Službeni glasnik BiH", broj 88/24).

Članak 3.

(Ovlašt za potpisivanje)

Za potpisivanje ugovora o kupovini objekta iz članka 1. ove Odluke ovlašćuje se veleposlanik Bosne i Hercegovine u Republici Sjevernoj Makedoniji - Skoplje.

Članak 4.

(Realizacija)

Za realiziranje ove Odluke zadužuju se Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine i Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine.

Članak 5.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 75/26
23. ožujka 2026. godine
Sarajevo

Predsjedateljica
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, v. r.

Na osnovu člana 17. Zakona o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Uputstva o načinu planiranja, odobravaња и реализовања вишегодишњих пројеката у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 77/21, 24/24 и 33/25) и члана 2. став (2) Оdlуке о одобравању вишегодишњег капиталног пројекта - Куповина, адаптација и опремање објекта за смјештај дипломатско-конзуларног представништва Босне и Херцеговине у Републици Сјеверној Македонији-Скопље ("Службени гласник БиХ", број 88/24), Савјет министара Босне и Херцеговине, на 106. сједници, одржаној 23.3.2026. године, донио је

ОДЛУКУ

О КУПОВИНИ ОБЈЕКТА ЗА ПОТРЕБЕ СМЈЕШТАЈА ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНОГ ПРЕДСТАВНИШТВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ У РЕПУБЛИЦИ СЈЕВЕРНОЈ МАКЕДОНИЈИ - СКОПЉЕ

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Овом одлуком одобрава се куповина објекта за потребе смјештаја дипломатско-конзуларног представништва Босне и Херцеговине у Републици Сјеверној Македонији - Скопље, на адреси 20. Октомври бр. 15, Скопље, по понуђеној цијени од 760.000 евра (1.486.460,80 БАМ) и са укупном површином објекта од 540 м².

Члан 2.

(Начин финансирања)

За куповину објекта из члана 1. ове одлуке предвиђена су средства Одлуком о одобравању вишегодишњег капиталног пројекта - Куповина, адаптација и опремање објекта за смјештај дипломатско-конзуларног представништва Босне и Херцеговине у Републици Сјеверној Македонији - Скопље ("Службени гласник БиХ", број 88/24).

Члан 3.

(Овлаштење за потписивање)

За потписивање Уговора о куповини објекта из члана 1. ове одлуке овлашћује се амбасадор Босне и Херцеговине у Републици Сјеверној Македонији - Скопље.

Члан 4.

(Реализација)

За реализацију ове одлуке задужују се Министарство иностраних послова Босне и Херцеговине и Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине.

Члан 5.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 75/26
23. марта 2026. године
Сарајево

Председавајућа
Савјета министара БиХ
Борјана Кришто, с. р.

На основу члана 17. Закона о Вјећу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Упутства о начину планирања, одобравања и реализовања вишегодишњих пројеката у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 77/21, 24/24 и 33/25) и члана 2. став (2) Оdlуке о одобравању вишегодишњег капиталног пројекта - Куповина, адаптација и опремање објекта за смјештај дипломатско-конзуларног представништва Босне и Херцеговине у Републици Сјеверној Македонији-Скопље ("Службени гласник БиХ", број 88/24), Вјеће министара Босне и Херцеговине, на 106. сједници, одржаној 23.3.2026. године, донијело је

ОДЛУКУ

О КУПОВИНИ ОБЈЕКТА ЗА ПОТРЕБЕ СМЈЕШТАЈА ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНОГ ПРЕДСТАВНИШТВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ У РЕПУБЛИЦИ СЈЕВЕРНОЈ МАКЕДОНИЈИ - СКОПЉЕ

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Овом одлуком одобрава се куповина објекта за потребе смјештаја дипломатско-конзуларног представништва Босне и Херцеговине у Републици Сјеверној Македонији - Скопље, на

adresi 20 Oktovri br. 15, Skoplje, po ponuđenoj cijeni od 760.000 EUR (1.486.460,80 BAM) i sa ukupnom površinom objekta od 540 m².

Član 2.

(Način finansiranja)

Za kupovinu objekta iz člana 1. ove odluke predviđena su sredstva Odlukom o odobravanju višegodišnjeg kapitalnog projekta - Kupovina, adaptacija i opremanje objekta za smještaj diplomatsko-konzularnog predstavništva Bosne i Hercegovine u Republici Sjevernoj Makedoniji - Skoplje ("Službeni glasnik BiH", broj 88/24).

Član 3.

(Ovlaštenje za potpisivanje)

Za potpisivanje Ugovora o kupovini objekta iz člana 1. ove odluke ovlašćuje se ambasador Bosne i Hercegovine u Republici Sjevernoj Makedoniji - Skoplje.

Član 4.

(Realizacija)

Za realizaciju ove odluke zadužuju se Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine i Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine.

Član 5.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 75/26

23. marta 2026. godine
Sarajevo

Predsjedavajuća

Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, s. r.

676

Na temelju članka 17. i članka 22. stavka (1) Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), članka 2. i članka 4. Odluke o formiranju Pregovaračkog tijela Bosne i Hercegovine za mirno rješavanje međunarodnih investicijskih sporova ("Službeni glasnik BiH", broj 17/18), na prijedlog Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 106. sjednici, održanoj 23.3.2026. godine, donijelo je

ODLUKU

O IZMJENI ODLUKE O IMENOVANJU AD HOC ČLANOVA PREGOVARAČKOG TIJELA BOSNE I HERCEGOVINE ZA MIRNO RJEŠAVANJE MEĐUNARODNIH INVESTICIJSKIH SPOROVA U POSTUPKU PO ZAHTEJU ZA PRIJATELJSKIM RJEŠAVANJEM INVESTICIJSKOG SPORA, KOJI JE U IME PET INVESTITORA, DVA DRŽAVLJANINA REPUBLIKE SLOVENIJE GOSP. LENARTA SKOKA IZ LJUBLJANE I GOSP. BLAŽA BANJCA IZ LJUTOMERA I TRI DRŽAVLJANINA REPUBLIKE SRBIJE GOSP. OSMANA ČELOVIĆA IZ PRIJEPOLJA, GOSP. DOBRILović MILUTINA IZ BEOGRADA I GOSP. ADISA ČELOVIĆA IZ PRIJEPOLJA, DOSTAVLJENO OD ODVJETNIČKOG UREDA MR GORAN BUBIĆ IZ BANJE LUKE

Članak 1.

U Odluci o imenovanju ad hoc članova Pregovaračkog tijela Bosne i Hercegovine za mirno rješavanje međunarodnih investicijskih sporova u postupku po zahtjevu za prijateljskim rješavanjem investicijskog spora, koji je u ime pet investitora, dva državljanina Republike Slovenije gosp. Lenarta Skoka iz

Ljubljane i gosp. Blaža Banjca iz Ljutomera i tri državljanina Republike Srbije gosp. Osmana Čelovića iz Prijepolja, gosp. Dobriović Milutina iz Beograda i gosp. Adisa Čelovića iz Prijepolja, dostavljen od odvjetničkog ureda Mr Goran Bubić iz Banje Luke ("Službeni glasnik BiH", broj 76/25) u članku 2. točka, c) mijenja se i glasi:

"c) Paprica Aleksandar, Pravobraniteljstvo Republike Srpske - član."

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 76/26

23. ožujka 2026. godine
Sarajevo

Predsjedateljica

Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, v. r.

Na osnovu člana 17. i člana 22. stav (1) Zakona o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), člana 2. i člana 4. Odluke o formiranju Pregovaračkog tijela Bosne i Hercegovine za mirno rješavanje međunarodnih investicionih sporova ("Službeni glasnik BiH", broj 17/18), na prijedlog Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine, Savjet ministara Bosne i Hercegovine na 106. sjednici, održanoj 23.3.2026. godine, donio je

ODLUKU

O IZMJENI ODLUKE O IMENOVANJU AD HOC ČLANOVA PREGOVARAČKOG TIJELA BOSNE I HERCEGOVINE ZA MIRNO RJEŠAVANJE MEĐUNARODNIH INVESTICIJSKIH SPOROVA U POSTUPKU PO ZAHTEJU ZA PRIJATELJSKIM RJEŠAVANJEM INVESTICIJSKOG SPORA, KOJI JE U IME PET INVESTITORA, DVA DRŽAVLJANINA REPUBLIKE SLOVENIJE, G. LENARTA SKOKA IZ LJUBLJANE I G. BLAŽA BAŃCA IZ LJUTOMERA I TRI DRŽAVLJANINA REPUBLIKE SRBIJE, G. OSMANA ĆELOVIĆA IZ PRIJEPOLJA, G. DOBRILović MILUTINA IZ BEOGRADA I G. ADISA ĆELOVIĆA IZ PRIJEPOLJA, DOSTAVLJENO OD ADVOKATSKKE KANĀELARIJE MR GORAN BUBIĆ IZ BAŃE LUKE

Član 1.

U Odluci o imenovanju ad hoc članova Pregovaračkog tijela Bosne i Hercegovine za mirno rješavanje međunarodnih investicionih sporova u postupku po zahtjevu za prijateljskim rješavanjem investicionog spora, koji je u ime pet investitora, dva državljanina Republike Slovenije, g. Lenarta Skoka iz Ljubljane i g. Blaža Bañca iz Ljutomera i tri državljanina Republike Srbije, g. Osmana Ćelovića iz Prijepolja, g. Dobriović Milutina iz Beograda i g. Adisa Ćelovića iz Prijepolja, dostavljen od advokatske kancelarije Mr Goran Bubić iz Bañe Luke ("Službeni glasnik BiH", broj 76/25) u članu 2. tačka c) mijenja se i glasi:

"c) Paприца Aleksandar, Pravobranilaštvo Republike Srpske - član."

Član 2.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

CM broj 76/26

23. marta 2026. godine
Sarajevo

Председавајућа
Савјета министара БиХ
Борјана Кришто, с. р.

Na osnovu člana 17. i člana 22. stav (1) Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), člana 2. i člana 4. Odluke o formiranju Pregovaračkog tijela Bosne i Hercegovine za mirno rješavanje međunarodnih investicionih sporova ("Službeni glasnik BiH", broj 17/18), na prijedlog Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 106. sjednici, održanoj 23.3.2026. godine, donijelo je

ODLUKU

O IZMJENI ODLUKE O IMENOVANJU AD HOC ČLANOVA PREGOVARAČKOG TIJELA BOSNE I HERCEGOVINE ZA MIRNO RJEŠAVANJE MEĐUNARODNIH INVESTICIONIH SPOROVA U POSTUPKU PO ZAHTEJU ZA PRIJATELJSKIM RJEŠAVANJEM INVESTICIONOG SPORA, KOJI JE U IME PET INVESTITORA, DVA DRŽAVLJANINA REPUBLIKE SLOVENIJE GOSP. LENARTA SKOKA IZ LJUBLJANE I GOSP. BLAŽA BANJCA IZ LJUTOMERA I TRI DRŽAVLJANINA REPUBLIKE SRBIJE GOSP. OSMANA ČELOVIĆA IZ PRIJEPOLJA, GOSP. DOBRILLOVIĆ MILUTINA IZ BEOGRADA I GOSP. ADISA ČELOVIĆA IZ PRIJEPOLJA, DOSTAVLJENO OD ADVOKATSKE KANCELARIJE MR GORAN BUBIĆ IZ BANJA LUKE

Član 1.

U Odluci o imenovanju ad hoc članova Pregovaračkog tijela Bosne i Hercegovine za mirno rješavanje međunarodnih investicionih sporova u postupku po zahtjevu za prijateljskim rješavanjem investicionog spora, koji je u ime pet investitora, dva državljanina Republike Slovenije gosp. Lenarta Skoka iz Ljubljane i gosp. Blaža Banjca iz Ljutomera i tri državljanina Republike Srbije gosp. Osmana Čelovića iz Prijepolja, gosp. Dobrilović Milutina iz Beograda i gosp. Adisa Čelovića iz Prijepolja, dostavljen od advokatske kancelarije Mr Goran Bubić iz Banja Luke ("Službeni glasnik BiH", broj 76/25) u članu 2. tačka c) mijenja se i glasi:

"c) Paprica Aleksandar, Pravobranilaštvo Republike Srpske - član."

Član 2.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 76/26
23. marta 2026. godine
Sarajevo

Predsjedavajuća
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, s. r.

677

Na temelju članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), te na temelju Zajedničke platforme o principima i načinu implementacije reforme javne uprave u Bosni i Hercegovini, u vezi sa poglavljem 6. Strateškog okvira za reformu javne uprave u Bosni i Hercegovini 2018-2022. ("Službeni glasnik BiH", br. 85/18 i 78/22), a u vezi sa zaključkom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine sa 22. sjednice održane 16. prosinca 2020. godine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 107. sjednici održanoj 1.4.2026. godine, donijelo je

ODLUKU

O IZMJENI ODLUKE O IMENOVANJU ČLANOVA I ZAMJENIKA ČLANOVA NADZORNIH TIMOVA ZA IMPLEMENTACIJU REFORME JAVNE UPRAVE U BOSNI I HERCEGOVINI U IME VIJEĆA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 1.

U Odluci o imenovanju članova i zamjenika članova nadzornih timova za implementaciju reforme javne uprave u Bosni i Hercegovini u ime Vijeća ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 32/24) u članku 2. stavak (3) u točki b) riječi "šef Odsjeka za kadrovske i opće poslove u Sektoru za kadrovske, opće i finansijsko-materijalne poslove" zamjenjuju se riječima "šef Odsjeka za edukaciju u kaznenim stvarima pred Sudom BiH".

U stavku (6) u točki d) riječi "Dražan Vujica, pomoćnik direktora - načelnik Regionalnog centra Sarajevo" zamjenjuju se riječima "Dijana Joldžić-Ogrešević, načelnica Regionalnog centra Bihać".

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 77/26
1. travnja 2026. godine
Sarajevo

Predsjedateljica
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, v. r.

Na osnovu člana 17. Zakona o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), te na osnovu Zajedničke platforme o principima i načinu implementacije reforme javne uprave u Bosni i Hercegovini, u vezi sa poglavljem 6. Strateškog okvira za reformu javne uprave u Bosni i Hercegovini 2018-2022. ("Službeni glasnik BiH", br. 85/18 i 78/22), a u vezi sa zaključkom Savjeta ministara Bosne i Hercegovine sa 22. sjednice, održane 16. decembra 2020. godine, Savjet ministara Bosne i Hercegovine, na 107. sjednici održanoj 1.4.2026. godine, donio je

ODLUKU

O IZMJENI ODLUKE O IMENOVANJU ČLANOVA I ZAMJENIKA ČLANOVA NADZORNIH TIMOVA ZA IMPLEMENTACIJU REFORME JAVNE UPRAVE U BOSNI I HERCEGOVINI ISPRED SAVJETA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

U Odluci o imenovanju članova i zamjenika članova nadzornih timova za implementaciju reforme javne uprave u Bosni i Hercegovini ispred Savjeta ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 32/24) u članu 2. stav (3) u tački b) riječi "šef Odsjeka za kadrovske i opšte poslove u Sektoru za kadrovske, opšte i finansijsko-materijalne poslove" zamjenjuju se riječima "šef Odsjeka za edukaciju u krivičnim stvarima pred Sudom BiH".

U stavu (6) u tački d) riječi "Dražan Vujića, pomoćnik direktora - načelnik Regionalnog centra Sarajevo" zamjenjuju se riječima "Dijana Joldžić-Ogrešević, načelnik Regionalnog centra Bihać".

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 77/26
1. априла 2026. године
Сарајево

Председавајућа
Савјета министара БиХ
Борјана Кришто, с. р.

На основу члана 17. Закона о Вijeћу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), те на основу Заједничке платформе о принципима и начину имплементације реформе јавне управе у Босни и Херцеговини, у веzi са поглављем 6. Стратешког оквира за реформу јавне управе у Босни и Херцеговини 2018-2022. ("Службени гласник БиХ", бр. 85/18 и 78/22), а у веzi са закључком Вijeћа министара Босне и Херцеговине са 22. сједнице одржане 16. децембра 2020. године, Вijeће министара Босне и Херцеговине, на 107. сједници одржаној 14.2026. године, донijело је

ODLUKU**O IZMJENI ODLUKE O IMENOVANJU ČLANOVA I ZAMJENIKA ČLANOVA NADZORNIH TIMOVA ZA IMPLEMENTACIJU REFORME JAVNE UPRAVE U BOSNI I HERCEGOVINI ISPRED VIJEĆA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE**

Члан 1.

У Одлуци о именовању чланова и замјеника чланова надзорних тимова за имплементацију реформе јавне управе у Босни и Херцеговини испред Вijeћа министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 32/24) у члану 2. став (3) у таčki б) ријечи "шеf Оdsјека за кадровске и опће послове у Сектору за кадровске, опће и финансијско-материјалне послове" замјенјују се ријечима "шеf Оdsјека за едукацију у кривичним стварима пред Судом БиХ".

У ставу (6) у таčki д) ријечи "Дражен Вујича, помоћник директора - начелник Регионалног центра Сарајево" замјенјују се ријечима "Дijана Јолдић-Огрешевић, начелница Регионалног центра Бихаћ".

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

VM број 77/26
1. априла 2026. године
Сарајево

Председавајућа
Вijeћа министара БиХ
Борјана Кришто, с. р.

**MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE
I EKONOMSKIH ODNOSA
BOSNE I HERCEGOVINE****678**

На temelju чланка 14. ст. (1), (2), (3), (4) и (5) Правилника о sustavu обvezног означавања (маркирања) текућих нафтних горива ("Службени гласник БиХ", број 3/26), а у свеzi с Одлуком о квалитети текућих нафтних горива ("Службени гласник БиХ", број 10/24), те Извјешћем о раду Повјеренства за одабир организације која ће обављати услуге означавања (маркирања) горива, именоване Рјешењем министра ванјске трговине и економских односа Босне и Херцеговине, број 11-1-02-1141/26 од 16.3.2026. године, министар ванјске трговине и економских односа Босне и Херцеговине доноси

RJEŠENJE**O ODABIRU ORGANIZACIJE KOJA ĆE OBAVLJATI USLUGE OZNAČAVANJA (MARKIRANJA) GORIVA**

1. За организацију која ће обављати услуге означавања (маркирања) горива у Босни и Херцеговини, у смислу чланка 14. Правилника о sustavu обvezног означавања (маркирања) текућих нафтних горива ("Службени гласник БиХ", број 3/26) (у даљњем тексту: Правилник), бира се:
2. INSPEKT RGH d.o.o. Сарајево, као носитељ конзорција, с члановима конзорција: Contek d.o.o., Инспект Зворник d.o.o. и Authentix Inc.
2. Као инспекцијско тијело у саставу одабране организације одређује се: INSPEKT RGH d.o.o. Сарајево
3. Одабрана организација из тоčke 1. овог рјешења стијеће овласт за обављање услуга означавања (маркирања) горива, суkladно Правилнику, након испуњења свих увјета прописаних Правилником и јавним натјечајем.
4. Одабраној организацији оставља се рок за успоставу функционалног sustava из чланка 13. ставак (2) тоčka и) Правилника, који не може бити краћи од шест (6) мјесеци од дана коначности овог рјешења, односно до испуњења увјета за пружање услуга маркирања из чланка 7. Правилника.
5. Након коначности овог рјешења, а по истеку рока за жалбу, Министарство ванјске трговине и економских односа Босне и Херцеговине ће са одабраном организацијом закључити уговор на раздобље од пет година, уз могућност продужења за још пет година, под увјетима прописаним чланком 14. ставак (6) Правилника.
6. Ово рјешење објављује се у "Службеном гласнику БиХ" и службеним гласилима ентитета.
7. Ово рјешење ступа на снагу даном доношења.

Образложење

Министарство ванјске трговине и економских односа Босне и Херцеговине провело је, суkladно чланку 14. Правилника о sustavu обvezног означавања (маркирања) текућих нафтних горива ("Службени гласник БиХ", број 3/26), а у свеzi с Одлуком о квалитети текућих нафтних горива ("Службени гласник БиХ", број 10/24), поступак јавног натјечаја за одабир организације која ће обављати услуге означавања (маркирања) горива.

Рјешењем министра ванјске трговине и економских односа Босне и Херцеговине, број 11-1-02-1141/26 од 16.3.2026. године, именовано је повјеренство за одабир организације која ће обављати услуге означавања (маркирања) горива. Повјеренство је, поступајући суkladно наведеним рјешењем, Правилником, Одлуком о квалитети текућих нафтних горива и Пословником о раду, извршило преглед, анализу, оцјену и рангирање пристиглих пријава кроз четри фазе евалуације: увјети особне способности, финансијске способности, техничке и професионалне способности, те квалитете маркера.

Из Извјешћа о раду Повјеренства произлази да су по јавном натјечају запримлјене три пријаве, те да је након проведене свеобухватне евалуације Повјеренство утврдило да само пријава понуђача INSPEKT RGH Сарајево, као носитеља конзорција с члановима Contek, Инспект Зворник и Authentix, у потпуности испуњава све прописане увјете и критерије јавног натјечаја. У поступку оцјенјивања, сваки је члан Повјеренства појединачно извршио појединачно бодовање пријава, при чему је наведена пријава од стране свих чланова Повјеренства оцјенјена са максималних 140 бодова.

Povjerenstvo je, stoga, predložilo ministru vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine da donese rješenje o odabiru navedenog ponuđača za obavljanje usluga označavanja (markiranja) goriva.

Imajući u vidu navedeno, odlučeno je kao u izreci ovog rješenja.

Pouka o pravnom lijeku: Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

Broj 11-1-02-1433/26

17. travnja 2026. godine

Sarajevo

Ministar

Stasa Košarac, v. r.

На основу члана 14. ст. (1), (2), (3), (4) и (5) Правилника о систему обавезног означавања (маркирања) течних нафтних горива ("Службени гласник БиХ", број 3/26), а у вези са Одлуком о квалитету течних нафтних горива ("Службени гласник БиХ", број 10/24), те Извјештајем о раду Комисије за избор организације која ће обављати услуге означавања (маркирања) горива, именоване Рјешењем министра спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине, број 11-1-02-1141/26 од 16.3.2026. године, министар спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине доноси

РЈЕШЕЊЕ

О ИЗБОРУ ОРГАНИЗАЦИЈЕ КОЈА ЋЕ ОБАВЉАТИ УСЛУГЕ ОЗНАЧАВАЊА (МАРКИРАЊА) ГОРИВА

1. За организацију која ће обављати услуге означавања (маркирања) горива у Босни и Херцеговини, у смислу члана 14. Правилника о систему обавезног означавања (маркирања) течних нафтних горива ("Службени гласник БиХ", број 3/26) (у даљем тексту: Правилник), бира се:
ИНСПЕКТ РГХ д.о.о. Сарајево, као носилац конзорција, са члановима конзорција: Contek д.о.о., Инспект Зворник д.о.о. и Authentix Inc.
2. Као инспекцијско тијело у саставу изабране организације одређује се:
ИНСПЕКТ РГХ д.о.о. Сарајево
3. Изабрана организација из тачке 1. овог рјешења стиче овлашћење за обављање услуга означавања (маркирања) горива, у складу са Правилником, након испуњења свих услова прописаних Правилником и јавним конкурсом.
4. Изабраној организацији оставља се рок за успостављање функционалног система из члана 13. став (2) тачка и) Правилника, који не може бити краћи од шест (6) мјесеци од дана коначности овог рјешења, односно до испуњења услова за пружање услуге маркирања из члана 7. Правилника.
5. Након коначности овог рјешења, а по истеку рока за жалбу, Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине ће са изабраном организацијом закључити уговор на период од пет година, уз могућност продужења за још пет година, под условима прописаним чланом 14. став (6) Правилника.
6. Ово рјешење објављује се у "Службеном гласнику БиХ" и службеним гласилима ентитета.
7. Ово рјешење ступа на снагу даном доношења.

Образложење

Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине спровело је, у складу са чланом 14. Правилника о систему обавезног означавања (маркирања) течних нафтних горива ("Службени гласник БиХ", број 3/26),

а у вези са Одлуком о квалитету течних нафтних горива ("Службени гласник БиХ", број 10/24), поступак јавног конкурса за избор организације која ће обављати услуге означавања (маркирања) горива.

Рјешењем министра спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине, број 11-1-02-1141/26 од 16.3.2026. године, именована је Комисија за избор организације која ће обављати услуге означавања (маркирања) горива. Комисија је, поступајући у складу са наведеним рјешењем, Правилником, Одлуком о квалитету течних нафтних горива и Пословником о раду, извршила преглед, анализу, оцјену и рангирање пристиглих пријава кроз четири фазе евалуације: услови личне способности, финансијске способности, техничке и професионалне способности, те квалитете маркера.

Из Извјештаја о раду Комисије произлази да су по јавном конкурсном зајимљене три пријаве, те да је након спроведене свеобухватне евалуације Комисија утврдила да само пријава понуђача ИНСПЕКТ РГХ Сарајево, као носиоца конзорцијума са члановима Contek, Инспект Зворник и Authentix, у потпуности испуњава све прописане услове и критеријуме јавног конкурса. У поступку оцјењивања, сваки члан Комисије је појединачно извршио појединачно бодовање пријава, при чему је наведена пријава од стране свих чланова Комисије оцијена са максималних 140 бодова.

Комисија је, стога, предложила министру спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине да донесе рјешење о избору наведеног понуђача за обављање услуга означавања (маркирања) горива.

Имајући у виду наведено, одлучено је као у диспозитиву овог рјешења.

Pouka o pravnom lijeku: Против овог рјешења може се изјавити жалба у року од 15 дана од дана пријема рјешења.

Broj 11-1-02-1433/26

17. априла 2026. године

Сарајево

Министар

Stasa Košarac, с. р.

На основу члана 14. ст. (1), (2), (3), (4) и (5) Правилника о систему обавезног означавања (маркирања) течних нафтних горива ("Службени гласник БиХ", број 3/26), а у вези са Одлуком о квалитету течних нафтних горива ("Службени гласник БиХ", број 10/24), те Извјештајем о раду Комисије за избор организације која ће обављати услуге означавања (маркирања) горива, именоване Рјешењем министра ванjsке трговине и економских односа Босне и Херцеговине, број 11-1-02-1141/26 од 16. 3. 2026. године, министар ванjsке трговине и економских односа Босне и Херцеговине доноси

РЈЕШЕЊЕ

О ИЗБОРУ ОРГАНИЗАЦИЈЕ КОЈА ЋЕ ОБАВЉАТИ УСЛУГЕ ОЗНАЧАВАЊА (МАРКИРАЊА) ГОРИВА

1. За организацију која ће обављати услуге означавања (маркирања) горива у Босни и Херцеговини, у смислу члана 14. Правилника о систему обавезног означавања (маркирања) течних нафтних горива ("Службени гласник БиХ", број 3/26) (у даљњем тексту: Правилник), бира се:
ИНСПЕКТ РГХ д.о.о. Сарајево, као носитељ конзорција, са члановима конзорција: Contek д.о.о., Инспект Зворник д.о.о. и Authentix Inc.
2. Као инспекцијско тијело у саставу изабране организације одређује се:

INSPEKT RGH d.o.o. Sarajevo

3. Izabrana organizacija iz tačke 1. ovog rješenja stiče ovlaštenje za obavljanje usluga označavanja (markiranja) goriva, u skladu sa Pravilnikom, nakon ispunjenja svih uvjeta propisanih Pravilnikom i javnim konkursom.
4. Izabranoj organizaciji ostavlja se rok za uspostavljanje funkcionalnog sistema iz člana 13. stav (2) tačka i) Pravilnika, koji ne može biti kraći od šest (6) mjeseci od dana konačnosti ovog rješenja, odnosno do ispunjenja uvjeta za pružanje usluge markiranja iz člana 7. Pravilnika.
5. Nakon konačnosti ovog rješenja, a po isteku roka za žalbu, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine će sa izabranom organizacijom zaključiti ugovor na razdoblje od pet godina, uz mogućnost produženja za još pet godina, pod uvjetima propisanim članom 14. stav (6) Pravilnika.
6. Ovo rješenje objavljuje se u "Službenom glasniku BiH" i službenim glasilima entiteta.
7. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine provelo je, u skladu sa članom 14. Pravilnika o sistemu obaveznog označavanja (markiranja) tečnih naftnih goriva ("Službeni glasnik BiH", broj 3/26), a u vezi sa Odlukom o kvalitetu tečnih naftnih goriva ("Službeni glasnik BiH", broj 10/24), postupak javnog konkursa za izbor organizacije koja će obavljati usluge označavanja (markiranja) goriva.

Rješenjem ministra vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, broj 11-1-02-1141/26 od 16.3.2026. godine, imenovana je Komisija za izbor organizacije koja će obavljati usluge označavanja (markiranja) goriva. Komisija je, postupajući u skladu sa navedenim rješenjem, Pravilnikom, Odlukom o kvalitetu tečnih naftnih goriva i Poslovnikom o radu, izvršila pregled, analizu, ocjenu i rangiranje pristiglih prijava kroz četiri faze evaluacije: uvjeti lične sposobnosti, finansijske sposobnosti, tehničke i profesionalne sposobnosti, te kvalitete markera.

Iz Izvještaja o radu Komisije proizlazi da su po javnom konkursu zaprimljene tri prijave, te da je nakon provedene sveobuhvatne evaluacije Komisija utvrdila da samo prijava ponuđača INSPEKT RGH Sarajevo, kao nositelja konzorcija sa članovima Contek, Inspekt Zvornik i Authentix, u potpunosti ispunjava sve propisane uvjete i kriterije javnog konkursa. U postupku ocjenjivanja, svaki je član Komisije pojedinačno izvršio pojedinačno bodovanje prijava, pri čemu je navedena prijava od strane svih članova Komisije ocijenjena sa maksimalnih 140 bodova.

Komisija je, stoga, predložila ministru vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine da donese rješenje o izboru navedenog ponuđača za obavljanje usluga označavanja (markiranja) goriva.

Imajući u vidu navedeno, odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

Pouka o pravnom lijeku: Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

Broj 11-1-02-1433/26

17. aprila 2026. godine

Sarajevo

Ministar

Staša Košarac, s. r.

(SI-708/26-G)

AGENCIJA ZA DRŽAVNU SLUŽBU BOSNE I HERCEGOVINE

679

Na temelju članka 29. stavak (4) Odluke o načinu polaganja javnog i stručnog ispita ("Službeni glasnik BiH", br. 96/07, 43/10, 103/12 i 56/19), a u svezi s člankom 28. stavak 5. Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 35/03, 4/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/06, 43/09, 8/10, 40/12, 93/17 i 18/24), Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine, po službenoj dužnosti, objavljuje

PREGLED

POSTAVLJENIH DRŽAVNIH SLUŽBENIKA PO JAVNIM NATJEČAJIMA ZA OŽUJAK 2026. GODINE

I

1. Senadin Dacić postavlja se na radno mjesto viši stručni suradnik za financije i računovodstvo u Odjeljenju za pravne, finansijsko-materijalne i opće poslove, Ured za harmonizaciju i koordinaciju sustava plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju BiH, počev od 25.03.2026. godine.
2. Državnom službeniku iz točke 1. pripada plaća iz B2 platnog razreda državnih službenika.

II

1. Mira Kesić, postavlja se na radno mjesto stručni savjetnik za certificiranje tehničkih sredstava i tehničkih službi kontrole letenja CNS – inspektor - Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH, počev od 01.04.2026. godine.
2. Državnom službeniku iz točke 1. pripada plaća iz B3 platnog razreda državnih službenika.

III

1. Amela Nurković, postavlja se na radno mjesto stručni suradnik za vojno-političke analize u Odsjeku za analizu i procjene Sektora za politiku i planove - Ministarstvo obrane BiH, počev od 16.03.2026. godine.
2. Državnom službeniku iz točke 1. pripada plaća iz B1 platnog razreda državnih službenika.

IV

1. Ivana Bećarević, postavlja se na radno mjesto viši stručni suradnik za edukaciju i školovanje u Odsjeku za strukturu i organizaciju Oružanih snaga BiH Sektora za politiku i planove - Ministarstvo obrane BiH, počev od 16.03.2026. godine.
2. Državnom službeniku iz točke 1. pripada plaća iz B2 platnog razreda državnih službenika.

V

1. Dragana Kosorić, postavlja se na radno mjesto viši stručni suradnik za politike zaštite dokumenata i podataka u Odsjeku za sigurnost i kontraobavještajne poslove Sektora za obavještajno-sigurnosne poslove - Ministarstvo obrane BiH, počev od 16.03.2026. godine.
2. Državnom službeniku iz točke 1. pripada plaća iz B2 platnog razreda državnih službenika.

VI

1. Faruk Ajanović, postavlja se na radno mjesto stručni suradnik za opskrbu klasama III, VII i IX u Odsjeku za opskrbu Sektora za nabavu i logistiku - Ministarstvo obrane BiH, počev od 16.03.2026. godine.
2. Državnom službeniku iz točke 1. pripada plaća iz B1 platnog razreda državnih službenika.

VII
1. Slađana Butulija, postavlja se na radno mjesto stručni savjetnik za programiranje i budžetiranje u Odsjeku za program i proračun Sektora za financije i proračun - Ministarstvo obrane BiH, počev od 16.03.2026. godine.

2. Državnom službeniku iz točke 1. pripada plaća iz B3 platnog razreda državnih službenika.

VIII

1. Minela Brzika, postavlja se na radno mjesto stručni suradnik za kontrolu materijalno – finansijske dokumentacije u Odsjeku za materijalno-financijsko poslovanje Sektora za financije i proračun - Ministarstvo obrane BiH, počev od 16.03.2026. godine.

2. Državnom službeniku iz točke 1. pripada plaća iz B1 platnog razreda državnih službenika.

IX

1. Salaahuddin Abdibegović, postavlja se na radno mjesto viši stručni suradnik za protokolarnе активности u Odsjeku za protokolarnе активности i послове преводjenja Odjeljenja за опће и zajedničke послове - Ministarstvo obrane BiH, počev od 16.03.2026. godine.

2. Državnom službeniku iz točke 1. pripada plaća iz B2 platnog razreda državnih službenika.

X

1. Said Omeragić, postavlja se na radno mjesto šef Odsjeka за инфраструктуру и градевине u Sektoru за набавку и логистику - Ministarstvo obrane BiH, počev od 12.03.2026. godine.

2. Državnom službeniku iz točke 1. pripada plaća iz B4 platnog razreda državnih službenika.

XI

1. Zlata Orhan, postavlja se на radno mjesto stručni suradnik за računalsko-mrežnu опрему u Odsjeku за телекомуникацијску и информатичку потпору Sektora за команду, комуникације, компјутере и управљање информацијама - Ministarstvo obrane BiH, počev od 16.03.2026. godine.

2. Državnom službeniku iz točke 1. pripada plaća iz B1 platnog razreda državnih službenika.

XII

1. Nataša Kubatlija, postavlja se на radno mjesto stručni suradnik за прораčун и računovodstvo u Odsjek за materijalno finansijske послове Sektora за администрацију - Služba за послове са strancima, počev od 01.04.2026. godine.

2. Državnom službeniku iz točke 1. pripada plaća iz B1 platnog razreda državnih službenika.

XIII

1. Amra Fejzić, postavlja se на radno mjesto viši stručni suradnik за обуке u Odsjeku за кадровске послове, развитак људских ресурса и обуке Sektora за администрацију и унутрашњу потпору - Državna агенција за истраге и заштиту, počev od 01.04.2026. godine.

2. Državnom službeniku iz točke 1. pripada plaća iz B2 platnog razreda državnih službenika.

XIV

1. Nedžma Škulj, postavlja se на radno mjesto stručni savjetnik за нормативне послове u Odsjeku за нормативно-правне послове Sektora за администрацију и унутрашњу потпору - Državna агенција за истраге и заштиту, počev od 06.04.2026. godine.

2. Državnom službeniku iz točke 1. pripada plaća iz B3 platnog razreda državnih službenika.

XV

1. Ivan Čavlina, postavlja se на radno mjesto stručni suradnik – web administrator u Odsjeku за информатику, комуникације и сигурност информатичких sustava Sektora за оперативну потпору - Državna агенција за истраге и заштиту, počev od 01.04.2026. godine.

2. Državnom službeniku iz točke 1. pripada plaća iz B1 platnog razreda državnih službenika.

XVI

1. Marko Zimonjić, postavlja se на radno mjesto viši stručni suradnik за јавне набаве u Odsjeku за materijalno пословање, логистику и одржавање Sektora за materijalno-financijske послове - Državna агенција за истраге и заштиту, počev od 01.04.2026. godine.

2. Državnom službeniku iz točke 1. pripada plaća iz B2 platnog razreda državnih službenika.

XVII

1. Semra Subašić, postavlja se на radno mjesto viši stručni suradnik за обуке u Odsjeku за кадровске послове, развитак људских ресурса и обуке Sektora за администрацију и унутрашњу потпору - Državna агенција за истраге и заштиту, počev od 01.04.2026. godine.

2. Državnom službeniku iz točke 1. pripada plaća iz B2 platnog razreda državnih službenika.

XVIII

1. Faris Rizvanović, postavlja se на radno mjesto stručni suradnik за информатичке послове u Odjelu за заштиту свједока - Državna агенција за истраге и заштиту, počev od 06.04.2026. godine.

2. Državnom službeniku iz točke 1. pripada plaća iz B1 platnog razreda državnih službenika.

XIX

1. Đorđe Elek, postavlja se на radno mjesto viši stručni suradnik за туризам u Odjelu за туризам Sektora за водне ресурсе, туризам и заштиту околиша - Ministarstvo vanjske трговине и економских односа BiH, počev od 10.04.2026. godine.

2. Državnom službeniku iz točke 1. pripada plaća iz B2 platnog razreda državnih službenika.

XX

1. Bogdana Trifković, postavlja se на radno mjesto stručni savjetnik за праћење stanja и запошљавања на међународном тржишту рада u Odjelu за међународну сарадњу Sektora за међународну сарадњу и домаће тржиште рада - Агенција за рад и запошљавање BiH, počev od 01.05.2026. godine.

2. Državnom službeniku iz točke 1. pripada plaća iz B3 platnog razreda državnih službenika.

Broj 03-34-2-134-4/26

17. travnja 2026. godine

Sarajevo

Ravnateljica

Anita Markić, v. r.

На основу члана 29. став (4) Одлуке о начину полагања јавног и стручног испита ("Службени гласник БиХ", бр. 96/07, 43/10, 103/12 и 56/19), а у вези са чланом 28. став 5. Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 19/02, 35/03, 4/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/06, 43/09, 8/10, 40/12, 93/17 и 18/24), Агенција за државну службу Босне и Херцеговине, по службеној дужности, објављује

**ПРЕГЛЕД
ПОСТАВЉЕНИХ ДРЖАВНИХ СЛУЖБЕНИКА ПО
ЈАВНИМ ОГЛАСИМА ЗА МАРТ 2026. ГОДИНЕ**

I

1. Сенадин Дацић поставља се на радно мјесто виши стручни сарадник за финансије и рачуноводство у Одјељењу за правне, финансијско-материјалне и опште послове, Канцеларија за хармонизацију и координацију система плаћања у пољопривреди, исхрани и руралном развоју БиХ, почев од 25.03.2026. године.
2. Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б2 платног разреда државних службеника.

II

1. Мира Кесић, поставља се на радно мјесто стручни савјетник за сертификаирање техничких средстава и техничких служби контроле летења ЦНС – инспектор - Дирекција за цивилно ваздухопловство БиХ, почев од 01.04.2026. године.
2. Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б3 платног разреда државних службеника.

III

1. Амела Нурковић, поставља се на радно мјесто стручни сарадник за војно-политичке анализе у Одсјеку за анализу и процјене Сектора за политику и планове - Министарство одбране БиХ, почев од 16.03.2026. године.
2. Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б1 платног разреда државних службеника.

IV

1. Ивана Бећаревић, поставља се на радно мјесто виши стручни сарадник за едукацију и школовање у Одсјеку за структуру и организацију Оружаних снага БиХ Сектора за политику и планове - Министарство одбране БиХ, почев од 16.03.2026. године.
2. Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б2 платног разреда државних службеника.

V

1. Драгана Косорић, поставља се на радно мјесто виши стручни сарадник за политике заштите докумената и података у Одсјеку за безбједност и контраобавјештајне послове Сектора за обавјештајно-безбједносне послове - Министарство одбране БиХ, почев од 16.03.2026. године.
2. Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б2 платног разреда државних службеника.

VI

1. Фарук Ајановић, поставља се на радно мјесто стручни сарадник за снабдјевање класама ИИИ, ВИИ и ИХ у Одсјеку за снабдјевање Сектора за набавку и логистику - Министарство одбране БиХ, почев од 16.03.2026. године.
2. Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б1 платног разреда државних службеника.

VII

1. Слађана Бутулија, поставља се на радно мјесто стручни савјетник за програмирање и буџетирање у Одсјеку за програм и буџет Сектора за финансије и буџет - Министарство одбране БиХ, почев од 16.03.2026. године.
2. Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б3 платног разреда државних службеника.

VIII

1. Минела Брзика, поставља се на радно мјесто стручни сарадник за контролу материјално – финансијске документације у Одсјеку за материјално-финансијско пословање Сектора за финансије и буџет - Министарство одбране БиХ, почев од 16.03.2026. године.
2. Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б1 платног разреда државних службеника.

IX

1. Салаахудић Абдибеговић, поставља се на радно мјесто виши стручни сарадник за протоколарне активности у Одсјеку за протоколарне активности и послове превођења Одјељења за опште и заједничке послове - Министарство одбране БиХ, почев од 16.03.2026. године.
2. Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б2 платног разреда државних службеника.

X

1. Саид Омерагић, поставља се на радно мјесто шеф Одсјека за инфраструктуру и грађевине у Сектору за набавку и логистику - Министарство одбране БиХ, почев од 12.03.2026. године.
2. Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б4 платног разреда државних службеника.

XI

1. Злата Орхан, поставља се на радно мјесто стручни сарадник за рачунарско-мрежну опрему у Одсјеку за телекомуникацијску и информатичку подршку Сектора за команду, комуникације, компјутере и управљање информацијама - Министарство одбране БиХ, почев од 16.03.2026. године.
2. Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б1 платног разреда државних службеника.

XII

1. Наташа Кубатлија, поставља се на радно мјесто стручни сарадник за буџет и рачуноводство у Одсјек за материјално финансијске послове Сектора за администрацију - Служба за послове са странцима, почев од 01.04.2026. године.
2. Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б1 платног разреда државних службеника.

XIII

1. Амра Феџић, поставља се на радно мјесто виши стручни сарадник за обуке у Одсјеку за кадровске послове, развој људских ресурса и обуке Сектора за администрацију и унутрашњу подршку - Државна агенција за истраге и заштиту, почев од 01.04.2026. године.
2. Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б2 платног разреда државних службеника.

XIV

1. Неџма Шкул, поставља се на радно мјесто стручни савјетник за нормативне послове у Одсјеку за нормативно-правне послове Сектора за администрацију и унутрашњу подршку - Државна агенција за истраге и заштиту, почев од 06.04.2026. године.
2. Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б3 платног разреда државних службеника.

XV

1. Иван Чавлина, поставља се на радно мјесто стручни сарадник – web администратор у Одсјеку за

информатику, комуникације и безбједност информатичких система Сектора за оперативну подршку - Државна агенција за истраге и заштиту, почев од 01.04.2026. године.

- Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б1 платног разреда државних службеника.

XVI

- Марко Зимоњић, поставља се на радно мјесто виши стручни сарадник за јавне набавке у Одсјеку за материјално пословање, логистику и одржавање Сектора за материјално-финансијске послове - Државна агенција за истраге и заштиту, почев од 01.04.2026. године.

- Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б2 платног разреда државних службеника.

XVII

- Семра Субашић, поставља се на радно мјесто виши стручни сарадник за обуке у Одсјеку за кадровске послове, развој људских ресурса и обуке Сектора за администрацију и унутрашњу подршку - Државна агенција за истраге и заштиту, почев од 01.04.2026. године.

- Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б2 платног разреда државних службеника.

XVIII

- Фарис Ризвановић, поставља се на радно мјесто стручни сарадник за информатичке послове у Одјељењу за заштиту свједока - Државна агенција за истраге и заштиту, почев од 06.04.2026. године.

- Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б1 платног разреда државних службеника.

XIX

- Ђорђе Елек, поставља се на радно мјесто виши стручни сарадник за туризам у Одсјеку за туризам Сектора за водне ресурсе, туризам и заштиту околиша - Министарство спољне трговине и економских односа БиХ, почев од 10.04.2026. године.

- Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б2 платног разреда државних службеника.

XX

- Богдана Трифковић, поставља се на радно мјесто стручни савјетник за праћење стања и запошљавања на међународном тржишту рада у Одсјеку за међународну сарадњу Сектора за међународну сарадњу и домаће тржиште рада - Агенција за рад и запошљавање БиХ, почев од 01.05.2026. године.

- Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б3 платног разреда државних службеника.

Број 03-34-2-134-4/26

17. априла 2026. године

Сарајево

Директорица

Анита Маркић, с. р.

Na osnovu člana 29. stav (4) Odluke o načinu polaganja javnog i stručnog ispita ("Službeni glasnik BiH", br. 96/07, 43/10, 103/12 i 56/19), a u vezi sa članom 28. stav 5. Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 35/03, 4/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/06, 43/09, 8/10, 40/12, 93/17 i 18/24), Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine, po službenoj dužnosti, objavljuje

PREGLAD

POSTAVLJENIH DRŽAVNIH SLUŽBENIKA PO JAVNIM OGLASIMA ZA MART 2026. GODINE

I

- Senadin Dacić postavlja se na radno mjesto viši stručni saradnik za finansije i računovodstvo u Odjeljenju za pravne, finansijsko-materijalne i opšte poslove, Ured za harmonizaciju i koordinaciju sistema plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju BiH, počev od 25.03.2026. godine.

- Državnom službeniku iz tačke 1. pripada plata iz B2 platnog razreda državnih službenika.

II

- Mira Kesić, postavlja se na radno mjesto stručni savjetnik za certificiranje tehničkih sredstava i tehničkih službi kontrole letenja CNS – inspektor - Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH, počev od 01.04.2026. godine.

- Državnom službeniku iz tačke 1. pripada plata iz B3 platnog razreda državnih službenika.

III

- Amela Nurković, postavlja se na radno mjesto stručni saradnik za vojno-političke analize u Odsjeku za analizu i procjene Sekretora za politiku i planove - Ministarstvo odbrane BiH, počev od 16.03.2026. godine.

- Državnom službeniku iz tačke 1. pripada plata iz B1 platnog razreda državnih službenika.

IV

- Ivana Bećarević, postavlja se na radno mjesto viši stručni saradnik za edukaciju i školovanje u Odsjeku za strukturu i organizaciju Oružanih snaga BiH Sekretora za politiku i planove - Ministarstvo odbrane BiH, počev od 16.03.2026. godine.

- Državnom službeniku iz tačke 1. pripada plata iz B2 platnog razreda državnih službenika.

V

- Dragana Kosorić, postavlja se na radno mjesto viši stručni saradnik za politike zaštite dokumenata i podataka u Odsjeku za sigurnost i kontraobavještajne poslove Sekretora za obavještajno-sigurnosne poslove - Ministarstvo odbrane BiH, počev od 16.03.2026. godine.

- Državnom službeniku iz tačke 1. pripada plata iz B2 platnog razreda državnih službenika.

VI

- Faruk Ajanović, postavlja se na radno mjesto stručni saradnik za snabdjevanje klasama III, VII i IX u Odsjeku za snabdjevanje Sekretora za nabavku i logistiku - Ministarstvo odbrane BiH, počev od 16.03.2026. godine.

- Državnom službeniku iz tačke 1. pripada plata iz B1 platnog razreda državnih službenika.

VII

- Sladana Butulija, postavlja se na radno mjesto stručni savjetnik za programiranje i budžetiranje u Odsjeku za program i budžet Sekretora za finansije i budžet - Ministarstvo odbrane BiH, počev od 16.03.2026. godine.

- Državnom službeniku iz tačke 1. pripada plata iz B3 platnog razreda državnih službenika.

VIII

- Minela Brzika, postavlja se na radno mjesto stručni saradnik za kontrolu materijalno – finansijske dokumentacije u Odsjeku za materijalno-finansijsko poslovanje Sekretora za finansije i budžet - Ministarstvo odbrane BiH, počev od 16.03.2026. godine.

II

1. Armin Spahić, postavlja se na radno mjesto stručni savjetnik za politički kriterij i koordinaciju procesa stabilizacije i pridruživanja u Odjelu za politički kriterij i koordinaciju procesa stabilizacije i pridruživanja Sektora za strategiju i politike integracija, Direkcija za evropske integracije Vijeća ministara BiH, počev od 20.03.2026. godine.
2. Državni službenik iz tačke 1. razrješava se dužnosti državnog službenika na dosadašnjem radnom mjestu.
3. Državnom službeniku iz tačke 1. pripada plaća iz B3 platnog razreda državnih službenika.

III

1. Azra Vlahovljak, postavlja se na radno mjesto stručni savjetnik za ekonomsku i socijalnu politiku u Odjelu za ekonomsku i socijalnu politiku Sektora za strategiju i politike integracija, Direkcija za evropske integracije Vijeća ministara BiH, počev od 20.03.2026. godine.
2. Državni službenik iz tačke 1. razrješava se dužnosti državnog službenika na dosadašnjem radnom mjestu.
3. Državnom službeniku iz tačke 1. pripada plaća iz B3 platnog razreda državnih službenika.

IV

1. Sanin Prašović, postavlja se na radno mjesto šef Odjela za tehničke standarde i nadzor u Sektoru za zaštitu tajnih podataka, Ministarstvo sigurnosti BiH, počev od 06.04.2026. godine.
2. Državni službenik iz tačke 1. razrješava se dužnosti državnog službenika na dosadašnjem radnom mjestu.
3. Državnom službeniku iz tačke 1. pripada plaća iz B4 platnog razreda državnih službenika.

Broj 03-34-2-135-4/26

17. travnja 2026. godine

Sarajevo

Ravnateljica

Anita Markić, v. r.

На основу члана 28. став 5. Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 19/02, 35/03, 4/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/06, 43/09, 8/10, 40/12, 93/17 и 18/24) и члана 12. став (3) Правилника о условима и начину обављања интерних конкурса, интерних и екстерних премјештаја државних службеника у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 62/10, 30/14 и 38/17), Агенција за државну службу Босне и Херцеговине, по службеној дужности, објављује

ПРЕГЛЕД

ПОСТАВЉЕНИХ ДРЖАВНИХ СЛУЖБЕНИКА ПО
ИНТЕРНИМ ОГЛАСИМА ЗА МАРТ 2026. ГОДИНЕ

I

1. Бранка Медић Цуца, поставља се на радно мјесто шеф Одсјека за поступак азила у Сектору за азил, Министарство безбједности БиХ, почев од 05.03.2026. године.
2. Државни службеник из тачке 1. разрјешава се дужности државног службеника на досадашњем радном мјесту.
3. Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б4 платног разреда државних службеника.

II

1. Армин Спахић, поставља се на радно мјесто стручни савјетник за политички критериј и координацију процеса стабилизације и придруживања у Одсјеку за политички критериј и координацију процеса

стабилизације и придруживања Сектора за стратегију и политике интеграција, Дирекција за европске интеграције Савјета министара БиХ, почев од 20.03.2026. године.

2. Државни службеник из тачке 1. разрјешава се дужности државног службеника на досадашњем радном мјесту.
3. Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б3 платног разреда државних службеника.

III

1. Азра Влаховљак, поставља се на радно мјесто стручни савјетник за економску и социјалну политику у Одсјеку за економску и социјалну политику Сектора за стратегију и политике интеграција, Дирекција за европске интеграције Савјета министара БиХ, почев од 20.03.2026. године.
2. Државни службеник из тачке 1. разрјешава се дужности државног службеника на досадашњем радном мјесту.
3. Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б3 платног разреда државних службеника.

IV

1. Санин Прашовић, поставља се на радно мјесто шеф Одсјека за техничке стандарде и надзор у Сектору за заштиту тајних података, Министарство безбједности БиХ, почев од 06.04.2026. године.
2. Државни службеник из тачке 1. разрјешава се дужности државног службеника на досадашњем радном мјесту.
3. Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б4 платног разреда државних службеника.

Број 03-34-2-135-4/26

17. априла 2026. године

Сарајево

Директорица

Анита Маркић, с. р.

На основу члана 28. став 5. Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 19/02, 35/03, 4/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/06, 43/09, 8/10, 40/12, 93/17 и 18/24) и члана 12. став (3) Правилника о условима и начину обављања интерних конкурса, интерних и екстерних премјештаја државних службеника у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 62/10, 30/14 и 38/17), Агенција за државну службу Босне и Херцеговине, по службеној дужности, објављује

ПРЕГЛЕД

ПОСТАВЉЕНИХ ДРЖАВНИХ СЛУЖБЕНИКА ПО
ИНТЕРНИМ ОГЛАСИМА ЗА МАРТ 2026. ГОДИНЕ

I

1. Бранка Медић Цуца, поставља се на радно мјесто шеф Одсјека за поступак азила у Сектору за азил, Министарство сигурности БиХ, почев од 05.03.2026. године.
2. Државни службеник из тачке 1. разрјешава се дужности државног службеника на досадашњем радном мјесту.
3. Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б4 платног разреда државних службеника.

II

1. Армин Спахић, поставља се на радно мјесто стручни савјетник за политички критериј и координацију процеса стабилизације и придруживања у Одсјеку за политички критериј и координацију процеса стабилизације и придруживања Сектора за стратегију и политике интеграција, Дирекција за европске интеграције Вјећа министара БиХ, почев од 20.03.2026. године.
2. Државни службеник из тачке 1. разрјешава се дужности државног службеника на досадашњем радном мјесту.

3. Državnom službeniku iz tačke 1. pripada plata iz B3 platnog razreda državnih službenika.

III

1. Azra Vlahovljak, postavlja se na radno mjesto stručni savjetnik za ekonomsku i socijalnu politiku u Odsjeku za ekonomsku i socijalnu politiku Sektora za strategiju i politike integracija, Direkcija za evropske integracije Vijeća ministara BiH, počev od 20.03.2026. godine.
2. Državni službenik iz tačke 1. razrješava se dužnosti državnog službenika na dosadašnjem radnom mjestu.
3. Državnom službeniku iz tačke 1. pripada plata iz B3 platnog razreda državnih službenika.

IV

1. Sanin Prašović, postavlja se na radno mjesto šef Odsjeka za tehničke standarde i nadzor u Sektoru za zaštitu tajnih podataka, Ministarstvo sigurnosti BiH, počev od 06.04.2026. godine.
2. Državni službenik iz tačke 1. razrješava se dužnosti državnog službenika na dosadašnjem radnom mjestu.
3. Državnom službeniku iz tačke 1. pripada plata iz B4 platnog razreda državnih službenika.

Broj 03-34-2-135-4/26

17. aprila 2026. godine

Sarajevo

Direktorica
Anita Markić, s. r.

**AGENCIJA ZA STATISTIKU
BOSNE I HERCEGOVINE**

681

Na temelju članka 8. stavak 2. točka h) Zakona o statistici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 26/04 i 42/04), Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine objavljuje

PRIOPĆENJE

**O PROSJEČNOJ MJESEČNOJ BRUTO PLAĆI
ZAPOSLENIH U BOSNI I HERCEGOVINI
ZA VELJAČU 2026. GODINE**

1. Prosječna mjesečna bruto plaća po zaposlenom ostvarena u Bosni i Hercegovini za veljaču 2026. godine iznosi 2 555 KM.

Broj 10-43-7-1-47-5-2/26

20. travnja 2026. godine

Sarajevo

Ravnateljica
Vesna Čužić, v. r.

Na osnovu člana 8 stav 2 tačka x) Zakona o statistici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 26/04 i 42/04), Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine objavljuje

SAOPŠTEŃE

**O PROSJEČNOJ MJESEČNOJ BRUTO PLATI
ZAPOSLENIH U BOSNI I HERCEGOVINI
ZA FEBRUAR 2026. GODINE**

1. Prosječna mjesečna bruto plata po zaposlenom ostvarena u Bosni i Hercegovini za februar 2026. godine iznosi 2 555 KM.

Broj 10-43-7-1-47-5-2/26

20. aprila 2026. godine

Sarajevo

Direktorica
Vesna Ćujić, s. r.

Na osnovu člana 8. stav 2. tačka h) Zakona o statistici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 26/04 i 42/04), Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine objavljuje

SAOPĆENJE

**O PROSJEČNOJ MJESEČNOJ BRUTO PLAĆI
ZAPOSLENIH U BOSNI I HERCEGOVINI
ZA FEBRUAR 2026. GODINE**

1. Prosječna mjesečna bruto plaća po zaposlenom ostvarena u Bosni i Hercegovini za februar 2026. godine iznosi 2 555 KM.

Broj 10-43-7-1-47-5-2/26

20. aprila 2026. godine

Sarajevo

Direktorica
Vesna Čužić, s. r.

682

Na temelju članka 7. stavak 2. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 50/08) i članka 8. stavak 2. točka h) Zakona o statistici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 26/04 i 42/04), Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine objavljuje

PRIOPĆENJE

**O PROSJEČNOJ ISPLAĆENOJ MJESEČNOJ NETO
PLAĆI ZAPOSLENIH U BOSNI I HERCEGOVINI
ZA VELJAČU 2026. GODINE**

1. Prosječna isplaćena mjesečna neto plaća po zaposlenom ostvarena u Bosni i Hercegovini za veljaču 2026. godine iznosi 1 643 KM.

Broj 10-43-7-1-47-5-2/26

20. travnja 2026. godine

Sarajevo

Ravnateljica
Vesna Čužić, v. r.

Na osnovu člana 7 stav 2 Zakona o platama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 50/08) i člana 8 stav 2 tačka x) Zakona o statistici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 26/04 i 42/04), Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine objavljuje

SAOPŠTEŃE

**O PROSJEČNOJ ISPLAĆENOJ MJESEČNOJ NETO
PLATI ZAPOSLENIH U BOSNI I HERCEGOVINI
ZA FEBRUAR 2026. GODINE**

1. Prosječna isplaćena mjesečna neto plata po zaposlenom ostvarena u Bosni i Hercegovini za februar 2026. godine iznosi 1 643 KM.

Broj 10-43-7-1-47-5-2/26

20. aprila 2026. godine

Sarajevo

Direktor
Vesna Ćujić, s. r.

Na osnovu člana 7. stav 2. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 50/08) i člana 8. stav 2. tačka h) Zakona o statistici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 26/04 i 42/04), Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine objavljuje

SAOPĆENJE**O PROSJEČNOJ ISPLAĆENOJ MJESEČNOJ NETO
PLAĆI ZAPOSLENIH U BOSNI I HERCEGOVINI
ZA FEBRUAR 2026. GODINE**

1. Prosječna isplaćena mjesečna neto plaća po zaposlenom ostvarena u Bosni i Hercegovini za februar 2026. godine iznosi 1 643 KM.

Broj 10-43-7-1-47-5-2/26

20. aprila 2026. godine

Sarajevo

Direktorica
Vesna Čužić, s. r.

**USTAVNI SUD
BOSNE I HERCEGOVINE****683**

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **U-1/25**, rješavajući zahtjev **Kemala Ademovića, zamjenika predsjedatelja Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine**, na temelju članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (2) točka b), članka 59. st. (1), (2) i (3) i članka 61. st. (2) i (3) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Ceman, predsjednik

Valerija Galić, dopredsjednica

Angelika Nußberger, dopredsjednica

Helen Keller, sutkinja

Ledi Bianku, sudac

Marin Vukoja, sudac

Larisa Velić, sutkinja

na sjednici održanoj 26. ožujka 2026. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Odlučujući o zahtjevu **Kemala Ademovića, zamjenika predsjedatelja Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine**, za ocjenu ustavnosti članka 6. stavak (1) točka 1), članka 8. stavak (3) točka 6), članka 141. st. (5) i (6), članka 141a. st. (3) i (4) i članka 146. stavak (1) Zakona o policiji i unutarnjim poslovima Republike Srpske ("Službeni glasnik RS" br. 57/16, 110/16, 58/19, 82/19, 18/22, 55/23 i 48/24),

utvrđuje se da članak 141. stavak (5) u dijelu "digitalno potpisivanje i izdavanje kvalificiranih digitalnih certifikata te vršiti personalizaciju dokumenata", članka 141. stavak (6) u dijelu "i članka 141a. ovoga zakona, kao i zaštite infrastrukture iz stavka 5. ovoga članka" i članak 141a. stavak (4) Zakona o policiji i unutarnjim poslovima Republike Srpske ("Službeni glasnik RS" br. 57/16, 110/16, 58/19, 82/19, 18/22, 55/23 i 48/24) nisu u skladu sa člankom III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine,

utvrđuje se da članak 146. stavak (1) Zakona o policiji i unutarnjim poslovima Republike Srpske ("Službeni glasnik RS" br. 57/16, 110/16, 58/19, 82/19, 18/22, 55/23 i 48/24) nije u skladu sa čl. III/3.(b) i III/1.(g) Ustava Bosne i Hercegovine.

U skladu sa člankom 61. stavak (2) Pravila Ustavnog suda, ukidaju se članak 141. stavak (5) u dijelu "digitalno potpisivanje i izdavanje kvalificiranih digitalnih certifikata te vršiti personalizaciju dokumenata" i stavak (6) u dijelu "i članka 141a. ovoga zakona, kao i zaštite infrastrukture iz stavka 5. ovoga članka", članak 141a. stavak (4) i članak 146. stavak (1) Zakona o policiji i unutarnjim poslovima Republike Srpske ("Službeni glasnik RS" br. 57/16, 110/16, 58/19, 82/19, 18/22, 55/23 i 48/24).

U skladu sa člankom 61. stavak (3) Pravila Ustavnog suda, ukinute odredbe članka 141. stavak (5) u dijelu "digitalno potpisivanje i izdavanje kvalificiranih digitalnih certifikata te vršiti

personalizaciju dokumenata", članka 141. stavak (6) u dijelu "i članka 141a. ovoga zakona, kao i zaštite infrastrukture iz stavka 5. ovoga članka", članka 141a. stavak (4) i članka 146. stavak (1) Zakona o policiji i unutarnjim poslovima Republike Srpske ("Službeni glasnik RS" br. 57/16, 110/16, 58/19, 82/19, 18/22, 55/23 i 48/24) prestaju važiti narednog dana od dana objave odluke Ustavnog suda u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine".

Utvrđuje se da su članak 6. stavak (1) točka 1), članak 8. stavak (3) točka 6), članak 141. stavak (5) u dijelu "uključujući i policijsku legitimaciju iz članka 24. ovoga zakona i identifikacioni dokument iz članka 69. ovoga zakona sukladno važećim propisima", članak 141. stavak (6) u dijelu "Ministar donosi pravilnik kojim se uređuje uspostavljanje sistema zaštite za evidencije iz članka 8. stavak 3. točka 6), evidencija iz stavka 1. ovoga članka" i članak 141a. stavak (3) Zakona o policiji i unutarnjim poslovima Republike Srpske ("Službeni glasnik RS" br. 57/16, 110/16, 58/19, 82/19, 18/22, 55/23 i 48/24) u skladu sa člankom III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine.

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE**I. Uvod**

1. Kemal Ademović, zamjenik predsjedatelja Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva), podnio je 15. siječnja 2025. godine Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) zahtjev za ocjenu ustavnosti članka 6. stavak (1) točka 1), članka 8. stavak (3) točka 6), članka 141. st. (5) i (6) i članka 141a. st. (3) i (4) Zakona o policiji i unutarnjim poslovima Republike Srpske ("Službeni glasnik RS" br. 57/16, 110/16, 58/19, 82/19, 18/22, 55/23 i 48/24; u daljnjem tekstu: Zakon o policiji). Podnositelj zahtjeva je 18. veljače 2025. godine dopunio zahtjev tražeći ocjenu ustavnosti i članka 146. stavak (1) Zakona o policiji.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. Na temelju članka 23. Pravila Ustavnog suda, od Narodne skupštine Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Narodna skupština) zatraženo je 30. siječnja i 27. veljače 2025. godine da dostavi odgovor na zahtjev i dopunu zahtjeva.

3. Također, na temelju članka 34. Pravila Ustavnog suda, od Agencije za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija) i Direkcije za koordinaciju policijskih tijela (u daljnjem tekstu: Direkcija) zatraženo je 29. travnja i 8. svibnja 2025. godine da se u kontekstu svojih nadležnosti izjasne o zahtjevu odnosno dopuni zahtjeva za ocjenu ustavnosti.

4. Narodna skupština nije dostavila odgovor na zahtjev i dopunu zahtjeva u ostavljenom roku. Agencija je 12. svibnja 2025. godine dostavila izjašnjenje na zahtjev, a Direkcija je 13. svibnja 2025. godine dostavila izjašnjenje na dopunu zahtjeva.

III. Zahtjev**a) Navodi iz zahtjeva**

5. Podnositelj zahtjeva ukazuje da su članak 6. stavak (1) točka 1), čl. 8., 141. i 141a. Zakona o policiji u izravnoj suprotnosti sa zakonima Bosne i Hercegovine koji reguliraju ovu materiju. Ti zakoni su Zakon o prebivalištu i boravištu državljana Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon o prebivalištu BiH), Zakon o Agenciji za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon o Agenciji), Zakon o putnim ispravama Bosne i

Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon o putnim ispravama BiH), Zakon o jedinstvenom matičnom broju Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon o JMB BiH) i Zakon o osobnoj iskaznici državljana Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon o osobnoj iskaznici BiH).

6. Podnositelj zahtjeva ukazuje da je u članku 141. stavak (5) Zakona o policiji navedeno da entitetsko ministarstvo može uspostaviti infrastrukturu za digitalno potpisivanje i izdavanje kvalificiranih digitalnih certifikata. Također, može vršiti personalizaciju dokumenata, uključujući i policijsku legitimaciju iz članka 24. Zakona i identifikacijski dokument iz članka 69. Zakona u skladu s važećim propisima. Dalje ukazuje da je člankom 141. stavak (4) Zakona o policiji predviđeno da ministar donosi pravilnik kojim se propisuje podnošenje zahtjeva elektroničkim putem korištenjem infrastrukture u skladu sa stavkom 3. ovog članka. Podnositelj zahtjeva smatra da je navedeno suprotno čl. 7a. i 32. Zakona o prebivalištu BiH. Smatra da iz navedenih odredbi jasno proizlazi da su nadležni organi dužni postupati u skladu s naputcima koje donosi Agencija, dok nadzor nad primjenom zakona i donošenje podzakonskih akata vrši Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo BiH). Smatra da entitetski ministri nisu i ne mogu biti nadležni za donošenje provedbenih akata kojim se regulira ova materija. Podnositelj zahtjeva napominje da je Agencija, na temelju navedene zakonske odredbe, donijela Naputak o postupku elektroničke provjere podataka prilikom podnošenja zahtjeva za prijavu prebivališta ili adrese stanovanja. Tim Naputkom propisan je postupak elektroničke provjere podataka koje državljanji Bosne i Hercegovine dostavljaju u skladu sa člankom 8. st. 2., 3. i 4. Zakona o prebivalištu BiH u postupku prijave prebivališta ili adrese stanovanja kod nadležnih organa iz članka 5. Zakona. Također napominje da je donesen i Pravilnik o načinu pristupa evidencijama i razmjeni podataka kojim je jasno propisano postupanje nadležnih organa u postupku elektroničke provjere podataka prilikom podnošenja zahtjeva za prijavu prebivališta ili adrese stanovanja. Smatra da se shodno tome postavlja pitanje kako entitetsko ministarstvo može uspostaviti infrastrukturu za digitalno potpisivanje i izdavanje kvalificiranih digitalnih certifikata te vršiti personalizaciju dokumenata, uključujući i policijsku legitimaciju. Također, ukazuje da je sporno može li entitetsko ministarstvo donositi posebne pravilnike kojim se propisuje podnošenje zahtjeva elektroničkim putem korištenjem ove infrastrukture, kada je ova materija u cijelosti regulirana propisima na državnoj razini.

7. Podnositelj zahtjeva ukazuje i da je članak 141a. Zakona o policiji "u direktnoj koliziji i nesuglasju" sa člankom 26. Zakona o putnim ispravama BiH. Navodi da je Agencija na temelju navedenog članka donijela Naputak o načinu podnošenja zahtjeva za izdavanje uvjerenja o činjenicama iz službene evidencije o putnim ispravama elektroničkim putem, kojim je u članku 4. propisano postupanje po zahtjevu. Potom navodi da je Agencija donijela Naputak o načinu elektroničke provjere podataka. Smatra da iz svega navedenog proizlazi da je propisima Bosne i Hercegovine jasno predviđeno postupanje nadležnih organa i korištenje centralne evidencije pri izdavanju uvjerenja o činjenicama iz službene evidencije o putnim ispravama elektroničkim putem. Ističe da je to u nadležnosti Agencije, čiju elektroničku infrastrukturu koriste nadležni organi za obavljanje poslova u provođenju Zakona o putnim ispravama BiH. Agencija izdaje i elektroničke kvalificirane potvrde. Osim toga, ukazuje da je Ministarstvo BiH, prema odredbama Zakona o putnim ispravama BiH, nadležno za nadzor nad provođenjem zakona i

donošenje svih podzakonskih akata za njegovu provedbu. Stoga smatra da su uvođenje infrastrukture koju uspostavlja entitetsko ministarstvo i donošenje pravilnika kojim će se propisati zaštita te infrastrukture u suprotnosti s citiranim propisima na državnoj razini i mogu dovesti do pravne nesigurnosti i nejedinstvenog postupanja nadležnih organa. Podnositelj zahtjeva navodi da članak 19. stavak (1) Zakona o putnim ispravama BiH upućuje da se zahtjev za izdavanje putne isprave podnosi osobno i da se identifikacija podnosioca zahtjeva obavlja osobno. Stoga smatra da je članak 141a. stavak (3) Zakona o policiji u suprotnosti sa člankom 19. stavak (1) Zakona o putnim ispravama BiH glede obavljanja tih poslova elektroničkim putem.

8. Podnositelj zahtjeva smatra da se argumentacija navedena u vezi sa člankom 141. stavak (5) i člankom 141a. stavak (4) Zakona o policiji može primijeniti i kada je u pitanju oblast jedinstvenih matičnih brojeva. U vezi s tim, ukazuje na čl. 26a. i 55. Zakona o JMB BiH, te članak 6. st. 4., 5., 6., 7. i 8. i članak 23. stavak 2. Zakona o osobnoj iskaznici BiH. Dalje ukazuje da, analogno ranijoj argumentaciji, i za oblast osobnih iskaznica vrijedi istovjetno načelo prema kojem je ta oblast regulirana propisima Bosne i Hercegovine. Također ukazuje da Zakon o osobnoj iskaznici BiH propisuje: "Sve odredbe ovoga zakona odnose se jednako na sve državljanje Bosne i Hercegovine, osim ako nije drukčije predviđeno u posebnim odredbama u poglavlju VIII. ovoga zakona. Osobna iskaznica je jedinstvena za sve državljanje i važi na cijelom teritoriju BiH." Stoga smatra da bi ostavljanje mogućnosti da se to pitanje različito regulira na entitetskoj razini dovelo do pravne nesigurnosti i narušavanja načela jedinstvene primjene zakona.

9. Potom, podnositelj zahtjeva navodi da je jedna od temeljnih nadležnosti Agencije oblast identifikacijskih dokumenata i njihova personalizacija. U vezi s tim, ukazuje na članak 2. stavak (1) točka j) i članak 8. st. (2) i (6) Zakona o Agenciji. Dalje navodi da infrastrukturu za digitalno potpisivanje i izdavanje kvalificiranih digitalnih certifikata vezano za identifikacijske dokumente može uspostaviti samo, po zakonu, Agencija. Stoga smatra da je u tom smislu članak 141. stavak (5) Zakona o policiji apsolutno neusklađen s odredbama Zakona o Agenciji. Podnositelj zahtjeva također ističe da infrastrukturu za personalizaciju osobnih dokumenata može uspostaviti i vršiti samo Agencija. Stoga smatra da neprecizne odredbe koje se odnose na poslove personalizacije dokumenata stavljene u nadležnost Ministarstva unutarnjih poslova Republike Srpske (u daljnjem tekstu: MUPRS) stvaraju pravnu nesigurnost. Također smatra da su te odredbe prema zakonskim rješenjima u uskoj vezi s poslovima vezanim za građanska stanja i identifikacijske dokumente, pa se može zaključiti da je člankom 141. stavak (5) Zakona o policiji stvorena osnova da taj organ po potrebi može vršiti personalizaciju dokumenata, uključujući i one obrađene u administrativnim i upravno-pravnim poslovima utvrđenim u članku 6. stavak (1) Zakona o policiji. Podnositelj zahtjeva navodi da je u navedenim odredbama Zakona o prebivalištu BiH, Zakona o putnim ispravama BiH, Zakona o JMB BiH i Zakona o osobnoj iskaznici BiH Agencija nadležna za uspostavljanje elektroničke infrastrukture. Dalje navodi da su nadležnosti Agencije propisane i u članku 8. stavak (1) Zakona o Agenciji. U vezi s tim, ističe da su odredbe Zakona o policiji, posebno članak 8. stavak (3) točka 6), članak 141. st. (5) i (6) i članak 141a. stavak (3) Zakona o policiji, u izravnoj koliziji s pobrojanim odredbama Zakona o Agenciji i nadležnostima propisanim u članku 8. istog Zakona.

10. Imajući u vidu sve navedeno, podnositelj zahtjeva smatra da je člankom 6. stavak (1) točka 1), čl. 8., 141. i 141a. Zakona o

policiji povrijeđeno ustavno načelo iz članka III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine prema kojem sve ustavne i zakonske odredbe entiteta trebaju biti u suglasnosti s Ustavom Bosne i Hercegovine i odlukama institucija Bosne i Hercegovine.

11. U dopuni zahtjeva podnositelj zahtjeva navodi da je članak 146. stavak (1) Zakona o policiji u izravnoj suprotnosti sa člankom 6. stavak (1) Zakona o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o agencijama za potporu policijskoj strukturi Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon o Direkciji). U vezi s tim, ističe da entitetsko ministarstvo ne može vršiti neposrednu međunarodnu suradnju budući da se komunikacija, suradnja i koordinacija s odgovarajućim stranim i međunarodnim organima vrši putem Direkcije za koordinaciju policijskih tijela (u daljnjem tekstu: Direkcija). Dalje ističe da je propisano da se čak i komunikacija, suradnja i koordinacija između policijskih tijela u Bosni i Hercegovini vrši putem Direkcije ako su u pitanju policijski poslovi međunarodnog karaktera ili od međunarodnog značaja. Podnositelj zahtjeva ukazuje da je člankom III/1.(g) Ustava Bosne i Hercegovine propisano da je provođenje međunarodnih i međuentitetskih kaznenopravnih propisa, uključujući i odnose s Interpolom, u isključivoj nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine. Dalje ukazuje da iz članka 146. stavak (1) Zakona o policiji proizlazi da MUPRS može ostvarivati svaki oblik međunarodne suradnje neposredno, uključujući i suradnju s Interpolom, ali i drugim međunarodnim organizacijama, a što je u suprotnosti s Ustavom Bosne i Hercegovine. Stoga smatra da i članak 146. stavak (1) Zakona o policiji nije usklađen sa člankom 6. stavak (1) Zakona o Direkciji, te da je suprotan čl. III/3.(b) i III/1.(g) Ustava Bosne i Hercegovine.

b) Izjašnjenje Agencije

12. Agencija jeavela da je nadležna održavati i upravljati bazama podataka u kojima se pohranjuju podaci o JMB, prebivalištu i boravištu i dr. Također jeavela da je nadležna izdati podatke o evidenciji i iz evidencije samo ovlaštenim institucijama i pravnim osobama u skladu sa zakonom i legitimnim ciljem državne sigurnosti, javnog reda, sprečavanja otkrivanja obavještenja dobivenih u povjerenju i očuvanja autoriteta javne vlasti. Glede izdavanja činjenica iz evidencije o putnim ispravama i poslova elektroničke provjere, razmjene i zaštite podataka, Agencija navodi da iz Zakona o prebivalištu BiH, Zakona o putnim ispravama BiH i Zakona o osobnoj iskaznici BiH jasno proizlazi nadležnost Bosne i Hercegovine nad ovim procesom. Također, njima je propisano korištenje sigurnog elektroničkog potpisa, infrastrukture za digitalno potpisivanje i izdavanje kvalificiranih elektroničkih certifikata prema naputcima Agencije. Smatra da uvođenje odredbi u Republiku Srpsku koje se odnose na elektroničko podnošenje zahtjeva, korištenje infrastrukture za digitalno potpisivanje i izdavanje kvalificiranih digitalnih certifikata u oblasti identifikacijskih dokumenata, te zaštitu informacijsko-komunikacijske strukture isključivo u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima RS predstavlja izravan sukob nadležnosti. Smatra da bi te aktivnosti trebale biti usklađene s propisima na razini Bosne i Hercegovine. Ističe da entitetski zakon ne može derogirati nadležnosti propisane na državnoj razini. Agencija ukazuje da bi primjenom entitetskog propisa i uvođenjem ovog sustava došlo do narušavanja cjelokupnog i jedinstvenog sustava osobne identifikacije građana Bosne i Hercegovine i izdavanja osobnih dokumenata. Također ukazuje da okolnost da MUPRS donosi vlastite akte za koje nije nadležan i koji nisu usklađeni sa Zakonom o prebivalištu BiH i Zakonom o Agenciji može dovesti do pravne nesigurnosti i duplih procedura,

pitanja jedinstvenog izdavanja putnih isprava, kretanja građana izvan granica Bosne i Hercegovine i benefita koji proizlaze iz korištenja bezviznih režima.

13. Agencija navodi da samo ona po zakonu može uspostaviti infrastrukturu za digitalno potpisivanje i izdavanje kvalificiranih digitalnih certifikata vezano za identifikacijske dokumente, pa je u tom smislu članak 141. stavak (5) Zakona o policiji apsolutno neusklađen s odredbama Ustava i Zakona o Agenciji. Također ističe da samo ona može uspostaviti infrastrukturu za personalizaciju osobnih dokumenata, te da neprecizne odredbe koje se odnose na personalizaciju dokumenata stavljene u nadležnost MUPRS stvaraju pravnu nesigurnost. U vezi s tim, ističe da je ta odredba prema zakonskim rješenjima u uskoj vezi s poslovima vezanim za građanska stanja i identifikacijske dokumente. Stoga smatra da je člankom 141. stavak (5) Zakona o policiji stvorena osnova da taj organ po potrebi može vršiti personalizaciju dokumenata, pa i onih obrađenih u administrativnim i upravno-pravnim poslovima utvrđenim u članku 6. stavak (1) istog Zakona. Agencija ukazuje da MUPRS može provoditi samo administrativne i upravne postupke vezane za izdavanje dokumenata, a da nema i ne može uspostaviti infrastrukturu i personalizirati dokumente. Ističe da je prema odredbama Zakona o prebivalištu BiH, Zakona o putnim ispravama BiH, Zakona o JMB BiH i Zakona o osobnoj iskaznici BiH Agencija nadležna za uspostavljanje adekvatne infrastrukture. Stoga smatra da su članak 8. stavak (3) točka 6), članak 141. st. (5) i (6) i članak 141. stavak (3) Zakona o policiji u izravnoj koliziji s relevantnim odredbama tih zakona i nadležnostima Agencije. Agencija ističe da je MUPRS u upravno-pravnim poslovima vezanim za izdavanje putnih isprava i osobnih iskaznica dužan primarno primjenjivati odredbe Zakona o putnim ispravama BiH, odnosno Zakona o osobnoj iskaznici BiH, te primjenjivati tehničke uvjete za zaštitu podataka koje definira Agencija. Smatra da Zakon o policiji ne može određivati materiju koja se tiče provođenja upravno-pravnih postupaka vezanih za izdavanje tih dokumenata elektroničkim putem niti određivati infrastrukturu kojom će se to činiti, kako je to urađeno člankom 141. stavak (5) Zakona o policiji. Ističe da je to u njezinoj isključivoj nadležnosti, kao i Ministarstva BiH, koje je nadležno za nadzor i donošenje podzakonskih akata. Agencija navodi da članak 19. stavak (1) Zakona o putnim ispravama BiH upućuje da se zahtjev podnosi osobno i da se identifikacija podnosioca obavlja osobno, tako da je članak 141a. stavak (3) Zakona o policiji u suprotnosti sa člankom 19. stavak (1) Zakona o putnim ispravama BiH glede obavljanja tih poslova elektroničkim putem.

c) Izjašnjenje Direkcije

14. Direkcija jeavela da članak III/1.(g) Ustava Bosne i Hercegovine jasno isključuje entitete iz nadležnosti glede međunarodnih policijskih odnosa i izravne suradnje s organizacijama kao što su Interpol, Europol, SELEC i druge međunarodne organizacije i subjekti, u skladu s međunarodnim sporazumima koje je potpisala Bosna i Hercegovina. Glede svog pravnog statusa i nadležnosti, Direkcija je ukazala na članak 14. st. (2) i (3) Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave BiH, koji se odnosi na Direkciju, i članak 6. Zakona o Direkciji, kojim su propisane nadležnosti Direkcije. Također je ukazano i na članak 11. stavak (1) Zakona o Direkciji, odnosno da zakon propisuje obvezu suradnje svih policijskih i drugih nadležnih tijela u Bosni i Hercegovini s Direkcijom kada su u pitanju poslovi i zadaci iz njezine nadležnosti u skladu sa zakonom i drugim propisima. U kontekstu navedenog, ukazano je da "odgovarajući organi u BiH" koji su u vezi s policijskim poslovima obuhvaćaju: policijska tijela

BiH i druge organe u vezi s operativnim/policijskim poslovima na razini Bosne i Hercegovine (Državna agencija za istrage i zaštitu, Granična policija BiH, Služba za poslove sa strancima, Uprava za neizravno oporezivanje), policijska tijela entiteta, kantona i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine – odgovarajući organi u BiH (policija Republike Srpske, Federalna uprava policije, kantonalne uprave policije u Federaciji Bosne i Hercegovine, policija Brčko distrikta Bosne i Hercegovine), pravosudne organe (Sud i Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine, sudovi i tužiteljstva na entitetskoj i kantonalnoj razini) i ostala nadležna tijela (Obavještajno-sigurnosna agencija BiH, ministarstva pravde i unutarnjih poslova na svim razinama, Agencija za zaštitu osobnih podataka, Agencija, entitetske i kantonalne porezne uprave, Porezna uprava Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i drugi nadležni/odgovarajući organi). Direkcija smatra da članak 146. stavak (1) Zakona o policiji zadire u ustavne i zakonske nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine, naročito Direkcije, u segmentima međunarodne operativne policijske suradnje i obrade i razmjene sigurnosnih podataka s međunarodnim partnerima. Dalje navodi da policijska tijela Bosne i Hercegovine, uključujući i entitetska i kantonalna ministarstva unutarnjih poslova, policiju Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i druge organe u Bosni i Hercegovini koji su u vezi s policijskim poslovima, u skladu s ustavnim i zakonskim odredbama, ne mogu i ne smiju neposredno uspostavljati međunarodnu policijsku suradnju. Shodno tome, smatra da su isključivo u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine, odnosno Direkcije, svi poslovi u vezi s međunarodnom policijskom suradnjom, razmjenom informacija s međunarodnim sigurnosnim agencijama, te standardizacijom i koordinacijom policijskog rada u Bosni i Hercegovini i ne mogu se jednostrano regulirati entitetskim zakonodavstvom. Također ističe da se sve aktivnosti u oblasti međunarodne policijske suradnje moraju provoditi isključivo putem Direkcije, u skladu s važećim ustavnim i zakonskim okvirom.

IV. Relevantni propisi

15. U **Ustavu Bosne i Hercegovine** relevantne odredbe glase:

Članak III

1. Nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine

Slijedeći poslovi su u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine:

[...]

g) **Provođenje međunarodnih i međuentitetskih krivičnopravnih propisa, uključujući i odnose s Interpolom.**

3. Pravni sustav i nadležnosti entiteta i institucija

b) *Entiteti i sve njihove niže jedinice u potpunosti će se pokoravati ovome Ustavu, koji dokida one odredbe zakona Bosne i Hercegovine i ustava i zakona entiteta koje su protivne Ustavu, kao i odlukama institucija Bosne i Hercegovine. Opća načela međunarodnog prava su sastavni dio pravnog sustava Bosne i Hercegovine i entiteta.*

16. **Zakon o policiji i unutarnjim poslovima** ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 57/16, 110/16, 58/19, 82/19, 18/22 – odluka USRS, 55/23, 48/24 i 81/25)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji u relevantnom dijelu glasi:

Mjerodavnost Ministarstva

Članak 2.

(1) *Ministarstvo obavlja poslove državne uprave koji se odnose na zaštitu od ugrožavanja Ustavom utvrđenog poretka i ugrožavanja sigurnosti Republike Srpske, zaštitu života i osobne*

sigurnosti građana, kao i druge poslove utvrđene Zakonom o republičkoj upravi.

(2) *U obavljanju poslova iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo surađuje sa drugim organima i organizacijama Republike Srpske, Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta BiH i međunarodnim agencijama za sprovođenje zakona.*

II. DJELOKRUG, TEMELJI ORGANIZACIJE I RAVNANJE U MINISTARSTVU

Policijski poslovi

Članak 5. stavak (1)

(1) *Policijski poslovi su, u smislu ovoga zakona, operativno-stručni poslovi kojima se osiguravaju:*

- 1) *zaštita ustavnog poretka od nasilnog ugrožavanja i promjena, te sigurnost Republike Srpske sukladno zakonu,*
- 2) *zaštita života i osobna sigurnost,*
- 3) *ljudska prava i slobode,*
- 4) *zaštita svih oblika svojine,*
- 5) *sprječavanje vršenja krivičnih djela i prekršaja,*
- 6) *otkrivanje krivičnih djela i prekršaja,*
- 7) *pronalaženje, lišavanje slobode i predaja izvršitelja krivičnih djela i prekršaja mjerodavnim organima,*
- 8) *održavanje javnog reda i mira,*
- 9) *zaštita ličnosti i objekata koji se posebno osiguravaju,*
- 10) *identifikacija osoba, predmeta i tragova kriminalističko-tehničkim metodama,*
- 11) *kriminalističko-tehnička i forenzička vještačenja predmeta i tragova,*
- 12) *sigurnost i kontrola prometa na putovima i sigurnost u drugim oblastima prometa,*
- 13) *pružanje pomoći radi otklanjanja posljedica kojima se ugrožava sigurnost osobe ili imovina u većem opsegu,*
- 14) *pružanje pomoći drugim organima,*
- 15) *pravo na javno okupljanje građana sukladno zakonu,*
- 16) *kontrola prometa eksplozivnih tvari i zapaljivih tečnosti i plinova,*
- 17) *zaštita od požara,*
- 18) *kontrola prijevoza opasnih tvari i*
- 19) *kontrola kretanja naoružanja i vojne opreme.*

Ostali unutarnji poslovi

Članak 6. toč. 1), 2) i 6)

Ostali unutarnji poslovi sukladno ovom zakonu su:

- 1) *upravno-pravni, koji se odnose na poslove vezane za jedinstveni matični broj, prebivalište i boravište, putne isprave, osobne iskaznice, vozačke dozvole, registraciju motornih i priključnih vozila i kontrolu nabavljanja, držanja i nošenja oružja i streljiva,*
- 2) *analitički i informacijsko-komunikacijski,*
- 6) *izrada zakonskih i podzakonskih akata iz oblasti unutarnjih poslova.*

Primjena propisa i obavljanje unutarnjih poslova

Članak 8.

(1) *Poslove iz čl. 5, 6. i 7. ovoga zakona zaposleni u Ministarstvu obavljaju sukladno ovom zakonu, Zakonu o krivičnom postupku Republike Srpske, Zakonu o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, Krivičnom zakoniku Republike Srpske, Krivičnom zakonu Bosne i Hercegovine, Zakonu o prekršajima Republike Srpske, Zakonu o javnom redu i miru, Zakonu o temeljima sigurnosti prometa na putovima u BiH, Zakonu o javnom okupljanju i drugim zakonima.*

(2) Policijske poslove iz članka 5. ovoga zakona obavljaju policijski službenici, a poslove iz čl. 6. i 7. ovoga zakona obavljaju državni službenici i namještenici, kao i policijski službenici.

(3) Prigodom vršenja poslova iz čl. 5, 6. i 7. ovoga zakona Ministarstvo osigurava:

- 1) primjenu profesionalnih standarda,
- 2) obradu osobnih podataka sukladno zakonu,
- 3) zaštitu tajnih podataka,
- 4) međupolicijsku suradnju i
- 5) vođenje očevidnika sukladno zakonima i podzakonskim aktima i
- 6) zaštitu informacijsko-komunikacijske strukture sukladno zakonskim i podzakonskim aktima Republike Srpske.

Zakletva
Članak 78.

(1) Policijski službenici po prijemu u radni odnos polažu zakletvu, koja glasi:

"Zaklinjem se da ću dužnost policijskog službenika vršiti savjesno i odgovorno, da ću se pridržavati Ustava i zakona i da ću štiti ustavno uređenje Republike Srpske i Bosne i Hercegovine, prava, slobode i sigurnost, da ću poslove i zadatke policijskog službenika izvršavati i u slučajevima kada izvršavanje tih poslova i zadataka dovodi u opasnost i moj život."

(2) Način polaganja zakletve na prijedlog ravnatelja utvrđuje ministar posebnim aktom.

Obrada i zaštita
Članak 139. stavak (1)

(1) U cilju obavljanja poslova iz čl. 5. i 6. ovoga zakona, Ministarstvo prikuplja, obrađuje i rabi podatke, uključujući i osobne podatke, vodi očevidnike i osigurava njihovu zaštitu, sukladno važećim propisima.

Vođenje očevidnika
Članak 141.

(1) U cilju obavljanja poslova iz čl. 5. i 6. ovoga zakona, Ministarstvo vodi očevidnike o:

- 1) događajima,
- 2) očevidima i drugim kriminalističko-tehničkim radnjama,
- 3) prometnim nezgodama,
- 4) privremeno oduzetim predmetima,
- 5) izvršenim pretresima,
- 6) izvršenim krivičnim djelima i podnesenim izvješćima,
- 7) izdanim prekršajnim nalogima i podnesenim zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka,
- 8) osobama kojima je provjeravan identitet,
- 9) osobama kojima je utvrđivan identitet,
- 10) osobama i predmetima za kojima se traga,
- 11) osobama koje su lišena slobode po bilo kojemu temelju,
- 12) uporabi sile,
- 13) predstavkama građana,
- 14) otiscima prstiju i dlanova u automatskom sustavu za identifikaciju,
- 15) psihofiziološkim ispitivanjima,
- 16) operativnim vezama,
- 17) kaznenoj evidenciji,
- 18) sigurnosno interesantnim osobama,
- 19) provjeri osobnih podataka,
- 20) video-nadzoru i
- 21) tajnim podatcima.

(2) Osim očevidnika iz stavka 1. ovoga članka, Ministarstvo radi učinkovitog obavljanja poslova vodi i druge očevidnike koji sadrže osobne podatke.

(3) Sadržaj, način vođenja i rokovi čuvanja očevidnika iz st. 1. i 2. ovoga članka utvrđuju se pravilnikom koji donosi ministar.

(4) Pristup evidencijama i zaštita podataka može se vršiti sukladno važećim propisima o elektroničkom potpisu.

(5) Ministarstvo može uspostaviti infrastrukturu za digitalno potpisivanje i izdavanje kvalificiranih digitalnih certifikata te vršiti personalizaciju dokumenata, uključujući i policijsku legitimaciju iz članka 24. ovoga zakona i identifikacioni dokument iz članka 69. ovoga zakona sukladno važećim propisima.

(6) Ministar donosi pravilnik kojim se uređuje uspostavljanje sistema zaštite za evidencije iz članka 8. stavak 3. točka 6), evidencija iz stavka 1. ovoga članka i članka 141a. ovoga zakona, kao i zaštite infrastrukture iz stavka 5. ovoga članka.

Evidencije o građanskim stanjima i identifikacijskim dokumentima
Članak 141a.

(1) Ministarstvo je mjerodavno za vođenje evidencija JMB, prebivališta i boravišta, osobnih karata, vozačkih dozvola, putnih isprava, registriranih vozila i dokumenata za registraciju vozila i registra novčanih kazni sukladno propisima koji uređuju vođenje narečenih evidencija.

(2) Ministarstvo može uspostaviti evidenciju iz stavka 1. ovoga članka sukladno propisima koji uređuju određenu oblast, o čemu se donosi posebna odluka nakon stjecanja tehničkih uvjeta.

(3) Nakon sticanja tehničkih uvjeta iz stavka 2. ovoga članka, građani mogu elektronskim putem, korištenjem infrastrukture iz članka 141. stavak 5. ovoga zakona ili druge infrastrukture u skladu sa važećim propisima, podnijeti zahtjev za obavljanje poslova iz članka 6. točka 1) ovoga zakona.

(4) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje podnošenje zahtjeva elektronskim putem korištenjem infrastrukture u skladu sa stavkom 3. ovoga članka.

Odnosi Ministarstva sa drugim organima i organizacijama
Članak 144.

Međusobni odnosi Ministarstva sa organima Bosne i Hercegovine, entitetskim organima, organima Brčko Distrikta BiH, drugim organima i organizacijama, kao i međunarodnim agencijama za sprovođenje zakona, zasnivaju se na uzajamnoj suradnji, kontaktima, sporazumima, protokolima, dogovorima, razmjeni informacija od zajedničkog interesa, sukladno ovom zakonu, Zakonu o zaštiti osobnih podataka BiH, Zakonu o Agenciji za identifikacijska dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka BiH i Zakonu o pravnoj pomoći i službenoj suradnji u krivičnim stvarima između Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko Distrikta BiH.

Odnosi Ministarstva sa institucijama Republike Srpske, BiH, Federacije BiH,

Brčko Distrikta BiH i drugim pravnim i fizičkim osobama
Članak 145.

Odnosi prema predsjedniku Republike Srpske, Narodnoj skupštini Republike Srpske, Vladi, Ministarstvu sigurnosti BiH, Ministarstvu unutarnjih poslova Federacije Bosne i Hercegovine, kantonalnim ministarstvima unutarnjih poslova, policiji Brčko Distrikta BiH, drugim organizacijama, organima Bosne i Hercegovine i entitetskim organima, organima Brčko Distrikta BiH, organima gradova i općina, gospodarskim društvima i drugim pravnim i fizičkim osobama ostvaruju se sukladno Ustavu Republike Srpske, Ustavu Bosne i Hercegovine, ovom zakonu i drugim zakonima kojima se uređuje mjerodavnost Ministarstva.

Suradnja
Članak 146.

(1) Ministarstvo izravno ostvaruje međunarodnu suradnju.

(2) Ministarstvo izravno surađuje sa organima Bosne i Hercegovine mjerodavnim za poslove sigurnosti, Ministarstvom unutarnjih poslova Federacije Bosne i Hercegovine, policijom Brčko Distrikta BiH i vrši međusobnu razmjenu podataka, obavijesti i informacija iz svoje mjerodavnosti.

(3) Ministarstvo uspostavlja sustav prikupljanja podataka u svezi sa kriminalom i policijskim mjerama poduzetim na njegovom sprječavanju.

(4) Ministarstvo koordinira sustav prikupljanja podataka sa organima iz stavka 2. ovoga članka, a u cilju prikupljanja i poređenja statističkih podataka.

17. Zakon o Agenciji za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 56/08) u relevantnom dijelu glasi:

Članak 2.

(Pojmovi i izrazi)

Izrazi rabljeni u ovome Zakonu imaju sljedeće značenje:

a) središnja evidencija je skupina podataka koje prilikom vođenja upravnih postupaka prikupljaju nadležna i izvorna tijela i elektronskim putem dostavljaju u Agencijine baze podataka;

b) razmjena podataka je proces u kojem se podaci prikupljeni u središnje evidencije elektronskim ili fizičkim putem dostavljaju prijamnom tijelu;

c) nadležno tijelo ili izvorno tijelo je institucija koja surađuje s Agencijom odnosno institucija koja obrađuje podatke i koja je vlasnik podataka koji se dostavljaju u središnje registre ili koja Agenciji dostavlja zahtjeve za personalizaciju isprava ili koja svoje podatke prenosi putem mreže koju vodi Agencija;

d) prijamno tijelo je tijelo kojem Agencija, sukladno relevantnim zakonima BiH, omogućuje pristup središnjim evidencijama koje vodi;

e) mreža za prijenos podataka podrazumijeva tehnički sustav za elektronički prijenos podataka koji je u nadležnosti Agencije i koji omogućuje prijenos podataka na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine, sukladno Zakonu o telekomunikacijama;

f) elektronski certifikat je potvrda u elektroničkom obliku kojom se jamči da je osoba koja je potpisala ispravu izdanu u elektroničkom obliku verificirala svoj potpis kod ovlaštenog certifikacijskog tijela;

g) elektronski potpis je skupina podataka u elektroničkom obliku povezanih s porukom i služi kao potvrda vjerodostojnosti te poruke i identifikacije potpisnika;

h) softverska aplikacija podrazumijeva skupinu računalnih programa kojima se obavlja unos, obrada, arhiviranje i distribuiranje podataka;

i) baza podataka je skupina podataka organiziranih tako da specijalni računalni program namijenjen za rad s bazama podataka omogućuje brzo i točno unošenje, selektiranje ili dobivanje željenog podatka;

j) personalizacija isprava podrazumijeva ispis osobnih podataka nositelja isprave na obrazac isprave;

k) ICAO - Međunarodna agencija za civilni zrakoplovni promet (kratica izvornog naziva na engleskom: International Civil Aviation Organization) koja dokumentom ICAO 9303 utvrđuje standarde u području identifikacijskih isprava.

Članak 8.

(Djelokrug i nadležnosti Agencije)

(1) Agencija obavlja sljedeće poslove:

a) predlaže i provodi strategiju i razvojnu politiku u Bosni i Hercegovini u području identifikacijskih isprava, a prema standardu ICAO 9303 i drugim relevantnim standardima;

b) nabavlja, skladišti, personalizira, kontrolira kvalitetu i prijevoz identifikacijskih isprava za potrebe nadležnih tijela Bosne i Hercegovine;

c) tehnički dizajnira i uspostavlja evidencije utvrđene ovim Zakonom;

d) održava i upravlja bazama podataka u koje se pohranjuju podaci iz evidencija utvrđenih ovim Zakonom i informacijskih sustava, putem kojih se pristupa navedenim evidencijama;

e) osigurava odgovarajuće infrastrukture, posebne uvjete za rad i zaštitu podataka, te druge tehničke preduvjete za nesmetano funkcioniranje baza podataka iz njezine nadležnosti i baza podataka iz nadležnosti drugih ministarstava, institucija i tijela na njihov zahtjev i sukladno zakonu;

f) izdaje podatke o evidencijama i iz evidencija ovlaštenim institucijama i pravnim osobama;

g) projektira, razvija i održava softverska rješenja potrebna za vođenje evidencija iz nadležnosti Agencije, bilo unutarnjim resursima, suradnjom s izvornim tijelima ili angažiranjem tvrtki;

h) razvija, održava i unapređuje telekomunikacijske mreže za prijenos podataka za potrebe Agencije i drugih tijela javne sigurnosti, sukladno Zakonu o telekomunikacijama, radi omogućivanja učinkovite razmjene podataka iz registara utvrđenih ovim Zakonom;

i) utvrđuje standarde za opremu koju će nadležna, prijamna i izvorna tijela nabavljati i rabiti za obradu i razmjenu podataka, sukladno ovome Zakonu;

j) utvrđuje standarde, što je nužno na lokacijama s kojih se pristupa sustavu središnje evidencije i razmjene podataka, kako bi se postigla sigurnost i zaštita podataka i sustava;

k) provodi upravne postupke koji se tiču djelokruga Agencije, sukladno valjanim zakonskim propisima.

(2) Agencija je nadležna za personalizaciju i tehničku obradu sljedećih identifikacijskih isprava:

a) osobnih iskaznica;

b) osobnih iskaznica za strance;

c) vozačkih dozvola;

d) putnih isprava;

e) dokumenata za registraciju vozila;

f) drugih identifikacijskih isprava uz suglasnost nadležnih tijela i uz posebnu odluku Vijeća ministara.

(3) Agencija vodi sljedeće evidencije:

a) evidenciju o jedinstvenim matičnim brojevima (JMB);

b) evidenciju o prebivalištu i boravištu državljana Bosne i Hercegovine;

c) evidenciju o osobnim iskaznicama državljana Bosne i Hercegovine;

d) evidenciju o građanskim, službenim i diplomatskim putovnicama;

e) evidenciju o vozačkim dozvolama;

f) evidenciju o registraciji motornih vozila i dokumenata za registraciju;

g) evidenciju o osobnim iskaznicama za strane državljanke;

h) evidenciju o novčanim kaznama i prekršajnu evidenciju;

i) druge evidencije za koje postoji suglasnost izvornih tijela, a uz posebnu odluku Vijeća ministara.

(4) Agencija je izrijekom nadležna za tehničko održavanje i elektroničko arhiviranje podataka i informacija koje se vode u evidencijama utvrđenim stavkom (3) ovoga članka, kao javnog dobra na razini Bosne i Hercegovine.

(5) Agencija nije vlasnik podataka pohranjenih u evidencijama koje su utvrđene stavkom (3) ovoga članka, nego je to izvorno tijelo.

(6) Agencija je nadležna za digitalno potpisivanje u području identifikacijskih isprava, odnosno zadužena je za elektronske certifikate i elektronske potpise vezane uz identifikacijske isprave, sukladno zakonu kojim se uređuje elektronski potpis.

(7) Agencija je nadležna za suradnju s međunarodnim institucijama zaduženim za područje identifikacijskih isprava.

Članak 9. st. (1) i (2)

(Pristup, prijenos i razmjena podataka)

(1) Agencija će omogućiti nesmetani pristup, prijenos i razmjenu podataka koji se vode u evidencijama koje su utvrđene člankom 8. stavak (3) ovoga Zakona između nadležnih tijela Bosne i Hercegovine.

(2) Agencija omogućuje izvornim i prijavnim tijelima pristup podacima. Pristup podacima odvija se prema tehničkim i operativnim pravilima koje utvrđuje Agencija i objavljuje ih u "Službenom glasniku BiH".

Članak 10.

(Pružanje podrške i službena suradnja)

Agencija u obavljanju poslova iz članka 8. pruža podršku, suraduje i koordinira rad s nadležnim državnim, entitetskim i kantonalnim tijelima čiji se podaci vode u evidencijama i koji koriste mrežu za prijenos podataka.

Članak 11.

(Tajnost i osiguranje podataka)

(1) Osobni podaci bit će tajni i mogu se prikupljati i obrađivati samo sukladno zakonu kojim se uređuje poručje osiguranja osobnih podataka i drugim relevantnim zakonima.

(2) Svi podaci i evidencije iz djelokruga Agencije službena su tajna, osim ako zakonom ili drugim propisom nije drukčije propisano. Svi zaposlenici Agencije dužni su čuvati sve podatke i evidencije do kojih dođu radom u Agenciji kao službenu tajnu.

(3) Na prijedlog ravnatelja Agencije, Vijeće ministara donijet će propis o mjerama za osiguranje tajnosti i sigurnosti podataka i evidencija, sukladno Zakonu o zaštiti tajnih podataka.

Članak 19. stavak (2) točka a)

(Dužnosti i odgovornosti ravnatelja)

(2) Osim dužnosti i odgovornosti iz stavka 1. ovog članka, ravnatelj obavlja i druge poslove, kakvi su:

a) sukladno Zakonu o upravi, predlaže Vijeću ministara Pravilnik o unutarnjem ustroju, druge propise predviđene zakonom te propise nužne za obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije sukladno zakonima Bosne i Hercegovine;

Članak 20.

(Evidencije koje vodi Agencija)

(1) Agencija vodi i tehnički održava sljedeće evidencije:

a) o jedinstvenom matičnom broju;

b) o prebivalištu i boravištu državljana Bosne i Hercegovine;

c) o osobnim iskaznicama i osobnim iskaznicama za strance;

d) o putovnicama, službenim putovnicama i diplomatskim putovnicama;

e) o vozačkim dozvolama;

f) o registriranim vozilima i dokumentima vezanim uz registraciju vozila;

g) o registru novčanih kazni i prekršajnih evidencija;

h) druge evidencije koje se Agenciji stave u nadležnost.

(2) Navedene evidencije mogu voditi i izvorna tijela unutar svoje nadležnosti, ali su obvezna Agenciji trenutačno dostavljati podatke.

Članak 21.

(Vođenje i sadržaj evidencija)

(1) Na prijedlog ravnatelja Agencije, za sve evidencije utvrđene člankom 20. ovoga Zakona posebnom će odlukom Vijeća ministara biti utvrđeno sljedeće:

a) svrha evidencije;

b) sadržaj evidencije i međusobna povezanost evidencija, kako bi se izbjeglo udvostručavanje istih podataka u različitim registrima;

c) izvorna tijela koja dostavljaju podatke sukladno relevantnim zakonima;

d) način dostave podataka;

e) načini i pravila razmjene podataka;

f) načini osiguranja podataka;

g) posebne procedure za razmjenu i osiguranje biometrijskih i drugih osobnih podataka;

h) druga pitanja bitna za vođenje evidencije.

Članak 23.

(Propisi Agencije)

(1) Na prijedlog ravnatelja Agencije, Vijeće ministara će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti sljedeće propise:

a) Pravilnik o mjerama osiguranja podataka i evidencija, kao i odgovornosti u vezi s osiguranjem službene tajne;

b) Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencija;

c) Pravilnik o popisu opreme i prijenosu vlasništva.

(2) Uz suglasnost Vijeća ministara, ravnatelj Agencije će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti sljedeće propise:

a) Pravilnik o unutanjem ustroju i sistematizaciji Agencije,

b) Pravilnik o načinu pristupa evidencijama i razmjeni podataka.

(3) Ravnatelj Agencije će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti sljedeće propise:

a) pravilnike o radu tijela unutarnje kontrole;

b) Pravilnik o tehničkom administriranju u Agenciji;

c) Pravilnik o administriranju mreže za prijenos podataka;

d) Pravilnik o funkcionalnim standardima Centra, kao i o svim drugim pitanjima bitnim za rad Centra.

18. Zakon o osobnoj iskaznici državljana Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 32/01, 16/02, 32/07, 53/07, 56/08 i 18/12)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji u relevantnom dijelu glasi:

Članak 1. stavak (4)

Osobna iskaznica je jedinstvena za sve državljanke i važi na cijelom teritoriju BiH.

Članak 6. st. (1), (5), (6), (7) i (8)

Podaci o državljaninu Bosne i Hercegovine koji se evidentiraju prilikom podnošenja zahijeva za osobnu iskaznicu su:

1. ime,

2. prezime,

3. datum rođenja,

4. mjesto rođenja,

5. općina prebivališta ili boravišta za raseljenu osobu,

6. spol,

7. jedinstveni matični broj (u daljnjem tekstu: JMB),

8. fotografija,

9. potpis,

10. otisci prstiju,

11. državljanstvo BiH.

Obrazac osobne iskaznice sadrži elektronički memorijski element. U elektronički memorijski element u procesu personalizacije pohranjuju se i kriptografski štite podaci iz st. 1. i 2. ovoga članka, kao i oznaka za vrstu isprave kako bi se isprava mogla koristiti za putovanje izvan Bosne i Hercegovine, oznaka države te drugi podaci sukladno standardima. Ako od građana nije moguće preuzeti otiske prstiju elektroničkim putem, u memorijski element upisuje se oznaka da nisu preuzeti otisci prstiju, kao i ime službenika nadležnoga tijela koji je preuzimao otiske prstiju i tijelo koje je izdalo navedenu osobnu iskaznicu. Ravnatelj Agencije donosi poseban naputak o načinu unosa podataka na elektronički memorijski element.

Državljaninu BiH može se na zahtjev izdati osobna iskaznica koja sadrži kvalificiranu potvrdu Agencije kao nadležnog ovjeritelja. U kvalificiranoj potvrdi nalaze se podaci propisani Zakonom o elektronskom potpisu BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 91/06) i propisima donesenim na temelju toga zakona.

Nadležna tijela, utvrđena u članku 7. ovoga Zakona, elektroničkim putem dostavljaju Agenciji naloge za upis podataka u obrazac osobne iskaznice. Agencija upisuje podatke u obrazac osobne iskaznice i uspostavlja skladište obrazaca osobnih iskaznica na jednom mjestu u BiH.

Agencija donosi podzakonske akte radi osiguranja odgovarajuće zaštite tih podataka, sukladno Zakonu o zaštiti osobnih podataka BiH i Zakonu o Agenciji.

Članak 7. stavak (1)

Izdavanje, poništavanje i zamjenu osobnih iskaznica unutar svoje nadležnosti u Federaciji BiH obavljaju kantonalna ministarstva unutaranih poslova, u Republici Srpskoj Ministarstvo unutaranih poslova RS-a i u Brčko Distriktu BiH nadležno tijelo koje funkcionalno djeluje kao državna institucija (u daljnjem tekstu: nadležno tijelo).

Članak 8. stavak (3)

Osobna iskaznica može se preuzeti osobno, posredstvom punomoćnika ili poštom. Način preuzimanja odabrat će državljani prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje osobne iskaznice.

Članak 23. stavak (2)

Državljanin BiH može podnijeti zahtjev za izdavanje uvjerenja o činjenicama iz evidencija elektroničkim putem preko portala nadležnih tijela iz članka 7. ovoga Zakona sa sigurnim elektronskim potpisom ovjerenim kvalificiranom potvrdom, sukladno naputku koji donosi Agencija, a nadležno tijelo može dostaviti traženo uvjerenje elektroničkim ili pismenim putem, kako to stranka navede u svome zahtjevu.

19. Zakon o putnim ispravama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 4/97, 1/99, 9/99, 27/00, 32/00, 19/01, 47/04, 53/07, 15/08, 33/08 i 39/08 – ispravak i 60/13)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji u relevantnom dijelu glasi:

Članak 1.

Ovim se Zakonom propisuju vrste i oblik putnih isprava Bosne i Hercegovine, tijela nadležna za izdavanje putnih isprava, postupak izdavanja putnih isprava i središnja evidencija i personalizacija putnih isprava Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon).

Članak 13. stavak 1.

Nadležnosti za izdavanje putnih isprava:

Putne isprave utvrđene ovim zakonom izdaju slijedeći organi pod uvjetima i na način utvrđen ovim zakonom, i to:

1. Nadležni organi u entitetima i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine;
2. Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine;
3. Ministarstvo vanjskih poslova BiH;
4. Ministarstvo sigurnosti BiH.

Članak 18. st. (1), (2) i (7)

Zahtjev za izdavanje putne isprave podnosi se osobno, osim zahtjeva za izdavanje diplomatske i službene putovnice koji podnosi nadležno tijelo Bosne i Hercegovine odnosno entiteta, kao i putnog lista za državljane Bosne i Hercegovine koji nadležno tijelo može izdati i po službenoj dužnosti.

Za maloljetne odnosno poslovno nesposobne osobe zahtjev za izdavanje putnih isprava podnosi jedan od roditelja uz suglasnost drugog roditelja, odnosno drugi zakonski zastupnik.

Putna isprava može se preuzeti osobno, posredstvom punomoćnika i putem pošte, na način koji će biti propisan naputkom koji donosi Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine.

Članak 19. stavak 1.

Uz zahtjev za izdavanje putne isprave podnositelj zahtjeva daje na uvid osobnu iskaznicu ili drugu javnu ispravu iz koje se može utvrditi identitet, prebivalište ili boravište za raseljenu osobu, dokaz o plaćenju cijeni putne isprave i dokaz o državljanstvu. Tijelo nadležno za vođenje središnje evidencije, sukladno zakonu kojim se regulira područje središnje evidencije i razmjene podataka, propisat će načine elektronske provjere podataka sa zahtjeva.

Centralna evidencija

Članak 26.

Nadležna tijela utvrđena člankom 13. ovoga Zakona dužna su dostavljati podatke u središnji registar Agencije.

Državljanin može podnijeti zahtjev za izdavanje uvjerenja o činjenicama iz evidencija elektroničkim putem putem portala nadležnih tijela.

Agencija pruža tehničku podršku nadležnim tijelima za provođenje aktivnosti iz stavka 2. ovoga članka, o čemu donosi poseban naputak.

Članak 28. stavak (1)

Tijelo koje vodi središnju evidenciju putnih isprava nadležno je za personalizaciju i skladištenje putnih isprava, diplomatskih putnih isprava i službenih putnih isprava. Tijelo koje vodi središnju evidenciju putnih isprava nadležno je za nabavu i održavanje opreme za unos osobnih podataka u obrasce putnih isprava, opreme za središnju evidenciju i skladištenje obrazaca putnih isprava.

20. Zakon o jedinstvenom matičnom broju ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 32/01, 63/08, 63/11 – odluka USBiH, 103/11, 11/13 – rješenje USBiH, 87/13 i 84/15)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji u relevantnom dijelu glasi:

Članak 3. stavak (1)

Određivanje, poništavanje i zamjenu JMB-a unutar svoje nadležnosti u Federaciji BiH obavljaju kantonalna ministarstva unutaranih poslova, u Republici Srpskoj Ministarstvo unutaranih poslova RS-a i u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine nadležno tijelo koje funkcionalno djeluje kao državna institucija (u daljnjem tekstu: nadležno tijelo).

Članak 26a.

Državljanin može elektroničkim putem podnijeti zahtjev za izdavanje uvjerenja o činjenicama iz evidencija preko portala nadležnih tijela iz članka 3. ovoga Zakona sa sigurnim elektroničkim potpisom, ovjerenim kvalificiranom potvrdom koju

izdaje Agencija shodno Zakonu o Agenciji, a nadležno tijelo može dostaviti traženo uvjerenje elektroničkim ili pismenim putem kako to stranka u svom zahtjevu navede.

Nadležno tijelo rješenjem će odbiti zahtjev za izdavanje uvjerenja ako utvrdi da elektronički potpis nije sukladan zakonskim uvjetima.

Agencija pruža tehničku podršku nadležnim tijelima iz članka 3. Zakona u provođenju aktivnosti iz stavka 1. ovoga članka, o čemu donosi poseban naputak. Na taj način mogu se tražiti samo uvjerenja oslobođena od plaćanja pristojbe.

Poglavlje X - ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 55.

Agencija vrši nadzor nad provođenjem ovoga zakona tako što:

- a) kontrolira zakonitost upravnih akata i radnji nadležnih organa;
- b) predlaže i pokreće postupak ocjene zakonitosti upravnih akata nadležnih organa sukladno s zakonom;
- c) nalaže nadležnom organu izvršenje obveza utvrđenih ovim zakonom;
- d) donosi upute i instrukcije za postupanje nadležnih organa.

U roku od 30 dana od dana objavljivanja ovoga zakona u "Službenom glasniku BiH" Agencija donosi podzakonske akte kojima uređuje:

- a) obličje obrasca i način izdavanja, poništavanja i zamjene JMB;
- b) raspored i način definiranja raspona cifara V. grupe JMB;
- c) nadzor nad provođenjem ovoga zakona;
- d) određivanje kontrolnog broja JMB sukladno članku 7. ovoga zakona;
- e) sva ostala pitanja nužna za provođenje ovoga zakona.

U roku od 90 dana od dana objave ovoga Zakona u "Službenom glasniku BiH" Agencija donosi podzakonski akt iz članka 26a. ovoga Zakona.

21. Zakon o prebivalištu i boravištu državljana Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 32/01, 56/08 i 58/15)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji u relevantnom dijelu glasi:

Članak 5. stavak (1)

Prijavu i odjavu prebivališta, kao i adrese stanovanja, u Federaciji BiH obavljaju kantonalna ministarstva unutarnjih poslova umutar svoje nadležnosti, u Republici Srpskoj ministarstvo unutarnjih poslova Republike Srpske i u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine nadležno tijelo koje funkcionalno djeluje kao državna institucija (u daljnjem tekstu: nadležno tijelo).

Članak 7a.

Državljanin BiH može prijaviti odnosno odjaviti prebivalište ili boravište i adresu stanovanja elektroničkim putem kod nadležnih tijela iz članka 5. stavak 1. Zakona (u daljnjem tekstu: nadležna tijela) uz sigurni elektronički potpis ovjeren kvalificiranom potvrdom, a sukladno naputku koji donosi Agencija za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija).

Nadležno tijelo rješenjem će odbiti zahtjev za izdavanje uvjerenja ako utvrdi da elektronički potpis nije sukladan zakonskim uvjetima.

Ako se u postupku provjere dokaza o pravu na prebivalište utvrdi da stranka nije dala točne i istinite podatke, nadležno tijelo

rješenjem će odbiti zahtjev za prijavu odnosno odjavu prebivališta ili boravišta i adrese stanovanja.

Tehničku podršku za aktivnosti iz ovoga članka pruža Agencija.

Članak 11.

Agencija, sukladno Zakonu o Agenciji za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 56/08), (u daljnjem tekstu: Zakon o Agenciji), putem elektroničke obrade podataka vodi i održava središnju evidenciju podataka o prebivalištu i boravištu državljana (u daljnjem tekstu: središnja evidencija).

Entitetska ministarstva unutarnjih poslova mogu održavati elektronsku evidenciju podataka o prebivalištu i boravištu državljana na području entiteta.

Svaki nadležni organ putem elektronske obrade podataka vodi i održava lokalnu evidenciju o prebivalištu i boravištu državljana (u daljnjem tekstu: lokalna evidencija).

Podaci navedeni u članku 6. ovoga zakona se održavaju i u centralnoj, entitetskoj i lokalnim evidencijama.

Članak 12. stavak 1.

Nadležno tijelo dužno je redovito dostavljati Agenciji podatke iz svoje mjesne evidencije. Agencija osigurava podatke iz središnje evidencije nadležnom tijelu kako bi ono ispunjavalo svoje Zakonom propisane dužnosti.

Članak 32.

Nadzor nad provođenjem ovoga zakona vrši MCP tako što:

1. kontrolira zakonitost upravnih akata i radnji nadležnih organa;
2. predlaže, odnosno pokreće postupak ocjene zakonitosti upravnih akata nadležnih organa;
3. nalaže nadležnom organu izvršenje određenih obveza koje su im namenu ovim zakonom;
4. donosi upute i instrukcije radi jedinstvenog postupanja nadležnih organa.

U roku od 90 dana od dana objavljivanja ovoga zakona MCP donosi podzakonske akte o:

- a) jedinstvenom obrascu prijave i odjave po odredbama ovoga zakona;
- b) pravilniku o vršenju nadzora nad provođenjem ovoga zakona;
- c) svim drugim pitanjima nužnim za provođenje ovoga zakona.

Tijelo koje vodi središnju evidenciju, sukladno zakonu kojim se uređuje područje središnje evidencije i razmjene podataka u BiH, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donosi propise:

- a) o zaštiti podataka u središnjoj evidenciji, sukladno zakonu kojim se uređuje zaštita podataka u BiH;
- b) o načinu dostave podataka;
- c) o načinu razmjene podataka između tijela koje vodi središnju evidenciju i nadležnih tijela;
- d) provođenju članka 7a. stavak 1. i članka 8. st. 2., 3. i 4. ovoga Zakona.

22. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencija ("Službeni glasnik BiH" broj 55/15) u relevantnom dijelu glasi:

Članak 1. stavak (2)

(Predmet)

(2) Osim evidencija propisanih člankom 20. Zakona, Agencija za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija) vodi i druge evidencije za koje postoji suglasnost izvornih organa ili zakonska obveza ove Agencije, a uz posebnu odluku Vijeća

ministara kao što su: evidencija središnjeg biračkog popisa - članak 35. Izborni zakon Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 07/02, 09/02, 20/02, 25/02, 04/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13 i 7/14), evidencija izdatih pograničnih propusnica sa osobnim podacima državljana Republike Hrvatske - Odluka o zaduženju Agencije za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine za personalizaciju, tehničku obradu i vođenje evidencija o pograničnim propusnicama ("Službeni glasnik BiH", broj 64/13) i evidencija o izrađenim karticama za digitalne tahografe - Zakon o radnom vremenu, obveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za identitiranje u cestovnom prevozu ("Službeni glasnik BiH", broj 48/10).

Članak 3.

(Veze sa drugim evidencijama)

Evidencija jedinstvenog matičnog broja predstavlja osnovnu evidenciju koja sadrži podatke koji jedinstveno određuju osobu državljanina Bosne i Hercegovine. Iz ove evidencije se uzimaju svi osnovni podaci za druge evidencije definirane Zakonom. Veza između ove evidencije i drugih evidencija je jedinstveni matični broj.

Članak 6.

(Način dostavljanja podataka)

(1) Podatke o jedinstvenom matičnom broju izvorni organi dostavljaju odmah bez odlaganja Agenciji elektronskim putem u skladu sa operativnim i tehničkim rješenjima koje uspostavi Agencija u saradnji sa izvornim organom.

(2) Izvorni organ je dužan da u skladu sa ovim pravilnikom uspostavi tehničke uvjete na lokacijama sa kojih dostavlja podatke.

Članak 59.

(Načini dostavljanja podataka)

(1) Podatke u centralne evidencije dostavljaju izvorni organi određeni posebnim zakonima.

(2) Podaci se dostavljaju trenutno korištenjem informacionog sustava, a prema tehničkim pravilima koje je Agencija definirala i uspostavila za svaku pojedinačnu evidenciju i sa svakim pojedinačnim organom.

Članak 60. stavak (1)

(Smještaj podataka)

(1) Podaci iz centralnih evidencija se nalaze pohranjeni na opremi u organizacijskim jedinicama Agencije koje imaju posebno opremljene prostorije za smještaj tehničkih sredstava na kojima se pohranjuju podaci.

23. Pravilnik o načinu pristupa evidencijama i razmjeni podataka ("Službeni glasnik BiH" br. 35/09 i 55/15)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji u relevantnom dijelu glasi:

Članak 6.

(Stalni pristup izvornih organa)

(1) Podatke u centralne evidencije dostavljaju izvorni organi definirani posebnim zakonima vezanim za obradu podataka koje se nalaze u evidencijama i ovim organima će Agencija omogućiti stalni pristup podacima.

(2) Svim izvornim organima su dostupne evidencije koje se vode u Agenciji sukladno članku 9. Zakona i drugim propisima.

(3) Izvorni organ je dužan da se pridržava tehničkih mjera zaštite koje definira Agencija za svaku pojedinačnu lokaciju pristupa i za svaku pojedinačnu evidenciju, što će biti definirano posebnim sporazumom između Agencije i izvornog organa.

(4) Sporazum iz prethodnog stavka će definirati sva pitanja vezana za tehnički pristup izvornog organa i obavezno će sadržavati spisak lokacija sa svim tehničkim podacima za svaku pojedinačnu lokaciju.

(5) Izvorni organ je dužan postupati sa podacima sukladno propisima i dokumentovati svaki pristup.

24. Naputak o načinu podnošenja zahtjeva za izdavanje uvjerenja o činjenicama iz službene evidencije o putnim ispravama elektroničkim putem ("Službeni glasnik BiH" broj 83/13) u relevantnom dijelu glasi:

Članak 2. st. (1) i (2)

(Podnošenje zahtjeva)

(1) Zahtjev za izdavanje uvjerenja o činjenicama iz evidencija podnosi se elektroničkim putem, korištenjem osobne iskaznice sa kvalificiranom potvrdom. Stranka se autentificira unošenjem identifikacijskog broja koji se koristi za digitalno predstavljanje.

(2) Zahtjev iz stavka (1) ovog članka je urađen u elektroničkoj formi i nalazi se na web stranici nadležnih tijela.

Članak 3.

(Način podnošenja zahtjeva)

Zahtjev za izdavanje uvjerenja o činjenicama iz evidencija podnosi se putem web stranice nadležnoga tijela po mjestu prebivališta stranke ili boravišta raseljene osobe.

Članak 4.

(Postupanje po zahtjevu)

(1) Nakon podnošenja zahtjeva, nadležno tijelo isti obrađuje i pristupa podacima iz evidencije o putnim ispravama.

(2) Podnosiocu zahtjeva izdat će se Uvjerenje o činjenicama iz evidencija o putnim ispravama.

(3) Uvjerenje iz stavka (2) ovog članka može se izdati kao elektronički ili pisani dokument, kako to stranka navede u zahtjevu.

Članak 5.

(Vrsta podataka i evidencija)

Evidenciju primljenih zahtjeva i izdatih uvjerenja vode nadležna tijela sukladno odredbama o uredskom poslovanju.

25. Naputak o načinu elektroničke provjere podataka ("Službeni glasnik BiH" br. 45/09, 55/13 i 22/15)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji u relevantnom dijelu glasi:

Članak 3.

(Provjera podataka)

(1) Na temelju podataka iz zahtjeva za izdavanje putne isprave, nadležno tijelo za izdavanje putne isprave vrši provjeru podataka u nadležnom općinskom tijelu.

(2) Provjera podataka u matičnoj knjizi rođenih vrši se za podatke o jedinstvenom matičnom broju, imenu, prezimenu, mjestu rođenja, godini upisa, stranici upisa, rednom broju upisa, imenu roditelja ili staratelja i pravnom temelju upisa.

(3) Provjera podataka u knjizi državljana vrši se za podatke o imenu, prezimenu, mjestu rođenja, godini upisa, stranici upisa, rednom broju upisa, imenu roditelja ili staratelja, državljanstvu i pravnom temelju upisa.

Članak 8.

(Dostavljanje podataka o ovlaštenim osobama koja vrše provjeru)

(1) Općinska tijela dužna su Agenciji za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka BiH dostaviti podatke o ovlaštenim osobama koje vrše provjere iz članka 5. ovog Naputka.

(2) Podaci o ovlaštenim osobama iz stavka 1. ovog članka se dostavljaju na Obrascu broj 1. koji je sastavni dio ovog Naputka.

26. Naputak o tehničkim uvjetima za zaštitu podataka kod nadležnih organa za izdavanje putnih isprava ("Službeni glasnik BiH" broj 45/09) u relevantnom dijelu glasi:

*Članak 1.
(Predmet)*

Ovim Naputkom propisuju se tehnički uvjeti za zaštitu podataka kod nadležnih organa za izdavanje putnih isprava (u daljnjem tekstu: nadležni organ), mjere tehničke zaštite službenih prostorija i putnih isprava, dokumentacije koja se predaje u postupku izdavanja putnih isprava kod nadležnih organa, zaštite prilikom transporta putnih isprava i dostavljanja putnih isprava podnosiocu zahtjeva, tehničke mjere za obezbjeđenje podataka prilikom unosa podataka u centralnu evidenciju i ostala pitanja vezana za tehničku zaštitu podataka o izdanim putnim ispravama.

27. Zakon o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o agencijama za potporu policijskoj strukturi Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 36/08) u relevantnom dijelu glasi:

*Članak 1. stavak (1)
(Djelokrug propisivanja)*

(1) Ovim se Zakonom osnivaju: Direkcija za koordinaciju policijskih tijela (u daljnjem tekstu: Direkcija), Agencija za forenzična ispitivanja i vještačenja, Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova i Agencija za policijsku potporu, te se utvrđuje njihova nadležnost i ustrojstvo kao upravnih organizacija za potporu policijskoj strukturi Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH).

Članak 2. stavak (1)

(Samostalnost i nepristrasnost)

(1) Tijela uspostavljena ovim Zakonom upravne su organizacije u sklopu Ministarstva sigurnosti BiH s operativnom samostalnošću, osnovane radi obavljanja poslova iz svoje nadležnosti, kojima upravljaju ravnatelji i koje se financiraju iz proračuna institucija BiH.

II. DIREKCIJA ZA KOORDINACIJU POLICIJSKIH TIJELA BiH

Članak 6.

(Nadležnosti Direkcije)

(1) Poslovi iz nadležnosti Direkcije su:

a) komunikacija, suradnja i koordinacija između policijskih tijela BiH;

b) komunikacija, suradnja i koordinacija između policijskih tijela BiH s odgovarajućim tijelima u Bosni i Hercegovini glede policijskih poslova međunarodnog karaktera ili od međunarodnog značenja, ili u vezi s pitanjima koja su u nadležnosti Suda BiH;

c) komunikacija i suradnja s odgovarajućim stranim i međunarodnim tijelima glede policijskih poslova od međunarodnog značenja ili zajedničkog interesa;

d) komunikacija, suradnja i koordinacija između policijskih tijela BiH te odgovarajućih tijela u Bosni i Hercegovini s odgovarajućim stranim i međunarodnim tijelima;

e) primjena najboljih europskih i drugih međunarodnih praksi koje se odnose na policijska pitanja u Bosni i Hercegovini;

f) standardizacija rada u vezi s policijskim pitanjima u Bosni i Hercegovini;

g) dnevno objedinjavanje sigurnosnih informacija od značenja za Bosnu i Hercegovinu, kao i od značenja za obavljanje poslova iz nadležnosti policijskih tijela BiH, stalna suradnja s relevantnim policijskim i drugim tijelima, poduzimanje potrebnih mjera s ciljem koordinacije operativnih poslova policijskih tijela BiH, te dnevno praćenje sigurnosnog stanja i obavješćavanje nadležnih policijskih i drugih tijela BiH;

h) organiziranje i provođenje fizičke i tehničke zaštite osoba i objekata tijela BiH i diplomatsko-konzularnih tijela koji se posebno štite u skladu s odgovarajućim zakonima, međunarodnim obvezama i drugim propisima koje donosi Vijeće ministara BiH;

i) prikupljanje, praćenje, analiziranje i korištenje podataka od značenja za sigurnost Bosne i Hercegovine;

j) provođenje međunarodnih ugovora o policijskoj suradnji iz nadležnosti Direkcije;

k) ostali poslovi propisani zakonima i drugim propisima.

(2) Direkcija obrađuje podatke i vodi evidencije iz svoje nadležnosti u skladu s valjanim propisima.

Članak 11.

(Pružanje pomoći)

(1) Sva policijska tijela BiH, te odgovarajuća tijela u Bosni i Hercegovini, dužna su surađivati s Direkcijom i na njezin zahtjev pružiti pomoć Direkciji u obavljanju poslova iz njezine nadležnosti, u skladu sa zakonom i drugim propisima.

(2) Direkcija je dužna surađivati i pružiti pomoć tijelima iz stavka (1) ovoga članka na njihov zahtjev.

V. Dopustivost

28. Pri ispitivanju dopustivosti zahtjeva Ustavni sud je pošao od odredbi članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine.

29. Članak VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine u relevantnom glasi:

a) Ustavni sud ima isključivu nadležnost odlučivanja o svim sporovima koji proisteknu iz ovog Ustava između entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, ili između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući, ali ne ograničavajući se na to:

[...]

- Je li neka odredba ustava ili zakona jednog entiteta sukladna ovom Ustavu.

Spor može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili dopredsjedavajući jednog od domova Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata jednog od domova Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina jednog od domova zakonodavnog tijela jednog entiteta.

30. Zahtjev za ocjenu ustavnosti podnio je zamjenik predsjedatelja Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, što znači da je zahtjev podnio ovlašten subjekt u smislu članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine. Također, Ustavni sud zapaža da se zahtjevom traži ocjena usklađenosti osporenih odredbi Zakona o policiji sa čl. III/3.(b) i III/1.(g) Ustava Bosne i Hercegovine, iz čega slijedi da nesporno postoji nadležnost Ustavnog suda za odlučivanje. Osim toga, Ustavni sud smatra da ne postoje drugi razlozi nedopustivosti iz članka 19. stavak (1) Pravila Ustavnog suda. Stoga, Ustavni sud smatra da su ispunjeni uvjeti za razmatranje merituma predmeta.

VI. Meritum

31. Podnositelj zahtjeva smatra da su članak 6. stavak (1) točka 1), članak 8. stavak (3) točka 6), članak 141. st. (5) i (6) i članak 141a. st. (3) i (4) Zakona o policiji suprotni članku III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, te da je članak 146. stavak (1) Zakona o policiji suprotan čl. III/3.(b) i III/1.(g) Ustava Bosne i Hercegovine. Naime, podnositelj zahtjeva tvrdi da samo Agencija može uspostaviti infrastrukturu za digitalno potpisivanje i izdavanje kvalificiranih digitalnih certifikata vezano za identifikacijske dokumente te infrastrukturu za personalizaciju osobnih dokumenata. Također smatra da su nadležni organi dužni postupati u skladu s naptucima koje donosi Agencija, dok nadzor nad primjenom zakona i donošenje podzakonskih akata vrši

Ministarstvo BiH. Stoga smatra da su uvođenje infrastrukture koju uspostavlja entitetsko ministarstvo i donošenje pravilnika kojim će se propisati zaštita te infrastrukture u suprotnosti s citiranim propisima na državnoj razini i mogu dovesti do pravne nesigurnosti i nejedinstvenog postupanja nadležnih organa. Osim toga, podnositelj zahtjeva navodi i da je propisima Bosne i Hercegovine jasno predviđeno postupanje nadležnih organa i korištenje centralne evidencije u oblasti putnih isprava i osobnih iskaznica, te da je suprotno tim propisima da se zahtjev za izdavanje putne isprave i identifikacija obavljaju elektroničkim putem. U odnosu na članak 146. stavak (1) Zakona o policiji, podnositelj zahtjeva ukazuje da MUPRS ne može vršiti neposrednu međunarodnu suradnju budući da se komunikacija, suradnja i koordinacija s odgovarajućim stranim i međunarodnim organima vrši putem Direkcije.

Ustavna obveza poštovanja Ustava i odluka institucija Bosne i Hercegovine

32. Ustavni sud prije razmatranja utemeljenosti zahtjeva smatra da je važno podsjetiti da je u svojoj praksi već zauzeo jasan stav o ustavnoj obvezi poštovanja državnih zakona. Tako je u Odluci broj U-14/04 Ustavni sud istaknuo da "donošenje entitetskih zakona suprotno proceduri koja je propisana državnim zakonima pokreće pitanje ustavnosti takvih zakona u smislu odredbi članka III/3.(b) Ustava BiH, te da se obveze koje nameću državni zakoni moraju poštovati" (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-14/04 od 29. listopada 2010. godine, objavljena u "Službenom glasniku BiH" broj 23/05). U tom pogledu, Ustavni sud ukazuje na svoju već ustaljenu praksu prema kojoj do povrede relevantnih odredbi Ustava Bosne i Hercegovine može doći ako zakoni entiteta nisu usklađeni s državnim zakonom koji, u relevantnoj oblasti, zahtijeva od entitetskog zakona da odredbe entitetskog zakona budu u skladu s odredbama relevantnog državnog zakona (vidi detaljnije, Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-2/24 od 30. svibnja 2024. godine, toč. 15. i 16., dostupna na www.ustavnisud.ba).

33. U vezi s tim, Ustavni sud primjećuje da Zakon o Agenciji, Zakon o osobnoj iskaznici BiH, Zakon o putnim ispravama BiH, Zakon o JMB BiH i Zakon o prebivalištu BiH predstavljaju odluke institucija Bosne i Hercegovine u smislu članka III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine. Tim zakonima se na jedinstven način uređuju značajna pitanja u vezi s jedinstvenim matičnim brojem i prebivalištem, te centralnom evidencijom i izdavanjem identifikacijskih dokumenata na teritoriju Bosne i Hercegovine (vidi, npr. Ustavni sud, odluke o dopustivosti i meritumu br. U-10/14 od 4. srpnja 2014. godine, toč. 80. i 81., U-3/11 od 27. svibnja 2011. godine, točka 21., i U-25/00 od 23. ožujka 2001. godine, točka 31., dostupne na www.ustavnisud.ba). Također, Ustavni sud smatra da i Zakon o Direkciji, kojim su osnovane upravne organizacije za potporu policijskoj strukturi Bosne i Hercegovine, predstavlja odluku institucija Bosne i Hercegovine u smislu članka III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine. Stoga, Zakon o Agenciji, Zakon o osobnoj iskaznici BiH, Zakon o putnim ispravama BiH, Zakon o JMB BiH, Zakon o prebivalištu BiH i Zakon o Direkciji predstavljaju obvezujući pravni okvir s kojim moraju biti usklađeni entitetski propisi koji reguliraju konkretne oblasti za svaki od ovih zakona.

Raspodjela nadležnosti između Agencije i entitetskih organa

34. U kontekstu ustavne obveze poštovanja državnih zakona i odluka institucija Bosne i Hercegovine, Ustavni sud će, prije razmatranja ustavnosti pojedinačnih članaka Zakona o policiji, ukazati na raspodjelu nadležnosti između Agencije Bosne i Hercegovine i entitetskih organa u oblasti identifikacijskih

dokumenata i vođenja centralnih evidencija. U tom kontekstu, Ustavni sud smatra svrsishodnim ukazati i da je Agencija, na temelju navedenih zakona, zadužena za oblast identifikacijskih dokumenata, skladištenje, personalizaciju i transport dokumenata, te centralno vođenje evidencija i razmjenu podataka između nadležnih organa u Bosni i Hercegovini. Agencija vodi i tehnički održava evidenciju o jedinstvenom matičnom broju, prebivalištu i boravištu državljana Bosne i Hercegovine, osobnim iskaznicama i osobnim iskaznicama za strance, putovnicama, službenim putovnicama i diplomatskim putovnicama, vozačkim dozvolama, registriranim vozilima i dokumentima vezanim za registraciju vozila, registru novčanih kazni i prekršajnoj evidenciji, te druge evidencije koje se Agenciji stave u nadležnost.

35. Također, navedene evidencije mogu voditi i izvorni organi u okviru svoje nadležnosti, ali su obvezni podatke trenutno dostavljati Agenciji. Ustavni sud podsjeća da je u smislu navedenih odredbi MUPRS izvorni organ u Republici Srpskoj. Izvorni organ je, prema članku 2. stavak (1) točka c) Zakona o Agenciji, institucija koja surađuje s Agencijom, odnosno institucija koja obrađuje podatke i koja je vlasnik podataka koji se dostavljaju u centralne registre ili koja Agenciji dostavlja zahtjeve za personalizaciju dokumenata ili koja prenosi svoje podatke putem mreže koju vodi Agencija. U tom kontekstu, MUPRS je u relevantnim zakonima označen kao nadležni organ, npr. za izdavanje, poništavanje i zamjenu osobnih iskaznica u okviru svoje nadležnosti (članak 7. stavak (1) Zakona o osobnoj iskaznici BiH), izdavanje putnih isprava (članak 13. stavak (1) Zakona o putnim ispravama BiH), određivanje, poništavanje i zamjenu JMB (članak 3. stavak (1) Zakona o JMB BiH), prijavljivanje i objavljivanje prebivališta (članak 5. stavak (1) Zakona o prebivalištu BiH). Dakle, radi se o organu koji obavlja upravno-pravne poslove u vezi s navedenim pitanjima s fizičkim osobama, prikupljajući pri tome podatke koje elektroničkim putem dostavlja u baze podataka koje se nalaze u Agenciji.

36. Prema relevantnim odredbama Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencija (vidi točku 22. odluke), podatke u centralnu evidenciju izvorni organi dostavljaju elektroničkim putem u skladu s operativnim i tehničkim rješenjima koja uspostavi Agencija u suradnji s izvornim organom. Pri tome, izvorni organ je dužan da u skladu s tim pravilnikom uspostavi tehničke uvjete na lokacijama s kojih dostavlja podatke. Podaci se dostavljaju trenutno korištenjem informacijskog sustava, a prema tehničkim pravilima koje je Agencija definirala i uspostavila za svaku pojedinačnu evidenciju i sa svakim pojedinačnim organom. Podaci iz centralnih evidencija se nalaze pohranjeni na opremi u organizacijskim jedinicama Agencije koje imaju posebno opremljene prostorije za smještaj tehničkih sredstava na kojima se pohranjuju podaci. Te evidencije su međusobno povezane preko jedinstvenog matičnog broja. Iz navedenog Pravilnika proizlazi da Agencija dodatno vodi i druge evidencije za koje postoji suglasnost izvornih organa ili zakonska obveza ove Agencije, a uz posebnu odluku Vijeća ministara. Prema relevantnim odredbama Pravilnika o načinu pristupa evidencijama i razmjeni podataka (vidi točku 23. odluke), Agencija omogućava izvornim organima stalni pristup podacima, odnosno pristup svim evidencijama koje se vode u Agenciji, a izvorni organ je dužan pridržavati se tehničkih mjera zaštite koje definira Agencija. S druge strane, prema članku 141. Zakona o policiji, MUPRS vodi evidencije o događajima, uviđajima i drugim kriminalističko-tehničkim radnjama, prometnim nezgodama, privremeno oduzetim predmetima, izvršenim pretresima itd. Prema članku 141a. Zakona o policiji, MUPRS je nadležan i za vođenje evidencija JMB,

prebivališta i boravišta, osobnih iskaznica, vozačkih dozvola, putnih isprava, registriranih vozila i dokumenata za registraciju vozila i registra novčanih kazni u skladu s propisima koji uređuju vođenje navedenih evidencija.

37. Ustavni sud podsjeća da je Agenciji kao upravnoj organizaciji u sastavu Ministarstva BiH zakonom dana nadležnost za oblast identifikacijskih dokumenata, skladištenje, personalizaciju i transport dokumenata, te centralno vođenje evidencija i razmjenu podataka između nadležnih organa u Bosni i Hercegovini. S druge strane, MUPRS kao entitetski organ nadležan je za operativne poslove koji se odnose na identifikacijske dokumente, tj. obrađuje podatke i dostavlja zahtjeve za personalizaciju dokumenata. Iako Agencija kao državni organ, u biti, nije hijerarhijski nadređena entitetskim organima, Ustavni sud primjećuje da ona ima ključnu ulogu u pitanjima koja se tiču ove oblasti. Naime, Zakonom o Agenciji je jasno pozicionirana njezina vodeća uloga glede personalizacije dokumenata, vođenja evidencija i osiguravanja adekvatne infrastrukture u tehničkom i funkcionalnom aspektu, te osiguravanja tehnički jedinstvenog sustava i informacijskog povezivanja svih razina vlasti. Također, Agencija pruža potporu, surađuje i koordinira rad s nadležnim organima Bosne i Hercegovine, entiteta i kantona čiji se podaci vode u evidencijama i koji koriste mrežu za prijenos podataka. S druge strane, entitetska ministarstva unutarnjih poslova izdaju dokumente koristeći infrastrukturu i podatke koje Agencija održava i koordinira. Sumirajući sve navedeno, Ustavni sud zaključuje da se radi o jednom učinkovitom sustavu u kojem se nadležnosti Agencije i entitetskih organa ne preklapaju, već strukturalno nadopunjavaju na način da svaki organ djeluje u okviru svog dijela sustava radi uspješnog obavljanja poslova u oblasti vođenja evidencija i identifikacijskih dokumenata. U takvom sustavu centralno vođenje i tehničko održavanje evidencija pripada Agenciji, dok entitetski organi vode evidencije u okviru svoje nadležnosti i dostavljaju podatke Agenciji.

38. Imajući to u vidu, Ustavni sud će ispitati jesu li članak 6. stavak (1) točka 1), članak 8. stavak (3) točka 6), članak 141. st. (5) i (6) i članak 141a. st. (3) i (4) Zakona o policiji u skladu s relevantnim odredbama Zakona o Agenciji, Zakona o osobnoj iskaznici BiH, Zakona o putnim ispravama BiH, Zakona o JMB BiH i Zakona o prebivalištu BiH, a članak 146. stavak (1) Zakona o policiji u skladu s odredbama Zakona o Direkciji.

a) U odnosu na članak 6. stavak (1) točka 1) Zakona o policiji

39. Osporena odredba članka 6. stavak (1) točka 1) Zakona o policiji glasi:

Ostali unutarnji poslovi sukladno ovom zakonu su:

1) upravno-pravni, koji se odnose na poslove vezane za jedinstveni matični broj, prebivalište i boravište, putne isprave, osobne iskaznice, vozačke dozvole, registraciju motornih i priključnih vozila i kontrolu nabavljanja, držanja i nošenja oružja i streljiva,

40. Ustavni sud zapaža da su navedenom odredbom propisani upravno-pravni poslovi koje MUPRS obavlja u okviru svoje nadležnosti. Pri tome, ne definira sadržaj "upravno-pravnih" poslova, ne uređuje način vođenja evidencija, niti uvodi posebne vlastite standarde. Dakle, radi se o "blanketnoj normi" koja pretpostavlja primjenu posebnih zakona. Ta odredba ne ustanovljava sadržaj ili granice nadležnosti MUPRS. Imajući u vidu njezin općenit karakter, Ustavni sud smatra da ta odredba sama po sebi ne derogira državne zakone ili nadležnosti. S druge strane, Ustavni sud primjećuje da podnositelj zahtjeva nije obrazložio svoje navode zbog kojih smatra da je članak 6. stavak

(1) točka 1) Zakona o policiji suprotan Zakonu o Agenciji, Zakonu o osobnoj iskaznici BiH, Zakonu o putnim ispravama BiH, Zakonu o JMB BiH i Zakonu o prebivalištu BiH. Dovodeći osporenu odredbu u kontekst tih zakona, Ustavni sud nije mogao zaključiti da je ta odredba suprotna državnim zakonima, odnosno da isključuje/ograničava njihovu primjenu ili stvara paralelni sustav/infrastrukturu. Naime, članak 6. stavak (1) točka 1) Zakona o policiji svojim sadržajem nije suprotan odredbama relevantnih zakona i Ustava Bosne i Hercegovine i ograničen je ovlaštenjima MUPRS propisanim zakonodavstvom Bosne i Hercegovine, ostavljajući dovoljno široko polje za MUPRS da obavlja poslove iz svoje nadležnosti. Ustavni sud ukazuje da *per se* nije suprotno Ustavu Bosne i Hercegovine da obveza suradnje s državnim tijelima nije izričito navedena u svakoj pojedinačnoj odredbi jer ta obveza proizlazi iz hijerarhije pravnih propisa i obveze poštovanja državnih zakona. U tom kontekstu, Ustavni sud primjećuje da Zakon o policiji upućuje na primjenu drugih propisa prilikom obavljanja upravno-pravnih poslova iz članka 6. stavak (1) točka 1) i vođenja evidencija. Tako npr. članak 8. stavak (1) Zakona o policiji propisuje da poslove iz čl. 5., 6. i 7. Zakona o policiji uposljeni u MUPRS obavljaju u skladu s precizno navedenim zakonima i "drugim zakonima". U stavku (3) točka 5. navedenog članka propisano je da MUPRS prilikom vršenja tih poslova osigurava "vođenje evidencija sukladno zakonima i podzakonskim aktima". Također, člankom 139. stavak (1) propisano je da MUPRS, u cilju obavljanja poslova iz čl. 5. i 6. ovoga Zakona, u skladu s važećim propisima prikuplja, obrađuje i koristi podatke, uključujući i osobne podatke, vodi evidencije i osigurava njihovu zaštitu. I u članku 144. Zakona o policiji propisano je da se međusobni odnosi MUPRS s, između ostalog, organima Bosne i Hercegovine, temelje na uzajamnoj suradnji, kontaktima, sporazumima, protokolima, dogovorima, razmjeni informacija od zajedničkog interesa, u skladu s ovim Zakonom, Zakonom o zaštiti osobnih podataka BiH, Zakonom o Agenciji itd.

41. Osim toga, prema članku 20. stavak (2) Zakona o Agenciji, evidencije koje vodi Agencija mogu voditi i izvorni organi u okviru svoje nadležnosti, ali su obvezni podatke trenutno dostavljati Agenciji. Prema članku 7. stavak (1) Zakona o osobnoj iskaznici BiH, izdavanje, poništavanje i zamjenu osobnih iskaznica u okviru svoje nadležnosti u Republici Srpskoj vrši MUPRS. Prema članku 13. Zakona o putnim ispravama BiH putne isprave, između ostalog, izdaju nadležni organi u entitetima. Člankom 3. stavak (1) Zakona o JMB BiH propisano je da određivanje, poništavanje i zamjenu JMB u okviru svoje nadležnosti u Republici Srpskoj vrši MUPRS. Nadalje, prema članku 5. stavak (1) Zakona o prebivalištu BiH, prijavljivanje i odjavljivanje prebivališta, kao i adrese stanovanja u okviru svoje nadležnosti u Republici Srpskoj vrši MUPRS. Dakle, MUPRS je i prema navedenim odredbama ovlašten na obavljanje upravno-pravnih poslova vezanih za osobne iskaznice, putne isprave, jedinstveni matični broj, prebivalište i boravište. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud nije mogao zaključiti da bilo što ukazuje da predmetna odredba uspostavlja isključivu nadležnost entitetskih organa u slučajevima u kojima su već nadležni državni organi, već naprotiv ta odredba omogućava entitetskim organima da u okviru svojih ovlaštenja obavljaju upravne poslove u skladu sa zakonima Bosne i Hercegovine. Stoga, Ustavni sud zaključuje da je članak 6. stavak (1) točka 1) usklađen s odredbama Zakona o Agenciji, Zakona o osobnoj iskaznici BiH, Zakona o putnim ispravama BiH, Zakona o JMB BiH i Zakona o prebivalištu BiH, pa je slijedom toga u skladu sa člankom III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine.

b) U odnosu na članak 8. stavak (3) točka 6) Zakona o policiji

42. Osporena odredba članka 8. stavak (3) točka 6) Zakona o policiji glasi:

(3) Prigodom vršenja poslova iz čl. 5, 6. i 7. ovoga zakona Ministarstvo osigurava:

6) zaštitu informacijsko-komunikacijske strukture sukladno zakonskim i podzakonskim aktima Republike Srpske.

43. Podnositelj zahtjeva smatra da je navedena odredba "u direktnoj koliziji" s odredbama Zakona o Agenciji i nadležnostima Agencije koje su propisane u članku 8. Zakona o Agenciji. U vezi s tim, Ustavni sud zapaža da je člankom 8. Zakona o Agenciji, između ostalog, propisano da Agencija osigurava adekvatnu infrastrukturu i zaštitu podataka (stavak (1) točka e)), razvija i održava telekomunikacijske mreže za prijenos podataka (stavak (1) točka h)), definira standarde za pristup sustavu centralne evidencije (stavak (1) točka j)). Također, Agencija je isključivo nadležna za tehničko održavanje i elektroničko arhiviranje podataka koji se vode u evidencijama (stavak (4)), dok vlasnik podataka ostaje izvorni organ (stavak (5)).

44. Nadalje, radi razumijevanja odnosa osporene odredbe i nadležnosti Agencije, Ustavni sud će ukazati na sadržaj poslova iz čl. 5., 6. i 7. Zakona o policiji. Naime, člankom 5. Zakona o policiji propisano je da su policijski poslovi operativno-stručni poslovi kojima se osigurava zaštita ustavnog poretka, života, tijela, imovine, otkrivanje kaznenih djela i pronalaženje njihovih počinitelja, održavanje javnog reda i mira, sigurnost i kontrola prometa, itd. Člankom 6. Zakona o policiji propisano je da su ostali unutarnji poslovi: upravno-pravni (koji se odnose na poslove vezane za jedinstveni matični broj, prebivalište i boravište, putne isprave, osobne iskaznice, vozačke dozvole, registraciju motornih i priključnih vozila i kontrolu nabavljanja, držanja i nošenja oružja i streljiva), analitički i informacijsko-komunikacijski, materijalno-financijski i imovinski, poslovi policijske obuke, stručnog osposobljavanja i usavršavanja, poslovi koji se odnose na agencije za osiguranje osoba i imovine i privatnu detektivsku djelatnost i izrada zakonskih i podzakonskih akata iz oblasti unutarnjih poslova. Člankom 7. Zakona o policiji propisano je da se u sjedištu obavljaju i poslovi iz zdravstvene djelatnosti u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti. Dakle, iz navedenog slijedi da MUPRS obavlja veliki broj poslova u okviru svoje nadležnosti (operativni, unutarnji, upravni, analitički itd.). Među njima su, posebno, poslovi vezani za jedinstveni matični broj, prebivalište i boravište, putne isprave, osobne iskaznice, vozačke dozvole itd., koji su detaljnije regulirani spomenutim zakonima Bosne i Hercegovine.

45. Uspoređujući članak 8. stavak (3) točka 6) Zakona o policiji s odredbama Zakona o Agenciji, posebno s njezinim nadležnostima navedenim u članku 8. (vidi točku 17. odluke), Ustavni sud ne može zaključiti da su te odredbe suprotne. Naime, iz formulacije članka 8. stavak (3) točka 6) Zakona o policiji ne proizlazi da se izričito odnosi na poslove u nadležnosti Agencije, nego je odredba formulirana na općenit način za sve poslove koji su u nadležnosti entitetskog ministarstva. Dakle, ona se ne odnosi samo na "unutarnje poslove" koji se osporavaju u zahtjevu, već i na policijske poslove koje obavlja MUPRS, koji su u njegovoj isključivoj nadležnosti, kao npr. otkrivanje kaznenih djela i njihovih počinitelja i sl. Člankom 8. stavak (3) točka 6) Zakona o policiji utvrđuje se obveza zaštite informacijsko-komunikacijske strukture u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima Republike Srpske, ali se ne precizira koje konkretne segmente, baze ili evidencije ta zaštita obuhvaća. Međutim, Ustavni sud primjećuje da obavljanje navedenih poslova nužno podrazumijeva

korištenje određenih informacijsko-komunikacijskih struktura i evidencija koje nisu obuhvaćene centralnim evidencijama Agencije, te je stoga nužno da entitetsko ministarstvo ima zakonsku obvezu osigurati njihovu zaštitu. Sama formulacija te odredbe ne znači da zadire u nadležnosti Agencije. Kada su u pitanju oblasti koje su u nadležnosti Agencije, Ustavni sud napominje da je Agencija zadužena za centralno vođenje evidencija i razmjenu podataka između nadležnih organa u Bosni i Hercegovini, ali i da je MUPRS kao izvorni organ institucija koja obrađuje podatke i koja je vlasnik podataka koji se dostavljaju u centralne registre ili koja Agenciji dostavlja zahtjeve za personalizaciju dokumenata ili koja prenosi svoje podatke putem mreže koju vodi Agencija. Tako npr. prema članku 6. stavak 10. Zakona o osobnoj iskaznici BiH, MUPRS elektroničkim putem dostavlja naloge za upis podataka u obrazac osobne iskaznice Agenciji, a Agencija upisuje podatke u obrazac osobne iskaznice i uspostavlja skladište obrazaca osobnih iskaznica na jednom mjestu u Bosni i Hercegovini. Iz navedenog slijedi da i MUPRS i Agencija, prilikom obrade i dostavljanja podataka, imaju svoje nadležnosti i funkcije u jedinstvenom sustavu i da je neophodno usklađeno postupanje oba organa s ciljem uspješnog obavljanja poslova vezanih za ovu oblast. Dakle, u kontekstu navedenog, nadležnosti Agencije i MUPRS nisu suprotne, nego su usmjerene na suradnju u postupku prikupljanja i obrade podataka. Ovakva raspodjela nadležnosti omogućava jasnu podjelu funkcija i istodobno koordiniranu suradnju između MUPRS i Agencije, što je nužno za efikasno prikupljanje, obradu i zaštitu podataka u skladu sa zakonom. Na navedeno upućuje i članak 10. Zakona o Agenciji, kojim je propisano da Agencija prilikom obavljanja poslova iz članka 8. pruža potporu, surađuje i koordinira rad s nadležnim organima Bosne i Hercegovine, entiteta i kantona čiji se podaci vode u evidencijama i koji koriste mrežu za prijenos podataka. Budući da MUPRS obavlja veliki broj poslova iz svoje isključive nadležnosti, uključujući i one iz članka 6. stavak (1) točka 1) Zakona o policiji, Ustavni sud smatra da je logično postojanje pravne norme kojom bi se reguliralo pitanje tko osigurava zaštitu informacijsko-komunikacijske strukture koju koristi za sve navedene poslove. Međutim, ništa ne upućuje na zaključak da takvo reguliranje samo po sebi zadire u nadležnosti Agencije budući da je MUPRS nesumnjivo obavezan poštovati i primjenjivati sve standarde i načine zaštite podataka koji su predviđeni Zakonom o Agenciji i pratećim podzakonskim aktima koje je propisala Agencija. Na taj način se osigurava usklađenost s državnim zakonima i istodobno s nadležnostima Agencije. Dakle, članak 8. stavak (3) točka 6) ne uspostavlja novu nadležnost niti uređuje oblast koja je iscrpno regulirana državnim zakonodavstvom, pa on ne uspostavlja izravni normativni paralelizam s nadležnostima Agencije. Naime, tom odredbom se eksplicitno ne ovlašćuje MUPRS da uspostavlja nove sustave, infrastrukturu ili standarde u oblasti koja je u nadležnosti Agencije.

46. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud smatra da članak 8. stavak (3) točka 6) Zakona o policiji nije suprotan odredbama Zakona o Agenciji, pa je slijedom toga i u skladu sa člankom III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine.

c) U odnosu na članak 141. st. (5) i (6) Zakona o policiji

47. Osporene odredbe članka 141. st. (5) i (6) Zakona o policiji glase:

(5) Ministarstvo može uspostaviti infrastrukturu za digitalno potpisivanje i izdavanje kvalificiranih digitalnih certifikata te vršiti personalizaciju dokumenata, uključujući i policijsku legitimaciju iz članka 24. ovoga zakona i identifikacioni

dokument iz članka 69. ovoga zakona sukladno važećim propisima.

(6) Ministar donosi pravilnik kojim se uređuje uspostavljanje sistema zaštite za evidencije iz članka 8. stavak 3. točka 6), evidencija iz stavka 1. ovoga članka i članka 141a. ovoga zakona, kao i zaštite infrastrukture iz stavka 5. ovoga članka.

U odnosu na stavak (5)

48. Ustavni sud smatra svrsishodnim najprije razjasniti pojmove "infrastruktura za digitalno potpisivanje i izdavanje kvalificiranih digitalnih certifikata", te "personalizacija dokumenata". Precizno definiranje tih pojmova nužno je za jasno razgraničenje nadležnosti MUPRS i Agencije. U vezi s tim, Ustavni sud naglašava da Zakon o policiji nije precizirao ove pojmove u kontekstu samog zakona. Međutim, Ustavni sud primjećuje da je u članku 2. Zakona o Agenciji propisano da je elektronički certifikat potvrda u elektroničkom obliku kojom se garantira da je osoba koja je potpisala dokument izdan u elektroničkom obliku svoj potpis verificirala kod ovlaštenog certifikacijskog organa. Potom, elektronički potpis je skup podataka u elektroničkom obliku povezanih s porukom koji služi kao potvrda autentičnosti te poruke i identifikacije potpisnika. Naposljetku, personalizacija dokumenata je proces ispisa osobnih podataka nositelja dokumenta na obrazac dokumenta.

49. U vezi s tim, Ustavni sud ukazuje da je člankom 8. stavak (6) Zakona o Agenciji izričito propisano da je Agencija nadležna za digitalno potpisivanje u oblasti identifikacijskih dokumenata, odnosno zadužena je za elektroničke certifikate i elektroničke potpise vezano za identifikacijske dokumente, u skladu sa zakonom kojim se regulira elektronički potpis. Nadalje, u članku 8. stavak (2) Zakona o Agenciji propisano je da je Agencija nadležna za personalizaciju i tehničku obradu sljedećih identifikacijskih dokumenata: osobnih iskaznica, osobnih iskaznica za strance, vozačkih dozvola, putnih isprava, dokumenata za registraciju vozila i drugih identifikacijskih dokumenata uz suglasnost nadležnih organa i posebnu odluku Vijeća ministara. Prema tome, Ustavni sud zapaža da u tim oblastima Agencija uživa isključivu nadležnost, pa se ne može uspostavljati paralelna nadležnost MUPRS ili drugih organa, čime se osigurava jedinstvenost sustava identifikacijskih dokumenata i izdavanja elektroničkih certifikata u Bosni i Hercegovini.

50. Iako Zakon o policiji nije precizirao na koje konkretne dokumente ili evidencije se odnosi izraz "uspostaviti infrastrukturu za digitalno potpisivanje i izdavanje kvalificiranih digitalnih certifikata te vršiti personalizaciju dokumenata", iz sadržaja cijele odredbe proizlazi da se odnosi na podatke iz evidencija koje MUPRS vodi u cilju obavljanja poslova iz čl. 5. i 6. Zakona o policiji (policijski poslovi i ostali unutarnji poslovi). Naime, člankom 6. stavak (1) točka 1) Zakona o policiji propisano je da su to upravno-pravni poslovi "koji se odnose na poslove vezane za jedinstveni matični broj, prebivalište i boravište, putne isprave, osobne iskaznice, vozačke dozvole, registraciju motornih i priključnih vozila i kontrolu nabavljanja, držanja i nošenja oružja i streljiva". Ustavni sud napominje da odredba članka 141. stavak (5) Zakona o policiji kojom se MUPRS dopušta "uspostavljanje infrastrukture za digitalno potpisivanje i izdavanje kvalificiranih digitalnih certifikata, te vršenje personalizacije dokumenata" ne može obuhvatiti sve navedene evidencije i dokumente. Agencija u okviru svojih nadležnosti izdaje kvalificirane elektroničke certifikate, a proces personalizacije dokumenata obuhvaća i njihovu ugradnju u osobne dokumente građana. Stoga, takvo neodređeno proširenje nadležnosti stvara pravnu nesigurnost i

potencijalne konflikte s propisima koji reguliraju elektroničke certifikate, te dovodi do mogućeg narušavanja jedinstvenosti sustava identifikacijskih dokumenata i izdavanja elektroničkih certifikata u Bosni i Hercegovini. Prema tome, očito je da je člankom 141. stavak (5) Zakona o policiji ostavljena mogućnost preuzimanja nadležnosti Agencije u oblasti elektroničkih certifikata i elektroničkih potpisa vezano za identifikacijske dokumente, kao i personalizaciju identifikacijskih dokumenata.

51. Nadalje, Ustavni sud ukazuje na iznimnu važnost postupka izdavanja i izgleda identifikacijskih dokumenata, pa je nužna njihova jednoobraznost na teritoriju Bosne i Hercegovine. To je prepoznato i u zakonima koji su bliže regulirali pojedine identifikacijske dokumente. Tako je člankom 1. stavak (4) Zakona o osobnoj iskaznici BiH propisano da je osobna iskaznica jedinstvena za sve državljane i važi na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine. Nadalje, člankom 28. stavak (1) Zakona o putnim ispravama BiH propisano je da je organ koje vodi centralnu evidenciju putnih isprava nadležan za personalizaciju i skladištenje putnih isprava, diplomatskih putnih isprava i službenih putnih isprava. Osim toga, Ustavni sud je glede putovnice u svojoj Odluci broj U-25/00 ukazao da Ustav Bosne i Hercegovine jasno pravi razliku između uređenja putovnice i izdavanja putovnice, što kao posljedicu ima da je uređenje putovnice u isključivoj nadležnosti Bosne i Hercegovine. Također je ukazao da Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine ima isključivu nadležnost da propisuje izgled putovnice u okviru ustavnih ograničenja, dok entiteti mogu izdavati putovnice samo na način koji je propisala Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine (*idem*, U-25/00, točka 31.). Imajući to u vidu, Ustavni sud ponovno naglašava da je Zakonom o Agenciji propisana isključiva nadležnost Agencije za digitalno potpisivanje, elektroničke certifikate, elektroničke potpise i personalizaciju točno određenih dokumenata, pa bi mogućnost da to isto radi MUPRS narušila načelo jedinstvenosti identifikacijskih dokumenata i elektroničke zaštite podataka u okviru već uspostavljenog sustava u Bosni i Hercegovini. S druge strane, budući da su jasno navedene vrste dokumenata za čiju je personalizaciju nadležna Agencija, to praktično znači da MUPRS može vršiti personalizaciju dokumenata isključivo ako se radi o dokumentima koji ne podliježu državnim propisima. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud smatra da se tom odredbom omogućava MUPRS uspostavljanje infrastrukture za digitalno potpisivanje i personalizaciju dokumenata bez jasnog razgraničenja vrste dokumenata, a time i mogućnosti za uspostavljanje paralelne infrastrukture mimo već postojećeg sustava koji je uspostavljen na razini Bosne i Hercegovine. Propisivanjem takve mogućnosti dovodi se u pitanje nadležnost institucija Bosne i Hercegovine, odnosno Agencije u oblasti identifikacijskih dokumenata, čime dolazi do kršenja članka III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine.

52. Međutim, Ustavni sud smatra da se navedeno ne može zaključiti glede drugog dijela te odredbe koji se odnosi na personalizaciju "policijske legitimacije iz članka 24. ovoga zakona i identifikacioni dokument iz članka 69. ovoga zakona [za državne službenike i namještenike MUPRS] sukladno važećim propisima". U vezi s tim, Ustavni sud primjećuje da je Vlada Republike Srpske donijela Uredbu o službenoj policijskoj legitimaciji i policijskoj znački. Također, Republika Srpska je donijela i druge podzakonske akte kojim se propisuje izgled i sadržaj identifikacijskih dokumenata za službenike, npr. Pravilnik o službenoj legitimaciji upravnog inspektora, Odluku o sadržaju i obliku službene legitimacije Agencije za osiguranje RS, Pravilnik

o izgledu i načinu izdavanja službene legitimacije i značke ovlaštenim službenim osobama Porezne uprave RS. Slične podzakonske akte donijeli su i nadležni organi Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, kantona i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine za svoje policijske službenike i službenike drugih institucija. Imajući u vidu navedeno, kao i da Zakon o Agenciji ne sadrži odredbe koje se odnose na ove dvije vrste dokumenata, Ustavni sud zaključuje da ovaj dio odredbe nije suprotan odredbama Zakona o Agenciji, pa je slijedom toga u skladu sa člankom III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine.

53. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud zaključuje da članak 141. stavak (5) Zakona o policiji u dijelu "digitalno potpisivanje i izdavanje kvalificiranih digitalnih certifikata te vršiti personalizaciju dokumenata" nije usklađen sa čl. 2. i 8. Zakona o Agenciji, zbog čega nije u skladu sa člankom III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine.

U odnosu na stavak (6)

54. Ustavni sud primjećuje da je odredbom članka 141. stavak (6) Zakona o policiji propisano da ministar donosi pravilnik kojim se uređuje uspostavljanje sustava zaštite za evidencije iz članka 8. stavak (3) točka 6). Glede tog dijela odredbe Ustavni sud podsjeća da je u prethodnim točkama ove odluke utvrdio da članak 8. stavak (3) točka 6) Zakona o policiji sam po sebi nije suprotan odredbama Zakona o Agenciji. Nadalje, glede dijela članka 141. stavak (6) Zakona o policiji "evidencija iz stavka 1. ovoga članka", Ustavni sud primjećuje da se te evidencije, u biti, odnose na policijske poslove iz članka 5. Zakona o policiji. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud zaključuje da ovi dijelovi osporene odredbe ne pokreću pitanja usklađenosti sa Zakonom o Agenciji.

55. Međutim, Ustavni sud smatra da je potrebno razmotriti preostali dio te odredbe u dijelu kojim je propisano da ministar donosi pravilnik kojim se uređuje uspostavljanje sustava zaštite za evidencije iz članka 141a. Zakona o policiji i zaštite infrastrukture iz stavka 5. ovoga članka. Pri tome, Ustavni sud primjećuje da još uvijek nije donesen takav pravilnik. Imajući u vidu složenost odredbe, Ustavni sud smatra da ta dva aspekta zahtijevaju pojedinačnu analizu, pa će prvo razmotriti dio odredbe koji se odnosi na "uspostavljanje sistema zaštite za evidencije iz članka 141a. Zakona o policiji", a nakon toga dio odredbe koji se odnosi na "zaštite infrastrukture iz stavka 5. ovoga članka".

56. Glede "uspostavljanja sistema zaštite za evidencije iz članka 141a. Zakona o policiji" Ustavni sud podsjeća da se evidencije iz članka 141a. Zakona o policiji odnose na nadležnost MUPRS da vodi evidencije JMB, prebivališta i boravišta, osobnih iskaznica, vozačkih dozvola, putnih isprava, registriranih vozila i dokumenata za registraciju vozila i registra novčanih kazni u skladu s propisima koji uređuju vođenje navedenih evidencija. S druge strane, prema članku 20. Zakona o Agenciji, Agencija vodi i tehnički održava evidencije o tim podacima. Navedene evidencije mogu voditi i izvorni organi u okviru svoje nadležnosti, ali su obvezni podatke trenutno dostavljati Agenciji. Nadalje, člankom 21. stavak (1) točka f) Zakona o Agenciji propisano je da će posebnom odlukom Vijeća ministara "za sve evidencije utvrđene člankom 20." biti definirani, između ostalog, načini zaštite podataka. Iz navedenog se može zaključiti da se "načini zaštite podataka" odnose i na evidencije koje mogu voditi i izvorni organi u okviru svoje nadležnosti. U tom kontekstu, Ustavni sud smatra neophodnim ukazati i da je Zakonom o Agenciji predviđeno donošenje odgovarajućih podzakonskih akata kojima bi se bliže regulirala pitanja vođenja i zaštite evidencija (vidi članak 19. stavak (2) i članak 23. stavak (1) točka a) Zakona o Agenciji).

Tako je, npr. direktor Agencije, na temelju članka 19. stavak (2) Zakona o Agenciji, donio Naputak o tehničkim uvjetima za zaštitu podataka kod nadležnih organa za izdavanje putnih isprava, kojim su propisani tehnički uvjeti za zaštitu podataka kod nadležnih organa za izdavanje putnih isprava (vidi točku 26. odluke). Na temelju navedenog, slijedi da je Zakonom o Agenciji izričito propisano koji organ donosi propise koji se odnose na zaštitu podataka. Stoga MUPRS kao izvorni organ ne može donositi podzakonske propise kojim bi regulirao načine zaštite evidencija iz članka 141a. Zakona o policiji jer je to u nadležnosti organa na razini države Bosne i Hercegovine. Slijedom toga, članak 141. stavak (6) Zakona o policiji u dijelu "i članka 141a. ovoga zakona" nije usklađen sa čl. 19–23. Zakona o Agenciji, pa nije u skladu ni sa člankom III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine.

57. Glede dijela osporene odredbe koji se odnosi na "zaštite infrastrukture iz stavka 5. ovoga članka" Ustavni sud podsjeća da je u prethodnim točkama odluke zaključio da članak 141. stavak (5) Zakona o policiji u dijelu [Ministarstvo može uspostaviti infrastrukturu za] "digitalno potpisivanje i izdavanje kvalificiranih digitalnih certifikata te vršiti personalizaciju dokumenata" nije usklađen sa čl. 2. i 8. Zakona o Agenciji, odnosno sa člankom III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine. Naime, zaključeno je da takva mogućnost MUPRS dovodi u pitanje nadležnost Agencije u oblasti identifikacijskih dokumenata. Budući da je Agencija nesporno nadležna za oblast elektroničkih certifikata i elektroničkih potpisa vezano za identifikacijske dokumente, kao i personalizaciju identifikacijskih dokumenata, Ustavni sud zaključuje da ministar MUPRS ne može donositi pravilnike kojim bi uređio zaštitu infrastrukture iz članka 141. stavak (5) Zakona o policiji. Naime, prema članku 8. stavak (1) točka e) Zakona o Agenciji, Agencija osigurava adekvatnu infrastrukturu, posebne uvjete za rad i zaštitu podataka, te druge tehničke preduvjete za nesmetano funkcioniranje baza podataka koje su u njezinoj nadležnosti i baza podataka koje su u nadležnosti drugih ministarstava, institucija i organa na njihov zahtjev i u skladu sa zakonom. Dakle, državnim zakonom takva obveza je dana u nadležnost Agenciji, pa entitetski ministar ne može preuzimati njezine nadležnosti glede ovog pitanja. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud smatra da članak 141. stavak (6) Zakona o policiji u dijelu "kao i zaštite infrastrukture iz stavka 5. ovoga članka" nije usklađen sa člankom 8. Zakona o Agenciji, pa stoga nije u skladu sa člankom III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine.

58. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud smatra da članak 141. stavak (6) Zakona o policiji u dijelu "i članka 141a. ovoga zakona, kao i zaštite infrastrukture iz stavka 5. ovoga članka" nije usklađen sa čl. 8. i 19–23. Zakona o Agenciji. Iz toga slijedi da ova odredba nije u skladu sa člankom III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine.

59. U svjetlu ovakvih zaključaka u odnosu na članak 141. st. (5) i (6) Zakona o policiji, Ustavni sud smatra neophodnim ukazati i na posljedice takvih zaključaka na članak 8. stavak (3) točka 6) Zakona o policiji. Naime, osim ukidanja osporenih dijelova članka 141. st. (5) i (6) Zakona o policiji, dodatno se razjašnjava stvarni domet članka 8. stavak (3) točka 6) Zakona o policiji i sprečava njegovo ekstenzivno tumačenje na mogućnost obavljanja poslova iz nadležnosti Agencije. U takvim okolnostima, članak 8. stavak (3) točka 6) Zakona o policiji bi se, u biti, odnosio samo na obveze MUPRS da osigura zaštitu informacijsko-komunikacijske strukture koju koristi u okviru poslova za koje ima nadležnost, bez mogućnosti da se tumači kao pravna osnova za zadiranje u nadležnosti koje su regulirane zakonodavstvom Bosne i Hercegovine.

d) U odnosu na članak 141a. Zakona o policiji

60. Podnositelj zahtjeva smatra da treba ispitati usklađenost odredbi članka 141a. st. (3) i (4) Zakona o policiji sa Zakonom o putnim ispravama BiH, podzakonskim aktima i Ustavom Bosne i Hercegovine. Relevantna odredba glasi:

(1) *Ministarstvo je mjerodavno za vođenje evidencija JMB, prebivališta i boravišta, osobnih karata, vozačkih dozvola, putnih isprava, registriranih vozila i dokumenata za registraciju vozila i registra novčanih kazni sukladno propisima koji uređuju vođenje narečenih evidencija.*

(2) *Ministarstvo može uspostaviti evidenciju iz stavka 1. ovoga članka sukladno propisima koji uređuju određenu oblast, o čemu se donosi posebna odluka nakon stjecanja tehničkih uvjeta.*

(3) *Nakon sticanja tehničkih uvjeta iz stavka 2. ovoga članka, građani mogu elektronskim putem, korištenjem infrastrukture iz članka 141. stavak 5. ovoga zakona ili druge infrastrukture u skladu sa važećim propisima, podnijeti zahtjev za obavljanje poslova iz članka 6. točka 1) ovoga zakona.*

(4) *Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje podnošenje zahtjeva elektronskim putem korištenjem infrastrukture u skladu sa stavkom 3. ovoga članka.*

61. Obrazlažući zahtjev, podnositelj zahtjeva ukazuje na čl. 26. i 19. Zakona o putnim ispravama BiH, te na podzakonske akte – Naputak o načinu podnošenja zahtjeva za izdavanje uvjerenja o činjenicama iz službene evidencije o putnim ispravama elektroničkim putem i Naputak o načinu elektroničke provjere podataka. Osim toga, ukazuje i da je članak 141a. stavak (3) Zakona o policiji u suprotnosti sa člankom 19. stavak (1) Zakona o putnim ispravama BiH glede obavljanja tih poslova elektroničkim putem. Imajući u vidu navode podnosioca zahtjeva, Ustavni sud će zasebno razmotriti st. (3) i (4) ovog članka.

U odnosu na stavak (3)

62. Ustavni sud primjećuje da se osporenim odredbom članka 141a. stavak (3) Zakona o policiji najprije pokreće pitanje mogućnosti da građani koriste infrastrukturu propisanu člankom 141. stavak (5) Zakona o policiji za elektroničko podnošenje zahtjeva za obavljanje poslova iz članka 6. točka 1) ovog Zakona. Potom se postavlja pitanje mogu li građani koristiti drugu infrastrukturu u skladu s važećim propisima Bosne i Hercegovine za elektroničko podnošenje zahtjeva za poslove iz članka 6. stavak (1) točka 1) Zakona o policiji. Ustavni sud podsjeća da se članak 6. stavak (1) točka 1) Zakona o policiji odnosi na obavljanje upravno-pravnih poslova koji se odnose na poslove vezane za jedinstveni matični broj, prebivalište i boravište, putne isprave, osobne iskaznice, vozačke dozvole, registraciju motornih i priključnih vozila i kontrolu nabavljanja, držanja i nošenja oružja i streljiva. Dakle, radi se o postupcima operativnog, svakodnevnog djelovanja MUPRS prilikom obavljanja poslova iz članka 6. stavak (1) točka 1) Zakona o policiji, pa je bitno razjasniti njegovu ulogu i način djelovanja u kontekstu praktičnog funkcioniranja sustava vođenja centralnih evidencija i pristupa podacima Agencije.

63. U vezi s pitanjem korištenja infrastrukture iz članka 141. stavak (5) Zakona o policiji, Ustavni sud podsjeća da je u prethodnim točkama ove odluke utvrdio da članak 141. stavak (5) Zakona o policiji u dijelu koji se odnosi na mogućnost uspostavljanja infrastrukture za "digitalno potpisivanje i izdavanje kvalificiranih digitalnih certifikata, te personalizaciju dokumenata" nije u skladu sa člankom III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine. Polazeći od toga, očigledno je da neće postojati osnova da građani prilikom podnošenja elektroničkog zahtjeva koriste tu infrastrukturu. Međutim, preostali dio odredbe:

"uključujući i policijsku legitimaciju iz članka 24. ovoga zakona i identifikacioni dokument iz članka 69. ovoga zakona sukladno važećim propisima" će biti primjenjiv. To znači da MUPRS može uspostaviti infrastrukturu i koristiti je u okviru svoje nadležnosti za izdavanje policijske legitimacije i identifikacijskih dokumenata propisanih člankom 69. Zakona, u skladu s važećim propisima, dok sporna aktivnost digitalnog potpisivanja i izdavanja kvalificiranih certifikata svakako neće biti moguća. U takvim okolnostima Ustavni sud smatra da ovaj dio odredbe ne pokreće pitanja ustavnosti niti kršenja članka III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine.

64. Razmatrajući mogućnost korištenja "druge infrastrukture", Ustavni sud zapaža da se taj pojam odnosi na infrastrukturne sustave koji omogućavaju elektroničko podnošenje zahtjeva, a koji nisu obuhvaćeni infrastrukturom iz članka 141. stavak (5) Zakona o policiji. To uključuje infrastrukturne sustave uspostavljene i regulirane zakonima Bosne i Hercegovine, prije svega Zakonom o Agenciji, te odgovarajuće portale nadležnih organa. Dakle, ništa iz sadržaja te odredbe ne ukazuje da mogućnost da MUPRS može samoinicijativno kreirati i da se za elektroničko podnošenje zahtjeva može koristiti infrastruktura koja bi zaobilazila zakone Bosne i Hercegovine ili nadležnost Agencije.

65. U tom pogledu, Ustavni sud ukazuje da MUPRS ima pravo pristupa podacima koji se vode u evidencijama za koje je nadležna Agencija, pod uvjetima i na način detaljnije propisan relevantnim zakonskim i podzakonskim propisima. Naime, člankom 9. st. (1) i (2) Zakona o Agenciji propisano je da će Agencija omogućiti nesmetan pristup, prijenos i razmjenu podataka, koji se vode u evidencijama definiranim u članku 8. stavak (3) ovog Zakona, između nadležnih organa Bosne i Hercegovine. Također je propisano da Agencija omogućava pristup podacima izvornim i prijemnim organima, a pristup podacima vrši se prema tehničkim i operativnim pravilima koja definira Agencija i objavljuje ih u "Službenom glasniku BiH".

66. Glede mogućnosti da građani elektroničkim putem podnesu zahtjeve za izdavanje osobne iskaznice i putne isprave, Ustavni sud primjećuje da takva mogućnost nije eksplicitno propisana Zakonom o Agenciji, Zakonom o osobnoj iskaznici BiH i Zakonom o putnim ispravama BiH. Naime, člankom 18. Zakona o putnim ispravama BiH propisano je da se zahtjev za izdavanje putne isprave podnosi osobno, osim zahtjeva za izdavanje diplomatske i službene putovnice, putnog lista i putne isprave za maloljetne odnosno poslovno nesposobne osobe. Nadalje, Zakon o osobnoj iskaznici BiH nema ovako eksplicitne odredbe da se zahtjev mora podnijeti osobno, ali, s obzirom na podatke koji se evidentiraju prilikom podnošenja zahtjeva za osobnu iskaznicu navedene u članku 6. ovog Zakona (fotografija, potpis, otisci prstiju), očito je da se i zahtjev za osobnu iskaznicu mora podnijeti osobno. Međutim, Ustavni sud primjećuje i da je npr. člankom 26. st. (2) i (3) Zakona o putnim ispravama BiH propisano da državljanin može podnijeti zahtjev za izdavanje uvjerenja o činjenicama iz evidencija elektroničkim putem preko portala nadležnih organa, a Agencija pruža tehničku potporu nadležnim organima za vršenje tih aktivnosti, o čemu donosi poseban naputak. Također, člankom 23. Zakona o osobnoj iskaznici BiH propisano je da državljanin Bosne i Hercegovine može podnijeti zahtjev za izdavanje uvjerenja o činjenicama iz evidencija elektroničkim putem preko portala nadležnih organa iz članka 7. ovog Zakona sa sigurnim elektroničkim potpisom ovjerenim kvalificiranom potvrdom, a u skladu s naputkom koji donosi Agencija. Nadalje, člankom 7a. Zakona o prebivalištu BiH

propisano je da državljanin Bosne i Hercegovine može prijaviti odnosno odjaviti prebivalište ili boravište i adresu stanovanja elektroničkim putem kod nadležnih organa iz članka 5. stavak 1. ovog Zakona sa sigurnim elektroničkim potpisom ovjerenim kvalificiranom potvrdom, a u skladu s napatkom koji donosi Agencija. Člankom 26a. Zakona o JMB BiH propisano je da državljanin može podnijeti zahtjev za izdavanje uvjerenja o činjenicama iz evidencija elektroničkim putem preko portala nadležnih organa iz članka 3. ovog Zakona sa sigurnim elektroničkim potpisom ovjerenim kvalificiranom potvrdom koju izdaje Agencija shodno Zakonu o Agenciji. Osim toga, direktor Agencije je donio Naputak o načinu podnošenja zahtjeva za prijavu odnosno odjavu prebivališta ili boravišta i adrese stanovanja elektroničkim putem i Naputak o načinu podnošenja zahtjeva za izdavanje uvjerenja o činjenicama iz službene evidencije o jedinstvenom matičnom broju elektroničkim putem. Dakle, očito je da je građanima, u određenim slučajevima i pod uvjetima propisanim zakonima na razini Bosne i Hercegovine, omogućeno podnošenje zahtjeva elektroničkim putem za pojedine dokumente na način propisan zakonskim i podzakonskim propisima.

67. S druge strane, članak 141a. stavak (3) Zakona o policiji propisuje da će nakon stjecanja tehničkih uvjeta, građani moći elektroničkim putem, korištenjem infrastrukture iz članka 141. stavak (5) ovog Zakona ili druge infrastrukture u skladu s važećim propisima, podnijeti zahtjev za obavljanje poslova iz članka 6. stavak (1) Zakona o policiji. Pri tome, Ustavni sud zapaža da se članak 6. stavak (1) Zakona o policiji ne odnosi samo na osobne iskaznice i putne isprave, već i na upravno-pravne poslove koji se odnose na poslove vezane za "jedinstveni matični broj, prebivalište i boravište, vozačke dozvole, registraciju motornih i priključnih vozila i kontrolu nabavljanja, držanja i nošenja oružja i streljiva". Budući da člankom 141a. stavak (3) Zakona o policiji nije precizirano na koje poslove se odnosi, može se zaključiti da to mogu, ali i ne moraju biti nužno poslovi izdavanja osobnih iskaznica ili putnih isprava. U tom kontekstu, Ustavni sud primjećuje i da je Agencija donijela Naputak o načinu podnošenja zahtjeva za prijavu odnosno odjavu prebivališta ili boravišta i adrese stanovanja elektroničkim putem, kojim je propisan način podnošenja tih zahtjeva kod MUPRS. Također, člankom 8. stavak (1) Zakona o policiji propisano je da poslove iz članka 6. ovog Zakona uposleni u MUPRS obavljaju u skladu s precizno navedenim zakonima, kao "i drugim zakonima". To se u svakom slučaju odnosi i na relevantne podzakonske akte koji se donose na razini Bosne i Hercegovine. Dakle, primjena drugih zakona, uključujući i Zakon o Agenciji, Zakon o osobnoj iskaznici BiH, Zakon o putnim ispravama BiH i sl. nije isključena. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud smatra da se odredbom članka 141a. stavak (3) Zakona o policiji samo okvirno otvara mogućnost elektroničkog podnošenja zahtjeva za različite upravno-pravne poslove, bez konkretne razrade tehničkih i pravnih uvjeta. To znači da konkretna realizacija mora biti u skladu s važećim zakonima i tehničkim pravilima Agencije. Međutim, budući da ta odredba ne isključuje primjenu zakona Bosne i Hercegovine niti zadire u isključive nadležnosti Agencije, Ustavni sud ocjenjuje da odredba sama po sebi nije neustavna, ali da njezino provođenje mora biti u potpunosti usklađeno sa zakonodavstvom Bosne i Hercegovine, uključujući i podzakonske akte koje donosi Agencija.

68. Prema tome, Ustavni sud ukazuje da dio osporene odredbe kojom je propisana mogućnost korištenja "druge infrastrukture u skladu sa važećim propisima" znači da

elektroničko podnošenje zahtjeva nije ograničeno isključivo na infrastrukturu koju bi eventualno mogao uspostaviti MUPRS, već obuhvaća i infrastrukturu koja je uspostavljena i regulirana zakonodavstvom Bosne i Hercegovine, prije svega Zakonom o Agenciji. Kako je već detaljno razmotreno u prethodnim točkama, elektroničko podnošenje zahtjeva moguće je samo u mjeri u kojoj je to izričito dozvoljeno zakonodavstvom Bosne i Hercegovine, a tehnički i operativni uvjeti, uključujući i infrastrukturu, moraju biti u skladu s pravilima koja propisuje Agencija. S obzirom na to, Ustavni sud smatra da se ne mogu prihvatiti navodi podnositelja zahtjeva da je osporena odredba u tom dijelu u suprotnosti s nadležnostima Agencije, niti da propisuje ovlaštenja koja MUPRS ne može imati u skladu s državnim zakonima. Naime, u prethodnim točkama je ukazano na zakonske i podzakonske odredbe kojim je regulirana mogućnost obavljanja ovih poslova preko infrastrukture koju uspostavlja Agencija. Osim toga, ovom odredbom nije isključena obveza nadležnih organa da dostavljaju podatke u centralni registar Agencije i da državljanin može podnijeti zahtjev za izdavanje uvjerenja o činjenicama iz evidencija elektroničkim putem preko portala nadležnih organa, u smislu članka 26. Zakona o putnim ispravama. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud smatra da članak 141a. stavak (3) Zakona o policiji nije suprotan članku 8. Zakona o Agenciji ni čl. 19. i 26. Zakona o putnim ispravama. Prema tome, on nije suprotan članku III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine.

69. Sumirajući sve navedeno, Ustavni sud ponavlja da ukidanjem članka 141. stavak (5) Zakona o policiji u dijelu [Ministarstvo može uspostaviti infrastrukturu za] "digitalno potpisivanje i izdavanje kvalificiranih digitalnih certifikata te vršiti personalizaciju dokumenata" ubuduće neće postojati zakonska osnova da MUPRS uspostavi takvu infrastrukturu. Stoga će građanima ostati na raspolaganju "druga infrastruktura u skladu sa važećim propisima", a to je infrastruktura koja je uspostavljena zakonskim i podzakonskim aktima Bosne i Hercegovine.

U odnosu na stavak (4)

70. Ustavni sud primjećuje da se stavak (4) članka 141a. Zakona o policiji odnosi na stavak (3), odnosno na donošenje pravilnika kojim se propisuje podnošenje zahtjeva elektroničkim putem korištenjem infrastrukture u skladu sa stavkom (3) ovog članka. Takav pravilnik još uvijek nije donesen. Ustavni sud ponavlja da je, prema Zakonu o Agenciji, Agencija isključivo nadležna za donošenje podzakonskih akata kojim se dalje razrađuju pitanja neophodna za obavljanje poslova iz njezine nadležnosti (vidi članak 19. stavak (2) točka a) i članak 23. Zakona o Agenciji). To uključuje i pitanje načina pristupa evidencijama i podnošenja zahtjeva elektroničkim putem. Tako je direktor Agencije donio Pravilnik o načinu pristupa evidencijama i razmjeni podataka kojim se propisuje način i postupak pristupa i razmjene podataka koje vodi Agencija u ime izvornih organa. Također, direktor Agencije je donio Naputak o načinu podnošenja zahtjeva za prijavu odnosno odjavu prebivališta ili boravišta i adrese stanovanja elektroničkim putem i Naputak o načinu podnošenja zahtjeva za izdavanje uvjerenja o činjenicama iz službene evidencije o jedinstvenom matičnom broju elektroničkim putem. Time je na jedinstven način na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine regulirana mogućnost i način podnošenja ovakvih zahtjeva, koje su dužni poštovati izvorni organi. Osim toga, u točki 66. odluke Ustavni sud je ukazao i na druge zakonske odredbe kojim je detaljnije regulirano pitanje podnošenja zahtjeva građana elektroničkim putem.

71. Na temelju svega navedenog, Ustavni sud smatra da članak 141a. stavak (4) Zakona o policiji nije u skladu sa

zakonskom raspodjelom nadležnosti u ovoj oblasti jer se njome omogućava da ministar MUPRS preuzima ovlaštenja koja su izričito dodijeljena državnom tijelu – Agenciji. Time se krši hijerarhija prava i načela ustavnog uređenja Bosne i Hercegovine jer entitetski organ zadire u isključive nadležnosti državnih institucija. Istodobno, ovakvom odredbom se narušavaju i pravna sigurnost i jedinstvena primjena propisa na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine jer bi donošenje podzakonskog akta u ovom dijelu dovelo do pravne fragmentacije i nesuglasnosti unutar sustava uprave.

72. Stoga se odredbom entitetskog zakona ne može propisati da će ministar MUPRS donijeti pravilnik kojim se propisuje podnošenje zahtjeva elektroničkim putem korištenjem infrastrukture u skladu sa stavkom (3) članka 141a. Zakona o policiji. Ustavni sud naglašava da utvrđenje neustavnosti stavka (4) članka 141a. Zakona o policiji ne dovodi u pitanje zaključak suda u odnosu na stavak (3) istog članka, kojim se okvirno propisuje mogućnost elektroničkog podnošenja zahtjeva. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud zaključuje da stavak (4) članka 141a. Zakona o policiji nije u skladu sa čl. 8. i 19. Zakona o Agenciji, pa slijedom toga nije u skladu ni sa člankom III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine.

e) U odnosu na članak 146. stavak (1) Zakona o policiji

73. Podnositelj zahtjeva ukazuje da treba ispitati usklađenost stavka (1) članka 146. Zakona o policiji u odnosu na članak 6. stavak (1) Zakona o Direkciji. Članak 146. stavak (1) Zakona o policiji glasi.

Članak 146.

(1) Ministarstvo izravno ostvaruje međunarodnu suradnju.

74. Podnositelj zahtjeva ukazuje da treba ispitati usklađenost stavka (1) članka 146. Zakona o policiji u odnosu na članak 6. stavak (1) Zakona o Direkciji. U vezi s tim, Ustavni sud podsjeća da je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine 2008. godine usvojila Zakon o Direkciji, kojim je osnovana Direkcija, upravna organizacija u okviru Ministarstva sigurnosti BiH i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo sigurnosti BiH), s operativnom samostalnošću. Nadalje, člankom 6. stavak (1) Zakona o Direkciji propisano je da su poslovi iz nadležnosti Direkcije, između ostalog, komunikacija, suradnja i koordinacija između policijskih tijela Bosne i Hercegovine (točka a), komunikacija, suradnja i koordinacija između policijskih tijela Bosne i Hercegovine s odgovarajućim organima u Bosni i Hercegovini u vezi s pitanjima policijskih poslova međunarodnog karaktera ili od međunarodnog značaja ili u vezi s pitanjima koja su u nadležnosti Suda Bosne i Hercegovine (točka b), komunikacija i suradnja s odgovarajućim stranim i međunarodnim organima u vezi s pitanjima policijskih poslova od međunarodnog značaja ili zajedničkog interesa (točka c) i komunikacija, suradnja i koordinacija između policijskih tijela Bosne i Hercegovine te odgovarajućih organa u Bosni i Hercegovini s odgovarajućim stranim i međunarodnim organima (točka d).

75. Iz navedenih odredbi proizlazi da je Direkcija nadležna za komunikaciju i suradnju koja ima međunarodni predznak o "pitanjima policijskih poslova", kao i kada su u pitanju strani i međunarodni organi. U tom kontekstu, Ustavni sud primjećuje da Zakon o Direkciji nije preciznije definirao ove pojmove. Međutim, iz navedene odredbe može se zaključiti da su granice te odredbe široko postavljene, te se može odnositi kako na klasične policijske poslove otkrivanja i sprečavanja kaznenih djela i njihovih počinitelja tako i na pitanja unapređenja djelovanja policijskih snaga kroz različite oblike suradnje, komunikacije, treninge, donacije i sl. U tom pravcu, Ustavni sud ukazuje da je

Vijeće ministara BiH zaključilo više protokola/sporazuma s drugim državama o policijskoj suradnji. Tako je npr. u sporazumima koje je Vijeće ministara BiH zaključilo s vladama Republike Srbije i Republike Hrvatske o policijskoj suradnji kao centralna kontakt-točka za bosanskohercegovačku ugovornu stranu navedeno Ministarstvo sigurnosti BiH – Direkcija odnosno Direkcija. U sličnim sporazumima Bosne i Hercegovine s drugim državama (npr. s Švicarskom Konfederacijom, Republikom Bugarskom, Republikom Slovenijom) kao nadležni organ za implementaciju, odnosno kontakt za suradnju navedeno je Ministarstvo sigurnosti BiH. Osim toga, Ministarstvo sigurnosti BiH je kao ugovorna strana sklopilo slične sporazume ili protokole s ministarstvima unutarnjih poslova drugih država. S druge strane, u Sporazumu o operativnoj i strateškoj suradnji između Bosne i Hercegovine i Ureda europske policije određena je zajednička kontakt-točka za Bosnu i Hercegovinu kako je uspostavljena Privremenom odlukom Vijeća ministara BiH. Kao nadležni organi navedeni su Direkcija, Granična policija BiH, Služba za poslove sa strancima, istražni odjeli Uprave za neizravno oprezivanje, Federalno i kantonalna ministarstva unutarnjih poslova, MUPRS i policija Brčko distrikta BiH. U vezi s tim, Ustavni sud primjećuje da je u članku 6. tog Sporazuma određeno da se razmjena informacija između Europol i Bosne i Hercegovine vrši na način preciziran tim Sporazumom i odvija između Europol i nacionalne kontakt-točke. Navedeno, međutim, ne sprečava izravnu razmjenu informacija između Europol i nadležnih organa ako to Europol i nacionalna kontakt-točka smatraju prikladnim, u skladu s unutarnjim zakonodavstvom Bosne i Hercegovine. Privremenom odlukom Vijeća ministara o uspostavljanju sustava suradnje i razmjene informacija nadležnih organa za provođenje zakona u Bosni i Hercegovini i Europol određeno je da je zajednička kontakt-točka u Bosni i Hercegovini za razmjenu informacija i suradnju između Europol i nadležnih organa u Ministarstvu sigurnosti BiH i da je čine osobe iz nadležnih organa, između ostalih, Direkcije i MUPRS.

76. Nadalje, Ustavni sud ističe i da su, u skladu sa člankom 11. Zakona o Direkciji, sva policijska tijela Bosne i Hercegovine te odgovarajući organi u Bosni i Hercegovini dužni surađivati s Direkcijom i na njezin zahtjev pružiti joj pomoć u obavljanju poslova iz njezine nadležnosti, u skladu sa zakonom i drugim propisima. U vezi s tim, Ustavni sud primjećuje da je Direkcija u istašnjenju na zahtjev navela da "odgovarajući organi u BiH" koji su u vezi s policijskim poslovima obuhvaćaju, između ostalog, policijska tijela entiteta (policija Republike Srpske). Direkcija je navela i da policijska tijela Bosne i Hercegovine, uključujući i entitetska ministarstva unutarnjih poslova, u skladu s ustavnim i zakonskim odredbama, ne mogu i ne smiju neposredno uspostavljati međunarodnu policijsku suradnju. Također je istaknula da su isključivo u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine, odnosno Direkcije, svi poslovi u vezi s međunarodnom policijskom suradnjom, razmjenom informacija s međunarodnim sigurnosnim agencijama, te standardizacijom i koordinacijom policijskog rada u Bosni i Hercegovini i ne mogu se jednostrano regulirati entitetskim zakonodavstvom.

77. Ustavni sud dalje ukazuje da je člankom III/1.(g) Ustava Bosne i Hercegovine jasno propisano da je u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine provođenje međunarodnih i međuentitetskih kaznenopravnih propisa, uključujući i odnose s Interpolom. U vezi s tim, Ustavni sud ukazuje da je u Odluci broj U-16/08 (Odluka o dopustivosti i meritumu od 28. ožujka 2009. godine, dostupna na www.ustavnisud.ba), u kojoj je razmatrao pitanje suglasnosti članka 13. stavak 2. Zakona o Sudu Bosne i

Hercegovine sa člankom III/1.(g) Ustava Bosne i Hercegovine, naveo:

36. [...] tekst odredbe članka III/1.(g) Ustava Bosne i Hercegovine znači obvezu i nadležnost države da općenito provodi kazneno pravo kada ono ima međunarodni ili međuentitetski karakter, na što je ukazao i OHR u svom mišljenju. Ovo podrazumijeva obvezu države da osigura primjenu kaznenopravne prisile za određena kaznena djela koja su po svojoj prirodi međunarodna ili međuentitetska, ali i za djela koja su propisana u kaznenim zakonima entiteta i Brčko distrikta BiH kada ona proizvedu posljedice izvan tih teritorijalnih jedinica.

78. Ustavni sud napominje da je MUPRS nadležan za obavljanje policijskih poslova iz članka 5. Zakona o policiji kao iznimno važnih poslova usmjerenih na otkrivanje kaznenih djela i njihovih počinitelja, te zaštitu ljudi i imovine. Nije sporno da takvi poslovi ponekad sadrže i međunarodni element, za koji je potrebna suradnja s međunarodnim organizacijama ili drugim državama. Člankom 146. stavak (1) Zakona o policiji propisano je da MUPRS "izravno" ostvaruje međunarodnu suradnju. U drugim odredbama Zakona o policiji propisano je da MUPRS u obavljanju poslova surađuje s međunarodnim agencijama za provođenje zakona (članak 2. stavak 2.), odnosno da se međusobni odnosi MUPRS s međunarodnim agencijama za provođenje zakona temelje na uzajamnoj suradnji, kontaktima, sporazumima, protokolima, dogovorima, razmjeni informacija od zajedničkog interesa, u skladu s ovim Zakonom i drugim navedenim zakonima (članak 144.). Dakle, pitanje međunarodne suradnje i odnosa s međunarodnim organizacijama propisano je i drugim odredbama Zakona o policiji, a ne samo člankom 146. Međutim, odredbama Zakona o policiji nije detaljnije uređeno pitanje oblika i načina ostvarivanja ove suradnje, niti je propisano da ova međunarodna suradnja ide preko Direkcije, odnosno nije propisano sudjelovanje institucija Bosne i Hercegovine.

79. S druge strane, Ustavni sud naglašava da je člankom 6. stavak (1) Zakona o Direkciji propisano da takvu komunikaciju i suradnju vrši Direkcija. Navedeno je potvrdila i Direkcija u svom izjašnjenju na zahtjev. Ustavni sud ponavlja da je Direkcija upravna organizacija u okviru Ministarstva sigurnosti BiH, koje je, između ostalog, nadležno za zaštitu međunarodnih granica; sprečavanje i otkrivanje učinitelja kaznenih djela s međunarodnim ili međuentitetskim elementom; međunarodnu suradnju u svim oblastima iz nadležnosti ministarstva; organizaciju i usuglašavanje aktivnosti entitetskih ministarstava unutarnjih poslova i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u ostvarivanju sigurnosnih zadataka u interesu BiH itd. Također, prema članku 14. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine, Ured za suradnju s Interpolom kao samostalna služba u sastavu Ministarstva sigurnosti prelazi u Direkciju kao sektor za međunarodnu operativnu policijsku suradnju s Interpolom, Europolom, SECI centrom i drugim međunarodnim organizacijama u skladu s važećim sporazumima. Ustavni sud također primjećuje i da se u međudržavnim sporazumima navedenim u točki 75. odluke kao ugovorna strana pojavljuje Vijeće ministara, s centralnom kontakt-točkom u vidu Ministarstva sigurnosti BiH ili Direkcije, odnosno kao ugovorna strana pojavljuje se izravno Ministarstvo sigurnosti BiH. Iako je u Sporazumu s Europolom kao jedan od nadležnih organa određen i MUPRS, ipak je precizirano da je izravna razmjena informacija između Europol i nadležnih organa moguća ako to Europol i nacionalna kontakt-točka smatraju prikladnim.

80. U ovom kontekstu Ustavni sud smatra da je nužno ukazati i na važnost policijskih poslova i nužnost međunarodne

suradnje policijskih organa u borbi protiv kriminala. Da bi borba protiv kriminala bila ostvarena, nužno je poštovanje zakonskih mehanizama i lanca odgovornosti kako bi ta borba bila što uspješnija, štiteći pri tome prava i slobode osoba uključenih u taj proces. Nesporno je da je relevantnim zakonskim i drugim aktima Bosne i Hercegovine i međunarodnim sporazumima detaljno i precizno propisano postupanje svih organa uključenih u ove procese, vodeći računa o potrebi zaštite razmijenjenih podataka i informacija kao iznimno važnog dijela borbe protiv kriminala. Stoga propisivanje da MUPRS "izravno" ostvaruje međunarodnu suradnju stvara mogućnost uspostavljanja paralelne pravne i institucionalne strukture u odnosu na onu koja već postoji prema državnim i međudržavnim propisima. Time se dovode u pitanje postojeća načela i mehanizmi međunarodne suradnje, te dovodi u opasnost kredibilitet države i izvršavanje međunarodnih obveza, pruža mogućnost za neovlaštenu razmjenu podataka ili otkrivanje povjerljivih i drugih podataka, te narušavanje načela jedinstvenog sustava međunarodne suradnje itd. Stoga, Ustavni sud naglašava da se međunarodna suradnja policijskih organa Republike Srpske nesumnjivo mora odvijati preko institucija Bosne i Hercegovine, u skladu s relevantnim zakonskim i podzakonskim propisima, izuzev ako nije drugačije propisano tim propisima.

81. Iz navedenog slijedi da propisivanje da MUPRS neposredno ostvaruje međunarodnu suradnju u članku 146. stavak (1) Zakona o policiji nije u skladu sa člankom 6. stavak (1) Zakona o Direkciji niti sa čl. III/3.(b) i III/1.(g) Ustava Bosne i Hercegovine.

VII. Zaključak

82. Ustavni sud utvrđuje da odredbe Zakona o policiji, i to članak 141. stavak (5) u dijelu "digitalno potpisivanje i izdavanje kvalificiranih digitalnih certifikata te vršiti personalizaciju dokumenata" i stavak (6) u dijelu "i članka 141a. ovoga zakona, kao i zaštite infrastrukture iz stavka 5. ovoga članka" i članak 141a. stavak (4) Zakona o policiji, nisu u skladu sa člankom III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine jer Republika Srpska, donošenjem ovih odredbi Zakona o policiji, nije izvršila njihovo usklađivanje s relevantnim odredbama Zakona o Agenciji, Zakona o osobnoj iskaznici BiH i Zakona o putnim ispravama BiH, kojima je uspostavljena nadležnost Agencije u oblasti digitalnog potpisivanja i personalizacije identifikacijskih dokumenata, te donošenja relevantnih podzakonskih propisa kojim to bliže regulira.

83. Ustavni sud utvrđuje da članak 146. stavak (1) Zakona o policiji nije u skladu sa čl. III/3.(b) i III/1.(g) Ustava Bosne i Hercegovine jer je Direkcija nadležna za suradnju između policijskih tijela Bosne i Hercegovine te odgovarajućih organa u Bosni i Hercegovini s odgovarajućim stranim i međunarodnim organima.

84. Ustavni sud zaključuje da je članak 6. stavak (1) točka 1) Zakona o policiji u skladu sa člankom III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine s obzirom na to da je MUPRS ovlašten za obavljanje određenih poslova u oblasti jedinstvenog matičnog broja, prebivališta, osobnih iskaznica i putnih isprava.

85. Ustavni sud zaključuje da je članak 8. stavak (3) točka 6) Zakona o policiji u skladu sa člankom III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine s obzirom na to da se izričito ne odnosi na poslove u nadležnosti Agencije, već općenito propisuje osiguranje zaštite informacijsko-komunikacijske strukture.

86. Ustavni sud zaključuje da članak 141. stavak (5) Zakona o policiji u dijelu "uključujući i policijsku legitimaciju iz članka 24. ovoga zakona i identifikacioni dokument iz članka 69. ovoga zakona sukladno važećim propisima" nije suprotan odredbama

Zakona o Agenciji jer se radi o personalizaciji dokumenata policijskih i drugih službenika koja nije regulirana Zakonom o Agenciji.

87. Ustavni sud zaključuje da članak 141. stavak (6) Zakona o policiji u dijelu "Ministar donosi pravilnik kojim se uređuje uspostavljanje sistema zaštite za evidencije iz članka 8. stavak 3. točka 6), evidencija iz stavka 1. ovoga članka" nije suprotan odredbama Zakona o Agenciji zbog ranijih zaključaka u vezi sa člankom 8. stavak (3) točka 6), odnosno jer ne pokreće pitanja usklađenosti sa Zakonom o Agenciji.

88. Ustavni sud zaključuje da članak 141a. stavak (3) Zakona o policiji nije suprotan članku 8. Zakona o Agenciji i čl. 19. i 26. Zakona o putnim ispravama BiH jer nakon utvrđenja da relevantni dio članka 141. stavak (5) Zakona o policiji nije u skladu sa člankom III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine više nema mogućnosti da građani koriste infrastrukture iz članka 141. stavak (5) Zakona o policiji nego samo infrastrukturu koju uspostavlja Agencija.

89. Na temelju članka 59. st. (1), (2) i (3) i članka 61. st. (2) i (3) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

90. Prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obvezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Ćeman, v. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **У-1/25**, рјешавајући захтјев **Кемала Адемoвића, замјеника предсједавајућег Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине**, на основу члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (2) тачка б), члана 59. ст. (1), (2) и (3) и члана 61. ст. (2) и (3) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Ћеман, предсједник
Валерија Галић, потпредсједница
Angelika Nußberger, потпредсједница
Helen Keller, судија
Ledi Bianku, судија
Марин Вукоја, судија
Лариса Велић, судија
на сједници одржаној 26. марта 2026. године донио је

ОДЛУКУ О ДОПУСТИВОСТИ И МЕРИТУМУ

Одлучујући о захтјеву **Кемала Адемoвића, замјеника предсједавајућег Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине**, за оцјену уставности члана 6. став (1) тачка 1), члана 8. став (3) тачка 6), члана 141. ст. (5) и (6), члана 141а. ст. (3) и (4) и члана 146. став (1) Закона о полицији и унутрашњим пословима Републике Српске ("Службени гласник РС" бр. 57/16, 110/16, 58/19, 82/19, 18/22, 55/23 и 48/24),

утврђује се да члан 141. став (5) у дијелу "дигитално потписивање и издавање квалификованих дигиталних сертификата, те вршити персонализацију докумената", члан 141. став (6) у дијелу "и члана 141а. овог закона, као и заштите инфраструктуре из става 5. овог члана" и члан 141а. став (4) Закона о полицији и унутрашњим пословима Републике Српске ("Службени гласник РС" бр. 57/16, 110/16,

58/19, 82/19, 18/22, 55/23 и 48/24) нису у складу са чланом III/3.б) Устава Босне и Херцеговине,

утврђује се да члан 146. став (1) Закона о полицији и унутрашњим пословима Републике Српске ("Службени гласник РС" бр. 57/16, 110/16, 58/19, 82/19, 18/22, 55/23 и 48/24) није у складу са чл. III/3.б) и III/1.г) Устава Босне и Херцеговине.

У складу са чланом 61. став (2) Правила Уставног суда, укидају се члан 141. став (5) у дијелу "дигитално потписивање и издавање квалификованих дигиталних сертификата, те вршити персонализацију докумената" и став (6) у дијелу "и члана 141а. овог закона, као и заштите инфраструктуре из става 5. овог члана", члан 141а. став (4) и члан 146. став (1) Закона о полицији и унутрашњим пословима Републике Српске ("Службени гласник РС" бр. 57/16, 110/16, 58/19, 82/19, 18/22, 55/23 и 48/24).

У складу са чланом 61. став (3) Правила Уставног суда, укинута одредбе члана 141. став (5) у дијелу "дигитално потписивање и издавање квалификованих дигиталних сертификата, те вршити персонализацију докумената", члана 141. став (6) у дијелу "и члана 141а. овог закона, као и заштите инфраструктуре из става 5. овог члана", члана 141а. став (4) и члана 146. став (1) Закона о полицији и унутрашњим пословима Републике Српске ("Службени гласник РС" бр. 57/16, 110/16, 58/19, 82/19, 18/22, 55/23 и 48/24) престају да важе наредног дана од дана објављивања одлуке Уставног суда у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине".

Утврђује се да су члан 6. став (1) тачка 1), члан 8. став (3) тачка 6), члан 141. став (5) у дијелу "укључујући и полицијску легитимацију из члана 24. овог закона и идентификациони документ из члана 69. овог закона у складу са важећим прописима", члан 141. став (6) у дијелу "Министар доноси правилник којим се уређује успостављање система заштите за евиденције из члана 8. став 3. тачка б), евиденција из става 1. овог члана" и члан 141а. став (3) Закона о полицији и унутрашњим пословима Републике Српске ("Службени гласник РС" бр. 57/16, 110/16, 58/19, 82/19, 18/22, 55/23 и 48/24) у складу са чланом III/3.б) Устава Босне и Херцеговине.

Одлуку објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. Увод

1. Кемал Адемoвић, замјеник предсједавајућег Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: подносилац захтјева), поднио је 15. јануара 2025. године Уставном суду Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) захтјев за оцјену уставности члана 6. став (1) тачка 1), члана 8. став (3) тачка 6), члана 141. ст. (5) и (6) и члана 141а. ст. (3) и (4) Закона о полицији и унутрашњим пословима Републике Српске ("Службени гласник РС" бр. 57/16, 110/16, 58/19, 82/19, 18/22, 55/23 и 48/24; у даљњем тексту: Закон о полицији). Подносилац захтјева је 18. фебруара 2025. године допунио захтјев тражећи оцјену уставности и члана 146. став (1) Закона о полицији.

II. Поступак пред Уставним судом

2. На основу члана 23. Правила Уставног суда, од Народне скупштине Републике Српске (у даљњем тексту:

Народна скупштина) затражено је 30. јануара и 27. фебруара 2025. године да достави одговор на захтјев и допуну захтјева.

3. Такође, на основу члана 34. Правила Уставног суда, од Агенције за идентификациона документа, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Агенција) и Дирекције за координацију полицијских тијела (у даљњем тексту: Дирекција) затражено је 29. априла и 8. маја 2025. године да се у контексту својих надлежности изјасне о захтјеву односно допуни захтјева за оцјену уставности.

4. Народна скупштина није доставила одговор на захтјев и допуну захтјева у остављеном року. Агенција је 12. маја 2025. године доставила изјашњење на захтјев, а Дирекција је 13. маја 2025. године доставила изјашњење на допуну захтјева.

III. Захтјев

а) Наводи из захтјева

5. Подносилац захтјева указује да су члан 6. став (1) тачка 1), чл. 8, 141. и 141а. Закона о полицији у директној супротности са законима Босне и Херцеговине који регулишу ову материју. Ти закони су Закон о пребивалишту и боравишту држављана Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Закон о пребивалишту БиХ), Закон о Агенцији за идентификациона документа, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Закон о Агенцији), Закон о путним исправама Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Закон о путним исправама БиХ), Закон о јединственом матичном броју Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Закон о ЈМБ БиХ) и Закон о личној карти држављана Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Закон о личној карти БиХ).

6. Подносилац захтјева указује да је у члану 141. став (5) Закона о полицији наведено да ентитетско министарство може успоставити инфраструктуру за дигитално потписивање и издавање квалификованих дигиталних сертификата. Такође, може вршити персонализацију докумената, укључујући и полицијску легитимацију из члана 24. Закона и идентификациони документ из члана 69. Закона у складу с важећим прописима. Даље указује да је чланом 141. став (4) Закона о полицији предвиђено да министар доноси правилник којим се прописује подношење захтјева електронским путем коришћењем инфраструктуре у складу са ставом 3. овог члана. Подносилац захтјева сматра да је наведено супротно чл. 7а. и 32. Закона о пребивалишту БиХ. Сматра да из наведених одредби јасно произлази да су надлежни органи дужни да поступају у складу с упутствима која доноси Агенција, док надзор над примјеном закона и доношење подзаконских аката врши Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Министарство БиХ). Сматра да ентитетски министри нису и не могу бити надлежни за доношење проведбених аката којим се регулише ова материја. Подносилац захтјева напомиње да је Агенција, на основу наведене законске одредбе, донијела Упутство о поступку електронске провјере података приликом подношења захтјева за пријаву пребивалишта или адресе становања. Тим упутством прописан је поступак електронске провјере података које држављани Босне и Херцеговине достављају у складу са чланом 8. ст. 2, 3. и 4. Закона о пребивалишту БиХ у поступку пријаве пребивалишта или адресе становања код надлежних органа из члана 5. Закона. Такође напомиње да је донесен и Правилник о начину приступа евиденцијама и размјени података којим је јасно прописано поступање надлежних

органа у поступку електронске провјере података приликом подношења захтјева за пријаву пребивалишта или адресе становања. Сматра да се сходно томе поставља питање како ентитетско министарство може успоставити инфраструктуру за дигитално потписивање и издавање квалификованих дигиталних сертификата, те вршити персонализацију докумената, укључујући и полицијску легитимацију. Такође, указује да је спорно да ли ентитетско министарство може доносити посебне правилнике којим се прописује подношење захтјева електронским путем коришћењем ове инфраструктуре, када је ова материја у цијелости регулисана прописима на државном нивоу.

7. Подносилац захтјева указује и да је члан 141а. Закона о полицији "у директној колизији и несугласју" са чланом 26. Закона о путним исправама БиХ. Наводи да је Агенција на основу наведеног члана донијела Упутство о начину подношења захтјева за издавање увјерења о чињеницама из службене евиденције о путним исправама електронским путем, којим је у члану 4. прописано поступање по захтјеву. Затим наводи да је Агенција донијела Упутство о начину електронске провјере података. Сматра да из свега наведеног произлази да је прописима Босне и Херцеговине јасно предвиђено поступање надлежних органа и коришћење централне евиденције при издавању увјерења о чињеницама из службене евиденције о путним исправама електронским путем. Истиче да је то у надлежности Агенције, чију електронску инфраструктуру користе надлежни органи за обављање послова у спровођењу Закона о путним исправама БиХ. Агенција издаје и електронске квалификоване потврде. Осим тога, указује да је Министарство БиХ, према одредбама Закона о путним исправама БиХ, надлежно за надзор над спровођењем закона и доношење свих подзаконских аката за његово спровођење. Стога сматра да су увођење инфраструктуре коју успоставља ентитетско министарство и доношење правилника којим ће се прописати заштита те инфраструктуре у супротности с цитираним прописима на државном нивоу и могу довести до правне несигурности и нејединственог поступања надлежних органа. Подносилац захтјева наводи да члан 19. став (1) Закона о путним исправама БиХ упућује да се захтјев за издавање путне исправе подноси лично и да се идентификација подносиоца захтјева обавља лично. Стога сматра да је члан 141а. став (3) Закона о полицији у супротности са чланом 19. став (1) Закона о путним исправама БиХ у погледу обављања тих послова електронским путем.

8. Подносилац захтјева сматра да се аргументација наведена у вези са чланом 141. став (5) и чланом 141а. став (4) Закона о полицији може примијенити и када је у питању област јединствених матичних бројева. У вези с тим, указује на чл. 26а. и 55. Закона о ЈМБ БиХ, те члан 6. ст. 4, 5, 6, 7. и 8. и члан 23. став 2. Закона о личној карти БиХ. Даље указује да, аналогно ранијој аргументацији, и за област личних карти вриједи истовјетан принцип према којем је та област регулисана прописима Босне и Херцеговине. Такође указује да Закон о личној карти БиХ прописује: "Све одредбе овог закона односе се једнако на све држављане Босне и Херцеговине, осим ако није другачије предвиђено у посебним одредбама у поглављу VIII овог закона. Лична карта је јединствена за све држављане и важи на цијелој територији БиХ." Стога сматра да би остављање могућности да се то питање различито регулише на ентитетском нивоу довело до

правне несигурности и нарушавања принципа јединствене примјене закона.

9. Затим, подносилац захтјева наводи да је једна од основних надлежности Агенције област идентификационих докумената и њихова персонализација. У вези с тим, указује на члан 2. став (1) тачка j) и члан 8. ст. (2) и (6) Закона о Агенцији. Даље наводи да инфраструктуру за дигитално потписивање и издавање квалификованих дигиталних сертификата везано за идентификационе документе може успоставити само, по закону, Агенција. Стога сматра да је у том смислу члан 141. став (5) Закона о полицији апсолутно неусклађен с одредбама Закона о Агенцији. Подносилац захтјева такође истиче да инфраструктуру за персонализацију личних докумената може успоставити и вршити само Агенција. Стога сматра да непрецизне одредбе које се односе на послове персонализације докумената стављене у надлежност Министарства унутрашњих послова Републике Српске (у даљем тексту: МУПРС) стварају правну несигурност. Такође сматра да су те одредбе према законским рјешењима у уској вези с пословима везаним за грађанска стања и идентификационе документе, па се може закључити да је чланом 141. став (5) Закона о полицији створен основ да тај орган по потреби може вршити персонализацију докумената, укључујући и оне обрађене у административним и управно-правним пословима утврђеним у члану 6. став (1) Закона о полицији. Подносилац захтјева наводи да је у наведеним одредбама Закона о пребивалишту БиХ, Закона о путним исправама БиХ, Закона о ЈМБ БиХ и Закона о личној карти БиХ Агенција надлежна за успостављање електронске инфраструктуре. Даље наводи да су надлежности Агенције прописане и у члану 8. став (1) Закона о Агенцији. У вези с тим, истиче да су одредбе Закона о полицији, посебно члан 8. став (3) тачка 6), члан 141. ст. (5) и (6) и члан 141а. став (3) Закона о полицији, у директној колизији с побројаним одредбама Закона о Агенцији и надлежностима прописаним у члану 8. истог закона.

10. Имајући у виду све наведено, подносилац захтјева сматра да је чланом 6. став (1) тачка 1), чл. 8, 141. и 141а. Закона о полицији повријеђен уставни принцип из члана III/3.6) Устава Босне и Херцеговине према којем све уставне и законске одредбе ентитета треба да буду у сагласности с Уставом Босне и Херцеговине и одлукама институција Босне и Херцеговине.

11. У допуни захтјева подносилац захтјева наводи да је члан 146. став (1) Закона о полицији у директној супротности са чланом 6. став (1) Закона о Дирекцији за координацију полицијских тијела и о агенцијама за подршку полицијској структури Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Закон о Дирекцији). У вези с тим, истиче да ентитетско министарство не може вршити непосредну међународну сарадњу будући да се комуникација, сарадња и координација с одговарајућим страним и међународним органима врши путем Дирекције за координацију полицијских тијела (у даљем тексту: Дирекција). Даље истиче да је прописано да се чак и комуникација, сарадња и координација између полицијских тијела у Босни и Херцеговини врши путем Дирекције уколико су у питању полицијски послови међународног карактера или од међународног значаја. Подносилац захтјева указује да је чланом III/1.г) Устава Босне и Херцеговине прописано да је спровођење међународних и међуентитетских кривичноправних прописа, укључујући и односе с Интерполом, у искључивој надлежности

институција Босне и Херцеговине. Даље указује да из члана 146. став (1) Закона о полицији произлази да МУПРС може остваривати сваки облик међународне сарадње непосредно, укључујући и сарадњу с Интерполом, али и другим међународним организацијама, а што је у супротности с Уставом Босне и Херцеговине. Стога сматра да и члан 146. став (1) Закона о полицији није усклађен са чланом 6. став (1) Закона о Дирекцији, те да је супротан чл. III/3.6) и III/1.г) Устава Босне и Херцеговине.

б) Изјашњење Агенције

12. Агенција је навела да је надлежна да одржава и управља базама података у којима се похрањују подаци о ЈМБ, пребивалишту и боравишту и др. Такође је навела да је надлежна издати податке о евиденцији и из евиденције само овлашћеним институцијама и правним лицима у складу са законом и легитимним циљем државне безбједности, јавног реда, спречавања откривања обавјештења добијених у повјерењу и очувања ауторитета јавне власти. У погледу издавања чињеница из евиденције о путним исправама и послова електронске провјере, размјене и заштите података, Агенција наводи да из Закона о пребивалишту БиХ, Закона о путним исправама БиХ и Закона о личној карти БиХ јасно произлази надлежност Босне и Херцеговине над овим процесом. Такође, њима је прописано коришћење сигурног електронског потписа, инфраструктуре за дигитално потписивање и издавање квалификованих електронских сертификата према упутствима Агенције. Сматра да увођење одредби у Републику Српску које се односе на електронско подношење захтјева, коришћење инфраструктуре за дигитално потписивање и издавање квалификованих дигиталних сертификата у области идентификационих докумената, те заштиту информационо-комуникационе структуре искључиво у складу са законским и подзаконским актима РС представља директан сукоб надлежности. Сматра да би те активности требале да буду усклађене с прописима на нивоу Босне и Херцеговине. Истиче да ентитетски закон не може дерогирати надлежности прописане на државном нивоу. Агенција указује да би примјеном ентитетског прописа и увођењем овог система дошло до нарушавања целокупног и јединственог система личне идентификације грађана Босне и Херцеговине и издавања личних докумената. Такође указује да околност да МУПРС доноси сопствене акте за које није надлежан и који нису усклађени са Законом о пребивалишту БиХ и Законом о Агенцији може довести до правне несигурности и дуплих процедура, питања јединственог издавања путних исправа, кретања грађана ван граница Босне и Херцеговине и бенефита који произлазе из коришћења безвизних режима.

13. Агенција наводи да само она по закону може успоставити инфраструктуру за дигитално потписивање и издавање квалификованих дигиталних сертификата везано за идентификационе документе, па је у том смислу члан 141. став (5) Закона о полицији апсолутно неусклађен с одредбама Устава и Закона о Агенцији. Такође истиче да само она може успоставити инфраструктуру за персонализацију личних докумената, те да непрецизне одредбе које се односе на персонализацију докумената стављене у надлежност МУПРС стварају правну несигурност. У вези с тим, истиче да је та одредба према законским рјешењима у уској вези с пословима везаним за грађанска стања и идентификационе документе. Стога сматра да је чланом 141. став (5) Закона о полицији створен основ да тај орган по потреби може вршити

персонализацију докумената, па и оних обрађених у административним и управно-правним пословима утврђеним у члану 6. став (1) истог закона. Агенција указује да МУПРС може спроводити само административне и управне поступке везане за издавање докумената, а да нема и не може успоставити инфраструктуру и персонализовати документе. Истиче да је према одредбама Закона о пребивалишту БиХ, Закона о путним исправама БиХ, Закона о ЈМБ БиХ и Закона о личној карти БиХ Агенција надлежна за успостављање адекватне инфраструктуре. Стога сматра да су члан 8. став (3) тачка 6), члан 141. ст. (5) и (6) и члан 141. став (3) Закона о полицији у директној колизији с релевантним одредбама тих закона и надлежностима Агенције. Агенција истиче да је МУПРС у управно-правним пословима везаним за издавање путних исправа и личних карти дужан примарно примјењивати одредбе Закона о путним исправама БиХ, односно Закона о личној карти БиХ, те примјењивати техничке услове за заштиту података које дефинише Агенција. Сматра да Закон о полицији не може одређивати материју која се тиче спровођења управно-правних поступака везаних за издавање тих докумената електронским путем нити одређивати инфраструктуру којом ће се то чинити, како је то урађено чланом 141. став (5) Закона о полицији. Истиче да је то у њеној искључивој надлежности, као и Министарства БиХ, које је надлежно за надзор и доношење подзаконских аката. Агенција наводи да члан 19. став (1) Закона о путним исправама БиХ упућује да се захтјев подноси лично и да се идентификација подносиоца обавља лично, тако да је члан 141а. став (3) Закона о полицији у супротности са чланом 19. став (1) Закона о путним исправама БиХ у погледу обављања тих послова електронским путем.

ц) Изјашњење Дирекције

14. Дирекција је навела да члан III/1.г) Устава Босне и Херцеговине јасно искључује ентитете из надлежности у погледу међународних полицијских односа и директне сарадње с организацијама као што су Интерпол, Еуропол, SELEC и друге међународне организације и субјекти, у складу с међународним споразумима које је потписала Босна и Херцеговина. У погледу свог правног статуса и надлежности, Дирекција је указала на члан 14. ст. (2) и (3) Закона о министарствима и другим органима управе БиХ, који се односи на Дирекцију, и члан 6. Закона о Дирекцији, којим су прописане надлежности Дирекције. Такође је указано и на члан 11. став (1) Закона о Дирекцији, односно да закон прописује обавезу сарадње свих полицијских и других надлежних тијела у Босни и Херцеговини с Дирекцијом када су у питању послови и задаци из њене надлежности у складу са законом и другим прописима. У контексту наведеног, указано је да "одговарајући органи у БиХ" који су у вези с полицијским пословима обухватају: полицијска тијела БиХ и друге органе у вези с оперативним/полицијским пословима на нивоу Босне и Херцеговине (Државна агенција за истраге и заштиту, Гранична полиција БиХ, Служба за послове са странцима, Управа за индиректно опорезивање), полицијска тијела ентитета, кантона и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине – одговарајући органи у БиХ (полиција Републике Српске, Федерална управа полиције, кантоналне управе полиције у Федерацији Босне и Херцеговине, полиција Брчко дистрикта Босне и Херцеговине), правосудне органе (Суд и Тужилаштво Босне и Херцеговине, судови и тужилаштва на ентитетском и кантоналном нивоу) и остала

надлежна тијела (Обавјештајно-безбједносна агенција БиХ, министарства правде и унутрашњих послова на свим нивоима, Агенција за заштиту личних података, Агенција, ентитетске и кантоналне пореске управе, Пореска управа Брчко дистрикта Босне и Херцеговине и други надлежни/одговарајући органи). Дирекција сматра да члан 146. став (1) Закона о полицији задира у уставне и законске надлежности институција Босне и Херцеговине, нарочито Дирекције, у сегментима међународне оперативне полицијске сарадње и обраде и размјене безбједносних података с међународним партнерима. Даље наводи да полицијска тијела Босне и Херцеговине, укључујући и ентитетска и кантонална министарства унутрашњих послова, полицију Брчко дистрикта Босне и Херцеговине и друге органе у Босни и Херцеговини који су у вези с полицијским пословима, у складу с уставним и законским одредбама, не могу и не смију непосредно успостављати међународну полицијску сарадњу. Сходно томе, сматра да су искључиво у надлежности институција Босне и Херцеговине, односно Дирекције, сви послови у вези с међународном полицијском сарадњом, размјеном информација с међународним безбједносним агенцијама, те стандардизацијом и координацијом полицијског рада у Босни и Херцеговини и не могу се једнострано регулисати ентитетским законодавством. Такође истиче да се све активности у области међународне полицијске сарадње морају спроводити искључиво путем Дирекције, у складу с важећим уставним и законским оквиром.

IV. Релевантни прописи

15. У Уставу Босне и Херцеговине релевантне одредбе гласе:

Члан III

1. *Надлежности институција Босне и Херцеговине*
Сљедећа питања спадају у надлежност институција Босне и Херцеговине:

[...]

2) *Спровођење међународних и међуентитетских кривичноправних прописа, укључујући и односе са Интерполом.*

3. *Правни поредак и надлежности институција*

б) *Ентитети и њихове ниже јединице у потпуности ће поштовати овај Устав, којим се стављају ван снаге одредбе закона Босне и Херцеговине и одредбе устава и закона ентитета које су у супротности с њим, као и одлуке институција Босне и Херцеговине. Општи принципи међународног права представљају интегрални дио правног поретка Босне и Херцеговине и ентитета.*

16. **Закон о полицији и унутрашњим пословима** ("Службени гласник Републике Српске" бр. 57/16, 110/16, 58/19, 82/19, 18/22 – одлука УСРС, 55/23, 48/24 и 81/25)

За потребе ове одлуке користи се неслужбени пречишћени текст сачињен у Уставном суду БиХ, који у релевантном дијелу гласи:

Надлежност Министарства

Члан 2.

(1) *Министарство обавља послове државне управе који се односе на заштиту од угрожавања Уставом утврђеног поретка и угрожавања безбједности Републике Српске, заштиту живота и личне безбједности грађана, као и друге послове утврђене Законом о републичкој управи.*

(2) *У обављању послова из става 1. овог члана Министарство сарађује са другим органима и*

организацијама Републике Српске, Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине и Брчко Дистрикта БиХ и међународним агенцијама за спровођење закона.

II - ДЈЕЛОКРУГ, ОСНОВИ ОРГАНИЗАЦИЈЕ И РУКОВОЂЕЊЕ У МИНИСТАРСТВУ

Полицијски послови

Члан 5. став (1)

(1) Полицијски послови су, у смислу овог закона, оперативно-стручни послови којима се обезбјеђују:

1) заштита уставног поретка од насилног угрожавања и промјена, те безбједност Републике Српске у складу са законом,

2) заштита живота и лична безбједност,

3) људска права и слободе,

4) заштита свих облика својине,

5) спречавање вршења кривичних дјела и прекршаја,

6) откривање кривичних дјела и прекршаја,

7) проналажење, лишавање слободе и предаја извршилаца кривичних дјела и прекршаја надлежним органима,

8) одржавање јавног реда и мира,

9) заштита личности и објеката који се посебно обезбјеђују,

10) идентификација лица, предмета и трагова криминалистичко-техничким методама,

11) криминалистичко-техничка и форензичка вјештачења предмета и трагова,

12) безбједност и контрола саобраћаја на путевима и безбједност у другим областима саобраћаја,

13) пружање помоћи ради отклањања посљедица којима се угрожава безбједност лица или имовина у већем обиму,

14) пружање помоћи другим органима,

15) право на јавно окупљање грађана у складу са законом,

16) контрола промета експлозивних материја и запаљивих течности и гасова,

17) заштита од пожара,

18) контрола превоза опасних материја и

19) контрола кретања наоружања и војне опреме.

Остали унутрашњи послови

Члан 6. тач. 1), 2) и б)

Остали унутрашњи послови у складу са овим законом су:

1) управно-правни, који се односе на послове везане за јединствени матични број, пребивалиште и боравиште, путне исправе, личне карте, возачке дозволе, регистрацију моторних и прикључних возила и контролу набављања, држања и ношења оружја и муниције,

2) аналитички и информационо-комуникациони,

б) израда законских и подзаконских аката из области унутрашњих послова.

Примјена прописа и обављање унутрашњих послова

Члан 8.

(1) Послове из чл. 5, 6. и 7. овог закона запослени у Министарству обављају у складу са овим законом, Законом о кривичном поступку Републике Српске, Законом о кривичном поступку Босне и Херцеговине, Кривичним закоником Републике Српске, Кривичним законом Босне и Херцеговине, Законом о прекршајима Републике Српске, Законом о јавном реду и миру, Законом о основима безбједности саобраћаја на

путевима у БиХ, Законом о јавном окупљању и другим законима.

(2) Полицијске послове из члана 5. овог закона обављају полицијски службеници, а послове из чл. 6. и 7. овог закона обављају државни службеници и намјештеници, као и полицијски службеници.

(3) Приликом вршења послова из чл. 5, 6. и 7. овог закона Министарство обезбјеђује:

1) примјену професионалних стандарда,

2) обраду личних података у складу са законом,

3) заштиту тајних података,

4) међуполицијску сарадњу,

5) вођење евиденција у складу са законима и подзаконским актима и

6) заштиту информационо-комуникационе структуре у складу са законским и подзаконским актима Републике Српске.

Заклетва

Члан 78.

(1) Полицијски службеници по пријему у радни однос полажу заклетву, која гласи:

"Заклињем се да ћу дужност полицијског службеника вршити савјесно и одговорно, да ћу се придржавати Устава и закона и да ћу штитити уставно уређење Републике Српске и Босне и Херцеговине, права, слободе и безбједност, да ћу послове и задатке полицијског службеника извршавати и у случајевима када извршавање тих послова и задатака доводи у опасност и мој живот."

(2) Начин полагања заклетве на приједлог директора утврђује министар посебним актом.

Обрада и заштита

Члан 139. став (1)

(1) У циљу обављања послова из чл. 5. и 6. овог закона, Министарство прикупља, обрађује и користи податке, укључујући и личне податке, води евиденције и обезбјеђује њихову заштиту, у складу са важећим прописима.

Вођење евиденција

Члан 141.

(1) У циљу обављања послова из чл. 5. и 6. овог закона, Министарство води евиденције о:

1) догађајима,

2) увиђајима и другим криминалистичко-техничким радњама,

3) саобраћајним незгодама,

4) привремено одузетим предметима,

5) извршеним претресима,

6) извршеним кривичним дјелима и поднесеним извјештајима,

7) издатим прекршајним налозима и поднесеним захтјевима за покретање прекршајног поступка,

8) лицима којима је провјераван идентитет,

9) лицима којима је утврђиван идентитет,

10) лицима и предметима за којима се трага,

11) лицима која су лишена слободе по било којем основу,

12) употреби силе,

13) представкама грађана,

14) отисцима прстију и дланова у аутоматском систему за идентификацију,

15) психофизиолошким испитивањима,

16) оперативним везама,

17) казненој евиденцији,

18) безбједносно интересантним лицима,

19) provjeri ličnih podataka,

20) видео-надзору и

21) тајним подацима.

(2) Осим евиденција из става 1. овог члана, Министарство ради ефикасног обављања послова води и друге евиденције које садрже личне податке.

(3) Садржај, начин вођења и рокови чувања евиденција из ст. 1. и 2. овог члана утврђују се правилником који доноси министар.

(4) Приступ евиденцијама и заштита података може се вршити у складу са важећим прописима о електронском потпису.

(5) Министарство може успоставити инфраструктуру за дигитално потписивање и издавање квалификованих дигиталних сертификата, те вршити персонализацију докумената, укључујући и полицијску легитимацију из члана 24. овог закона и идентификациони документ из члана 69. овог закона у складу са важећим прописима.

(6) Министар доноси правилник којим се уређује успостављање система заштите за евиденције из члана 8. став 3. тачка б), евиденција из става 1. овог члана и члана 141а. овог закона, као и заштите инфраструктуре из става 5. овог члана.

Евиденције о грађанским стањима и идентификационим документима

Члан 141а.

(1) Министарство је надлежно за вођење евиденција ЛМБ, пребивалишта и боравишта, личних карата, возачких дозвола, путних исправа, регистрованих возила и докумената за регистрацију возила и регистра новчаних казни у складу са прописима који уређују вођење наведених евиденција.

(2) Министарство може успоставити евиденцију из става 1. овог члана у складу са прописима који уређују одређену област, о чему се доноси посебна одлука након стицања техничких услова.

(3) Након стицања техничких услова из става 2. овог члана, грађани могу електронским путем, коришћењем инфраструктуре из члана 141. став 5. овог закона или друге инфраструктуре у складу са важећим прописима, поднијети захтјев за обављање послова из члана 6. тачка 1) овог закона.

(4) Министар доноси правилник којим се прописује подношење захтјева електронским путем коришћењем инфраструктуре у складу са ставом 3. овог члана.

Односи Министарства са другим органима и организацијама

Члан 144.

Међусобни односи Министарства са органима Босне и Херцеговине, ентитетским органима, органима Брчко Дистрикта БиХ, другим органима и организацијама, као и међународним агенцијама за спровођење закона, заснивају се на узајамној сарадњи, контактима, споразумима, протоколима, договорима, размјени информација од заједничког интереса, у складу са овим законом, Законом о заштити личних података БиХ, Законом о Агенцији за идентификациона документа, евиденцију и размјену података БиХ и Законом о правној помоћи и службеној сарадњи у кривичним стварима између Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске и Брчко Дистрикта БиХ.

Односи Министарства са институцијама Републике Српске, БиХ, Федерације БиХ,

Брчко Дистрикта БиХ и другим правним и физичких лицима

Члан 145.

Односи према предсједнику Републике Српске, Народној скупштини Републике Српске, Влади, Министарству безбједности БиХ, Министарству унутрашњих послова Федерације Босне и Херцеговине, кантоналним министарствима унутрашњих послова, полицији Брчко Дистрикта БиХ, другим организацијама, органима Босне и Херцеговине и ентитетским органима, органима Брчко Дистрикта БиХ, органима градова и општина, привредним друштвима и другим правним и физичким лицима остварују се у складу са Уставом Републике Српске, Уставом Босне и Херцеговине, овим законом и другим законима којима се уређује надлежност Министарства.

Сарадња

Члан 146.

(1) Министарство непосредно остварује међународну сарадњу.

(2) Министарство непосредно сарађује са органима Босне и Херцеговине надлежним за послове безбједности, Министарством унутрашњих послова Федерације Босне и Херцеговине, полицијом Брчко Дистрикта БиХ и врши међусобну размјену података, обавјештења и информација из своје надлежности.

(3) Министарство успоставља систем прикупљања података у вези са криминалом и полицијским мјерама предузетим на његовом спречавању.

(4) Министарство координира систем прикупљања података са органима из става 2. овог члана, а у циљу прикупљања и поређења статистичких података.

17. Закон о Агенцији за идентификациона документа, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине ("Службени гласник Босне и Херцеговине" број 56/08) у релевантном дијелу гласи:

Члан 2.

(Појмови и изрази)

Изрази коришћени у овом закону имају сљедеће значење:

а) централна евиденција је скуп података које приликом вођења управних поступака прикупљају надлежни и изворни органи и електронским путем достављају у базе података које се налазе у Агенцији,

б) размјена података је процес приликом којег се подаци прикупљени у централне евиденције електронским или физичким путем достављају пријемном органу,

ц) надлежни орган или изворни орган је институција која сарађује са Агенцијом, односно институција која обрађује податке и која је власник података који се достављају у централне регистре или која Агенцији доставља захтјеве за персонализацију докумената или која преноси своје податке путем мреже коју води Агенција,

д) пријемни орган је орган којем Агенција, у складу са релевантним законима БиХ, омогућава приступ централним евиденцијама које води,

е) мрежа за пренос података је технички систем за електронско преношење података који је у надлежности Агенције и који омогућава пренос података на цијелој територији Босне и Херцеговине, у складу са Законом о телекомуникацијама,

ф) електронски сертификат је потврда у електронској форми којом се гарантује да је лице које је потписало документ издат у електронској форми свој потпис верификовало код овлашћеног сертификационог органа,

г) електронски потпис је скуп података у електронској форми повезаних са поруком који служи као потврда аутентичности те поруке и идентификације потписника,

х) софтверска апликација подразумијева скуп компјутерских програма којима се врши унос, обрада, архивирање и дистрибуција података,

и) база података је скуп података организованих тако да специјални рачунарски програм намијењен за рад са базама података може брзо и тачно унијети, селектовати или извући жељени податак,

ј) персонализација докумената је процес исписа личних података носиоца документа на образац документа,

к) ИСАО - међународна агенција за цивилни авионски саобраћај (скраћеница од оригиналног назива на енглеском: International Civil Aviation Organization) која документом ИСАО 9303 дефинише стандарде у области идентификационих докумената.

Члан 8.

(Дјелокруг и надлежности Агенције)

(1) Агенција обавља сљедеће послове:

а) предлаже и спроводи стратегију и политику развоја у Босни и Херцеговини у области идентификационих докумената, а према ИСАО 9303 стандарду и другим релевантним стандардима;

б) врши набавку, складиштење, персонализацију, контролу квалитета и транспорт идентификационих докумената за потребе надлежних органа Босне и Херцеговине;

ц) технички дизајнира и формира евиденције дефинисане овим законом;

д) одржава и управља базама података у које се похрањују подаци из евиденција које су дефинисане овим законом и информациононим система, путем којих се приступа наведеним евиденцијама;

е) обезбјеђује адекватну инфраструктуру, посебне услова за рад и заштиту података, те друге техничке предуслове за несметано функционисање база података које су у њеној надлежности и база података које су у надлежности других министарстава, институција и органа на њихов захтјев и у складу са законом;

ф) издаје податке о евиденцијама и из евиденција овлашћеним институцијама и правним лицима;

г) пројектује, развија и одржава софтверска рјешења потребна за вођење евиденција у надлежности Агенције интерним ресурсима, сарадњом са изворним органима, или ангажманом компанија;

х) развија, одржава и унапређује телекомуникационе мреже за пренос података за потребе Агенције, те других органа јавне безбједности у складу са Законом о телекомуникацијама, а како би се омогућила ефикасна размјена података из регистара дефинисаних овим законом;

и) утврђује стандарде за опрему коју ће надлежни, пријемни и изворни органи набављати и користити у процесу обраде и размјене података у складу са овим законом;

ј) утврђује стандарде, што је неопходно на локацијама са којих се врши приступ систему централне евиденције и размјене података како би се постигла безбједност и заштита података и система;

к) спроводи управне поступке који се тичу дјелокруга Агенције у складу са важећим законским прописима.

(2) Агенција је надлежна за персонализацију и техничку обраду сљедећих идентификационих докумената:

а) личних карата,

б) личних карата за странце,

ц) возачких дозвола,

д) путних исправа,

е) докумената за регистрацију возила,

ф) других идентификационих докумената уз сагласност надлежних органа и посебну одлуку Савјета министара.

(3) Агенција води евиденцију:

а) јединствених матичних бројева (ЈМБ);

б) пребивалишта и боравишта држављана Босне и Херцеговине;

ц) личних карата држављана Босне и Херцеговине;

д) грађанских, службених и дипломатских пасоша;

е) возачких дозвола;

ф) регистрације моторних возила и докумената за регистрацију;

г) личних карата за стране држављане;

х) новчаних казни и прекршајну евиденцију;

и) друге евиденције за које постоји сагласност изворних органа, а уз посебну одлуку Савјета министара.

(4) Агенција је искључиво надлежна за техничко одржавање и електронско архивирање података и информација које се воде у евиденцијама дефинисаним у ставу (3) овог члана, као јавног добра на нивоу Босне и Херцеговине.

(5) Агенција није власник података похрањених у евиденцијама дефинисаним у ставу (3) овог члана, него је то изворни орган.

(6) Агенција је надлежна за дигитално потписивање у области идентификационих докумената, односно задужена је за електронске сертификате и електронске потписе у вези са идентификационим документима, у складу са законом који регулише електронски потпис.

(7) Агенција је надлежна за сарадњу са међународним институцијама које су задужене за област идентификационих докумената.

Члан 9. ст. (1) и (2)

(Приступ, пренос и размјена података)

(1) Агенција ће омогућити несметан приступ, пренос и размјену података који се воде у евиденцијама утврђеним у члану 8. став (3) овог Закона, између надлежних органа Босне и Херцеговине.

(2) Агенција омогућава приступ подацима изворним и пријемним органима. Приступ подацима врши се према техничким и оперативним правилима које утврђује Агенција и објављује их у "Службеном гласнику БиХ".

Члан 10.

(Пружање подршке и службена сарадња)

(1) Агенција приликом обављања послова из члана 8. овог закона пружа подршку, сарађује и координира рад са надлежним органима Босне и Херцеговине, ентитета и кантона чији се подаци воде у евиденцијама и који користе мрежу за пренос података.

Члан 11.

(Повјерљивост и заштита података)

(1) Лични подаци биће повјерљиви и могу се прикупљати и обрађивати само у складу са законом који регулише област заштите личних података и другим релевантним законима.

(2) Сви подаци и евиденције из дјелокруга Агенције су службена тајна, осим ако законом или другим прописом није другачије прописано. Сви запослени у Агенцији дужни су да

чувају све податке и евиденције до којих дођу током рада у Агенцији као службену тајну.

(3) На приједлог директора Агенције, Савјет министара донијеће пропис о мјерама за заштиту тајности и безбједности података и евиденција у складу са Законом о заштити тајних података.

Члан 19. став (2) тачка а)

(Дужности и одговорности директора)

(2) Осим дужности и одговорности из става (1) овог члана, директор обавља и друге послове, као што су:

а) у складу са Законом о управи, предлагање Савјету министара Правилника о унутрашњој организацији, других прописа предвиђених законом, те прописа нужних ради обављања послова из надлежности Агенције у складу са законима Босне и Херцеговине;

Члан 20.

(Евиденције које води Агенција)

(1) Агенција води и технички одржава евиденције о:

- а) јединственом матичном броју;
- б) пребивалишту и боравишту држављана Босне и Херцеговине;
- ц) личним картама и личним картама за странце;
- д) пасошима, службеним пасошима и дипломатским пасошима;
- е) возачким дозволама;
- ф) регистрованим возилима и документима везаним за регистрацију возила;
- г) регистру новчаних казни и прекршајној евиденцији;
- х) друге евиденције које се Агенцији ставе у надлежност.

(2) Наведене евиденције могу да воде и изворни органи у оквиру своје надлежности, али су обавезни да податке тренутно достављају Агенцији.

Члан 21.

(Вођење и садржај евиденција)

(1) Посебном одлуком Савјета министара, а на приједлог директора Агенције, за све евиденције утврђене чланом 20. овог закона биће дефинисано следеће:

- а) сврха евиденције;
- б) садржај евиденције и међусобна веза евиденција како би се избјегло дуплирање истих података у различитим регистрима;
- ц) изворни органи који достављају податке у складу са релевантним законима;
- д) начин достављања података;
- е) начини и правила размјене података;
- ф) начини заштите података;
- г) посебне процедуре размјене и заштите биометријских и других личних података;
- х) друга питања значајна за вођење евиденције.

Члан 23.

(Правни акти Агенције)

(1) У року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, Савјет министара, на приједлог директора Агенције, донијеће следеће правне акте:

- а) Правилник о мјерама заштите података и евиденција као и одговорности у вези са заштитом службене тајне;
- б) Правилник о садржају и начину вођења евиденција;
- ц) Правилник о попису опреме и преносу власништва.

(2) У року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, директор Агенције, уз сагласност Савјета министара, донијеће следеће правне акте:

- а) Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији Агенције;
- б) Правилник о начину приступа евиденцијама и размјени података.

(3) У року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, директор Агенције донијеће следеће правне акте:

- а) правилнике о раду органа интерне контроле;
- б) Правилник о техничкој администрацији у Агенцији;
- ц) Правилник о администрирању мреже за пренос података;
- д) Правилник о стандардима функционисања Центра, као и сва друга питања значајна за функционисање Центра.

18. Закон о личној карти држављана Босне и Херцеговине ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 32/01, 16/02, 32/07, 53/07, 56/08 и 18/12)

За потребе ове одлуке користи се неслужбени прецишћени текст сачињен у Уставном суду БиХ, који у релевантном дијелу гласи:

Члан 1. став (4)

Лична карта је јединствена за све држављане и важи на цијелој територији БиХ.

Члан 6. ст. (1), (5), (6), (7) и (8)

Подаци о држављанину Босне и Херцеговине који се евидентирају приликом подношења захтјева за личну карту су:

1. име,
2. презиме,
3. датум рођења,
4. мјесто рођења,
5. општина пребивалишта или боравишта за расељено лице,
6. пол,
7. јединствени матични број (у даљњем тексту: ЈМБ),
8. фотографија,
9. потпис,
10. отисци прстију,
11. држављанство БиХ.

Образац личне карте садржи електронски меморијски елемент. На електронски меморијски елемент у процесу персонализације похрањују се и криптографски штите подаци из ст. 1. и 2. овог члана, као и ознака за врсту исправе како би се исправа могла користити за путовање ван Босне и Херцеговине, ознака државе, као и други подаци у складу са стандардима. Ако није могуће извршити електронско преузимање отисака прстију од грађана, онда се у меморијски елемент уписује ознака да нису преузети отисци прста, као и име службеника надлежног органа који је преузео отиске прстију и орган који је издао наведену личну карту. О начину уношења података на електронски меморијски елемент посебно упутство доноси директор Агенције.

Држављанину БиХ може се на захтјев издати лична карта која садржи квалификовану потврду Агенције као надлежног овјериоца. У квалификованој потврди налазе се подаци прописани Законом о електронском потпису БиХ ("Службени гласник БиХ", број 91/06) и прописима донесеним на основу тог закона.

Надлежни органи, дефинисани у члану 7. овог закона, достављају електронским путем налоге за упис података у образац личне карте Агенцији. Агенција уписује податке у образац личне карте и успоставља складите образаца личних карата на једном мјесту у БиХ.

Агенција доноси подзаконске акте да би се обезбиједила одговарајућа заштита тих података, у складу са Законом о заштити личних података БиХ и Законом о Агенцији.

Члан 7. став (1)

Издавање, поништавање и замјену личних карата у оквиру своје надлежности у Федерацији БиХ врше кантонална министарства унутрашњих послова, у Републици Српској Министарство унутрашњих послова РС-а и у Брчко Дистрикту БиХ надлежни орган који функционално дјелује као државна институција (у даљњем тексту: надлежни орган).

Члан 8. став (3)

Лична карта се може преузети лично, преко пуномоћника или поштанским путем. Начин преузимања ће изабрати држављанин приликом подношења захтјева за издавање личне карте.

Члан 23. став (2)

Држављанин БиХ може поднијети захтјев за издавање увјерења о чињеницама из евиденција електронским путем преко портала надлежних органа из члана 7. овог закона са сигурним електронским потписом овјереним квалификованом потврдом, а у складу са упутством које доноси Агенција, а надлежни орган тражено увјерење може доставити електронским или писменим путем, како то странка у свом захтјеву наведе.

19. Закон о путним исправама Босне и Херцеговине ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 4/97, 1/99, 9/99, 27/00, 32/00, 19/01, 47/04, 53/07, 15/08, 33/08 и 39/08 – исправка и 60/13)

За потребе ове одлуке користи се неслужбени пречишћени текст сачињен у Уставном суду БиХ, који у релевантном дијелу гласи:

Члан 1.

Овим законом прописују се врсте и облик путних исправа Босне и Херцеговине, органи надлежни за издавање путних исправа, поступак издавања путних исправа и централна евиденција и персонализација путних исправа Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Закон).

Члан 13. став 1.

Надлежности за издавање путних исправа:

Путне исправе утврђене овим законом издају следећи органи под условима и на начин утврђен овим законом, и то:

1. Надлежни органи у ентитетима и Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине;
2. Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине;
3. Министарство иностраних послова БиХ;
4. Министарство безбједности БиХ.

Члан 18. ст. 1, 2. и 7.

Захтјев за издавање путне исправе подноси се лично, осим захтјева за издавање дипломатског и службеног пасоша који подносе надлежни органи Босне и Херцеговине односно ентитета, као и путног листа за држављане Босне и Херцеговине који надлежни орган може издати и по службеној дужности.

За малолетна односно пословно неспособна лица захтјев за издавање путних исправа подноси један од родитеља уз

сагласност другог родитеља, односно други законски заступник.

Путна исправа се може преузети лично, путем пуномоћника и путем поште, на начин који ће бити прописан упутством које доноси Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине.

Члан 19. став 1.

Уз захтјев за издавање путне исправе подносилац захтјева даје на увид личну карту или другу јавну исправу из које се може утврдити идентитет, пребивалиште или боравиште за расељено лице, доказ о плаћеној цијени путне исправе и доказ о држављанству. Орган надлежан за вођење централне евиденције, у складу са законом који регулише област централне евиденције и размјене података, прописује начине електронске провјере података са захтјева.

Централна евиденција

Члан 26.

Надлежни органи дефинисани чланом 13. овог закона дужни су да достављају податке у централни регистар Агенције.

Држављанин може поднијети захтјев за издавање увјерења о чињеницама из евиденција електронским путем преко портала надлежних органа.

Агенција пружа техничку подршку надлежним органима за обављање активности из става 2. овог члана, о чему доноси посебно упутство.

Члан 28. став 1.

Орган које води централну евиденцију путних исправа надлежан је за персонализацију и складитење путних исправа, дипломатских путних исправа и службених путних исправа. Орган који води централну евиденцију путних исправа надлежан је за набавку и одржавање опреме за уношење личних података у обрасце путних исправа, опреме за централну евиденцију и складитење образаца путних исправа.

20. Закон о јединственом матичном броју ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 32/01, 63/08, 63/11 – одлука УСБиХ, 103/11, 11/13 – рјешење УСБиХ, 87/13 и 84/15)

За потребе ове одлуке користи се неслужбени пречишћени текст сачињен у Уставном суду БиХ, који у релевантном дијелу гласи:

Члан 3. став (1)

Одређивање, поништавање и замјену ЈМБ у оквиру своје надлежности врше у Федерацији БиХ кантонална министарства унутрашњих послова, у Републици Српској Министарство унутрашњих послова РС-а и у Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине надлежни орган који функционално дјелује као државна институција (у даљњем тексту: надлежни орган).

Члан 26а.

Држављанин може поднијети захтјев за издавање увјерења о чињеницама из евиденција електронским путем преко портала надлежних органа из члана 3. овог закона са сигурним електронским потписом овјереним квалификованом потврдом коју издаје Агенција сходно Закону о Агенцији, а надлежни орган тражено увјерење може да достави електронским или писменим путем, како то странка у свом захтјеву наведе. Надлежни орган ће рјешењем одбити захтјев за издавање увјерења, ако утврди да електронски потпис није у складу са законским условима. Агенција пружа техничку подршку надлежним органима из члана 3. Закона у

вршењу активности из става 1. овог члана, о чему доноси посебно упутство. На овај начин могу се тражити само увјерења ослобођена од плаћања таксе.

Поглавље X - ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 55.

Агенција врши надзор над провођењем овог закона тако што:

а) контролише законитост управних аката и радњи надлежних органа;

б) предлаже и покреће поступак оцјене законитости управних аката надлежних органа;

ц) налаже надлежном органу извршење обавеза утврђених овим законом;

д) доноси упутства и инструкције за поступање надлежних органа.

У року од 30 дана од дана објављивања овог закона у "Службеном гласнику БиХ" Агенција доноси подзаконске акте којима уређује:

а) форму обрасца и начин издавања, поништавања и замјене ЈМБ;

б) распоред и начин дефинисања распона цифара V групе ЈМБ;

ц) надзор над провођењем овог закона;

д) одређивање контролног броја ЈМБ у складу са чланом 7. овог закона;

е) сва остала питања неопходна за провођење овог закона.

Агенција доноси подзаконски акт из члана 26а. овог закона у року од 90 дана од дана објављивања овог закона у "Службеном гласнику БиХ".

21. Закон о пребивалишту и боравишту држављана Босне и Херцеговине ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 32/01, 56/08 и 58/15)

За потребе ове одлуке користи се неслужбени пречишћени текст сачињен у Уставном суду БиХ, који у релевантном дијелу гласи:

Члан 5. став (1)

Пријављивање и одјављивање пребивалишта, као и адресе становања, у оквиру своје надлежности, у Федерацији БиХ врше кантонална министарства унутрашњих послова, у Републици Српској Министарство унутрашњих послова Републике Српске и у Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине надлежни орган који функционално дјелује као државна институција (у даљњем тексту: надлежни орган).

Члан 7а.

Држављанин БиХ може пријавити односно одјавити пребивалиште или боравиште и адресу становања електронским путем код надлежних органа из члана 5. став 1. Закона (у даљњем тексту: надлежни органи) са сигурним електронским потписом овјереним квалификованом потврдом, а у складу са упутством које доноси Агенција за идентификациона документа, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Агенција).

Надлежни орган ће рјешењем одбити захтјев за издавање увјерења, ако утврди да електронски потпис није у складу са законским условима.

Ако се у поступку провере доказа о праву на пребивалиште утврди да странка није дала тачне и истините податке, надлежни орган ће рјешењем одбити захтјев за пријаву, односно одјаву пребивалишта или боравишта и адресе становања.

Техничку подршку за активности из овог члана пружа Агенција.

Члан 11.

Агенција у складу са Законом о Агенцији за идентификациона документа, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 56/08), (у даљњем тексту: Закон о Агенцији), путем електронске обраде података води и одржава централну евиденцију података о пребивалишту и боравишту држављана (у даљњем тексту: централна евиденција).

Ентитетска министарства унутрашњих послова могу одржавати електронску евиденцију података о пребивалишту и боравишту држављана на подручју ентитета.

Сваки надлежни орган путем електронске обраде података води и одржава локалну евиденцију о пребивалишту и боравишту држављана (у даљњем тексту: локална евиденција).

Подаци наведени у члану 6. овог закона се одржавају и у централној, ентитетској и локалним евиденцијама.

Члан 12. став 1.

Надлежни орган дужан је да редовно доставља Агенцији податке из своје локалне евиденције. Агенција обезбјеђује податке из централне евиденције надлежном органу како би он извршавао своје дужности прописане Законом.

Члан 32.

Надзор над провођењем овог закона врши МЦП тако што:

1. контролише законитост управних аката и радњи надлежних органа;

2. предлаже, односно покреће поступак оцјене законитости управних аката надлежних органа;

3. налаже надлежном органу извршење одређених обавеза које су им наменуте овим законом;

4. доноси упутства и инструкције ради јединственог поступања надлежних органа.

У року од 90 дана од дана објављивања овог закона МЦП доноси подзаконске акте о:

а) јединственом обрасцу пријаве и одјаве по одредбама овог закона;

б) правилнику о вршењу надзора над провођењем овог закона;

ц) свим другим питањима неопходним за провођење овог закона.

У року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона, орган који води централну евиденцију у складу са законом који регулише област централне евиденције и размјене података у БиХ доноси прописе о:

а) заштити података у централној евиденцији у складу са законом који регулише заштиту података у БиХ;

б) начину достављања података;

ц) начину размјене података између органа који води централну евиденцију и надлежних органа;

д) провођењу члана 7а. став 1. и члана 8. ст. 2, 3. и 4. овог закона.

22. Правилник о садржају и начину вођења евиденција ("Службени гласник БиХ" број 55/15) у релевантном дијелу гласи:

Члан 1. став (2)
(Предмет)

(2) Осим евиденција прописаних чланом 20. Закона, Агенција за идентификационе документе, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Агенција) води и друге евиденције за које постоји сагласност изворних органа или законска обавеза ове Агенције, а уз посебну одлуку Савјета министара као што су: евиденција централног бирачког списка - члан 35. Изборног закона Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 23/01, 07/02, 09/02, 20/02, 25/02, 04/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13 и 7/14), евиденција издатих пограничних пропусница са личним подацима држављана Републике Хрватске - Одлука о задужењу Агенције за идентификационе документе, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине за персонализацију, техничку обраду и вођење евиденција о пограничним пропусницама ("Службени гласник БиХ", број 64/13) и евиденција о израђеним картицама за дигиталне тахографе - Закон о радном времену, обавезним одморима мобилних радника и уређајима за евидентирање у друмском превозу ("Службени гласник БиХ", број 48/10).

Члан 3.

(Везе са другим евиденцијама)

Евиденција јединственог матичног броја представља основну евиденцију која садржи податке који јединствено одређују лице-држављанина Босне и Херцеговине. Из ове евиденције се узимају сви основни подаци за друге евиденције дефинисане Законом. Веза између ове евиденције и других евиденција је јединствени матични број.

Члан 6.

(Начин достављања података)

(1) Податке о јединственом матичном броју изворни органи достављају одмах без одлагања Агенцији електронским путем у складу са оперативним и техничким рјешењима које успостави Агенција у сарадњи са изворним органом.

(2) Изворни орган је дужан да у складу са овим правилником успостави техничке услове на локацијама са којих доставља податке.

Члан 59.

(Начини достављања података)

(1) Податке у централне евиденције достављају изворни органи одређени посебним законима.

(2) Подаци се достављају тренутно кориштењем информационог система, а према техничким правилима које је Агенција дефинисала и успоставила за сваку појединачну евиденцију и са сваком појединачним органом.

Члан 60. став (1)

(Смјештај података)

(1) Подаци из централних евиденција се налазе похрањени на опреми у организационим јединицама Агенције које имају посебно опремљене просторије за смјештај техничких средстава на којима се похрањују подаци.

23. Правилник о начину приступа евиденцијама и размјени података ("Службени гласник БиХ" бр. 35/09 и 55/15)

За потребе ове одлуке користи се неслужбени пречишћени текст сачињен у Уставном суду БиХ, који у релевантном дијелу гласи:

Члан 6.

(Стални приступ изворних органа)

(1) Податке у централне евиденције достављају изворни органи дефинисани посебним законима везаним за обраду података које се налазе у евиденцијама и овим органима ће Агенција омогућити стални приступ подацима.

(2) Свим изворним органима су доступне евиденције које се воде у Агенцији у складу са чланом 9. Закона и другим прописима.

(3) Изворни орган је дужан да се придржава техничких мјера заштите које дефинише Агенција за сваку појединачну локацију приступа и за сваку појединачну евиденцију, што ће бити дефинисано посебним споразумом између Агенције и изворног органа.

(4) Споразум из претходног става ће дефинисати сва питања везана за технички приступ изворног органа и обавезно ће садржавати списак локација са свим техничким подацима за сваку појединачну локацију.

(5) Изворни орган је дужан поступати са подацима у складу са прописима и документовати сваки приступ.

24. Упутство о начину подношења захтјева за издавање увјерења о чињеницама из службене евиденције о путним исправама електронским путем ("Службени гласник БиХ" број 83/13) у релевантном дијелу гласи:

Члан 2. ст. (1) и (2)

(Подношење захтјева)

(1) Захтјев за издавање увјерења о чињеницама из евиденција подноси се електронским путем, кориштењем личне карте са квалификованом потврдом. Странака се аутентификује уношењем идентификационог броја који се користи за дигитално представљање.

(2) Захтјев из става (1) овог члана је урађен у електронској форми и налази се на веб страници надлежних органа.

Члан 3.

(Начин подношења захтјева)

Захтјев за издавање увјерења о чињеницама из евиденција подноси се путем веб странице надлежног органа по мјесту пребивалишта странке или боравишта расељеног лица.

Члан 4.

(Поступање по захтјеву)

(1) Након подношења захтјева, надлежни орган исти обрађује и приступа подацима из евиденције о путним исправама.

(2) Подносиоцу захтјева издаће се Увјерење о чињеницама из евиденција о путним исправама.

(3) Увјерење из става (2) овог члана може се издати као електронски или писани документ, како то странка наведе у захтјеву.

Члан 5.

(Врста података и евиденција)

Евиденцију примљених захтјева и издатих увјерења воде надлежни органи у складу са одредбама о канцеларијском пословању.

25. Упутство о начину електронске провере података ("Службени гласник БиХ" бр. 45/09, 55/13 и 22/15)

За потребе ове одлуке користи се неслужбени пречишћени текст сачињен у Уставном суду БиХ, који у релевантном дијелу гласи:

Члан 3.

(Провјера података)

(1) На основу података из захтјева за издавање путне исправе, надлежни орган за издавање путне исправе врши провјеру података у надлежном општинском органу.

(2) Провјера података у матичној књизи рођених врши се за податке о јединственом матичном броју, имену, презимену, мјесту рођења, години уписа, страници уписа, редном броју уписа, имену родитеља или старатеља и правном основу уписа.

(3) Провјера података у књизи држављана врши се за податке о имену, презимену, мјесту рођења, години уписа, страници уписа, редном броју уписа, имену родитеља или старатеља, држављанству и правном основу уписа.

Члан 8.

(Достављање података о овлашћеним лицима која врше провјеру)

(1) Општински органи дужни су Агенцији за идентификационе документе, евиденцију и размјену података БиХ доставити податке о овлашћеним лицима која врше провјере из члана 5. овог Упутства.

(2) Подаци о овлашћеним лицима и става 1. овог члана се достављају на Обрасцу број 1. који је саставни дио овог Упутства.

26. Упутство о техничким условима за заштиту података код надлежних органа за издавање путних исправа ("Службени гласник БиХ" број 45/09) у релевантном дијелу гласи:

Члан 1.

(Предмет)

Овим Упутством прописују се технички услови за заштиту података код надлежних органа за издавање путних исправа (у даљњем тексту: надлежни орган), мјере техничке заштите службених просторија и путних исправа, документације која се предаје у поступку издавања путних исправа код надлежних органа, заштите приликом транспорта путних исправа и достављања путних исправа подносиоцу захтјева, техничке мјере за обезбјеђење података приликом уноса података у централну евиденцију и остала питања везана за техничку заштиту података о издатим путним исправама.

27. Закон о Дирекцији за координацију полицијских тијела и о агенцијама за подршку полицијској структури Босне и Херцеговине ("Службени гласник Босне и Херцеговине" број 36/08) у релевантном дијелу гласи:

Члан 1. став (1)

(Дјелокруг прописивања)

(1) Овим законом оснивају се Дирекција за координацију полицијских тијела (у даљњем тексту: Дирекција), Агенција за форензичка испитивања и вјештачења, Агенција за школовање и стручно усавршавање кадрова и Агенција за полицијску подршку и утврђује се њихова надлежност и организација као управних организација за подршку полицијској структури Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: БиХ).

Члан 2. став (1)

(Самосталност и непристрасност)

(1) Тијела успостављена овим Законом су управне организације у оквиру Министарства безбједности БиХ са оперативном самосталношћу, основане ради обављања послова из своје надлежности, којима руководе директори и које се финансирају из буџета институција БиХ.

II. ДИРЕКЦИЈА ЗА КООРДИНАЦИЈУ ПОЛИЦИЈСКИХ ТИЈЕЛА БиХ

Члан 6.

(Надлежности Дирекције)

(1) Послови из надлежности Дирекције су:

а) комуникација, сарадња и координација између полицијских тијела БиХ;

б) комуникација, сарадња и координација између полицијских тијела БиХ са одговарајућим органима у Босни и Херцеговини у вези са питањем полицијских послова међународног карактера или од међународног значаја, или у вези са питањима која су у надлежности Суда БиХ;

ц) комуникација и сарадња са одговарајућим страним и међународним органима у вези са питањем полицијских послова од међународног значаја или заједничког интереса;

д) комуникација, сарадња и координација између полицијских тијела БиХ и одговарајућих органа у Босни и Херцеговини са одговарајућим страним и међународним органима;

е) примјена најбољих европских и других међународних пракси које се односе на полицијска питања у Босни и Херцеговини;

ф) стандардизација рада у вези са полицијским питањима у Босни и Херцеговини;

г) дневно обједињавање безбједносних информација значајних за Босну и Херцеговину, као и за извршавање послова из надлежности полицијских тијела БиХ, стална сарадња са релевантним полицијским и другим тијелима и предузимање потребних мјера с циљем координације оперативних послова полицијских тијела БиХ, те дневно праћење безбједносног стања и обавјештавање надлежних полицијских и других тијела БиХ;

х) организовање и спровођење физичке и техничке заштите лица и објеката органа БиХ и дипломатско-конзуларних органа који се посебно штите у складу са одговарајућим законима, међународним обавезама и другим прописима које доноси Савјет министара БиХ;

и) прикупљање, праћење, анализирање и коришћење података значајних за безбједност Босне и Херцеговине;

ј) спровођење међународних уговора о полицијској сарадњи из надлежности Дирекције;

к) остали послови прописани законима и другим прописима.

(2) Дирекција обрађује податке и води евиденције из своје надлежности у складу са важећим прописима.

Члан 11.

(Пружање помоћи)

(1) Сва полицијска тијела БиХ, те одговарајући органи у Босни и Херцеговини, дужни су да сарађују са Дирекцијом и да јој, на њен захтјев, пруже помоћ у обављању послова из њене надлежности, у складу са законом и другим прописима.

(2) Дирекција је дужна да сарађује и пружа помоћ тијелима из става (1) овог члана на њихов захтјев.

V. Допустивост

28. При испитивању допустивости захтјева Уставни суд је пошао од одредби члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине.

29. Члан VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине у релевантном гласи:

а) Уставни суд има искључиву надлежност да одлучује у споровима који по овом Уставу настају између ентитета, или између Босне и Херцеговине и једног или оба ентитета,

или између институција Босне и Херцеговине, укључујући, али се не ограничавајући само на то:

[...]

- Да ли је неки члан устава или закона ентитета у сагласности са овим Уставом.

Спорове могу покретати само чланови Предсједништва, предсједавајући Министарског савјета, предсједавајући или замјеник предсједавајућег било којег вијећа Парламентарне скупштине, једна четвртина чланова било којег вијећа Парламентарне скупштине или једна четвртина било ког законодавног вијећа неког ентитета.

30. Захтјев за оцјену уставности поднио је замјеник предсједавајућег Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, што значи да је захтјев поднио овлашћени субјекат у смислу члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине. Такође, Уставни суд запажа да се захтјевом тражи оцјена усклађености оспорених одредби Закона о полицији са чл. III/3.б) и III/1.г) Устава Босне и Херцеговине, из чега сlijеди да неспорно постоји надлежност Уставног суда за одлучивање. Осим тога, Уставни суд сматра да не постоје други разлози недопустивости из члана 19. став (1) Правила Уставног суда. Стога, Уставни суд сматра да су испуњени услови за разматрање меритума предмета.

VI. Меритум

31. Подносилац захтјева сматра да су члан 6. став (1) тачка 1), члан 8. став (3) тачка 6), члан 141. ст. (5) и (6) и члан 141а. ст. (3) и (4) Закона о полицији супротни члану III/3.б) Устава Босне и Херцеговине, те да је члан 146. став (1) Закона о полицији супротан чл. III/3.б) и III/1.г) Устава Босне и Херцеговине. Наиме, подносилац захтјева тврди да само Агенција може успоставити инфраструктуру за дигитално потписивање и издавање квалификованих дигиталних сертификата везано за идентификационе документе те инфраструктуру за персонализацију личних докумената. Такође сматра да су надлежни органи дужни да поступају у складу с упутствима која доноси Агенција, док надзор над примјеном закона и доношење подзаконских аката врши Министарство БиХ. Стога сматра да су увођење инфраструктуре коју успоставља ентитетско министарство и доношење правилника којим ће се прописати заштита те инфраструктуре у супротности с цитираним прописима на државном нивоу и могу довести до правне несигурности и нејединственог поступања надлежних органа. Осим тога, подносилац захтјева наводи и да је прописима Босне и Херцеговине јасно предвиђено поступање надлежних органа и коришћење централне евиденције у области путних исправа и личних карти, те да је супротно тим прописима да се захтјев за издавање путне исправе и идентификација обављају електронским путем. У односу на члан 146. став (1) Закона о полицији, подносилац захтјева указује да МУПРС не може вршити непосредну међународну сарадњу будући да се комуникација, сарадња и координација с одговарајућим страним и међународним органима врши путем Дирекције.

Уставна обавеза поштовања Устава и одлука институција Босне и Херцеговине

32. Уставни суд прије разматрања основности захтјева сматра да је важно подсјетити да је у својој пракси већ заузео јасан став о уставној обавези поштовања државних закона. Тако је у Одлуци број У-14/04 Уставни суд истакао да "доношење ентитетских закона супротно процедури која је прописана државним законима покреће питање уставности таквих закона у смислу одредби члана III/3.б) Устава БиХ, те

да се обавезе које намећу државни закони морају поштовати" (види Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број У-14/04 од 29. октобра 2010. године, објављена у "Службеном гласнику БиХ" број 23/05). У том погледу, Уставни суд указује на своју већ устаљену праксу према којој до повреде релевантних одредби Устава Босне и Херцеговине може доћи уколико закони ентитета нису усклађени с државним законом који, у релевантној области, захтијева од ентитетског закона да одредбе ентитетског закона буду у складу с одредбама релевантног државног закона (види детаљније, Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број У-2/24 од 30. маја 2024. године, тач. 15. и 16, доступна на www.ustavnisud.ba).

33. У вези с тим, Уставни суд примјећује да Закон о Агенцији, Закон о личној карти БиХ, Закон о путним исправама БиХ, Закон о ЈМБ БиХ и Закон о пребивалишту БиХ представљају одлуке институција Босне и Херцеговине у смислу члана III/3.б) Устава Босне и Херцеговине. Тим законима се на јединствен начин уређују значајна питања у вези с јединственим матичним бројем и пребивалиштем, те централном евиденцијом и издавањем идентификационих докумената на територији Босне и Херцеговине (види, нпр. Уставни суд, одлуке о допустивости и меритуму бр. У-10/14 од 4. јула 2014. године, тач. 80. и 81, У-3/11 од 27. маја 2011. године, тачка 21, и У-25/00 од 23. марта 2001. године, тачка 31, доступне на www.ustavnisud.ba). Такође, Уставни суд сматра да и Закон о Дирекцији, којим су основане управне организације за подршку полицијској структури Босне и Херцеговине, представља одлуку институција Босне и Херцеговине у смислу члана III/3.б) Устава Босне и Херцеговине. Стога, Закон о Агенцији, Закон о личној карти БиХ, Закон о путним исправама БиХ, Закон о ЈМБ БиХ, Закон о пребивалишту БиХ и Закон о Дирекцији представљају обавезујући правни оквир с којим морају бити усклађени ентитетски прописи који регулишу конкретне области за сваки од ових закона.

Расподјела надлежности између Агенције и ентитетских органа

34. У контексту уставне обавезе поштовања државних закона и одлука институција Босне и Херцеговине, Уставни суд ће, прије разматрања уставности појединачних чланова Закона о полицији, указати на расподјелу надлежности између Агенције Босне и Херцеговине и ентитетских органа у области идентификационих докумената и вођења централних евиденција. У том контексту, Уставни суд сматра сврсисходним указати и да је Агенција, на основу наведених закона, задужена за област идентификационих докумената, складиштење, персонализацију и транспорт докумената, те централно вођење евиденција и размјену података између надлежних органа у Босни и Херцеговини. Агенција води и технички одржава евиденцију о јединственом матичном броју, пребивалишту и боравишту држављана Босне и Херцеговине, личним картама и личним картама за странце, пасошима, службеним пасошима и дипломатским пасошима, возачким дозволама, регистрованим возилима и документима везаним за регистрацију возила, регистру новчаних казни и прекршајној евиденцији, те друге евиденције које се Агенцији ставе у надлежност.

35. Такође, наведене евиденције могу да воде и изворни органи у оквиру своје надлежности, али су обавезни да податке тренутно достављају Агенцији. Уставни суд подсјећа да је у смислу наведених одредби МУПРС изворни орган у Републици Српској. Изворни орган је, према члану 2. став (1)

тачка ц) Закона о Агенцији, институција која сарађује с Агенцијом, односно институција која обрађује податке и која је власник података који се достављају у централне регистре или која Агенцији доставља захтјеве за персонализацију докумената или која преноси своје податке путем мреже коју води Агенција. У том контексту, МУПРС је у релевантним законима означен као надлежни орган, нпр. за издавање, поништавање и замјену личних карти у оквиру своје надлежности (члан 7. став (1) Закона о личној карти БиХ), издавање путних исправа (члан 13. став (1) Закона о путним исправама БиХ), одређивање, поништавање и замјену ЈМБ (члан 3. став (1) Закона о ЈМБ БиХ), пријављивање и одјављивање пребивалишта (члан 5. став (1) Закона о пребивалишту БиХ). Дакле, ради се о органу који обавља управно-правне послове у вези с наведеним питањима с физичким лицима, прикупљајући при томе податке које електронским путем доставља у базе података које се налазе у Агенцији.

36. Према релевантним одредбама Правилника о садржају и начину вођења евиденција (види тачку 22. одлуке), податке у централну евиденцију изворни органи достављају електронским путем у складу с оперативним и техничким рјешењима која успостави Агенција у сарадњи с изворним органом. При томе, изворни орган је дужан да у складу с тим правилником успостави техничке услове на локацијама с којих доставља податке. Подаци се достављају тренутно коришћењем информационог система, а према техничким правилима које је Агенција дефинисала и успоставила за сваку појединачну евиденцију и са сваким појединачним органом. Подаци из централних евиденција се налазе похрањени на опреми у организационим јединицама Агенције које имају посебно опремљене просторије за смјештај техничких средстава на којима се похрањују подаци. Те евиденције су међусобно повезане преко јединственог матичног броја. Из наведеног правилника произлази да Агенција додатно води и друге евиденције за које постоји сагласност изворних органа или законска обавеза ове агенције, а уз посебну одлуку Савјета министара. Према релевантним одредбама Правилника о начину приступа евиденцијама и размјени података (види тачку 23. одлуке), Агенција омогућава изворним органима стални приступ подацима, односно приступ свим евиденцијама које се воде у Агенцији, а изворни орган је дужан да се придржава техничких мјера заштите које дефинише Агенција. С друге стране, према члану 141. Закона о полицији, МУПРС води евиденције о догађајима, увиђајима и другим криминалистичко-техничким радњама, саобраћајним незгодама, привремено одузетим предметима, извршеним претресима итд. Према члану 141а. Закона о полицији, МУПРС је надлежан и за вођење евиденција ЈМБ, пребивалишта и боравишта, личних карти, возачких дозвола, путних исправа, регистрованих возила и докумената за регистрацију возила и регистра новчаних казни у складу с прописима који уређују вођење наведених евиденција.

37. Уставни суд подсјећа да је Агенцији као управној организацији у саставу Министарства БиХ законом дата надлежност за област идентификационих докумената, складиштење, персонализацију и транспорт докумената, те централно вођење евиденција и размјену података између надлежних органа у Босни и Херцеговини. С друге стране, МУПРС као ентитетски орган надлежан је за оперативне послове који се односе на идентификационе документе, тј.

обрађује податке и доставља захтјеве за персонализацију докумената. Иако Агенција као државни орган, у суштини, није хијерархијски надређена ентитетским органима, Уставни суд примјећује да она има кључну улогу у питањима која се тичу ове области. Наиме, Законом о Агенцији је јасно позиционирана њена водећа улога у погледу персонализације докумената, вођења евиденција и обезбјеђивања адекватне инфраструктуре у техничком и функционалном аспекту, те обезбјеђивања технички јединственог система и информационог повезивања свих нивоа власти. Такође, Агенција пружа подршку, сарађује и координира рад с надлежним органима Босне и Херцеговине, ентитета и кантона чији се подаци воде у евиденцијама и који користе мрежу за пренос података. С друге стране, ентитетска министарства унутрашњих послова издају документе користећи инфраструктуру и податке које Агенција одржава и координира. Сумирајући све наведено, Уставни суд закључује да се ради о једном дјелотворном систему у којем се надлежности Агенције и ентитетских органа не преклапају, већ структурално допуњавају на начин да сваки орган дјелује у оквиру свог дијела система ради успјешног обављања послова у области вођења евиденција и идентификационих докумената. У таквом систему централно вођење и техничко одржавање евиденција припада Агенцији, док ентитетски органи воде евиденције у оквиру своје надлежности и достављају податке Агенцији.

38. Имајући то у виду, Уставни суд ће испитати да ли су члан 6. став (1) тачка 1), члан 8. став (3) тачка 6), члан 141. ст. (5) и (6) и члан 141а. ст. (3) и (4) Закона о полицији у складу с релевантним одредбама Закона о Агенцији, Закона о личној карти БиХ, Закона о путним исправама БиХ, Закона о ЈМБ БиХ и Закона о пребивалишту БиХ, а члан 146. став (1) Закона о полицији у складу с одредбама Закона о Дирекцији.

а) У односу на члан 6. став (1) тачка 1) Закона о полицији

39. Оспорена одредба члана 6. став (1) тачка 1) Закона о полицији гласи:

Остали унутрашњи послови у складу са овим законом су:

1) управно-правни, који се односе на послове везане за јединствени матични број, пребивалиште и боравиште, путне исправе, личне карте, возачке дозволе, регистрацију моторних и прикључних возила и контролу набављања, држања и ношења оружја и муниције,

40. Уставни суд запажа да су наведеном одредбом прописани управно-правни послови које МУПРС обавља у оквиру своје надлежности. При томе, не дефинише садржај "управно-правних" послова, не уређује начин вођења евиденција, нити уводи посебне сопствене стандарде. Дакле, ради се о "бланкетној норми" која претпоставља примјену посебних закона. Та одредба не установљава садржај или границе надлежности МУПРС. Имајући у виду њен општи карактер, Уставни суд сматра да та одредба сама по себи не дерогира државне законе или надлежности. С друге стране, Уставни суд примјећује да подносилац захтјева није образложио своје наводе због којих сматра да је члан 6. став (1) тачка 1) Закона о полицији супротан Закону о Агенцији, Закону о личној карти БиХ, Закону о путним исправама БиХ, Закону о ЈМБ БиХ и Закону о пребивалишту БиХ. Доводећи оспорену одредбу у контекст тих закона, Уставни суд није могао закључити да је та одредба супротна државним законима, односно да искључује/ограничава њихову примјену или ствара паралелни систем/инфраструктуру. Наиме, члан 6.

став (1) тачка 1) Закона о полицији својим садржајем није супротан одредбама релевантних закона и Устава Босне и Херцеговине и ограничен је овлашћењима МУПРС прописаним законодавством Босне и Херцеговине, остављајући довољно широко поље за МУПРС да обавља послове из своје надлежности. Уставни суд указује да *per se* није супротан Уставу Босне и Херцеговине да обавеза сарадње с државним тијелима није изричито наведена у свакој појединачној одредби јер та обавеза произлази из хијерархије правних прописа и обавезе поштовања државних закона. У том контексту, Уставни суд примјећује да Закон о полицији упућује на примјену других прописа приликом обављања управно-правних послова из члана 6. став (1) тачка 1) и вођења евиденција. Тако нпр. члан 8. став (1) Закона о полицији прописује да послове из чл. 5, 6. и 7. Закона о полицији запослени у МУПРС обављају у складу с прецизно наведеним законима и "другим законима". У ставу (3) тачка 5. наведеног члана прописано је да МУПРС приликом вршења тих послова обезбјеђује "вођење евиденција у складу са законима и подзаконским актима". Такође, чланом 139. став (1) прописано је да МУПРС, у циљу обављања послова из чл. 5. и 6. овог закона, у складу с важећим прописима прикупља, обрађује и користи податке, укључујући и личне податке, води евиденције и обезбјеђује њихову заштиту. И у члану 144. Закона о полицији прописано је да се међусобни односи МУПРС с, између осталог, органима Босне и Херцеговине, заснивају на узајамној сарадњи, контактима, споразумима, протоколима, договорима, размјени информација од заједничког интереса, у складу с овим законом, Законом о заштити личних података БиХ, Законом о Агенцији итд.

41. Осим тога, према члану 20. став (2) Закона о Агенцији, евиденције које води Агенција могу да воде и изворни органи у оквиру своје надлежности, али су обавезни да податке тренутно достављају Агенцији. Према члану 7. став (1) Закона о личној карти БиХ, издавање, поништавање и замјену личних карти у оквиру своје надлежности у Републици Српској врши МУПРС. Према члану 13. Закона о путним исправама БиХ путне исправе, између осталог, издају надлежни органи у ентитетима. Чланом 3. став (1) Закона о ЈМБ БиХ прописано је да одређивање, поништавање и замјену ЈМБ у оквиру своје надлежности у Републици Српској врши МУПРС. Надаље, према члану 5. став (1) Закона о пребивалишту БиХ, пријављивање и одјављивање пребивалишта, као и адресе становања у оквиру своје надлежности у Републици Српској врши МУПРС. Дакле, МУПРС је и према наведеним одредбама овлашћен на обављање управно-правних послова везаних за личне карте, путне исправе, јединствени матични број, пребивалиште и боравиште. Имајући у виду наведено, Уставни суд није могао закључити да било шта указује да предметна одредба успоставља искључиву надлежност ентитетских органа у случајевима у којима су већ надлежни државни органи, већ напротив та одредба омогућава ентитетским органима да у оквиру својих овлашћења обављају управне послове у складу са законима Босне и Херцеговине. Стога, Уставни суд закључује да је члан 6. став (1) тачка 1) усклађен с одредбама Закона о Агенцији, Закона о личној карти БиХ, Закона о путним исправама БиХ, Закона о ЈМБ БиХ и Закона о пребивалишту БиХ, па је слиједом тога у складу са чланом III/3.6) Устава Босне и Херцеговине.

б) У односу на члан 8. став (3) тачка 6) Закона о полицији
42. Оспорена одредба члана 8. став (3) тачка 6) Закона о полицији гласи:

(3) Приликом вршења послова из чл. 5, 6. и 7. овог закона Министарство обезбјеђује:

б) заштиту информационо-комуникационе структуре у складу са законским и подзаконским актима Републике Српске.

43. Подносилац захтјева сматра да је наведена одредба "у директној колизији" с одредбама Закона о Агенцији и надлежностима Агенције које су прописане у члану 8. Закона о Агенцији. У вези с тим, Уставни суд запажа да је чланом 8. Закона о Агенцији, између осталог, прописано да Агенција обезбјеђује адекватну инфраструктуру и заштиту података (став (1) тачка е)), развија и одржава телекомуникационе мреже за пренос података (став (1) тачка х)), дефинише стандарде за приступ систему централне евиденције (став (1) тачка ј)). Такође, Агенција је искључиво надлежна за техничко одржавање и електронско архивирање података који се воде у евиденцијама (став (4)), док власник података остаје изворни орган (став (5)).

44. Надаље, ради разумијевања односа оспорене одредбе и надлежности Агенције, Уставни суд ће указати на садржај послова из чл. 5, 6. и 7. Закона о полицији. Наиме, чланом 5. Закона о полицији прописано је да су полицијски послови оперативно-стручни послови којима се обезбјеђује заштита уставног поретка, живота, тијела, имовине, откривање кривичних дјела и проналажење њихових починилаца, одржавање јавног реда и мира, безбједност и контрола саобраћаја, итд. Чланом 6. Закона о полицији прописано је да су остали унутрашњи послови: управно-правни (који се односе на послове везане за јединствени матични број, пребивалиште и боравиште, путне исправе, личне карте, возачке дозволе, регистрацију моторних и прикључних возила и контролу набавања, држања и ношења оружја и муниције), аналитички и информационо-комуникациони, материјално-финансијски и имовински, послови полицијске обуке, стручног оспособљавања и усавршавања, послови који се односе на агенције за обезбјеђење лица и имовине и приватну детективску дјелатност и израда законских и подзаконских аката из области унутрашњих послова. Чланом 7. Закона о полицији прописано је да се у сједишту обављају и послови из здравствене дјелатности у складу са Законом о здравственој заштити. Дакле, из наведеног слиједи да МУПРС обавља велики број послова у оквиру своје надлежности (оперативни, унутрашњи, управни, аналитички итд.). Међу њима су, посебно, послови везани за јединствени матични број, пребивалиште и боравиште, путне исправе, личне карте, возачке дозволе итд., који су детаљније регулисани споменутим законима Босне и Херцеговине.

45. Упоређујући члан 8. став (3) тачка 6) Закона о полицији с одредбама Закона о Агенцији, посебно с њеним надлежностима наведеним у члану 8. (види тачку 17. одлуке), Уставни суд не може закључити да су те одредбе супротне. Наиме, из формулације члана 8. став (3) тачка 6) Закона о полицији не произлази да се изричито односи на послове у надлежности Агенције, него је одредба формулисана на уопштен начин за све послове који су у надлежности ентитетског министарства. Дакле, она се не односи само на "унутрашње послове" који се оспоравају у захтјеву, већ и на полицијске послове које обавља МУПРС, који су у његовој искључивој надлежности, као нпр. откривање кривичних

дјела и њихових починилаца и сл. Чланом 8. став (3) тачка 6) Закона о полицији утврђује се обавеза заштите информационо-комуникационе структуре у складу са законским и подзаконским актима Републике Српске, али се не прецизира које конкретне сегменте, базе или евиденције та заштита обухвата. Међутим, Уставни суд примјеђује да обављање наведених послова нужно подразумијева коришћење одређених информационо-комуникационих структура и евиденција које нису обухваћене централним евиденцијама Агенције, те је стога нужно да ентитетско министарство има законску обавезу да обезбједи њихову заштиту. Сама формулација те одредбе не значи да задира у надлежности Агенције. Када су у питању области које су у надлежности Агенције, Уставни суд напомиње да је Агенција задужена за централно вођење евиденција и размјену података између надлежних органа у Босни и Херцеговини, али и да је МУПРС као изворни орган институција која обрађује податке и која је власник података који се достављају у централне регистре или која Агенцији доставља захтјеве за персонализацију докумената или која преноси своје податке путем мреже коју води Агенција. Тако нпр. према члану 6. став 10. Закона о личној карти БиХ, МУПРС електронским путем доставља налоге за упис података у образац личне карте Агенцији, а Агенција уписује податке у образац личне карте и успоставља складиште образаца личних карти на једном мјесту у Босни и Херцеговини. Из наведеног слиједи да и МУПРС и Агенција, приликом обраде и достављања података, имају своје надлежности и функције у јединственом систему и да је неопходно усклађено поступање оба органа с циљем успјешног обављања послова везаних за ову област. Дакле, у контексту наведеног, надлежности Агенције и МУПРС нису супротне, него су усмјерене на сарадњу у поступку прикупљања и обраде података. Оваква расподјела надлежности омогућава јасну подјелу функција и истовремено координирану сарадњу између МУПРС и Агенције, што је нужно за ефикасно прикупљање, обраду и заштиту података у складу са законом. На наведено упућује и члан 10. Закона о Агенцији, којим је прописано да Агенција приликом обављања послова из члана 8. пружа подршку, сарађује и координира рад с надлежним органима Босне и Херцеговине, ентитета и кантона чији се подаци воде у евиденцијама и који користе мрежу за пренос података. Будући да МУПРС обавља велики број послова из своје искључиве надлежности, укључујући и оне из члана 6. став (1) тачка 1) Закона о полицији, Уставни суд сматра да је логично постојање правне норме којом би се регулисало питање ко обезбјеђује заштиту информационо-комуникационе структуре коју користи за све наведене послове. Међутим, ништа не упућује на закључак да такво регулисање само по себи задира у надлежности Агенције будући да је МУПРС несумњиво обавезан поштовати и примјењивати све стандарде и начине заштите података који су предвиђени Законом о Агенцији и пратећим подзаконским актима које је прописала Агенција. На тај начин се обезбјеђује усклађеност с државним законима и истовремено с надлежностима Агенције. Дакле, члан 8. став (3) тачка 6) не успоставља нову надлежност нити уређује област која је исцрпно регулисана државним законодавством, па он не успоставља директни нормативни паралелизам с надлежностима Агенције. Наиме, том одредбом се експлицитно не овлашћује МУПРС да успоставља нове

системе, инфраструктуру или стандарде у области која је у надлежности Агенције.

46. Имајући у виду наведено, Уставни суд сматра да члан 8. став (3) тачка 6) Закона о полицији није супротан одредбама Закона о Агенцији, па је слиједом тога и у складу са чланом III/3.6) Устава Босне и Херцеговине.

ц) У односу на члан 141. ст. (5) и (6) Закона о полицији

47. Оспорене одредбе члана 141. ст. (5) и (6) Закона о полицији гласе:

(5) *Министарство може успоставити инфраструктуру за дигитално потписивање и издавање квалификованих дигиталних сертификата, те вршити персонализацију докумената, укључујући и полицијску легитимацију из члана 24. овог закона и идентификациони документ из члана 69. овог закона у складу са важећим прописима*

(6) *Министар доноси правилник којим се уређује успостављање система заштите за евиденције из члана 8. став 3. тачка 6), евиденција из става 1. овог члана и члана 141а. овог закона, као и заштите инфраструктуре из става 5. овог члана.*

У односу на став (5)

48. Уставни суд сматра сврсисходним најприје разјаснити појмове "инфраструктура за дигитално потписивање и издавање квалификованих дигиталних сертификата", те "персонализација докумената". Прецизно дефинисање тих појмова нужно је за јасно разграничење надлежности МУПРС и Агенције. У вези с тим, Уставни суд наглашава да Закон о полицији није прецизирао ове појмове у контексту самог закона. Међутим, Уставни суд примјеђује да је у члану 2. Закона о Агенцији прописано да је електронски сертификат потврда у електронском облику којом се гарантује да је лице које је потписало документ издат у електронском облику свој потпис верификовало код овлашћеног сертификационог органа. Затим, електронски потпис је скуп података у електронском облику повезаних с поруком који служи као потврда аутентичности те поруке и идентификације потписника. Напослетку, персонализација докумената је процес исписа личних података носиоца документа на образац документа.

49. У вези с тим, Уставни суд указује да је чланом 8. став (6) Закона о Агенцији изричито прописано да је Агенција надлежна за дигитално потписивање у области идентификационих докумената, односно задужена је за електронске сертификате и електронске потписе везано за идентификационе документе, у складу са законом којим се регулише електронски потпис. Надаље, у члану 8. став (2) Закона о Агенцији прописано је да је Агенција надлежна за персонализацију и техничку обраду сљедећих идентификационих докумената: личних карти, личних карти за странце, возачких дозвола, путних исправа, докумената за регистрацију возила и других идентификационих докумената уз сагласност надлежних органа и посебну одлуку Савјета министара. Према томе, Уставни суд запажа да у тим областима Агенција ужива искључиву надлежност, па се не може успостављати паралелна надлежност МУПРС или других органа, чиме се обезбјеђује јединственост система идентификационих докумената и издавања електронских сертификата у Босни и Херцеговини.

50. Иако Закон о полицији није прецизирао на које конкретне документе или евиденције се односи израз "успоставити инфраструктуру за дигитално потписивање и издавање квалификованих дигиталних сертификата, те

вршити персонализацију докумената", из садржаја цијеле одредбе произлази да се односи на податке из евиденција које МУПРС води у циљу обављања послова из чл. 5. и 6. Закона о полицији (полицијски послови и остали унутрашњи послови). Наиме, чланом 6. став (1) тачка 1) Закона о полицији прописано је да су то управно-правни послови "који се односе на послове везане за јединствени матични број, пребивалиште и боравиште, путне исправе, личне карте, возачке дозволе, регистрацију моторних и прикључних возила и контролу набављања, држања и ношења оружја и муниције". Уставни суд напомиње да одредба члана 141. став (5) Закона о полицији којом се МУПРС допушта "успостављање инфраструктуре за дигитално потписивање и издавање квалификованих дигиталних сертификата, те вршење персонализације докумената" не може обухватити све наведене евиденције и документе. Агенција у оквиру својих надлежности издаје квалификоване електронске сертификате, а процес персонализације докумената обухвата и њихову уградњу у личне документе грађана. Стога, такво неодређено проширење надлежности ствара правну несигурност и потенцијалне конфликти с прописима који регулишу електронске сертификате, те доводи до могућег нарушавања јединствености система идентификационих докумената и издавања електронских сертификата у Босни и Херцеговини. Према томе, очито је да је чланом 141. став (5) Закона о полицији остављена могућност преузимања надлежности Агенције у области електронских сертификата и електронских потписа везано за идентификационе документе, као и персонализацију идентификационих докумената.

51. Надаље, Уставни суд указује на изузетну важност поступка издавања и изгледа идентификационих докумената, па је нужна њихова једнообразност на територији Босне и Херцеговине. То је препознато и у законима који су ближе регулисали поједине идентификационе документе. Тако је чланом 1. став (4) Закона о личној карти БиХ прописано да је лична карта јединствена за све држављане и важи на цијелој територији Босне и Херцеговине. Надаље, чланом 28. став (1) Закона о путним исправама БиХ прописано је да је орган које води централну евиденцију путних исправа надлежан за персонализацију и складиштење путних исправа, дипломатских путних исправа и службених путних исправа. Осим тога, Уставни суд је у погледу пасоша у својој Одлуци број У-25/00 указао да Устав Босне и Херцеговине јасно прави разлику између уређења пасоша и издавања пасоша, што као последицу има да је уређење пасоша у искључивој надлежности Босне и Херцеговине. Такође је указао да Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине има искључиву надлежност да прописује изглед пасоша у оквиру уставних ограничења, док ентитети могу издавати пасоше само на начин који је прописала Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине (*idem*, У-25/00, тачка 31). Имајући то у виду, Уставни суд поновно наглашава да је Законом о Агенцији прописана искључива надлежност Агенције за дигитално потписивање, електронске сертификате, електронске потписе и персонализацију тачно одређених докумената, па би могућност да то исто ради МУПРС нарушила принцип јединствености идентификационих докумената и електронске заштите података у оквиру већ успостављеног система у Босни и Херцеговини. С друге стране, будући да су јасно наведене врсте докумената за чију је персонализацију надлежна Агенција, то практично значи да

МУПРС може вршити персонализацију докумената искључиво ако се ради о документима који не подлијежу државним прописима. Имајући у виду све наведено, Уставни суд сматра да се том одредбом омогућава МУПРС успостављање инфраструктуре за дигитално потписивање и персонализацију докумената без јасног разграничења врсте докумената, а тиме и могућности за успостављање паралелне инфраструктуре мимо већ постојећег система који је успостављен на нивоу Босне и Херцеговине. Прописивањем такве могућности доводи се у питање надлежност институција Босне и Херцеговине, односно Агенције у области идентификационих докумената, чиме долази до кршења члана III/3.6) Устава Босне и Херцеговине.

52. Међутим, Уставни суд сматра да се наведено не може закључити у погледу другог дијела те одредбе који се односи на персонализацију "полицијске легитимације из члана 24. овог закона и идентификациони документ из члана 69. овог закона [за државне службенике и намјештенике МУПРС] у складу са важећим прописима". У вези с тим, Уставни суд примјећује да је Влада Републике Српске донијела Уредбу о службеној полицијској легитимацији и полицијској значки. Такође, Република Српска је донијела и друге подзаконске акте којим се прописује изглед и садржај идентификационих докумената за службенике, нпр. Правилник о службеној легитимацији управног инспектора, Одлуку о садржају и облику службене легитимације Агенције за осигурање РС, Правилник о изгледу и начину издавања службене легитимације и значке овлашћеним службеним лицима Пореске управе РС. Сличне подзаконске акте донијели су и надлежни органи Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, кантона и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине за своје полицијске службенике и службенике других институција. Имајући у виду наведено, као и да Закон о Агенцији не садржи одредбе које се односе на ове двије врсте докумената, Уставни суд закључује да овај дио одредбе није супротан одредбама Закона о Агенцији, па је слиједом тога у складу са чланом III/3.6) Устава Босне и Херцеговине.

53. Имајући у виду све наведено, Уставни суд закључује да члан 141. став (5) Закона о полицији у дијелу "дигитално потписивање и издавање квалификованих дигиталних сертификата, те вршити персонализацију докумената" није усклађен са чл. 2. и 8. Закона о Агенцији, због чега није у складу са чланом III/3.6) Устава Босне и Херцеговине.

У односу на став (6)

54. Уставни суд примјећује да је одредбом члана 141. став (6) Закона о полицији прописано да министар доноси правилник којим се уређује успостављање система заштите за евиденције из члана 8. став (3) тачка 6). У погледу тог дијела одредбе Уставни суд подсећа да је у претходним тачкама ове одлуке утврдио да члан 8. став (3) тачка 6) Закона о полицији сам по себи није супротан одредбама Закона о Агенцији. Надаље, у погледу дијела члана 141. став (6) Закона о полицији "евиденција из става 1. овог члана", Уставни суд примјећује да се те евиденције, у суштини, односе на полицијске послове из члана 5. Закона о полицији. Имајући у виду наведено, Уставни суд закључује да ови дијелови оспорене одредбе не покрећу питања усклађености са Законом о Агенцији.

55. Међутим, Уставни суд сматра да је потребно разматрати преостали дио те одредбе у дијелу којим је прописано да министар доноси правилник којим се уређује

успостављање система заштите за евиденције из члана 141а. Закона о полицији и заштите инфраструктуре из става 5. овог члана. При томе, Уставни суд примјећује да још увијек није донесен такав правилник. Имајући у виду сложеност одредбе, Уставни суд сматра да та два аспекта захтијевају појединачну анализу, па ће прво размотрити дио одредбе који се односи на "успостављање система заштите за евиденције из члана 141а. Закона о полицији", а након тога дио одредбе који се односи на "заштите инфраструктуре из става 5. овог члана".

56. У погледу "успостављања система заштите за евиденције из члана 141а. Закона о полицији" Уставни суд подсјећа да се евиденције из члана 141а. Закона о полицији односе на надлежност МУПРС да води евиденције ЈМБ, пребивалишта и боравишта, личних карти, возачких дозвола, путних исправа, регистрованих возила и докумената за регистрацију возила и регистра новчаних казни у складу с прописима који уређују вођење наведених евиденција. С друге стране, према члану 20. Закона о Агенцији, Агенција води и технички одржава евиденције о тим подацима. Наведене евиденције могу да воде и изворни органи у оквиру своје надлежности, али су обавезни да податке тренутно достављају Агенцији. Надаље, чланом 21. став (1) тачка ф) Закона о Агенцији прописано је да ће посебном одлуком Савјета министара "за све евиденције утврђене чланом 20." бити дефинисани, између осталог, начини заштите података. Из наведеног се може закључити да се "начини заштите података" односе и на евиденције које могу да воде и изворни органи у оквиру своје надлежности. У том контексту, Уставни суд сматра неопходним указати и да је Законом о Агенцији предвиђено доношење одговарајућих подзаконских аката којима би се ближе регулисала питања вођења и заштите евиденција (види члан 19. став (2) и члан 23. став (1) тачка а) Закона о Агенцији). Тако је, нпр. директор Агенције, на основу члана 19. став (2) Закона о Агенцији, донио Упутство о техничким условима за заштиту података код надлежних органа за издавање путних исправа, којим су прописани технички услови за заштиту података код надлежних органа за издавање путних исправа (види тачку 26. одлуке). На основу наведеног, слиједи да је Законом о Агенцији изричито прописано који орган доноси прописе који се односе на заштиту података. Стога МУПРС као изворни орган не може доносити подзаконске прописе којим би регулисао начине заштите евиденција из члана 141а. Закона о полицији јер је то у надлежности органа на нивоу државе Босне и Херцеговине. Слиједом тога, члан 141. став (6) Закона о полицији у дијелу "и члана 141а. овог закона" није усклађен са чл. 19–23. Закона о Агенцији, па није у складу ни са чланом III/3.6) Устава Босне и Херцеговине.

57. У погледу дијела оспорене одредбе који се односи на "заштите инфраструктуре из става 5. овог члана" Уставни суд подсјећа да је у претходним тачкама одлуке закључио да члан 141. став (5) Закона о полицији у дијелу [Министарство може успоставити инфраструктуру за] "дигитално потписивање и издавање квалификованих дигиталних сертификата, те вршити персонализацију докумената" није усклађен са чл. 2. и 8. Закона о Агенцији, односно са чланом III/3.6) Устава Босне и Херцеговине. Наиме, закључено је да таква могућност МУПРС доводи у питање надлежност Агенције у области идентификационих докумената. Будући да је Агенција неспорно надлежна за област електронских сертификата и електронских потписа везано за идентификационе документе, као и персонализацију

идентификационих докумената, Уставни суд закључује да министар МУПРС не може доносити правилнике којим би уредио заштиту инфраструктуре из члана 141. став (5) Закона о полицији. Наиме, према члану 8. став (1) тачка е) Закона о Агенцији, Агенција обезбјеђује адекватну инфраструктуру, посебне услове за рад и заштиту података, те друге техничке предуслове за несметано функционисање база података које су у њеној надлежности и база података које су у надлежности других министарстава, институција и органа на њихов захтјев и у складу са законом. Дакле, државним законом таква обавеза је дата у надлежност Агенцији, па ентитетски министар не може преузимати њене надлежности у погледу овог питања. Имајући у виду наведено, Уставни суд сматра да члан 141. став (6) Закона о полицији у дијелу "као и заштите инфраструктуре из става 5. овог члана" није усклађен са чланом 8. Закона о Агенцији, па стога није у складу са чланом III/3.6) Устава Босне и Херцеговине.

58. Имајући у виду наведено, Уставни суд сматра да члан 141. став (6) Закона о полицији у дијелу "и члана 141а. овог закона, као и заштите инфраструктуре из става 5. овог члана" није усклађен са чл. 8. и 19–23. Закона о Агенцији. Из тога слиједи да ова одредба није у складу са чланом III/3.6) Устава Босне и Херцеговине.

59. У свјетлу оваквих закључка у односу на члан 141. ст. (5) и (6) Закона о полицији, Уставни суд сматра неопходним указати и на последице таквих закључака на члан 8. став (3) тачка б) Закона о полицији. Наиме, осим укидања оспорених дијелова члана 141. ст. (5) и (6) Закона о полицији, додатно се разјашњава стварни домет члана 8. став (3) тачка б) Закона о полицији и спречава његово екстензивно тумачење на могућност обављања послова из надлежности Агенције. У таквим околностима, члан 8. став (3) тачка б) Закона о полицији би се, у суштини, односио само на обавезе МУПРС да обезбједи заштиту информационо-комуникационе структуре коју користи у оквиру послова за које има надлежност, без могућности да се тумачи као правни основ за задирање у надлежности које су регулисане законодавством Босне и Херцеговине.

д) У односу на члан 141а. Закона о полицији

60. Подносилац захтјева сматра да треба испитати усклађеност одредби члана 141а. ст. (3) и (4) Закона о полицији са Законом о путним исправама БиХ, подзаконским актима и Уставом Босне и Херцеговине. Релевантна одредба гласи:

(1) Министарство је надлежно за вођење евиденција ЈМБ, пребивалишта и боравишта, личних карата, возачких дозвола, путних исправа, регистрованих возила и докумената за регистрацију возила и регистра новчаних казни у складу са прописима који уређују вођење наведених евиденција.

(2) Министарство може успоставити евиденцију из става 1. овог члана у складу са прописима који уређују одређену област, о чему се доноси посебна одлука након стицања техничких услова.

(3) Након стицања техничких услова из става 2. овог члана, грађани могу електронским путем, коришћењем инфраструктуре из члана 141. став 5. овог закона или друге инфраструктуре у складу са важећим прописима, поднијети захтјев за обављање послова из члана 6. тачка 1) овог закона.

(4) Министар доноси правилник којим се прописује подношење захтјева електронским путем коришћењем инфраструктуре у складу са ставом 3. овог члана.

61. Образлажући захтјев, подносилац захтјева указује на чл. 26. и 19. Закона о путним исправама БиХ, те на подзаконске акте – Упутство о начину подношења захтјева за издавање увјерења о чињеницама из службене евиденције о путним исправама електронским путем и Упутство о начину електронске провере података. Осим тога, указује и да је члан 141а. став (3) Закона о полицији у супротности са чланом 19. став (1) Закона о путним исправама БиХ у погледу обављања тих послова електронским путем. Имајући у виду наводе подносиоца захтјева, Уставни суд ће засебно размотрити ст. (3) и (4) овог члана.

У односу на став (3)

62. Уставни суд примјећује да се оспореном одредбом члана 141а. став (3) Закона о полицији најприје покрене питање могућности да грађани користе инфраструктуру прописану чланом 141. став (5) Закона о полицији за електронско подношење захтјева за обављање послова из члана 6. тачка 1) овог закона. Затим се поставља питање да ли грађани могу користити другу инфраструктуру у складу с важећим прописима Босне и Херцеговине за електронско подношење захтјева за послове из члана 6. став (1) тачка 1) Закона о полицији. Уставни суд подсјећа да се члан 6. став (1) тачка 1) Закона о полицији односи на обављање управно-правних послова који се односе на послове везане за јединствени матични број, пребивалиште и боравиште, путне исправе, личне карте, возачке дозволе, регистрацију моторних и прикључних возила и контролу набављања, држања и ношења оружја и муниције. Дакле, ради се о поступцима оперативног, свакодневног дјеловања МУПРС приликом обављања послова из члана 6. став (1) тачка 1) Закона о полицији, па је битно разјаснити његову улогу и начин дјеловања у контексту практичног функционисања система вођења централних евиденција и приступа подацима Агенције.

63. У вези с питањем коришћења инфраструктуре из члана 141. став (5) Закона о полицији, Уставни суд подсјећа да је у претходним тачкама ове одлуке утврдио да члан 141. став (5) Закона о полицији у дијелу који се односи на могућност успостављања инфраструктуре за "дигитално потписивање и издавање квалификованих дигиталних сертификата, те персонализацију докумената" није у складу са чланом III/3.6) Устава Босне и Херцеговине. Полазећи од тога, очигледно је да неће постојати основ да грађани приликом подношења електронског захтјева користе ту инфраструктуру. Међутим, преостали дио одредбе: "укључујући и полицијску легитимацију из члана 24. овог закона и идентификациони документ из члана 69. овог закона у складу са важећим прописима" ће бити примјењив. То значи да МУПРС може успоставити инфраструктуру и користити је у оквиру своје надлежности за издавање полицијске легитимације и идентификационих докумената прописаних чланом 69. Закона у складу с важећим прописима, док спорна активност дигиталног потписивања и издавања квалификованих сертификата свакако неће бити могућа. У таквим околностима Уставни суд сматра да овај дио одредбе не покрене питања уставности нити кршења члана III/3.6) Устава Босне и Херцеговине.

64. Разматрајући могућност коришћења "друге инфраструктуре", Уставни суд запажа да се тај појам односи на инфраструктурне системе који омогућавају електронско подношење захтјева, а који нису обухваћени инфраструктуром из члана 141. став (5) Закона о полицији. То

укључује инфраструктурне системе успостављене и регулисане законима Босне и Херцеговине, прије свега Законом о Агенцији, те одговарајуће портале надлежних органа. Дакле, ништа из садржаја те одредбе не указује да могућност да МУПРС може самоиницијативно креирати и да се за електронско подношење захтјева може користити инфраструктура која би заобилазила законе Босне и Херцеговине или надлежност Агенције.

65. У том погледу, Уставни суд указује да МУПРС има право приступа подацима који се воде у евиденцијама за које је надлежна Агенција, под условима и на начин детаљније прописан релевантним законским и подзаконским прописима. Наиме, чланом 9. ст. (1) и (2) Закона о Агенцији прописано је да ће Агенција омогућити несметан приступ, пренос и размјену података, који се воде у евиденцијама дефинисаним у члану 8. став (3) овог закона, између надлежних органа Босне и Херцеговине. Такође је прописано да Агенција омогућава приступ подацима изворним и пријемним органима, а приступ подацима врши се према техничким и оперативним правилима која дефинише Агенција и објављује их у "Службеном гласнику БиХ".

66. У погледу могућности да грађани електронским путем поднесу захтјева за издавање личне карте и путне исправе, Уставни суд примјећује да таква могућност није експлицитно прописана Законом о Агенцији, Законом о личној карти БиХ и Законом о путним исправама БиХ. Наиме, чланом 18. Закона о путним исправама БиХ прописано је да се захтјев за издавање путне исправе подноси лично, осим захтјева за издавање дипломатског и службеног пасоша, путног листа и путне исправе за малољетна односно пословно неспособна лица. Надаље, Закон о личној карти БиХ нема овако експлицитне одредбе да се захтјев мора поднијети лично, али, с обзиром на податке који се евидентирају приликом подношења захтјева за личну карту наведене у члану 6. овог закона (фотографија, потпис, отисци прстију), очито је да се и захтјев за личну карту мора поднијети лично. Међутим, Уставни суд примјећује и да је нпр. чланом 26. ст. (2) и (3) Закона о путним исправама БиХ прописано да држављанин може поднијети захтјев за издавање увјерења о чињеницама из евиденција електронским путем преко портала надлежних органа, а Агенција пружа техничку подршку надлежним органима за вршење тих активности, о чему доноси посебно упутство. Такође, чланом 23. Закона о личној карти БиХ прописано је да држављанин Босне и Херцеговине може поднијети захтјев за издавање увјерења о чињеницама из евиденција електронским путем преко портала надлежних органа из члана 7. овог закона са сигурним електронским потписом овјереним квалификованом потврдом, а у складу с упутством које доноси Агенција. Надаље, чланом 7а. Закона о пребивалишту БиХ прописано је да држављанин Босне и Херцеговине може пријавити односно одјавити пребивалиште или боравиште и адресу становања електронским путем код надлежних органа из члана 5. став 1. овог закона са сигурним електронским потписом овјереним квалификованом потврдом, а у складу с упутством које доноси Агенција. Чланом 26а. Закона о ЈМБ БиХ прописано је да држављанин може поднијети захтјев за издавање увјерења о чињеницама из евиденција електронским путем преко портала надлежних органа из члана 3. овог закона са сигурним електронским потписом овјереним квалификованом потврдом коју издаје Агенција сходно

Закону о Агенцији. Осим тога, директор Агенције је донио Упутство о начину подношења захтјева за пријаву односно одјаву пребивалишта или боравишта и адресе становања електронским путем и Упутство о начину подношења захтјева за издавање увјерења о чињеницама из службене евиденције о јединственом матичном броју електронским путем. Дакле, очито је да је грађанима, у одређеним случајевима и под условима прописаним законима на нивоу Босне и Херцеговине, омогућено подношење захтјева електронским путем за поједине документе на начин прописан законским и подзаконским прописима.

67. С друге стране, члан 141а. став (3) Закона о полицији прописује да ће након стицања техничких услова, грађани моћи електронским путем, коришћењем инфраструктуре из члана 141. став (5) овог закона или друге инфраструктуре у складу с важећим прописима, подносити захтјев за обављање послова из члана 6. став (1) Закона о полицији. При томе, Уставни суд запажа да се члан 6. став (1) Закона о полицији не односи само на личне карте и путне исправе, већ и на управно-правне послове који се односе на послове везане за "јединствени матични број, пребивалиште и боравиште, возачке дозволе, регистрацију моторних и прикључних возила и контролу набављања, држања и ношења оружја и муниције". Будући да чланом 141а. став (3) Закона о полицији није прецизирано на које послове се односи, може се закључити да то могу, али и не морају бити нужно послови издавања личних карти или путних исправа. У том контексту, Уставни суд примјеђује и да је Агенција донијела Упутство о начину подношења захтјева за пријаву односно одјаву пребивалишта или боравишта и адресе становања електронским путем, којим је прописан начин подношења тих захтјева код МУПРС. Такође, чланом 8. став (1) Закона о полицији прописано је да послове из члана 6. овог закона запослени у МУПРС обављају у складу с прецизно наведеним законима, као "и другим законима". То се у сваком случају односи и на релевантне подзаконске акте који се доносе на нивоу Босне и Херцеговине. Дакле, примјена других закона, укључујући и Закон о Агенцији, Закон о личној карти БиХ, Закон о путним исправама БиХ и сл. није искључена. Имајући у виду наведено, Уставни суд сматра да се одредбом члана 141а. став (3) Закона о полицији само оквирно отвара могућност електронског подношења захтјева за различите управно-правне послове, без конкретне разраде техничких и правних услова. То значи да конкретна реализација мора бити у складу с важећим законима и техничким правилима Агенције. Међутим, будући да та одредба не искључује примјену закона Босне и Херцеговине нити задире у искључиве надлежности Агенције, Уставни суд оцјењује да одредба сама по себи није неуставна, али да њено спровођење мора бити у потпуности усклађено са законодавством Босне и Херцеговине, укључујући и подзаконске акте које доноси Агенција.

68. Према томе, Уставни суд указује да дио оспорене одредбе којом је прописана могућност коришћења "друге инфраструктуре у складу са важећим прописима" значи да електронско подношење захтјева није ограничено искључиво на инфраструктуру коју би евентуално могао да успостави МУПРС, већ обухвата и инфраструктуру која је успостављена и регулисана законодавством Босне и Херцеговине, прије свега Законом о Агенцији. Како је већ детаљно размотрено у претходним тачкама, електронско подношење захтјева могуће је само у мјери у којој је то изричито дозвољено

законодавством Босне и Херцеговине, а технички и оперативни услови, укључујући и инфраструктуру, морају бити у складу с правилима која прописује Агенција. С обзиром на то, Уставни суд сматра да се не могу прихватити наводи подносиоца захтјева да је оспорена одредба у том дијелу у супротности с надлежностима Агенције, нити да прописује овлашћења која МУПРС не може имати у складу с државним законима. Наиме, у претходним тачкама је указано на законске и подзаконске одредбе којим је регулисана могућност обављања ових послова преко инфраструктуре коју успоставља Агенција. Осим тога, овом одредбом није искључена обавеза надлежних органа да достављају податке у централни регистар Агенције и да држављанин може поднијети захтјев за издавање увјерења о чињеницама из евиденција електронским путем преко портала надлежних органа, у смислу члана 26. Закона о путним исправама. Имајући у виду наведено, Уставни суд сматра да члан 141а. став (3) Закона о полицији није супротан члану 8. Закона о Агенцији ни чл. 19. и 26. Закона о путним исправама. Према томе, он није супротан члану III/3.б) Устава Босне и Херцеговине.

69. Сумирајући све наведено, Уставни суд понавља да укидањем члана 141. став (5) Закона о полицији у дијелу [Министарство може успоставити инфраструктуру за] "дигитално потписивање и издавање квалификованих дигиталних сертификата, те вршити персонализацију докумената" убудуће неће постојати законски основ да МУПРС успостави такву инфраструктуру. Стога ће грађанима остати на располагању "друга инфраструктура у складу са важећим прописима", а то је инфраструктура која је успостављена законским и подзаконским актима Босне и Херцеговине.

У односу на став (4)

70. Уставни суд примјеђује да се став (4) члана 141а. Закона о полицији односи на став (3), односно на доношење правилника којим се прописује подношење захтјева електронским путем коришћењем инфраструктуре у складу са ставом (3) овог члана. Такав правилник још увијек није донесен. Уставни суд понавља да је, према Закону о Агенцији, Агенција искључиво надлежна за доношење подзаконских аката којим се даље разрађују питања неопходна за обављање послова из њене надлежности (види члан 19. став (2) тачка а) и члан 23. Закона о Агенцији). То укључује и питање начина приступа евиденцијама и подношења захтјева електронским путем. Тако је директор Агенције донио Правилник о начину приступа евиденцијама и размјени података којим се прописује начин и поступак приступа и размјене података које води Агенција у име изворних органа. Такође, директор Агенције је донио Упутство о начину подношења захтјева за пријаву односно одјаву пребивалишта или боравишта и адресе становања електронским путем и Упутство о начину подношења захтјева за издавање увјерења о чињеницама из службене евиденције о јединственом матичном броју електронским путем. Тиме је на јединствен начин на цијелој територији Босне и Херцеговине регулисана могућност и начин подношења оваквих захтјева, које су дужни поштовати изворни органи. Осим тога, у тачки 66. одлуке Уставни суд је указао и на друге законске одредбе којим је детаљније регулисано питање подношења захтјева грађана електронским путем.

71. На основу свега наведеног, Уставни суд сматра да члан 141а. став (4) Закона о полицији није у складу са законском расподелом надлежности у овој области јер се њиме омогућава да министар МУПРС преузима овлашћења која су изричито додијелена државном тијелу – Агенцији. Тиме се крши хијерархија права и начела уставног уређења Босне и Херцеговине јер ентитетски орган задира у искључиве надлежности државних институција. Истовремено, оваквом одредбом се нарушавају и правна сигурност и јединствена примјена прописа на цијелој територији Босне и Херцеговине јер би доношење подзаконског акта у овом дијелу довело до правне фрагментације и несагласности унутар система управе.

72. Стога се одредбом ентитетског закона не може прописати да ће министар МУПРС донијети правилник којим се прописује подношење захтјева електронским путем коришћењем инфраструктуре у складу са ставом (3) члана 141а. Закона о полицији. Уставни суд наглашава да утврђење неуставности става (4) члана 141а. Закона о полицији не доводи у питање закључак суда у односу на став (3) истог члана, којим се оквирно прописује могућност електронског подношења захтјева. Имајући у виду све наведено, Уставни суд закључује да став (4) члана 141а. Закона о полицији није у складу са чл. 8. и 19. Закона о Агенцији, па сlijедом тога није у складу ни са чланом III/3.б) Устава Босне и Херцеговине.

е) У односу на члан 146. став (1) Закона о полицији

73. Подносилац захтјева указује да треба испитати усклађеност става (1) члана 146. Закона о полицији у односу на члан 6. став (1) Закона о Дирекцији. Члан 146. став (1) Закона о полицији гласи.

Члан 146.

(1) Министарство непосредно остварује међународну сарадњу.

74. Подносилац захтјева указује да треба испитати усклађеност става (1) члана 146. Закона о полицији у односу на члан 6. став (1) Закона о Дирекцији. У вези с тим, Уставни суд подсјећа да је Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине 2008. године усвојила Закон о Дирекцији, којим је основана Дирекција, управна организација у оквиру Министарства безбједности Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Министарство безбједности БиХ), с оперативном самосталношћу. Надаље, чланом 6. став (1) Закона о Дирекцији прописано је да су послови из надлежности Дирекције, између осталог, комуникација, сарадња и координација између полицијских тијела Босне и Херцеговине (тачка а), комуникација, сарадња и координација између полицијских тијела Босне и Херцеговине с одговарајућим органима у Босни и Херцеговини у вези с питањима полицијских послова међународног карактера или од међународног значаја или у вези с питањима која су у надлежности Суда Босне и Херцеговине (тачка б), комуникација и сарадња с одговарајућим страним и међународним органима у вези с питањима полицијских послова од међународног значаја или заједничког интереса (тачка ц) и комуникација, сарадња и координација између полицијских тијела Босне и Херцеговине те одговарајућих органа у Босни и Херцеговини с одговарајућим страним и међународним органима (тачка д).

75. Из наведених одредби произлази да је Дирекција надлежна за комуникацију и сарадњу која има међународни предзнак о "питањима полицијских послова", као и када су у питању страни и међународни органи. У том контексту,

Уставни суд примјеђује да Закон о Дирекцији није прецизније дефинисао ове појмове. Међутим, из наведене одредбе може се закључити да су границе те одредбе широко постављене, те се може односити како на класичне полицијске послове откривања и спречавања кривичних дјела и њихових починилаца тако и на питања унапређења дјеловања полицијских снага кроз различите облике сарадње, комуникације, тренинге, донације и сл. У том правцу, Уставни суд указује да је Савјет министара БиХ закључио више протокола/споразума с другим државама о полицијској сарадњи. Тако је нпр. у споразумима које је Савјет министара БиХ закључио с владама Републике Србије и Републике Хрватске о полицијској сарадњи као централна контакт-тачка за босанскохерцеговачку уговорну страну наведено Министарство безбједности БиХ – Дирекција односно Дирекција. У сличним споразумима Босне и Херцеговине с другим државама (нпр. с Швајцарском Конфедерацијом, Републиком Бугарском, Републиком Словенијом) као надлежни орган за имплементацију, односно контакт за сарадњу наведено је Министарство безбједности БиХ. Осим тога, Министарство безбједности БиХ је као уговорна страна склопило сличне споразуме или протоколе с министарствима унутрашњих послова других држава. С друге стране, у Споразуму о оперативној и стратешкој сарадњи између Босне и Херцеговине и Канцеларије европске полиције одређена је заједничка контакт-тачка за Босну и Херцеговину како је успостављена Привременом одлуком Савјета министара БиХ. Као надлежни органи наведени су Дирекција, Гранична полиција БиХ, Служба за послове са странцима, истражни одјели Управе за индиректно опорезивање, Федерално и кантонална министарства унутрашњих послова, МУПРС и полиција Брчко дистрикта БиХ. У вези с тим, Уставни суд примјеђује да је у члану 6. тог споразума одређено да се размјена информација између Еуропола и Босне и Херцеговине врши на начин прецизиран тим споразумом и одвија између Еуропола и националне контакт-тачке. Наведено, међутим, не спречава директну размјену информација између Еуропола и надлежних органа ако то Еуропол и национална контакт-тачка сматрају прикладним, у складу с унутрашњим законодавством Босне и Херцеговине. Привременом одлуком Савјета министара о успостављању система сарадње и размјене информација надлежних органа за спровођење закона у Босни и Херцеговини и Еуропола одређено је да је заједничка контакт-тачка у Босни и Херцеговини за размјену информација и сарадњу између Еуропола и надлежних органа у Министарству безбједности БиХ и да је чине лица из надлежних органа, између осталих, Дирекције и МУПРС.

76. Надаље, Уставни суд истиче и да су, у складу са чланом 11. Закона о Дирекцији, сва полицијска тијела Босне и Херцеговине те одговарајући органи у Босни и Херцеговини дужни да сарађују с Дирекцијом и да јој, на њен захтјев, пруже помоћ у обављању послова из њене надлежности, у складу са законом и другим прописима. У вези с тим, Уставни суд примјеђује да је Дирекција у изјашњењу на захтјев навела да "одговарајући органи у БиХ" који су у вези с полицијским пословима обухватају, између осталог, полицијска тијела ентитета (полиција Републике Српске). Дирекција је навела и да полицијска тијела Босне и Херцеговине, укључујући и ентитетска министарства унутрашњих послова, у складу с уставним и законским одредбама, не могу и не смију непосредно успостављати

међународну полицијску сарадњу. Такође је истакла да су искључиво у надлежности институција Босне и Херцеговине, односно Дирекције, сви послови у вези с међународном полицијском сарадњом, размјеном информација с међународним безбједносним агенцијама, те стандардизацијом и координацијом полицијског рада у Босни и Херцеговини и не могу се једнострано регулисати ентитетским законодавством.

77. Уставни суд даље указује да је чланом III/1.г) Устава Босне и Херцеговине јасно прописано да је у надлежности институција Босне и Херцеговине спровођење међународних и међуентитетских кривичноправних прописа, укључујући и однос с Интерполом. У вези с тим, Уставни суд указује да је у Одлуци број У-16/08 (Одлука о допустивости и меритуму од 28. марта 2009. године, доступна на www.ustavnisud.ba), у којој је разматрао питање сагласности члана 13. став 2. Закона о Суду Босне и Херцеговине са чланом III/1.г) Устава Босне и Херцеговине, навео:

36. [...] текст одредбе члана III/1.з) Устава Босне и Херцеговине значи обавезу и надлежност државе да генерално спроводи кривично право када оно има међународни или међуентитетски карактер, на шта је указао и ОНП у свом мишљењу. Ово подразумијева обавезу државе да обезбједи примјену кривичноправне присиле за одређена кривична дјела која су по својој природи међународна или међуентитетска, али и за дјела која су прописана у кривичним законима ентитета и Брчко дистрикта БиХ када она производе посљедице ван тих територијалних јединица.

78. Уставни суд напомиње да је МУПРС надлежан за обављање полицијских послова из члана 5. Закона о полицији као изузетно важних послова усмјерених на откривање кривичних дјела и њихових починилаца, те заштиту људи и имовине. Није спорно да такви послови понекад садрже и међународни елемент, за који је потребна сарадња с међународним организацијама или другим државама. Чланом 146. став (1) Закона о полицији прописано је да МУПРС "непосредно" остварује међународну сарадњу. У другим одредбама Закона о полицији прописано је да МУПРС у обављању послова сарађује с међународним агенцијама за спровођење закона (члан 2. став 2), односно да се међусобни односи МУПРС с међународним агенцијама за спровођење закона заснивају на узајамној сарадњи, контактима, споразумима, протоколима, договорима, размјени информација од заједничког интереса, у складу с овим законом и другим наведеним законима (члан 144). Дакле, питање међународне сарадње и односа с међународним организацијама прописано је и другим одредбама Закона о полицији, а не само чланом 146. Међутим, одредбама Закона о полицији није детаљније уређено питање облика и начина остваривања ове сарадње, нити је прописано да ова међународна сарадња иде преко Дирекције, односно није прописано учешће институција Босне и Херцеговине.

79. С друге стране, Уставни суд наглашава да је чланом 6. став (1) Закона о Дирекцији прописано да такву комуникацију и сарадњу врши Дирекција. Наведено је потврдила и Дирекција у свом изјашњењу на захтјев. Уставни суд понавља да је Дирекција управна организација у оквиру Министарства безбједности БиХ, које је, између осталог, надлежно за заштиту међународних граница; спречавање и откривање учинилаца кривичних дјела с међународним или међуентитетским елементом; међународну сарадњу у свим

областима из надлежности министарства; организацију и усаглашавање активности ентитетских министарстава унутрашњих послова и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине у остваривању безбједносних задатака у интересу БиХ итд. Такође, према члану 14. Закона о министарствима и другим органима управе Босне и Херцеговине, Канцеларија за сарадњу с Интерполом као самостална служба у саставу Министарства безбједности прелази у Дирекцију као сектор за међународну оперативну полицијску сарадњу с Интерполом, Еурополом, SECI центром и другим међународним организацијама у складу с важећим споразумима. Уставни суд такође примјећује и да се у међудржавним споразумима наведеним у тачки 75. одлуке као уговорна страна појављује Савјет министара, с централном контакт-тачком у виду Министарства безбједности БиХ или Дирекције, односно као уговорна страна појављује се директно Министарство безбједности БиХ. Иако је у Споразуму с Еурополом као један од надлежних органа одређен и МУПРС, ипак је прецизирано да је директна размјена информација између Еуропада и надлежних органа могућа ако то Еуропол и национална контакт-тачка сматрају прикладним.

80. У овом контексту Уставни суд сматра да је нужно указати и на важност полицијских послова и нужност међународне сарадње полицијских органа у борби против криминала. Да би борба против криминала била остварена, нужно је поштовање законских механизма и ланца одговорности како би та борба била што успешнија, штитећи при томе права и слободе лица укључених у тај процес. Неспорно је да је релевантним законским и другим актима Босне и Херцеговине и међународним споразумима детаљно и прецизно прописано поступање свих органа укључених у ове процесе, водећи рачуна о потреби заштите размијењених података и информација као изузетно важног дијела борбе против криминала. Стога прописивање да МУПРС "непосредно остварује међународну сарадњу" ствара могућност успостављања паралелне правне и институционалне структуре у односу на ону која већ постоји према државним и међудржавним прописима. Тиме се доводе у питање постојећи принципи и механизми међународне сарадње, те доводи у опасност кредибилитет државе и извршавање међународних обавеза, пружа могућност за неовлашћену размјену података или откривање повјерљивих и других података, те нарушавање принципа јединственог система међународне сарадње итд. Стога, Уставни суд наглашава да се међународна сарадња полицијских органа Републике Српске несумњиво мора одвијати преко институција Босне и Херцеговине, у складу с релевантним законским и подзаконским прописима, изузев ако није другачије прописано тим прописима.

81. Из наведеног слиједи да прописивање да МУПРС непосредно остварује међународну сарадњу у члану 146. став (1) Закона о полицији није у складу са чланом 6. став (1) Закона о Дирекцији нити са чл. III/3.б) и III/1.г) Устава Босне и Херцеговине.

VII. Закључак

82. Уставни суд утврђује да одредбе Закона о полицији, и то члан 141. став (5) у дијелу "дигитално потписивање и издавање квалификованих дигиталних сертификата, те вршити персонализацију докумената" и став (6) у дијелу "и члана 141а. овог закона, као и заштите инфраструктуре из става 5. овог члана" и члан 141а. став (4) Закона о полицији,

нису у складу са чланом III/3.б) Устава Босне и Херцеговине јер Република Српска, доношењем ових одредби Закона о полицији, није извршила њихово усклађивање с релевантним одредбама Закона о Агенцији, Закона о личној карти БиХ и Закона о путним исправама БиХ, којима је успостављена надлежност Агенције у области дигиталног потписивања и персонализације идентификационих докумената, те доношења релевантних подзаконских прописа којим то ближе регулише.

83. Уставни суд утврђује да члан 146. став (1) Закона о полицији није у складу са чл. III/3.б) и III/1.г) Устава Босне и Херцеговине јер је Дирекција надлежна за сарадњу између полицијских тијела Босне и Херцеговине те одговарајућих органа у Босни и Херцеговини с одговарајућим страним и међународним органима.

84. Уставни суд закључује да је члан 6. став (1) тачка 1) Закона о полицији у складу са чланом III/3.б) Устава Босне и Херцеговине с обзиром на то да је МУПРС овлашћен за обављање одређених послова у области јединственог матичног броја, пребивалишта, личних карти и путних исправа.

85. Уставни суд закључује да је члан 8. став (3) тачка 6) Закона о полицији у складу са чланом III/3.б) Устава Босне и Херцеговине с обзиром на то да се изричито не односи на послове у надлежности Агенције, већ генерално прописује обезбјеђење заштите информационо-комуникационе структуре.

86. Уставни суд закључује да члан 141. став (5) Закона о полицији у дијелу "укључујући и полицијску легитимацију из члана 24. овог закона и идентификациони документ из члана 69. овог закона у складу са важећим прописима" није супротан одредбама Закона о Агенцији јер се ради о персонализацији докумената полицијских и других службеника која није регулисана Законом о Агенцији.

87. Уставни суд закључује да члан 141. став (6) Закона о полицији у дијелу "Министар доноси правилник којим се уређује успостављање система заштите за евиденције из члана 8. став 3. тачка 6), евиденција из става 1. овог члана" није супротан одредбама Закона о Агенцији због ранијих закључака у вези са чланом 8. став (3) тачка 6), односно јер не покреће питања усклађености са Законом о Агенцији.

88. Уставни суд закључује да члан 141а. став (3) Закона о полицији није супротан члану 8. Закона о Агенцији и чл. 19. и 26. Закона о путним исправама БиХ јер након утврђења да релевантни дио члана 141. став (5) Закона о полицији није у складу са чланом III/3.б) Устава Босне и Херцеговине више нема могућности да грађани користе инфраструктуре из члана 141. став (5) Закона о полицији него само инфраструктуру коју успоставља Агенција.

89. На основу члана 59. ст. (1), (2) и (3) и члана 61. ст. (2) и (3) Правила Уставног суда, Уставни суд је одлучио као у диспозитиву ове одлуке.

90. Према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирсад Ћеман, с. р.

скупштине Босне и Херцеговине, на основу члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (2) тачка б), члана 59. ст. (1), (2) и (3) и члана 61. ст. (2) и (3) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – преčišћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Ћеман, предсједник
Валерија Галић, потпредсједница
Ангелика Нушбергер, потпредсједница
Хелен Келлер, суткиња
Леди Бианку, судија
Марин Вукоја, судија
Лариса Велић, суткиња

на сједници одржаној 26. марта 2026. године донио је

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Одлучујући о захтјеву **Кемала Адемовића, замјеника предсједavajuћег Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине**, за оцјену уставности члана 6. став (1) тачка 1), члана 8. став (3) тачка 6), члана 141. ст. (5) и (6), члана 141а. ст. (3) и (4) и члана 146. став (1) Закона о полицији и унутрашњим пословима Републике Српске ("Службени гласник РС" бр. 57/16, 110/16, 58/19, 82/19, 18/22, 55/23 и 48/24),

утврђује се да члан 141. став (5) у дијелу "дигитално потписивање и издавање квалификираних дигиталних сертификата, те вршити персонализацију докумената", члан 141. став (6) у дијелу "и члана 141а. овог закона, као и заштите инфраструктуре из става 5. овог члана" и члан 141а. став (4) Закона о полицији и унутрашњим пословима Републике Српске ("Службени гласник РС" бр. 57/16, 110/16, 58/19, 82/19, 18/22, 55/23 и 48/24) нису у складу са чланом III/3.б) Устава Босне и Херцеговине,

утврђује се да члан 146. став (1) Закона о полицији и унутрашњим пословима Републике Српске ("Службени гласник РС" бр. 57/16, 110/16, 58/19, 82/19, 18/22, 55/23 и 48/24) није у складу са чл. III/3.б) и III/1.г) Устава Босне и Херцеговине.

У складу са чланом 61. став (2) Правила Уставног суда, укидају се члан 141. став (5) у дијелу "дигитално потписивање и издавање квалификираних дигиталних сертификата, те вршити персонализацију докумената" и став (6) у дијелу "и члана 141а. овог закона, као и заштите инфраструктуре из става 5. овог члана", члан 141а. став (4) и члан 146. став (1) Закона о полицији и унутрашњим пословима Републике Српске ("Службени гласник РС" бр. 57/16, 110/16, 58/19, 82/19, 18/22, 55/23 и 48/24).

У складу са чланом 61. став (3) Правила Уставног суда, укинуте одредбе члана 141. став (5) у дијелу "дигитално потписивање и издавање квалификираних дигиталних сертификата, те вршити персонализацију докумената", члана 141. став (6) у дијелу "и члана 141а. овог закона, као и заштите инфраструктуре из става 5. овог члана", члана 141а. став (4) и члана 146. став (1) Закона о полицији и унутрашњим пословима Републике Српске ("Службени гласник РС" бр. 57/16, 110/16, 58/19, 82/19, 18/22, 55/23 и 48/24) престaju важити наредног дана од дана објављивања одлуке Уставног суда у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине".

Утврђује се да су члан 6. став (1) тачка 1), члан 8. став (3) тачка 6), члан 141. став (5) у дијелу "укључујући и полицијску легитимацију из члана 24. овог закона и идентификациони документ из члана 69. овог закона у складу са важећим прописима", члан 141. став (6) у дијелу "Министар доноси правилник којим се уређује успостављање система заштите за евиденције из члана 8. став 3. тачка 6), евиденција из става 1. овог члана" и члан 141а. став (3) Закона о полицији и унутрашњим пословима Републике Српске ("Службени гласник РС" бр. 57/16, 110/16, 58/19, 82/19, 18/22, 55/23 и 48/24) у складу са чланом III/3.б) Устава Босне и Херцеговине.

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **U-1/25**, рјешавајући захтјев **Кемала Адемовића, замјеника предсједavajuћег Дома народа Парламентарне**

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Kemal Ademović, zamjenik predsjedavajućeg Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva), podnio je 15. januara 2025. godine Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) zahtjev za ocjenu ustavnosti člana 6. stav (1) tačka 1), člana 8. stav (3) tačka 6), člana 141. st. (5) i (6) i člana 141a. st. (3) i (4) Zakona o policiji i unutrašnjim poslovima Republike Srpske ("Službeni glasnik RS" br. 57/16, 110/16, 58/19, 82/19, 18/22, 55/23 i 48/24; u daljnjem tekstu: Zakon o policiji). Podnositelj zahtjeva je 18. februara 2025. godine dopunio zahtjev tražeći ocjenu ustavnosti i člana 146. stav (1) Zakona o policiji.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. Na osnovu člana 23. Pravila Ustavnog suda, od Narodne skupštine Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Narodna skupština) zatraženo je 30. januara i 27. februara 2025. godine da dostavi odgovor na zahtjev i dopunu zahtjeva.

3. Također, na osnovu člana 34. Pravila Ustavnog suda, od Agencije za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija) i Direkcije za koordinaciju policijskih tijela (u daljnjem tekstu: Direkcija) zatraženo je 29. aprila i 8. maja 2025. godine da se u kontekstu svojih nadležnosti izjasne o zahtjevu odnosno dopuni zahtjeva za ocjenu ustavnosti.

4. Narodna skupština nije dostavila odgovor na zahtjev i dopunu zahtjeva u ostavljenom roku. Agencija je 12. maja 2025. godine dostavila izjašnjenje na zahtjev, a Direkcija je 13. maja 2025. godine dostavila izjašnjenje na dopunu zahtjeva.

III. Zahtjev

a) Navodi iz zahtjeva

5. Podnositelj zahtjeva ukazuje da su član 6. stav (1) tačka 1), čl. 8, 141. i 141a. Zakona o policiji u direktnoj suprotnosti sa zakonima Bosne i Hercegovine koji reguliraju ovu materiju. Ti zakoni su Zakon o prebivalištu i boravištu državljana Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon o prebivalištu BiH), Zakon o Agenciji za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon o Agenciji), Zakon o putnim ispravama Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon o putnim ispravama BiH), Zakon o jedinstvenom matičnom broju Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon o JMB BiH) i Zakon o ličnoj karti državljana Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon o ličnoj karti BiH).

6. Podnositelj zahtjeva ukazuje da je u članu 141. stav (5) Zakona o policiji navedeno da entitetsko ministarstvo može uspostaviti infrastrukturu za digitalno potpisivanje i izdavanje kvalificiranih digitalnih certifikata. Također, može vršiti personalizaciju dokumenata, uključujući i policijsku legitimaciju iz člana 24. Zakona o identifikacioni dokument iz člana 69. Zakona u skladu s važećim propisima. Dalje ukazuje da je članom 141. stav (4) Zakona o policiji predviđeno da ministar donosi pravilnik kojim se propisuje podnošenje zahtjeva elektronskim putem korištenjem infrastrukture u skladu sa stavom 3. ovog člana. Podnositelj zahtjeva smatra da je navedeno suprotno čl. 7a. i 32. Zakona o prebivalištu BiH. Smatra da iz navedenih odredbi jasno proizlazi da su nadležni organi dužni da postupaju u skladu s uputstvima koja donosi Agencija, dok nadzor nad primjenom zakona i donošenje podzakonskih akata vrši Ministarstvo civilnih

poslova Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo BiH). Smatra da entitetski ministri nisu i ne mogu biti nadležni za donošenje provedbenih akata kojim se regulira ova materija. Podnositelj zahtjeva napominje da je Agencija, na osnovu navedene zakonske odredbe, donijela Uputstvo o postupku elektronske provjere podataka prilikom podnošenja zahtjeva za prijavu prebivališta ili adrese stanovanja. Tim uputstvom propisan je postupak elektronske provjere podataka koje državljani Bosne i Hercegovine dostavljaju u skladu sa članom 8. st. 2, 3. i 4. Zakona o prebivalištu BiH u postupku prijave prebivališta ili adrese stanovanja kod nadležnih organa iz člana 5. Zakona. Također napominje da je donesen i Pravilnik o načinu pristupa evidencijama i razmjeni podataka kojim je jasno propisano postupanje nadležnih organa u postupku elektronske provjere podataka prilikom podnošenja zahtjeva za prijavu prebivališta ili adrese stanovanja. Smatra da se shodno tome postavlja pitanje kako entitetsko ministarstvo može uspostaviti infrastrukturu za digitalno potpisivanje i izdavanje kvalificiranih digitalnih certifikata, te vršiti personalizaciju dokumenata, uključujući i policijsku legitimaciju. Također, ukazuje da je sporno da li entitetsko ministarstvo može donositi posebne pravilnike kojim se propisuje podnošenje zahtjeva elektronskim putem korištenjem ove infrastrukture, kada je ova materija u cijelosti regulirana propisima na državnom nivou.

7. Podnositelj zahtjeva ukazuje i da je član 141a. Zakona o policiji "u direktnoj koliziji i nesuglasju" sa članom 26. Zakona o putnim ispravama BiH. Navodi da je Agencija na osnovu navedenog člana donijela Uputstvo o načinu podnošenja zahtjeva za izdavanje uvjerenja o činjenicama iz službene evidencije o putnim ispravama elektronskim putem, kojim je u članu 4. propisano postupanje po zahtjevu. Zatim navodi da je Agencija donijela Uputstvo o načinu elektronske provjere podataka. Smatra da iz svega navedenog proizlazi da je propisima Bosne i Hercegovine jasno predviđeno postupanje nadležnih organa i korištenje centralne evidencije pri izdavanju uvjerenja o činjenicama iz službene evidencije o putnim ispravama elektronskim putem. Ističe da je to u nadležnosti Agencije, čiju elektronsku infrastrukturu koriste nadležni organi za obavljanje poslova u provođenju Zakona o putnim ispravama BiH. Agencija izdaje i elektronske kvalificirane potvrde. Osim toga, ukazuje da je Ministarstvo BiH, prema odredbama Zakona o putnim ispravama BiH, nadležno za nadzor nad provođenjem zakona i donošenje svih podzakonskih akata za njegovo provođenje. Stoga smatra da su uvođenje infrastrukture koju uspostavlja entitetsko ministarstvo i donošenje pravilnika kojim će se propisati zaštita te infrastrukture u suprotnosti s citiranim propisima na državnom nivou i mogu dovesti do pravne nesigurnosti i nejedinstvenog postupanja nadležnih organa. Podnositelj zahtjeva navodi da član 19. stav (1) Zakona o putnim ispravama BiH upućuje da se zahtjev za izdavanje putne isprave podnosi lično i da se identifikacija podnosioca zahtjeva obavlja lično. Stoga smatra da je član 141a. stav (3) Zakona o policiji u suprotnosti sa članom 19. stav (1) Zakona o putnim ispravama BiH u pogledu obavljanja tih poslova elektronskim putem.

8. Podnositelj zahtjeva smatra da se argumentacija navedena u vezi sa članom 141. stav (5) i članom 141a. stav (4) Zakona o policiji može primijeniti i kada je u pitanju oblast jedinstvenih matičnih brojeva. U vezi s tim, ukazuje na čl. 26a. i 55. Zakona o JMB BiH, te član 6. st. 4, 5, 6, 7. i 8. i član 23. stav 2. Zakona o ličnoj karti BiH. Dalje ukazuje da, analogno ranijoj argumentaciji, i za oblast ličnih karti vrijedi istovjetno načelo prema kojem je ta oblast regulirana propisima Bosne i Hercegovine. Također

ukazuje da Zakon o ličnoj karti BiH propisuje: "Sve odredbe ovog zakona odnose se jednako na sve državljane Bosne i Hercegovine, osim ako nije drugačije predviđeno u posebnim odredbama u poglavlju VIII ovog zakona. Lična karta je jedinstvena za sve državljane i važi na cijeloj teritoriji BiH." Stoga smatra da bi ostavljanje mogućnosti da se to pitanje različito regulira na entitetskom nivou dovelo do pravne nesigurnosti i narušavanja načela jedinstvene primjene zakona.

9. Zatim, podnosilac zahtjeva navodi da je jedna od osnovnih nadležnosti Agencije oblast identifikacionih dokumenata i njihova personalizacija. U vezi s tim, ukazuje na član 2. stav (1) tačka j) i član 8. st. (2) i (6) Zakona o Agenciji. Dalje navodi da infrastrukturu za digitalno potpisivanje i izdavanje kvalificiranih digitalnih certifikata vezano za identifikacione dokumente može uspostaviti samo, po zakonu, Agencija. Stoga smatra da je u tom smislu član 141. stav (5) Zakona o policiji apsolutno neusklađen s odredbama Zakona o Agenciji. Podnosilac zahtjeva također ističe da infrastrukturu za personalizaciju ličnih dokumenata može uspostaviti i vršiti samo Agencija. Stoga smatra da neprecizne odredbe koje se odnose na poslove personalizacije dokumenata stavljene u nadležnost Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske (u daljnjem tekstu: MUPRS) stvaraju pravnu nesigurnost. Također smatra da su te odredbe prema zakonskim rješenjima u uskoj vezi s poslovima vezanim za građanska stanja i identifikacione dokumente, pa se može zaključiti da je članom 141. stav (5) Zakona o policiji stvoren osnov da taj organ po potrebi može vršiti personalizaciju dokumenata, uključujući i one obrađene u administrativnim i upravno-pravnim poslovima utvrđenim u članu 6. stav (1) Zakona o policiji. Podnosilac zahtjeva navodi da je u navedenim odredbama Zakona o prebivalištu BiH, Zakona o putnim ispravama BiH, Zakona o JMB BiH i Zakona o ličnoj karti BiH Agencija nadležna za uspostavljanje elektronske infrastrukture. Dalje navodi da su nadležnosti Agencije propisane i u članu 8. stav (1) Zakona o Agenciji. U vezi s tim, ističe da su odredbe Zakona o policiji, posebno član 8. stav (3) tačka 6), član 141. st. (5) i (6) i član 141a. stav (3) Zakona o policiji, u direktnoj koliziji s pobrojanim odredbama Zakona o Agenciji i nadležnostima propisanim u članu 8. istog zakona.

10. Imajući u vidu sve navedeno, podnosilac zahtjeva smatra da je članom 6. stav (1) tačka 1), čl. 8, 141. i 141a. Zakona o policiji povrijeđeno ustavno načelo iz člana III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine prema kojem sve ustavne i zakonske odredbe entiteta trebaju biti u saglasnosti s Ustavom Bosne i Hercegovine i odlukama institucija Bosne i Hercegovine.

11. U dopuni zahtjeva podnosilac zahtjeva navodi da je član 146. stav (1) Zakona o policiji u direktnoj suprotnosti sa članom 6. stav (1) Zakona o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o agencijama za podršku policijskoj strukturi Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon o Direkciji). U vezi s tim, ističe da entitetsko ministarstvo ne može vršiti neposrednu međunarodnu saradnju budući da se komunikacija, saradnja i koordinacija s odgovarajućim stranim i međunarodnim organima vrši putem Direkcije za koordinaciju policijskih tijela (u daljnjem tekstu: Direkcija). Dalje ističe da je propisano da se čak i komunikacija, saradnja i koordinacija između policijskih tijela u Bosni i Hercegovini vrši putem Direkcije ukoliko su u pitanju policijski poslovi međunarodnog karaktera ili od međunarodnog značaja. Podnosilac zahtjeva ukazuje da je članom III/1.g) Ustava Bosne i Hercegovine propisano da je provođenje međunarodnih i međuentitetskih krivičnihopravnih propisa, uključujući i odnose s Interpolom, u isključivoj nadležnosti institucija Bosne i

Hercegovine. Dalje ukazuje da iz člana 146. stav (1) Zakona o policiji proizlazi da MUPRS može ostvarivati svaki oblik međunarodne saradnje neposredno, uključujući i saradnju s Interpolom, ali i drugim međunarodnim organizacijama, a što je u suprotnosti s Ustavom Bosne i Hercegovine. Stoga smatra da i član 146. stav (1) Zakona o policiji nije usklađen sa članom 6. stav (1) Zakona o Direkciji, te da je suprotan čl. III/3.b) i III/1.g) Ustava Bosne i Hercegovine.

b) Izjašnjenje Agencije

12. Agencija je navela da je nadležna da održava i upravlja bazama podataka u kojima se pohranjuju podaci o JMB, prebivalištu i boravištu i dr. Također je navela da je nadležna izdati podatke o evidenciji i iz evidencije samo ovlaštenim institucijama i pravnim licima u skladu sa zakonom i legitimnim ciljem državne sigurnosti, javnog reda, sprečavanja otkrivanja obavještenja dobivenih u povjerenju i očuvanja autoriteta javne vlasti. U pogledu izdavanja činjenica iz evidencije o putnim ispravama i poslova elektronske provjere, razmjene i zaštite podataka, Agencija navodi da iz Zakona o prebivalištu BiH, Zakona o putnim ispravama BiH i Zakona o ličnoj karti BiH jasno proizlazi nadležnost Bosne i Hercegovine nad ovim procesom. Također, njima je propisano korištenje sigurnog elektronskog potpisa, infrastrukture za digitalno potpisivanje i izdavanje kvalificiranih elektronskih certifikata prema uputstvima Agencije. Smatra da uvođenje odredbi u Republiku Srpsku koje se odnose na elektronsko podnošenje zahtjeva, korištenje infrastrukture za digitalno potpisivanje i izdavanje kvalificiranih digitalnih certifikata u oblasti identifikacionih dokumenata, te zaštitu informaciono-komunikacione strukture isključivo u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima RS predstavlja direktan sukob nadležnosti. Smatra da bi te aktivnosti trebale biti usklađene s propisima na nivou Bosne i Hercegovine. Ističe da entitetski zakon ne može derogirati nadležnosti propisane na državnom nivou. Agencija ukazuje da bi primjenom entitetskog propisa i uvođenjem ovog sistema došlo do narušavanja cjelokupnog i jedinstvenog sistema lične identifikacije građana Bosne i Hercegovine i izdavanja ličnih dokumenata. Također ukazuje da okolnost da MUPRS donosi vlastite akte za koje nije nadležan i koji nisu usklađeni sa Zakonom o prebivalištu BiH i Zakonom o Agenciji može dovesti do pravne nesigurnosti i duplih procedura, pitanja jedinstvenog izdavanja putnih isprava, kretanja građana van granica Bosne i Hercegovine i benefita koji proizlaze iz korištenja bezviznih režima.

13. Agencija navodi da samo ona po zakonu može uspostaviti infrastrukturu za digitalno potpisivanje i izdavanje kvalificiranih digitalnih certifikata vezano za identifikacione dokumente, pa je u tom smislu član 141. stav (5) Zakona o policiji apsolutno neusklađen s odredbama Ustava i Zakona o Agenciji. Također ističe da samo ona može uspostaviti infrastrukturu za personalizaciju ličnih dokumenata, te da neprecizne odredbe koje se odnose na personalizaciju dokumenata stavljene u nadležnost MUPRS stvaraju pravnu nesigurnost. U vezi s tim, ističe da je ta odredba prema zakonskim rješenjima u uskoj vezi s poslovima vezanim za građanska stanja i identifikacione dokumente. Stoga smatra da je članom 141. stav (5) Zakona o policiji stvoren osnov da taj organ po potrebi može vršiti personalizaciju dokumenata, pa i onih obrađenih u administrativnim i upravno-pravnim poslovima utvrđenim u članu 6. stav (1) istog zakona. Agencija ukazuje da MUPRS može provoditi samo administrativne i upravne postupke vezane za izdavanje dokumenata, a da nema i ne može uspostaviti infrastrukturu i personalizirati dokumente. Ističe da je prema odredbama Zakona o prebivalištu BiH, Zakona o putnim

ispravama BiH, Zakona o JMB BiH i Zakona o ličnoj karti BiH Agencija nadležna za uspostavljanje adekvatne infrastrukture. Stoga smatra da su član 8. stav (3) tačka 6), član 141. st. (5) i (6) i član 141. stav (3) Zakona o policiji u direktnoj koliziji s relevantnim odredbama tih zakona i nadležnostima Agencije. Agencija ističe da je MUPRS u upravno-pravnim poslovima vezanim za izdavanje putnih isprava i ličnih karti dužan primarno primjenjivati odredbe Zakona o putnim ispravama BiH, odnosno Zakona o ličnoj karti BiH, te primjenjivati tehničke uvjete za zaštitu podataka koje definira Agencija. Smatra da Zakon o policiji ne može određivati materiju koja se tiče provođenja upravno-pravnih postupaka vezanih za izdavanje tih dokumenata elektronskim putem niti određivati infrastrukturu kojom će se to činiti, kako je to urađeno članom 141. stav (5) Zakona o policiji. Ističe da je to u njenoj isključivoj nadležnosti, kao i Ministarstva BiH, koje je nadležno za nadzor i donošenje podzakonskih akata. Agencija navodi da član 19. stav (1) Zakona o putnim ispravama BiH upućuje da se zahtjev podnosi lično i da se identifikacija podnosioca obavlja lično, tako da je član 141a. stav (3) Zakona o policiji u suprotnosti sa članom 19. stav (1) Zakona o putnim ispravama BiH u pogledu obavljanja tih poslova elektronskim putem.

c) Izjašnjenje Direkcije

14. Direkcija je navela da član III/1.g) Ustava Bosne i Hercegovine jasno isključuje entitete iz nadležnosti u pogledu međunarodnih policijskih odnosa i direktne saradnje s organizacijama kao što su Interpol, Europol, SELEC i druge međunarodne organizacije i subjekti, u skladu s međunarodnim sporazumima koje je potpisala Bosna i Hercegovina. U pogledu svog pravnog statusa i nadležnosti, Direkcija je ukazala na član 14. st. (2) i (3) Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave BiH, koji se odnosi na Direkciju, i član 6. Zakona o Direkciji, kojim su propisane nadležnosti Direkcije. Također je ukazano i na član 11. stav (1) Zakona o Direkciji, odnosno da zakon propisuje obavezu saradnje svih policijskih i drugih nadležnih tijela u Bosni i Hercegovini s Direkcijom kada su u pitanju poslovi i zadaci iz njene nadležnosti u skladu sa zakonom i drugim propisima. U kontekstu navedenog, ukazano je da "odgovarajući organi u BiH" koji su u vezi s policijskim poslovima obuhvataju: policijska tijela BiH i druge organe u vezi s operativnim/policijskim poslovima na nivou Bosne i Hercegovine (Državna agencija za istrage i zaštitu, Granična policija BiH, Služba za poslove sa strancima, Uprava za indirektno oporezivanje), policijska tijela entiteta, kantona i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine – odgovarajući organi u BiH (policija Republike Srpske, Federalna uprava policije, kantonalne uprave policije u Federaciji Bosne i Hercegovine, policija Brčko distrikta Bosne i Hercegovine), pravosudne organe (Sud i Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, sudovi i tužilaštva na entitetskom i kantonalnom nivou) i ostala nadležna tijela (Obavještajno-sigurnosna agencija BiH, ministarstva pravde i unutrašnjih poslova na svim nivoima, Agencija za zaštitu ličnih podataka, Agencija, entitetske i kantonalne porezne uprave, Porezna uprava Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i drugi nadležni/odgovarajući organi). Direkcija smatra da član 146. stav (1) Zakona o policiji zadire u ustavne i zakonske nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine, naročito Direkcije, u segmentima međunarodne operativne policijske saradnje i obrade i razmjene sigurnosnih podataka s međunarodnim partnerima. Dalje navodi da policijska tijela Bosne i Hercegovine, uključujući i entitetska i kantonalna ministarstva unutrašnjih poslova, policiju Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i druge organe u Bosni i Hercegovini koji su u vezi s policijskim poslovima, u skladu s ustavnim i zakonskim

odredbama, ne mogu i ne smiju neposredno uspostavljati međunarodnu policijsku saradnju. Shodno tome, smatra da su isključivo u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine, odnosno Direkcije, svi poslovi u vezi s međunarodnom policijskom saradnjom, razmjenom informacija s međunarodnim sigurnosnim agencijama, te standardizacijom i koordinacijom policijskog rada u Bosni i Hercegovini i ne mogu se jednostrano regulirati entitetskim zakonodavstvom. Također ističe da se sve aktivnosti u oblasti međunarodne policijske saradnje moraju provoditi isključivo putem Direkcije, u skladu s važećim ustavnim i zakonskim okvirom.

IV. Relevantni propisi

15. U Ustavu Bosne i Hercegovine relevantne odredbe glase:

Član III

1. Nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine

Sljedeća pitanja su u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine:

[...]

g) **Provođenje međunarodnih i međuentitetskih krivičnih propisa, uključujući i odnose sa Interpolom.**

3. Pravni poredak i nadležnosti institucija

b) *Entiteti i sve njihove administrativne jedinice će se u potpunosti pridržavati ovog Ustava, kojim se stavljaju van snage zakonske odredbe Bosne i Hercegovine i ustavne i zakonske odredbe entiteta koje mu nisu saglasne, kao i odluka institucija Bosne i Hercegovine. Opšta načela međunarodnog prava su sastavni dio pravnog poretka Bosne i Hercegovine i entiteta.*

16. **Zakon o policiji i unutrašnjim poslovima** ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 57/16, 110/16, 58/19, 82/19, 18/22 – odluka USRS, 55/23, 48/24 i 81/25)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji u relevantnom dijelu glasi:

Nadležnost Ministarstva

Član 2.

(1) *Ministarstvo obavlja poslove državne uprave koji se odnose na zaštitu od ugrožavanja Ustavom utvrđenog poretka i ugrožavanja sigurnosti Republike Srpske, zaštitu života i osobne sigurnosti građana, kao i druge poslove utvrđene Zakonom o republičkoj upravi.*

(2) *U obavljanju poslova iz stava 1. ovog člana Ministarstvo saraduje sa drugim organima i organizacijama Republike Srpske, Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta BiH i međunarodnim agencijama za sprovođenje zakona.*

II - DJELOKRUG, OSNOVI ORGANIZACIJE I RUKOVOĐENJE U MINISTARSTVU

Policijski poslovi

Član 5. stav (1)

(1) *Policijski poslovi su, u smislu ovog zakona, operativno-stručni poslovi kojima se osiguravaju:*

- 1) *zaštita ustavnog poretka od nasilnog ugrožavanja i promjena, te sigurnost Republike Srpske u skladu sa zakonom,*
- 2) *zaštita života i osobna sigurnost,*
- 3) *ljudska prava i slobode,*
- 4) *zaštita svih oblika svojine,*
- 5) *sprečavanje vršenja krivičnih djela i prekršaja,*
- 6) *otkrivanje krivičnih djela i prekršaja,*
- 7) *pronalaženje, lišavanje slobode i predaja izvršilaca krivičnih djela i prekršaja nadležnim organima,*
- 8) *održavanje javnog reda i mira,*
- 9) *zaštita ličnosti i objekata koji se posebno osiguravaju,*

10) identifikacija lica, predmeta i tragova kriminalističko-tehničkim metodama,

11) kriminalističko-tehnička i forenzička vještačenja predmeta i tragova,

12) sigurnost i kontrola saobraćaja na putevima i sigurnost u drugim oblastima saobraćaja,

13) pružanje pomoći radi otklanjanja posljedica kojima se ugrožava sigurnost lica ili imovina u većem obimu,

14) pružanje pomoći drugim organima,

15) pravo na javno okupljanje građana u skladu sa zakonom,

16) kontrola prometa eksplozivnih materija i zapaljivih tečnosti i gasova,

17) zaštita od požara,

18) kontrola prijevoza opasnih materija i

19) kontrola kretanja naoružanja i vojne opreme.

Ostali unutrašnji poslovi

Član 6. tač. 1), 2) i 6)

Ostali unutrašnji poslovi u skladu sa ovim zakonom su:

1) upravno-pravni, koji se odnose na poslove vezane za jedinstveni matični broj, prebivalište i boravište, putne isprave, osobne karte, vozačke dozvole, registraciju motornih i priključnih vozila i kontrolu nabavljanja, držanja i nošenja oružja i municije,

2) analitički i informaciono-komunikacioni,

6) izrada zakonskih i podzakonskih akata iz oblasti unutrašnjih poslova.

Primjena propisa i obavljanje unutrašnjih poslova

Član 8.

(1) Poslove iz čl. 5, 6. i 7. ovog zakona zaposleni u Ministarstvu obavljaju u skladu sa ovim zakonom, Zakonom o krivičnom postupku Republike Srpske, Zakonom o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, Krivičnim zakonikom Republike Srpske, Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine, Zakonom o prekršajima Republike Srpske, Zakonom o javnom redu i miru, Zakonom o osnovima sigurnosti saobraćaja na putevima u BiH, Zakonom o javnom okupljanju i drugim zakonima.

(2) Policijske poslove iz člana 5. ovog zakona obavljaju policijski službenici, a poslove iz čl. 6. i 7. ovog zakona obavljaju državni službenici i namještenici, kao i policijski službenici.

(3) Prilikom vršenja poslova iz čl. 5, 6. i 7. ovog zakona Ministarstvo osigurava:

1) primjenu profesionalnih standarda,

2) obradu osobnih podataka u skladu sa zakonom,

3) zaštitu tajnih podataka,

4) međupolicijsku saradnju,

5) vođenje evidencija u skladu sa zakonima i podzakonskim aktima i

6) zaštitu informaciono-komunikacione strukture u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima Republike Srpske.

Zakletva

Član 78.

(1) Policijski službenici po prijemu u radni odnos polažu zakletvu, koja glasi:

"Zaklinjem se da ću dužnost policijskog službenika vršiti savjesno i odgovorno, da ću se pridržavati Ustava i zakona i da ću štiti ustavno uređenje Republike Srpske i Bosne i Hercegovine, prava, slobode i sigurnost, da ću poslove i zadatke policijskog službenika izvršavati i u slučajevima kada izvršavanje tih poslova i zadataka dovodi u opasnost i moj život."

(2) Način polaganja zakletve na prijedlog direktora utvrđuje ministar posebnim aktom.

Obrada i zaštita

Član 139. stav (1)

(1) U cilju obavljanja poslova iz čl. 5. i 6. ovog zakona, Ministarstvo prikuplja, obrađuje i koristi podatke, uključujući i osobne podatke, vodi evidencije i osigurava njihovu zaštitu, u skladu sa važećim propisima.

Vođenje evidencija

Član 141.

(1) U cilju obavljanja poslova iz čl. 5. i 6. ovog zakona, Ministarstvo vodi evidencije o:

1) događajima,

2) uviđajima i drugim kriminalističko-tehničkim radnjama,

3) saobraćajnim nezgodama,

4) privremeno oduzetim predmetima,

5) izvršenim pretresima,

6) izvršenim krivičnim djelima i podnesenim izvještajima,

7) izdatim prekršajnim nalogima i podnesenim zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka,

8) licima kojima je provjeravan identitet,

9) licima kojima je utvrđivan identitet,

10) licima i predmetima za kojima se traga,

11) licima koja su lišena slobode po bilo kojem osnovu,

12) upotrebi sile,

13) predstavkama građana,

14) otiscima prstiju i dlanova u automatskom sistemu za identifikaciju,

15) psihofiziološkim ispitivanjima,

16) operativnim vezama,

17) kaznenoj evidenciji,

18) sigurnosno interesantnim licima,

19) provjeri osobnih podataka,

20) video-nadzoru i

21) tajnim podacima.

(2) Osim evidencija iz stava 1. ovog člana, Ministarstvo radi efikasnog obavljanja poslova vodi i druge evidencije koje sadrže osobne podatke.

(3) Sadržaj, način vođenja i rokovi čuvanja evidencija iz st. 1. i 2. ovog člana utvrđuju se pravilnikom koji donosi ministar.

(4) Pristup evidencijama i zaštita podataka može se vršiti u skladu sa važećim propisima o elektronskom potpisu.

(5) Ministarstvo može uspostaviti infrastrukturu za digitalno potpisivanje i izdavanje kvalificiranih digitalnih certifikata, te vršiti personalizaciju dokumenata, uključujući i policijsku legitimaciju iz člana 24. ovog zakona i identifikacioni dokument iz člana 69. ovog zakona u skladu sa važećim propisima.

(6) Ministar donosi pravilnik kojim se uređuje uspostavljanje sistema zaštite za evidencije iz člana 8. stav 3. tačka 6), evidencija iz stava 1. ovog člana i člana 141a. ovog zakona, kao i zaštite infrastrukture iz stava 5. ovog člana.

Evidencije o građanskim stanjima i identifikacionim dokumentima

Član 141a.

(1) Ministarstvo je nadležno za vođenje evidencija JMB, prebivališta i boravišta, osobnih karata, vozačkih dozvola, putnih isprava, registriranih vozila i dokumenata za registraciju vozila i registra novčanih kazni u skladu sa propisima koji uređuju vođenje navedenih evidencija.

(2) Ministarstvo može uspostaviti evidenciju iz stava 1. ovog člana u skladu sa propisima koji uređuju određenu oblast, o čemu se donosi posebna odluka nakon sticanja tehničkih uvjeta.

(3) Nakon sticanja tehničkih uvjeta iz stava 2. ovog člana, građani mogu elektronskim putem, korištenjem infrastrukture iz člana 141. stav 5. ovog zakona ili druge infrastrukture u skladu sa

važecim propisima, podnijeti zahtjev za obavljanje poslova iz člana 6. tačka 1) ovog zakona.

(4) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje podnošenje zahtjeva elektronskim putem korištenjem infrastrukture u skladu sa stavom 3. ovog člana.

Odnosi Ministarstva sa drugim organima i organizacijama

Član 144.

Međusobni odnosi Ministarstva sa organima Bosne i Hercegovine, entitetskim organima, organima Brčko Distrikta BiH, drugim organima i organizacijama, kao i međunarodnim agencijama za sprovođenje zakona, zasnivaju se na uzajamnoj saradnji, kontaktima, sporazumima, protokolima, dogovorima, razmjeni informacija od zajedničkog interesa, u skladu sa ovim zakonom, Zakonom o zaštiti osobnih podataka BiH, Zakonom o Agenciji za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka BiH i Zakonom o pravnoj pomoći i službenoj saradnji u krivičnim stvarima između Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko Distrikta BiH.

Odnosi Ministarstva sa institucijama Republike Srpske, BiH, Federacije BiH,

Brčko Distrikta BiH i drugim pravnim i fizičkim licima

Član 145.

Odnosi prema predsjedniku Republike Srpske, Narodnoj skupštini Republike Srpske, Vladi, Ministarstvu sigurnosti BiH, Ministarstvu unutrašnjih poslova Federacije Bosne i Hercegovine, kantonalnim ministarstvima unutrašnjih poslova, policiji Brčko Distrikta BiH, drugim organizacijama, organima Bosne i Hercegovine i entitetskim organima, organima Brčko Distrikta BiH, organima gradova i općina, privrednim društvima i drugim pravnim i fizičkim licima ostvaruju se u skladu sa Ustavom Republike Srpske, Ustavom Bosne i Hercegovine, ovim zakonom i drugim zakonima kojima se uređuje nadležnost Ministarstva.

Saradnja

Član 146.

(1) Ministarstvo neposredno ostvaruje međunarodnu saradnju.

(2) Ministarstvo neposredno saraduje sa organima Bosne i Hercegovine nadležnim za poslove sigurnosti, Ministarstvom unutrašnjih poslova Federacije Bosne i Hercegovine, policijom Brčko Distrikta BiH i vrši međusobnu razmjenu podataka, obavijesti i informacija iz svoje nadležnosti.

(3) Ministarstvo uspostavlja sistem prikupljanja podataka u vezi sa kriminalom i policijskim mjerama preduzetim na njegovom sprečavanju.

(4) Ministarstvo koordinira sistem prikupljanja podataka sa organima iz stava 2. ovog člana, a u cilju prikupljanja i poređenja statističkih podataka.

17. Zakon o Agenciji za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 56/08) u relevantnom dijelu glasi:

Član 2.

(Pojmovi i izrazi)

Izrazi korišteni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

a) centralna evidencija je skup podataka koje, prilikom vođenja upravnih postupaka, prikupljaju nadležni i izvorni organi i elektronskim putem dostavljaju u baze podataka koje se nalaze u Agenciji,

b) razmjena podataka je proces prilikom kojeg se podaci prikupljeni u centralne evidencije elektronskim ili fizičkim putem dostavljaju prijemnom organu,

c) nadležni organ ili izvorni organ je institucija koja saraduje s Agencijom, odnosno institucija koja obrađuje podatke i koja je vlasnik podataka koji se dostavljaju u centralne registre ili koja Agenciji dostavlja zahtjeve za personalizaciju dokumenata ili koja prenosi svoje podatke putem mreže koju vodi Agencija,

d) prijemni organ je organ kojem Agencija u skladu s relevantnim zakonima BiH omogućava pristup centralnim evidencijama koje vodi,

e) mreža za prijenos podataka je tehnički sistem za elektronski prijenos podataka koji je u nadležnosti Agencije i koji omogućava prijenos podataka na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine u skladu sa Zakonom o telekomunikacijama,

f) elektronski certifikat je potvrda u elektronskom obliku kojom se garantira da je lice koje je potpisalo dokument izdat u elektronskom obliku svoj potpis verificiralo kod ovlaštenog certifikacionog organa,

g) elektronski potpis je skup podataka u elektronskom obliku povezanih s porukom koji služi kao potvrda autentičnosti te poruke i identifikacije potpisnika,

h) softverska aplikacija je skup kompjuterskih programa kojima se vrši unos, obrada, arhiviranje i distribucija podataka,

i) baza podataka je skup podataka organiziranih tako da specijalni računarski program namijenjen za rad s bazama podataka može brzo i tačno unijeti, selektirati ili izvući željeni podatak,

j) personalizacija dokumenata je proces ispisa ličnih podataka nosioca dokumenta na obrazac dokumenta,

k) ICAO je međunarodna agencija za civilni avionski saobraćaj (skraćena od originalnog naziva na engleskom: International Civil Aviation Organization) koja dokumentom ICAO 9303 definiira standarde u oblasti identifikacionih dokumenata.

Član 8.

(Djelokrug i nadležnosti Agencije)

(1) Agencija obavlja sljedeće poslove:

a) predlaže i provodi strategiju i politiku razvoja u Bosni i Hercegovini u oblasti identifikacionih dokumenata, a prema ICAO 9303 standardu i drugim relevantnim standardima;

b) vrši nabavku, skladištenje, personalizaciju, kontrolu kvaliteta i transport identifikacionih dokumenata za potrebe nadležnih organa Bosne i Hercegovine;

c) tehnički dizajnira i formira evidencije definirane ovim zakonom;

d) održava i upravlja bazama podataka u koje se pohranjuju podaci iz evidencija koje su definirane ovim zakonom i informacionih sistema, putem kojih se pristupa navedenim evidencijama;

e) osigurava adekvatnu infrastrukturu, posebne uslove za rad i zaštitu podataka, te druge tehničke predušlove za nesmetano funkcioniranje baza podataka koje su u njenoj nadležnosti i baza podataka koje su u nadležnosti drugih ministarstava, institucija i organa na njihov zahtjev i u skladu sa zakonom;

f) izdaje podatke o evidencijama i iz evidencija ovlaštenim institucijama i pravnim licima;

g) projektira, razvija i održava softverska rješenja potrebna za vođenje evidencija u nadležnosti Agencije, bilo internim resursima, saradnjom sa izvornim organima ili angažmanom kompanija;

h) razvija, održava i unapređuje telekomunikacione mreže za prijenos podataka za potrebe Agencije, te drugih organa javne sigurnosti u skladu sa Zakonom o telekomunikacijama, a kako bi

se omogućila efikasna razmjena podataka iz registara definiranih ovim zakonom;

i) definiira standarde za opremu koju će nadležni, prijemni i izvorni organi nabavljati i koristiti u procesu obrade i razmjene podataka u skladu s ovim zakonom;

j) definiira standarde što je neophodno na lokacijama s kojih se vrši pristup sistemu centralne evidencije i razmjene podataka kako bi se postigla sigurnost i zaštita podataka i sistema;

k) provodi upravne postupke koji se tiču djelokruga Agencije u skladu s važećim zakonskim propisima.

(2) Agencija je nadležna za personalizaciju i tehničku obradu sljedećih identifikacionih dokumenata:

a) ličnih karata,

b) ličnih karata za strance,

c) vozačkih dozvola,

d) putnih isprava,

e) dokumenata za registraciju vozila,

f) drugih identifikacionih dokumenata uz saglasnost nadležnih organa i posebnu odluku Vijeća ministara.

(3) Agencija vodi evidenciju:

a) jedinstvenih matičnih brojeva (JMB);

b) prebivališta i boravišta državljana Bosne i Hercegovine;

c) ličnih karata državljana Bosne i Hercegovine;

d) građanskih, službenih i diplomatskih pasoša;

e) vozačkih dozvola;

f) registracije motornih vozila i dokumenata za registraciju;

g) ličnih karata za strane državljanke;

h) novčanih kazni i prekršajnu evidenciju;

i) i druge evidencije za koje postoji saglasnost izvornih organa, a uz posebnu odluku Vijeća ministara.

(4) Agencija je isključivo nadležna za tehničko održavanje i elektronsko arhiviranje podataka i informacija koje se vode u evidencijama definiranim u stavu (3) ovog člana, kao javnog dobra na nivou Bosne i Hercegovine.

(5) Agencija nije vlasnik podataka pohranjenih u evidencijama definiranim u stavu (3) ovog člana, nego je to izvorni organ.

(6) Agencija je nadležna za digitalno potpisivanje u oblasti identifikacionih dokumenata, odnosno zadužena je za elektronske certifikate i elektronske potpise vezano za identifikaciona dokumenata, u skladu sa zakonom kojim se regulira elektronski potpis.

(7) Agencija je nadležna za saradnju s međunarodnim institucijama zaduženim za oblast identifikacionih dokumenata.

Član 9. st. (1) i (2)

(Pristup, prijenos i razmjena podataka)

(1) Agencija će omogućiti nesmetan pristup, prijenos i razmjenu podataka, koji se vode u evidencijama definiranim u članu 8. stav (3) ovog zakona, između nadležnih organa Bosne i Hercegovine.

(2) Agencija omogućava pristup podacima izvornim i prijemnim organima. Pristup podacima vrši se prema tehničkim i operativnim pravilima koje definiira Agencija i objavljuje ih u "Službenom glasniku BiH".

Član 10.

(Pružanje podrške i službena saradnja)

Prilikom obavljanja poslova iz člana 8. ovog zakona Agencija pruža podršku, saraduje i koordinira rad s nadležnim organima Bosne i Hercegovine, entiteta i kantona čiji se podaci vode u evidencijama i koji koriste mrežu za prijenos podataka.

Član 11.

(Povjerljivost i zaštita podataka)

(1) Lični podaci bit će povjerljivi i mogu se prikupljati i obrađivati samo u skladu sa zakonom kojim se regulira oblast zaštite ličnih podataka i drugim relevantnim zakonima.

(2) Svi podaci i evidencije iz djelokruga Agencije su službena tajna, osim ako zakonom ili drugim propisom nije drugačije određeno. Svi zaposleni u Agenciji dužni su čuvati sve podatke i evidencije do kojih dođu u svom radu u Agenciji, kao službenu tajnu.

(3) Na prijedlog direktora Agencije, Vijeće ministara donijet će propis o mjerama za zaštitu tajnosti i sigurnosti podataka i evidencija u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka.

Član 19. stav (2) tačka a)

(Dužnosti i odgovornosti direktora)

(2) Osim dužnosti i odgovornosti iz stava (1) ovog člana, direktor obavlja i druge poslove, kao što su:

a) u skladu sa Zakonom o upravi, predlaže Vijeću ministara Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji, druge propise predviđene zakonom, te propise neophodne za obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije u skladu sa zakonima Bosne i Hercegovine;

Član 20.

(Evidencije koje vodi Agencija)

(1) Agencija vodi i tehnički održava evidenciju o:

a) jedinstvenom matičnom broju;

b) prebivalištu i boravištu državljana Bosne i Hercegovine;

c) ličnim kartama i ličnim kartama za strance;

d) pasošima, službenim pasošima i diplomatskim pasošima;

e) vozačkim dozvolama;

f) registriranim vozilima i dokumentima vezanim za registraciju vozila;

g) registru novčanih kazni i prekršajnoj evidenciji;

h) druge evidencije koje se Agenciji stave u nadležnost.

(2) Navedene evidencije mogu voditi i izvorni organi u okviru svoje nadležnosti, ali su obavezni podatke trenutno dostavljati Agenciji.

Član 21.

(Vođenje i sadržaj evidencija)

Na prijedlog direktora Agencije, za sve evidencije utvrđene članom 20. ovog zakona posebnom odlukom Vijeća ministara bit će definirano sljedeće:

a) svrha evidencije;

b) sadržaj evidencije i međusobna veza evidencija kako bi se izbjeglo dupliranje istih podataka u različitim registrima;

c) izvorni organi koji dostavljaju podatke u skladu s relevantnim zakonima;

d) način dostavljanja podataka;

e) načini i pravila razmjene podataka;

f) načini zaštite podataka;

g) posebne procedure razmjene i zaštite biometrijskih i drugih ličnih podataka;

h) druga pitanja značajna za vođenje evidencije.

Član 23.

(Akti Agencije)

(1) Na prijedlog direktora Agencije, Vijeće ministara donijet će, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, sljedeće akte:

a) Pravilnik o mjerama zaštite podataka i evidencija kao i odgovornosti u vezi sa zaštitom službene tajne;

b) Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencija;

c) Pravilnik o popisu opreme i prijenosu vlasništva.

(2) Uz saglasnost Vijeća ministara, direktor Agencije donijet će, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, sljedeće akte:

a) Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije;

b) Pravilnik o načinu pristupa evidencijama i razmjeni podataka.

(3) Direktor Agencije donijet će, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, sljedeće akte:

a) pravilnike o radu organa interne kontrole;

b) Pravilnik o tehničkoj administraciji u Agenciji;

c) Pravilnik o administriranju mreže za prijenos podataka;

d) Pravilnik o standardima funkcioniranja Centra, kao i o svim drugim pitanjima značajnim za funkcioniranje Centra.

18. Zakon o ličnoj karti državljana Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 32/01, 16/02, 32/07, 53/07, 56/08 i 18/12)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji u relevantnom dijelu glasi:

Član 1. stav (4)

Lična karta je jedinstvena za sve državljane i važi na cijeloj teritoriji BiH.

Član 6. st. (1), (5), (6), (7) i (8)

Podaci o državljaninu Bosne i Hercegovine koji se evidentiraju prilikom podnošenja zahtjeva za ličnu kartu su:

1. ime,
2. prezime,
3. datum rođenja,
4. mjesto rođenja,
5. općina prebivališta ili boravišta za raseljeno lice,
6. spol,
7. jedinstveni matični broj (u daljnjem tekstu: JMB),
8. fotografija,
9. potpis,
10. otisci prstiju,
11. državljanstvo BiH.

Obrazac lične karte sadrži elektronski memorijski element.

Na elektronski memorijski element u procesu personalizacije pohranjuju se i kriptografski štite podaci iz st. 1. i 2. ovog člana, kao i oznaka za vrstu isprave kako bi se isprava mogla koristiti za putovanje van Bosne i Hercegovine, oznaka države, kao i drugi podaci u skladu sa standardima. Ako nije moguće izvršiti elektronsko preuzimanje otisaka prstiju od građana, onda se u memorijski elemenat upisuje oznaka da otisci prsta nisu preuzeti, kao i ime službenika nadležnog organa koji je preuzimao otiske prstiju i organ koji je izdao navedenu ličnu kartu. O načinu unosa podataka na elektronski memorijski element posebno uputstvo donosi direktor Agencije.

Državljaninu BiH može se na zahtjev izdati lična karta koja sadrži kvalificiranu potvrdu Agencije kao nadležnog ovjerioca. U kvalificiranoj potvrdi nalaze se podaci propisani Zakonom o elektronskom potpisu BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 91/06) i propisima donesenim na osnovu tog zakona.

Nadležni organi, definirani u članu 7. ovog zakona, dostavljaju elektronskim putem naloge za upis podataka u obrazac lične karte Agenciji. Agencija upisuje podatke u obrazac lične karte i uspostavlja skladište obrazaca ličnih karata na jednom mjestu u BiH.

Agencija donosi podzakonske akte da bi se osigurala odgovarajuća zaštita tih podataka, u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka BiH i Zakonom o Agenciji.

Član 7. stav (1)

Izdavanje, poništavanje i zamjenu ličnih karata u okviru svoje nadležnosti vrše u Federaciji BiH kantonalna ministarstva unutrašnjih poslova, u Republici Srpskoj Ministarstvo unutrašnjih poslova RS-a i u Brčko Distriktu BiH nadležni organ koji funkcionalno djeluje kao državna institucija (u daljnjem tekstu: nadležni organ).

Član 8. stav (3)

Lična karta može se preuzeti lično, preko opunomoćenika ili poštanskim putem. Način preuzimanja izabrat će državljanin prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje lične karte.

Član 23. stav (2)

Državljanin BiH može podnijeti zahtjev za izdavanje uvjerenja o činjenicama iz evidencija elektronskim putem preko portala nadležnih organa iz člana 7. ovog zakona sa sigurnim elektronskim potpisom ovjerenim kvalificiranom potvrdom, a u skladu s Uputstvom koje donosi Agencija, a nadležni organ traženo uvjerenje može dostaviti elektronskim ili pismenim putem kako to stranka u svom zahtjevu navede.

19. Zakon o putnim ispravama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 4/97, 1/99, 9/99, 27/00, 32/00, 19/01, 47/04, 53/07, 15/08, 33/08 i 39/08 – ispravka i 60/13)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji u relevantnom dijelu glasi:

Član 1.

Ovim zakonom propisuju se vrste i oblik putnih isprava Bosne i Hercegovine, organi nadležni za izdavanje putnih isprava, postupak izdavanja putnih isprava i centralna evidencija i personalizacija putnih isprava Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon).

Član 13. stav 1.

Nadležnosti za izdavanje putnih isprava:

Putne isprave utvrđene ovim zakonom izdaju slijedeći organi pod uslovima i na način utvrđen ovim zakonom, i to:

1. Nadležni organi u entitetima i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine;

2. Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine;

3. Ministarstvo vanjskih poslova BiH;

4. Ministarstvo sigurnosti BiH.

Član 18. st. 1, 2. i 7.

Zahtjev za izdavanje putne isprave podnosi se lično, osim zahtjeva za izdavanje diplomatskog i službenog pasoša koji podnose nadležni organi Bosne i Hercegovine, odnosno entiteta, kao i putnog lista za državljane Bosne i Hercegovine koji nadležni organ može izdati i po službenoj dužnosti.

Za maloljetna odnosno poslovno nesposobna lica zahtjev za izdavanje putnih isprava podnosi jedan od roditelja uz saglasnost drugog roditelja, odnosno drugi zakonski zastupnik.

Putna isprava može se preuzeti lično, posredstvom opunomoćenika i poštom, na način koji će biti propisan uputstvom koje donosi Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine.

Član 19. stav 1.

Uz zahtjev za izdavanje putne isprave podnosilac zahtjeva daje na uvid ličnu kartu ili drugu javnu ispravu iz koje se može utvrditi identitet, prebivalište ili boravište za raseljeno lice, dokaz o plaćenju cijeni putne isprave i dokaz o državljanstvu. Organ nadležan za vođenje centralne evidencije, u skladu sa zakonom koji regulira oblast centralne evidencije i razmjene podataka, propisat će načine elektronske provjere podataka sa zahtjeva.

*Centralna evidencija**Član 26.*

Nadležni organi definirani članom 13. ovog zakona dužni su da dostavljaju podatke u centralni registar Agencije.

Državljanin može podnijeti zahtjev za izdavanje uvjerenja o činjenicama iz evidencija elektronskim putem preko portala nadležnih organa.

Agencija pruža tehničku podršku nadležnim organima za vršenje aktivnosti iz stava 2. ovog člana, o čemu donosi posebno uputstvo.

Član 28. stav 1.

Organ koje vodi centralnu evidenciju putnih isprava nadležan je za personalizaciju i skladištenje putnih isprava, diplomatskih putnih isprava i službenih putnih isprava. Organ koji vodi centralnu evidenciju putnih isprava nadležan je za nabavku i održavanje opreme za unošenje ličnih podataka u obrasce putnih isprava, opreme za centralnu evidenciju i skladištenje obrazaca putnih isprava.

20. Zakon o jedinstvenom matičnom broju ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 32/01, 63/08, 63/11 – odluka USBiH, 103/11, 11/13 – rješenje USBiH, 87/13 i 84/15)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji u relevantnom dijelu glasi:

Član 3. stav (1)

Određivanje, poništavanje i zamjenu JMB u okviru svoje nadležnosti vrše u Federaciji BiH kantonalna ministarstva unutrašnjih poslova, u Republici Srpskoj Ministarstvo unutrašnjih poslova RS-a i u Brčko Distriktu BiH nadležni organ koji funkcionalno djeluje kao državna institucija (u daljnjem tekstu: nadležni organ).

Član 26a.

Državljanin može podnijeti zahtjev za izdavanje uvjerenja o činjenicama iz evidencija elektronskim putem preko portala nadležnih organa iz člana 3. ovog zakona sa sigurnim elektronskim potpisom ovjerenim kvalificiranom potvrdom koju izdaje Agencija shodno Zakonu o Agenciji, a nadležni organ traženo uvjerenje može dostaviti elektronskim ili pismenim putem kako to stranka u svom zahtjevu navede.

Nadležni organ će rješenjem odbiti zahtjev za izdavanje uvjerenja ako utvrdi da elektronski potpis nije u skladu sa zakonskim uslovima.

Agencija pruža tehničku podršku nadležnim organima iz člana 3. Zakona u vršenju aktivnosti iz stava 1. ovog člana, o čemu donosi posebno uputstvo. Na ovaj način mogu se tražiti samo uvjerenja oslobođena od plaćanja takse.

*Poglavlje X - ZAVRŠNE ODREDBE**Član 55.*

Agencija vrši nadzor nad provođenjem ovog zakona tako što:

a) kontroliše zakonitost upravnih akata i radnji nadležnih organa;

b) predlaže i pokreće postupak ocjene zakonitosti upravnih akata nadležnih organa;

c) nalaže nadležnom organu izvršenje obaveza utvrđenih ovim zakonom;

d) donosi uputstva i instrukcije za postupanje nadležnih organa.

U roku od 30 dana od dana objavljivanja ovoga zakona u "Službenom glasniku BiH" Agencija donosi podzakonske akte kojima uređuje:

a) formu obrasca i način izdavanja, poništavanja i zamjene JMB;

b) raspored i način definisanja raspona cifara V grupe JMB;

c) nadzor nad provođenjem ovog zakona;

d) određivanje kontrolnog broja JMB u skladu sa članom 7. ovog zakona;

e) sva ostala pitanja neophodna za provođenje ovog zakona.

U roku od 90 dana od dana objavljivanja ovog zakona u "Službenom glasniku BiH" Agencija donosi podzakonski akt iz člana 26a. ovog zakona.

21. Zakon o prebivalištu i boravištu državljana Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 32/01, 56/08 i 58/15)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji u relevantnom dijelu glasi:

Član 5. stav (1)

Prijavljivanje i odjavljivanje prebivališta, kao i adrese stanovanja u okviru svoje nadležnosti vrše u Federaciji BiH kantonalna ministarstva unutrašnjih poslova, u Republici Srpskoj Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske i u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine nadležni organ koji funkcionalno djeluje kao državna institucija (u daljnjem tekstu: nadležni organ).

Član 7a.

Državljanin BiH može prijaviti, odnosno odjaviti prebivalište ili boravište i adresu stanovanja elektronskim putem kod nadležnih organa iz člana 5. stav 1. Zakona (u daljnjem tekstu: nadležni organi) sa sigurnim elektronskim potpisom ovjerenim kvalificiranom potvrdom, a u skladu s uputstvom koje donosi Agencija za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija).

Nadležni organ će rješenjem odbiti zahtjev za izdavanje uvjerenja, ako utvrdi da elektronski potpis nije u skladu sa zakonskim uslovima.

Ako se u postupku provjere dokaza o pravu na prebivalište utvrdi da stranka nije dala tačne i istinite podatke, nadležni organ će rješenjem odbiti zahtjev za prijavu, odnosno odjavu prebivališta ili boravišta i adrese stanovanja.

Tehničku podršku za aktivnosti iz ovog člana pruža Agencija.

Član 11.

Agencija u skladu sa Zakonom o Agenciji za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 56/08), (u daljnjem tekstu: Zakon o Agenciji), putem elektronske obrade podataka vodi i održava centralnu evidenciju podataka o prebivalištu i boravištu državljana (u daljnjem tekstu: centralna evidencija).

Entitetska ministarstva unutrašnjih poslova mogu održavati elektronsku evidenciju podataka o prebivalištu i boravištu državljana na području entiteta.

Svaki nadležni organ putem elektronske obrade podataka vodi i održava lokalnu evidenciju o prebivalištu i boravištu državljana (u daljem tekstu: lokalna evidencija).

Podaci navedeni u članu 6. ovoga zakona se održavaju i u centralnoj, entitetskoj i lokalnim evidencijama.

Član 12. stav 1.

Nadležni organ dužan je redovno dostavljati Agenciji podatke iz svoje lokalne evidencije. Agencija osigurava podatke iz centralne evidencije nadležnom organu kako bi on izvršavao svoje dužnosti propisane Zakonom.

Član 32.

Nadzor nad provođenjem ovog zakona vrši MCP tako što:

1. kontroliše zakonitost upravnih akata i radnji nadležnih organa;

2. predlaže, odnosno pokreće postupak ocjene zakonitosti upravnih akata nadležnih organa;

3. nalaže nadležnom organu izvršenje određenih obaveza koje su im namenute ovim zakonom;

4. donosi uputstva i instrukcije radi jedinstvenog postupanja nadležnih organa.

U roku od 90 dana od dana objavljivanja ovog zakona MCP donosi podzakonske akte o:

a) jedinstvenom obrascu prijave i odjave po odredbama ovog zakona;

b) pravilniku o vršenju nadzora nad provođenjem ovog zakona;

c) svim drugim pitanjima neophodnim za provođenje ovog zakona.

U roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona organ koji vodi centralnu evidenciju, u skladu sa Zakonom kojim se regulira oblast centralne evidencije i razmjene podataka u BiH, donosi propise o:

a) zaštiti podataka u centralnoj evidenciji u skladu sa Zakonom kojim se regulira zaštita podataka u BiH;

b) načinu dostavljanja podataka;

c) način razmjene podataka između organa koji vodi centralnu evidenciju i nadležnih organa;

d) provođenju člana 7a. stav 1. i člana 8. st. 2., 3. i 4. ovog zakona.

22. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencija ("Službeni glasnik BiH" broj 55/15) u relevantnom dijelu glasi:

Član 1. stav (2)

(Predmet)

(2) Osim evidencija propisanih članom 20. Zakona, Agencija za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija) vodi i druge evidencije za koje postoji saglasnost izvornih organa ili zakonska obaveza ove Agencije, a uz posebnu odluku Vijeća ministara kao što su: evidencija centralnog biračkog spiska - član 35. Izborni zakon Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 07/02, 09/02, 20/02, 25/02, 04/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13 i 7/14), evidencija izdatih pograničnih propusnica sa ličnim podacima državljanina Republike Hrvatske - Odluka o zaduženju Agencije za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine za personalizaciju, tehničku obradu i vođenje evidencija o pograničnim propusnicama ("Službeni glasnik BiH", broj 64/13) i evidencija o izrađenim karticama za digitalne tahografe - Zakon o radnom vremenu, obaveznom odmorima mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u drumskom prevozu ("Službeni glasnik BiH", broj 48/10).

Član 3.

(Veze sa drugim evidencijama)

Evidencija jedinstvenog matičnog broja predstavlja osnovnu evidenciju koja sadrži podatke koji jedinstveno određuju lice-državljanina Bosne i Hercegovine. Iz ove evidencije se uzimaju svi osnovni podaci za druge evidencije definisane Zakonom. Veza između ove evidencije i drugih evidencija je jedinstveni matični broj.

Član 6.

(Način dostavljanja podataka)

(1) Podatke o jedinstvenom matičnom broju izvorni organi dostavljaju odmah bez odlaganja Agenciji elektronskim putem u

skladu sa operativnim i tehničkim rješenjima koje uspostavi Agencija u saradnji sa izvornim organom.

(2) Izvorni organ je dužan da u skladu sa ovim pravilnikom uspostavi tehničke uslove na lokacijama sa kojih dostavlja podatke.

Član 59.

(Načini dostavljanja podataka)

(1) Podatke u centralne evidencije dostavljaju izvorni organi određeni posebnim zakonima.

(2) Podaci se dostavljaju trenutno korištenjem informacionog sistema, a prema tehničkim pravilima koje je Agencija definisala i uspostavila za svaku pojedinačnu evidenciju i sa svakim pojedinačnim organom.

Član 60. stav (1)

(Smještaj podataka)

(1) Podaci iz centralnih evidencija se nalaze pohranjeni na opremi u organizacionim jedinicama Agencije koje imaju posebno opremljene prostorije za smještaj tehničkih sredstava na kojima se pohranjuju podaci.

23. Pravilnik o načinu pristupa evidencijama i razmjeni podataka ("Službeni glasnik BiH" br. 35/09 i 55/15)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji u relevantnom dijelu glasi:

Član 6.

(Stalni pristup izvornih organa)

(1) Podatke u centralne evidencije dostavljaju izvorni organi definisani posebnim zakonima vezanim za obradu podataka koje se nalaze u evidencijama i ovim organima će Agencija omogućiti stalni pristup podacima.

(2) Svim izvornim organima su dostupne evidencije koje se vode u Agenciji u skladu sa članom 9. Zakona i drugim propisima.

(3) Izvorni organ je dužan da se pridržava tehničkih mjera zaštite koje definiše Agencija za svaku pojedinačnu lokaciju pristupa i za svaku pojedinačnu evidenciju, što će biti definisano posebnim Sporazumom između Agencije i izvornog organa.

(4) Sporazum iz prethodnog stava će definisati sva pitanja vezana za tehnički pristup izvornog organa i obavezno će sadržavati spisak lokacija sa svim tehničkim podacima za svaku pojedinačnu lokaciju.

(5) Izvorni organ je dužan postupati sa podacima u skladu sa propisima i dokumentovati svaki pristup.

24. Uputstvo o načinu podnošenja zahtjeva za izdavanje uvjerenja o činjenicama iz službene evidencije o putnim ispravama elektronskim putem ("Službeni glasnik BiH" broj 83/13) u relevantnom dijelu glasi:

Član 2. st. (1) i (2)

(Podnošenje zahtjeva)

(1) Zahtjev za izdavanje uvjerenja o činjenicama iz evidencija podnosi se elektronskim putem, korištenjem lične karte sa kvalificiranom potvrdom. Stranka se autentificira unošenjem identifikacionog broja koji se koristi za digitalno predstavljanje.

(2) Zahtjev iz stava (1) ovog člana je urađen u elektronskoj formi i nalazi se na web stranici nadležnih organa.

Član 3.

(Način podnošenja zahtjeva)

Zahtjev za izdavanje uvjerenja o činjenicama iz evidencija podnosi se putem web stranice nadležnog organa po mjestu prebivališta stranke ili boravišta raseljene osobe.

Član 4.

(Postupanje po zahtjevu)

(1) Nakon podnošenja zahtjeva, nadležni organ isti obrađuje i pristupa podacima iz evidencije o putnim ispravama.

(2) Podnosiocu zahtjeva izdat će se Uvjerenje o činjenicama iz evidencija o putnim ispravama.

(3) Uvjerenje iz stava (2) ovog člana može se izdati kao elektronski ili pisani dokument, kako to stranka navede u zahtjevu.

Član 5.

(Vrsta podataka i evidencija)

Evidenciju primljenih zahtjeva i izdatih uvjerenja vode nadležni organi u skladu sa odredbama o kancelarijskom poslovanju.

25. Uputstvo o načinu elektronske provjere podataka ("Službeni glasnik BiH" br. 45/09, 55/13 i 22/15)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji u relevantnom dijelu glasi:

Član 3.

(Provjera podataka)

(1) Na osnovu podataka iz zahtjeva za izdavanje putne isprave, nadležni organ za izdavanje putne isprave vrši provjeru podataka u nadležnom općinskom organu.

(2) Provjera podataka u matičnoj knjizi rođenih vrši se za podatke o jedinstvenom matičnom broju, imenu, prezimenu, mjestu rođenja, godini upisa, stranici upisa, rednom broju upisa, imenu roditelja ili staratelja i pravnom osnovu upisa.

(3) Provjera podataka u knjizi državljana vrši se za podatke o imenu, prezimenu, mjestu rođenja, godini upisa, stranici upisa, rednom broju upisa, imenu roditelja ili staratelja, državljanstvu i pravnom osnovu upisa.

Član 8.

(Dostavljanje podataka o ovlaštenim licima koja vrše provjeru)

(1) Općinski organi dužni su Agenciji za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka BiH dostaviti podatke o ovlaštenim licima koja vrše provjere iz člana 5. ovog Uputstva.

(2) Podaci o ovlaštenim licima iz stava 1. ovog člana se dostavljaju na Obrascu broj 1. koji je sastavni dio ovog Uputstva.

26. Uputstvo o tehničkim uslovima za zaštitu podataka kod nadležnih organa za izdavanje putnih isprava ("Službeni glasnik BiH" broj 45/09) u relevantnom dijelu glasi:

Član 1.

(Predmet)

Ovim Uputstvom propisuju se tehnički uslovi za zaštitu podataka kod nadležnih organa za izdavanje putnih isprava (u daljnjem tekstu: nadležni organ), mjere tehničke zaštite službenih prostorija i putnih isprava, dokumentacije koja se predaje u postupku izdavanja putnih isprava kod nadležnih organa, zaštite prilikom transporta putnih isprava i dostavljanja putnih isprava podnosiocu zahtjeva, tehničke mjere za obezbjeđenje podataka prilikom unosa podataka u centralnu evidenciju i ostala pitanja vezana za tehničku zaštitu podataka o izdanim putnim ispravama.

27. Zakon o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o agencijama za podršku policijskoj strukturi Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 36/08) u relevantnom dijelu glasi:

Član 1. stav (1)

(Djelokrug propisivanja)

(1) Ovim zakonom osnivaju se: Direkcija za koordinaciju policijskih tijela (u daljnjem tekstu: Direkcija), Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja, Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova i Agencija za policijsku podršku, i utvrđuje se njihova nadležnost i organizacija kao upravnih organizacija za podršku policijskoj strukturi Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH).

Član 2. stav (1)

(Samostalnost i nepristrasnost)

(1) Tijela uspostavljena ovim Zakonom su upravne organizacije u okviru Ministarstva sigurnosti BiH s operativnom samostalnošću, osnovane radi obavljanja poslova iz svoje nadležnosti, kojima rukovode direktori i koje se finansiraju iz budžeta institucija BiH.

II. DIREKCIJA ZA KOORDINACIJU POLICIJSKIH TIJELA BiH

Član 6.

(Nadležnosti Direkcije)

(1) Poslovi iz nadležnosti Direkcije su:

a) komunikacija, saradnja i koordinacija između policijskih tijela BiH;

b) komunikacija, saradnja i koordinacija između policijskih tijela BiH s odgovarajućim organima u Bosni i Hercegovini u vezi s pitanjima policijskih poslova međunarodnog karaktera ili od međunarodnog značaja, ili u vezi s pitanjima koja su u nadležnosti Suda BiH;

c) komunikacija i saradnja s odgovarajućim stranim i međunarodnim organima u vezi s pitanjima policijskih poslova od međunarodnog značaja ili zajedničkog interesa;

d) komunikacija, saradnja i koordinacija između policijskih tijela BiH te odgovarajućih organa u Bosni i Hercegovini s odgovarajućim stranim i međunarodnim organima;

e) primjena najboljih evropskih i drugih međunarodnih praksi koje se odnose na policijska pitanja u Bosni i Hercegovini;

f) standardizacija rada u vezi s policijskim pitanjima u Bosni i Hercegovini;

g) dnevno objedinjavanje sigurnosnih informacija od značaja za Bosnu i Hercegovinu, kao i od značaja za obavljanje poslova iz nadležnosti policijskih tijela BiH, stalna saradnja s relevantnim policijskim i drugim tijelima i preduzimanje potrebnih mjera s ciljem koordinacije operativnih poslova policijskih tijela BiH, te dnevno praćenje stanja sigurnosti i obavještanje nadležnih policijskih i drugih tijela BiH;

h) organiziranje i provođenje fizičke i tehničke zaštite lica i objekata organa BiH i diplomatsko-konzularnih organa koji se posebno štite u skladu s odgovarajućim zakonima, međunarodnim obavezama i drugim propisima koje donosi Vijeće ministara BiH;

i) prikupljanje, praćenje, analiziranje i korištenje podataka od značaja za sigurnost Bosne i Hercegovine;

j) provođenje međunarodnih ugovora o policijskoj saradnji iz nadležnosti Direkcije;

k) ostali poslovi propisani zakonima i drugim propisima.

(2) Direkcija obrađuje podatke i vodi evidencije iz svoje nadležnosti u skladu s važećim propisima.

Član 11.

(Pružanje pomoći)

(1) Sva policijska tijela BiH, te odgovarajući organi u Bosni i Hercegovini, dužni su sarađivati s Direkcijom i na njen zahtjev pružiti pomoć Direkciji u obavljanju poslova iz njene nadležnosti, u skladu sa zakonom i drugim propisima.

(2) Direkcija je dužna sarađivati i pružiti pomoć tijelima iz stava (1) ovog člana na njihov zahtjev.

V. Dopustivost

28. Pri ispitivanju dopustivosti zahtjeva Ustavni sud je pošao od odredbi člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine.

29. Član VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine u relevantnom glasi:

a) Ustavni sud je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između

institucija Bosne i Hercegovine, uključujući ali ne ograničavajući se na to:

[...]

- Da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta u skladu sa ovim Ustavom.

Sporove može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući, ili njegov zamjenik, bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog organa jednog entiteta.

30. Zahtjev za ocjenu ustavnosti podnio je zamjenik predsjedavajućeg Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, što znači da je zahtjev podnio ovlašteni subjekt u smislu člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine. Također, Ustavni sud zapaža da se zahtjevom traži ocjena usklađenosti osporenih odredbi Zakona o policiji sa čl. III/3.b) i III/1.g) Ustava Bosne i Hercegovine, iz čega slijedi da nesporno postoji nadležnost Ustavnog suda za odlučivanje. Osim toga, Ustavni sud smatra da ne postoje drugi razlozi nedopustivosti iz člana 19. stav (1) Pravila Ustavnog suda. Stoga, Ustavni sud smatra da su ispunjeni uvjeti za razmatranje merituma predmeta.

VI. Meritum

31. Podnosilac zahtjeva smatra da su član 6. stav (1) tačka 1), član 8. stav (3) tačka 6), član 141. st. (5) i (6) i član 141a. st. (3) i (4) Zakona o policiji suprotni članu III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, te da je član 146. stav (1) Zakona o policiji suprotan čl. III/3.b) i III/1.g) Ustava Bosne i Hercegovine. Naime, podnosilac zahtjeva tvrdi da samo Agencija može uspostaviti infrastrukturu za digitalno potpisivanje i izdavanje kvalificiranih digitalnih certifikata vezano za identifikacione dokumente te infrastrukturu za personalizaciju ličnih dokumenata. Također smatra da su nadležni organi dužni da postupaju u skladu s uputstvima koja donosi Agencija, dok nadzor nad primjenom zakona i donošenje podzakonskih akata vrši Ministarstvo BiH. Stoga smatra da su uvođenje infrastrukture koju uspostavlja entitetsko ministarstvo i donošenje pravilnika kojim će se propisati zaštita te infrastrukture u suprotnosti s citiranim propisima na državnom nivou i mogu dovesti do pravne nesigurnosti i nejedinstvenog postupanja nadležnih organa. Osim toga, podnosilac zahtjeva navodi i da je propisima Bosne i Hercegovine jasno predviđeno postupanje nadležnih organa i korištenje centralne evidencije u oblasti putnih isprava i ličnih karti, te da je suprotno tim propisima da se zahtjev za izdavanje putne isprave i identifikacija obavljaju elektronskim putem. U odnosu na član 146. stav (1) Zakona o policiji, podnosilac zahtjeva ukazuje da MUPRS ne može vršiti neposrednu međunarodnu saradnju budući da se komunikacija, saradnja i koordinacija s odgovarajućim stranim i međunarodnim organima vrši putem Direkcije.

Ustavna obaveza poštovanja Ustava i odluka institucija Bosne i Hercegovine

32. Ustavni sud prije razmatranja osnovanosti zahtjeva smatra da je važno podsjetiti da je u svojoj praksi već zauzeo jasan stav o ustavnoj obavezi poštovanja državnih zakona. Tako je u Odluci broj U-14/04 Ustavni sud istakao da "donošenje entitetskih zakona suprotno proceduri koja je propisana državnim zakonima pokreće pitanje ustavnosti takvih zakona u smislu odredbi člana III/3.b) Ustava BiH, te da se obaveze koje nameću državni zakoni moraju poštovati" (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-14/04 od 29. oktobra 2010. godine, objavljena u "Službenom glasniku BiH" broj 23/05). U tom pogledu, Ustavni sud ukazuje na svoju već ustaljenu praksu prema kojoj do povrede

relevantnih odredbi Ustava Bosne i Hercegovine može doći ukoliko zakoni entiteta nisu usklađeni s državnim zakonom koji, u relevantnoj oblasti, zahtijeva od entitetskog zakona da odredbe entitetskog zakona budu u skladu s odredbama relevantnog državnog zakona (vidi detaljnije, Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-2/24 od 30. maja 2024. godine, tač. 15. i 16, dostupna na www.ustavnisud.ba).

33. U vezi s tim, Ustavni sud primjećuje da Zakon o Agenciji, Zakon o ličnoj karti BiH, Zakon o putnim ispravama BiH, Zakon o JMB BiH i Zakon o prebivalištu BiH predstavljaju odluke institucija Bosne i Hercegovine u smislu člana III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine. Tim zakonima se na jedinstven način uređuju značajna pitanja u vezi s jedinstvenim matičnim brojem i prebivalištem, te centralnom evidencijom i izdavanjem identifikacionih dokumenata na teritoriji Bosne i Hercegovine (vidi, npr. Ustavni sud, odluke o dopustivosti i meritumu br. U-10/14 od 4. jula 2014. godine, tač. 80. i 81, U-3/11 od 27. maja 2011. godine, tačka 21, i U-25/00 od 23. marta 2001. godine, tačka 31, dostupne na www.ustavnisud.ba). Također, Ustavni sud smatra da i Zakon o Direkciji, kojim su osnovane upravne organizacije za podršku policijskoj strukturi Bosne i Hercegovine, predstavlja odluku institucija Bosne i Hercegovine u smislu člana III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine. Stoga, Zakon o Agenciji, Zakon o ličnoj karti BiH, Zakon o putnim ispravama BiH, Zakon o JMB BiH, Zakon o prebivalištu BiH i Zakon o Direkciji predstavljaju obavezujući pravni okvir s kojim moraju biti usklađeni entitetski propisi koji reguliraju konkretne oblasti za svaki od ovih zakona.

Raspodjela nadležnosti između Agencije i entitetskih organa

34. U kontekstu ustavne obaveze poštovanja državnih zakona i odluka institucija Bosne i Hercegovine, Ustavni sud će, prije razmatranja ustavnosti pojedinačnih članova Zakona o policiji, ukazati na raspodjelu nadležnosti između Agencije Bosne i Hercegovine i entitetskih organa u oblasti identifikacionih dokumenata i vođenja centralnih evidencija. U tom kontekstu, Ustavni sud smatra svrsishodnim ukazati i da je Agencija, na osnovu navedenih zakona, zadužena za oblast identifikacionih dokumenata, skladištenje, personalizaciju i transport dokumenata, te centralno vođenje evidencija i razmjenu podataka između nadležnih organa u Bosni i Hercegovini. Agencija vodi i tehnički održava evidenciju o jedinstvenom matičnom broju, prebivalištu i boravištu državljana Bosne i Hercegovine, ličnim kartama i ličnim kartama za strance, pasošima, službenim pasošima i diplomatskim pasošima, vozačkim dozvolama, registriranim vozilima i dokumentima vezanim za registraciju vozila, registru novčanih kazni i prekršajnoj evidenciji, te druge evidencije koje se Agenciji stave u nadležnost.

35. Također, navedene evidencije mogu voditi i izvorni organi u okviru svoje nadležnosti, ali su obavezni podatke trenutno dostavljati Agenciji. Ustavni sud podsjeća da je u smislu navedenih odredbi MUPRS izvorni organ u Republici Srpskoj. Izvorni organ je, prema članu 2. stav (1) tačka c) Zakona o Agenciji, institucija koja saraduje s Agencijom, odnosno institucija koja obrađuje podatke i koja je vlasnik podataka koji se dostavljaju u centralne registre ili koja Agenciji dostavlja zahtjeve za personalizaciju dokumenata ili koja prenosi svoje podatke putem mreže koju vodi Agencija. U tom kontekstu, MUPRS je u relevantnim zakonima označen kao nadležni organ, npr. za izdavanje, poništavanje i zamjenu ličnih karti u okviru svoje nadležnosti (član 7. stav (1) Zakona o ličnoj karti BiH), izdavanje putnih isprava (član 13. stav (1) Zakona o putnim ispravama BiH), određivanje, poništavanje i zamjenu JMB (član 3. stav (1) Zakona

o JMB BiH), prijavljivanje i objavlivanje prebivališta (član 5. stav (1) Zakona o prebivalištu BiH). Dakle, radi se o organu koji obavlja upravno-pravne poslove u vezi s navedenim pitanjima s fizičkim licima, prikupljajući pri tome podatke koje elektronskim putem dostavlja u baze podataka koje se nalaze u Agenciji.

36. Prema relevantnim odredbama Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencija (vidi tačku 22. odluke), podatke u centralnu evidenciju izvorni organi dostavljaju elektronskim putem u skladu s operativnim i tehničkim rješenjima koja uspostavi Agencija u saradnji s izvornim organom. Pri tome, izvorni organ je dužan da u skladu s tim pravilnikom uspostavi tehničke uvjete na lokacijama s kojih dostavlja podatke. Podaci se dostavljaju trenutno korištenjem informacionog sistema, a prema tehničkim pravilima koje je Agencija definirala i uspostavila za svaku pojedinačnu evidenciju i sa svakim pojedinačnim organom. Podaci iz centralnih evidencija se nalaze pohranjeni na opremi u organizacionim jedinicama Agencije koje imaju posebno opremljene prostorije za smještaj tehničkih sredstava na kojima se pohranjuju podaci. Te evidencije su međusobno povezane preko jedinstvenog matičnog broja. Iz navedenog pravilnika proizlazi da Agencija dodatno vodi i druge evidencije za koje postoji saglasnost izvornih organa ili zakonska obaveza ove agencije, a uz posebnu odluku Vijeća ministara. Prema relevantnim odredbama Pravilnika o načinu pristupa evidencijama i razmjeni podataka (vidi tačku 23. odluke), Agencija omogućava izvornim organima stalni pristup podacima, odnosno pristup svim evidencijama koje se vode u Agenciji, a izvorni organ je dužan da se pridržava tehničkih mjera zaštite koje definira Agencija. S druge strane, prema članu 141. Zakona o policiji, MUPRS vodi evidencije o događajima, uvidajima i drugim kriminalističko-tehničkim radnjama, saobraćajnim nezgodama, privremeno oduzetim predmetima, izvršenim pretresima itd. Prema članu 141a. Zakona o policiji, MUPRS je nadležan i za vođenje evidencija JMB, prebivališta i boravišta, ličnih karti, vozačkih dozvola, putnih isprava, registriranih vozila i dokumenata za registraciju vozila i registra novčanih kazni u skladu s propisima koji uređuju vođenje navedenih evidencija.

37. Ustavni sud podsjeća da je Agenciji kao upravnoj organizaciji u sastavu Ministarstva BiH zakonom data nadležnost za oblast identifikacionih dokumenata, skladištenje, personalizaciju i transport dokumenata, te centralno vođenje evidencija i razmjenu podataka između nadležnih organa u Bosni i Hercegovini. S druge strane, MUPRS kao entitetski organ nadležan je za operativne poslove koji se odnose na identifikacione dokumente, tj. obrađuje podatke i dostavlja zahtjeve za personalizaciju dokumenata. Iako Agencija kao državni organ, u suštini, nije hijerarhijski nadređena entitetskim organima, Ustavni sud primjećuje da ona ima ključnu ulogu u pitanjima koja se tiču ove oblasti. Naime, Zakonom o Agenciji je jasno pozicionirana njena vodeća uloga u pogledu personalizacije dokumenata, vođenja evidencija i osiguravanja adekvatne infrastrukture u tehničkom i funkcionalnom aspektu, te osiguravanja tehnički jedinstvenog sistema i informacionog povezivanja svih nivoa vlasti. Također, Agencija pruža podršku, saraduje i koordinira rad s nadležnim organima Bosne i Hercegovine, entiteta i kantona čiji se podaci vode u evidencijama i koji koriste mrežu za prenos podataka. S druge strane, entitetska ministarstva unutrašnjih poslova izdaju dokumente koristeći infrastrukturu i podatke koje Agencija održava i koordinira. Sumirajući sve navedeno, Ustavni sud zaključuje da se radi o jednom djelotvornom sistemu u kojem se nadležnosti Agencije i entitetskih organa ne preklapaju, već strukturalno nadopunjavaju

na način da svaki organ djeluje u okviru svog dijela sistema radi uspješnog obavljanja poslova u oblasti vođenja evidencija i identifikacionih dokumenata. U takvom sistemu centralno vođenje i tehničko održavanje evidencija pripada Agenciji, dok entitetski organi vode evidencije u okviru svoje nadležnosti i dostavljaju podatke Agenciji.

38. Imajući to u vidu, Ustavni sud će ispitati da li su član 6. stav (1) tačka 1), član 8. stav (3) tačka 6), član 141. st. (5) i (6) i član 141a. st. (3) i (4) Zakona o policiji u skladu s relevantnim odredbama Zakona o Agenciji, Zakona o ličnoj karti BiH, Zakona o putnim ispravama BiH, Zakona o JMB BiH i Zakona o prebivalištu BiH, a član 146. stav (1) Zakona o policiji u skladu s odredbama Zakona o Direkciji.

a) U odnosu na član 6. stav (1) tačka 1) Zakona o policiji

39. Osporena odredba člana 6. stav (1) tačka 1) Zakona o policiji glasi:

Ostali unutrašnji poslovi u skladu sa ovim zakonom su:

1) upravno-pravni, koji se odnose na poslove vezane za jedinstveni matični broj, prebivalište i boravište, putne isprave, osobne karte, vozačke dozvole, registraciju motornih i priključnih vozila i kontrolu nabavljanja, držanja i nošenja oružja i municije,

40. Ustavni sud zapaža da su navedenom odredbom propisani upravno-pravni poslovi koje MUPRS obavlja u okviru svoje nadležnosti. Pri tome, ne definira sadržaj "upravno-pravnih" poslova, ne uređuje način vođenja evidencija, niti uvodi posebne vlastite standarde. Dakle, radi se o "blanketnoj normi" koja pretpostavlja primjenu posebnih zakona. Ta odredba ne ustanovljava sadržaj ili granice nadležnosti MUPRS. Imajući u vidu njen općenit karakter, Ustavni sud smatra da ta odredba sama po sebi ne derogira državne zakone ili nadležnosti. S druge strane, Ustavni sud primjećuje da podnositelj zahtjeva nije obrazložio svoje navode zbog kojih smatra da je član 6. stav (1) tačka 1) Zakona o policiji suprotan Zakonu o Agenciji, Zakonu o ličnoj karti BiH, Zakonu o putnim ispravama BiH, Zakonu o JMB BiH i Zakonu o prebivalištu BiH. Dovodeći osporenu odredbu u kontekst tih zakona, Ustavni sud nije mogao zaključiti da je ta odredba suprotna državnim zakonima, odnosno da isključuje/ograničava njihovu primjenu ili stvara paralelni sistem/infrastrukturu. Naime, član 6. stav (1) tačka 1) Zakona o policiji svojim sadržajem nije suprotan odredbama relevantnih zakona i Ustava Bosne i Hercegovine i ograničen je ovlaštenjima MUPRS propisanim zakonodavstvom Bosne i Hercegovine, ostavljajući dovoljno široko polje za MUPRS da obavlja poslove iz svoje nadležnosti. Ustavni sud ukazuje da *per se* nije suprotno Ustavu Bosne i Hercegovine da obaveza saradnje s državnim tijelima nije izričito navedena u svakoj pojedinačnoj odredbi jer ta obaveza proizlazi iz hijerarhije pravnih propisa i obaveze poštovanja državnih zakona. U tom kontekstu, Ustavni sud primjećuje da Zakon o policiji upućuje na primjenu drugih propisa prilikom obavljanja upravno-pravnih poslova iz člana 6. stav (1) tačka 1) i vođenja evidencija. Tako npr. član 8. stav (1) Zakona o policiji propisuje da poslove iz čl. 5, 6. i 7. Zakona o policiji zaposleni u MUPRS obavljaju u skladu s precizno navedenim zakonima i "drugim zakonima". U stavu (3) tačka 5. navedenog člana propisano je da MUPRS prilikom vršenja tih poslova osigurava "vođenje evidencija u skladu sa zakonima i podzakonskim aktima". Također, članom 139. stav (1) propisano je da MUPRS, u cilju obavljanja poslova iz čl. 5. i 6. ovog zakona, u skladu s važećim propisima prikuplja, obrađuje i koristi podatke, uključujući i lične podatke, vodi evidencije i osigurava njihovu zaštitu. I u članu 144. Zakona o policiji propisano je da se

međusobni odnosi MUPRS s, između ostalog, organima Bosne i Hercegovine, zasnivaju na uzajamnoj saradnji, kontaktima, sporazumima, protokolima, dogovorima, razmjeni informacija od zajedničkog interesa, u skladu s ovim zakonom, Zakonom o zaštiti ličnih podataka BiH, Zakonom o Agenciji itd.

41. Osim toga, prema članu 20. stav (2) Zakona o Agenciji, evidencije koje vodi Agencija mogu voditi i izvorni organi u okviru svoje nadležnosti, ali su obavezni podatke trenutno dostavljati Agenciji. Prema članu 7. stav (1) Zakona o ličnoj karti BiH, izdavanje, poništavanje i zamjenu ličnih karti u okviru svoje nadležnosti u Republici Srpskoj vrši MUPRS. Prema članu 13. Zakona o putnim ispravama BiH putne isprave, između ostalog, izdaju nadležni organi u entitetima. Članom 3. stav (1) Zakona o JMB BiH propisano je da određivanje, poništavanje i zamjenu JMB u okviru svoje nadležnosti u Republici Srpskoj vrši MUPRS. Nadalje, prema članu 5. stav (1) Zakona o prebivalištu BiH, prijavljivanje i odjavljivanje prebivališta, kao i adrese stanovanja u okviru svoje nadležnosti u Republici Srpskoj vrši MUPRS. Dakle, MUPRS je i prema navedenim odredbama ovlašten na obavljanje upravno-pravnih poslova vezanih za lične karte, putne isprave, jedinstveni matični broj, prebivalište i boravište. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud nije mogao zaključiti da bilo šta ukazuje da predmetna odredba uspostavlja isključivu nadležnost entitetskih organa u slučajevima u kojima su već nadležni državni organi, već naprotiv ta odredba omogućava entitetskim organima da u okviru svojih ovlaštenja obavljaju upravne poslove u skladu sa zakonima Bosne i Hercegovine. Stoga, Ustavni sud zaključuje da je član 6. stav (1) tačka 1) usklađen s odredbama Zakona o Agenciji, Zakona o ličnoj karti BiH, Zakona o putnim ispravama BiH, Zakona o JMB BiH i Zakona o prebivalištu BiH, pa je slijedom toga u skladu sa članom III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine.

b) U odnosu na član 8. stav (3) tačka 6) Zakona o policiji

42. Osporena odredba člana 8. stav (3) tačka 6) Zakona o policiji glasi:

(3) Prilikom vršenja poslova iz čl. 5, 6. i 7. ovog zakona Ministarstvo osigurava:

6) zaštitu informaciono-komunikacione strukture u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima Republike Srpske.

43. Podnosilac zahtjeva smatra da je navedena odredba "u direktnoj koliziji" s odredbama Zakona o Agenciji i nadležnostima Agencije koje su propisane u članu 8. Zakona o Agenciji. U vezi s tim, Ustavni sud zapaža da je članom 8. Zakona o Agenciji, između ostalog, propisano da Agencija osigurava adekvatnu infrastrukturu i zaštitu podataka (stav (1) tačka e)), razvija i održava telekomunikacione mreže za prenos podataka (stav (1) tačka h)), definiše standarde za pristup sistemu centralne evidencije (stav (1) tačka j)). Također, Agencija je isključivo nadležna za tehničko održavanje i elektronsko arhiviranje podataka koji se vode u evidencijama (stav (4)), dok vlasnik podataka ostaje izvorni organ (stav (5)).

44. Nadalje, radi razumijevanja odnosa osporene odredbe i nadležnosti Agencije, Ustavni sud će ukazati na sadržaj poslova iz čl. 5, 6. i 7. Zakona o policiji. Naime, članom 5. Zakona o policiji propisano je da su policijski poslovi operativno-stručni poslovi kojima se osigurava zaštita ustavnog poretka, života, tijela, imovine, otkrivanje krivičnih djela i pronalaženje njihovih počinilaca, održavanje javnog reda i mira, sigurnost i kontrola saobraćaja, itd. Članom 6. Zakona o policiji propisano je da su ostali unutrašnji poslovi: upravno-pravni (koji se odnose na poslove vezane za jedinstveni matični broj, prebivalište i boravište, putne isprave, lične karte, vozačke dozvole, registraciju motornih i priključnih vozila i kontrolu nabavljanja, držanja i

nošenja oružja i municije), analitički i informaciono-komunikacioni, materijalno-finansijski i imovinski, poslovi policijske obuke, stručnog osposobljavanja i usavršavanja, poslovi koji se odnose na agencije za osiguranje lica i imovine i privatnu detektivsku djelatnost i izrada zakonskih i podzakonskih akata iz oblasti unutrašnjih poslova. Članom 7. Zakona o policiji propisano je da se u sjedištu obavljaju i poslovi iz zdravstvene djelatnosti u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti. Dakle, iz navedenog slijedi da MUPRS obavlja veliki broj poslova u okviru svoje nadležnosti (operativni, unutrašnji, upravni, analitički itd.). Među njima su, posebno, poslovi vezani za jedinstveni matični broj, prebivalište i boravište, putne isprave, lične karte, vozačke dozvole itd., koji su detaljnije regulirani spomenutim zakonima Bosne i Hercegovine.

45. Upoređujući član 8. stav (3) tačka 6) Zakona o policiji s odredbama Zakona o Agenciji, posebno s njenim nadležnostima navedenim u članu 8. (vidi tačku 17. odluke), Ustavni sud ne može zaključiti da su te odredbe suprotne. Naime, iz formulacije člana 8. stav (3) tačka 6) Zakona o policiji ne proizlazi da se izričito odnosi na poslove u nadležnosti Agencije, nego je odredba formulirana na općenit način za sve poslove koji su u nadležnosti entitetskog ministarstva. Dakle, ona se ne odnosi samo na "unutrašnje poslove" koji se osporavaju u zahtjevu, već i na policijske poslove koje obavlja MUPRS, koji su u njegovoj isključivoj nadležnosti, kao npr. otkrivanje krivičnih djela i njihovih počinilaca i sl. Članom 8. stav (3) tačka 6) Zakona o policiji utvrđuje se obaveza zaštite informaciono-komunikacione strukture u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima Republike Srpske, ali se ne precizira koje konkretne segmente, baze ili evidencije ta zaštita obuhvata. Međutim, Ustavni sud primjećuje da obavljanje navedenih poslova nužno podrazumijeva korištenje određenih informaciono-komunikacionih struktura i evidencija koje nisu obuhvaćene centralnim evidencijama Agencije, te je stoga nužno da entitetsko ministarstvo ima zakonsku obavezu da osigura njihovu zaštitu. Sama formulacija te odredbe ne znači da zadire u nadležnosti Agencije. Kada su u pitanju oblasti koje su u nadležnosti Agencije, Ustavni sud napominje da je Agencija zadužena za centralno vođenje evidencija i razmjenu podataka između nadležnih organa u Bosni i Hercegovini, ali i da je MUPRS kao izvorni organ institucija koja obrađuje podatke i koja je vlasnik podataka koji se dostavljaju u centralne registre ili koja Agenciji dostavlja zahtjeve za personalizaciju dokumenata ili koja prenosi svoje podatke putem mreže koju vodi Agencija. Tako npr. prema članu 6. stav 10. Zakona o ličnoj karti BiH, MUPRS elektronskim putem dostavlja naloge za upis podataka u obrazac lične karte Agenciji, a Agencija upisuje podatke u obrazac lične karte i uspostavlja skladište obrazaca ličnih karti na jednom mjestu u Bosni i Hercegovini. Iz navedenog slijedi da i MUPRS i Agencija, prilikom obrade i dostavljanja podataka, imaju svoje nadležnosti i funkcije u jedinstvenom sistemu i da je neophodno usklađeno postupanje oba organa s ciljem uspješnog obavljanja poslova vezanih za ovu oblast. Dakle, u kontekstu navedenog, nadležnosti Agencije i MUPRS nisu suprotne, nego su usmjerene na saradnju u postupku prikupljanja i obrade podataka. Ovakva raspodjela nadležnosti omogućava jasnu podjelu funkcija i istovremeno koordiniranu saradnju između MUPRS i Agencije, što je nužno za efikasno prikupljanje, obradu i zaštitu podataka u skladu sa zakonom. Na navedeno upućuje i član 10. Zakona o Agenciji, kojim je propisano da Agencija prilikom obavljanja poslova iz člana 8. pruža podršku, saraduje i koordinira rad s nadležnim organima Bosne i Hercegovine, entiteta i kantona čiji se podaci vode u

evidencijama i koji koriste mrežu za prenos podataka. Budući da MUPRS obavlja veliki broj poslova iz svoje isključive nadležnosti, uključujući i one iz člana 6. stav (1) tačka 1) Zakona o policiji, Ustavni sud smatra da je logično postojanje pravne norme kojom bi se reguliralo pitanje ko osigurava zaštitu informaciono-komunikacione strukture koju koristi za sve navedene poslove. Međutim, ništa ne upućuje na zaključak da takvo reguliranje samo po sebi zadire u nadležnosti Agencije budući da je MUPRS nesumnjivo obavezan poštovati i primjenjivati sve standarde i načine zaštite podataka koji su predviđeni Zakonom o Agenciji i pratećim podzakonskim aktima koje je propisala Agencija. Na taj način se osigurava usklađenost s državnim zakonima i istovremeno s nadležnostima Agencije. Dakle, član 8. stav (3) tačka 6) ne uspostavlja novu nadležnost niti uređuje oblast koja je iscrpno regulirana državnim zakonodavstvom, pa on ne uspostavlja direktni normativni paralelizam s nadležnostima Agencije. Naime, tom odredbom se eksplicitno ne ovlašćuje MUPRS da uspostavlja nove sisteme, infrastrukturu ili standarde u oblasti koja je u nadležnosti Agencije.

46. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud smatra da član 8. stav (3) tačka 6) Zakona o policiji nije suprotan odredbama Zakona o Agenciji, pa je slijedom toga i u skladu sa članom III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine.

c) U odnosu na član 141. st. (5) i (6) Zakona o policiji

47. Osporene odredbe člana 141. st. (5) i (6) Zakona o policiji glase:

(5) Ministarstvo može uspostaviti infrastrukturu za digitalno potpisivanje i izdavanje kvalificiranih digitalnih certifikata, te vršiti personalizaciju dokumenata, uključujući i policijsku legitimaciju iz člana 24. ovog zakona i identifikacioni dokument iz člana 69. ovog zakona u skladu sa važećim propisima.

(6) Ministar donosi pravilnik kojim se uređuje uspostavljanje sistema zaštite za evidencije iz člana 8. stav 3. tačka 6), evidencija iz stava 1. ovog člana i člana 141a. ovog zakona, kao i zaštite infrastrukture iz stava 5. ovog člana.

U odnosu na stav (5)

48. Ustavni sud smatra svrsishodnim najprije razjasniti pojmove "infrastruktura za digitalno potpisivanje i izdavanje kvalificiranih digitalnih certifikata", te "personalizacija dokumenata". Precizno definiranje tih pojmova nužno je za jasno razgraničenje nadležnosti MUPRS i Agencije. U vezi s tim, Ustavni sud naglašava da Zakon o policiji nije precizirao ove pojmove u kontekstu samog zakona. Međutim, Ustavni sud primjećuje da je u članu 2. Zakona o Agenciji propisano da je elektronski certifikat potvrda u elektronskom obliku kojom se garantira da je lice koje je potpisalo dokument izdat u elektronskom obliku svoj potpis verificiralo kod ovlaštenog certifikacionog organa. Zatim, elektronski potpis je skup podataka u elektronskom obliku povezanih s porukom koji služi kao potvrda autentičnosti te poruke i identifikacije potpisnika. Naposljetku, personalizacija dokumenata je proces ispisa ličnih podataka nosioca dokumenta na obrazac dokumenta.

49. U vezi s tim, Ustavni sud ukazuje da je članom 8. stav (6) Zakona o Agenciji izričito propisano da je Agencija nadležna za digitalno potpisivanje u oblasti identifikacionih dokumenata, odnosno zadužena je za elektronske certifikate i elektronske potpise vezano za identifikacione dokumente, u skladu sa zakonom kojim se regulira elektronski potpis. Nadalje, u članu 8. stav (2) Zakona o Agenciji propisano je da je Agencija nadležna za personalizaciju i tehničku obradu sljedećih identifikacionih dokumenata: ličnih karti, ličnih karti za strance, vozačkih dozvola,

putnih isprava, dokumenata za registraciju vozila i drugih identifikacionih dokumenata uz saglasnost nadležnih organa i posebnu odluku Vijeća ministara. Prema tome, Ustavni sud zapaža da u tim oblastima Agencija uživa isključivu nadležnost, pa se ne može uspostavljati paralelna nadležnost MUPRS ili drugih organa, čime se osigurava jedinstvenost sistema identifikacionih dokumenata i izdavanja elektronskih certifikata u Bosni i Hercegovini.

50. Iako Zakon o policiji nije precizirao na koje konkretne dokumente ili evidencije se odnosi izraz "uspostaviti infrastrukturu za digitalno potpisivanje i izdavanje kvalificiranih digitalnih certifikata, te vršiti personalizaciju dokumenata", iz sadržaja cijele odredbe proizlazi da se odnosi na podatke iz evidencija koje MUPRS vodi u cilju obavljanja poslova iz čl. 5. i 6. Zakona o policiji (policijski poslovi i ostali unutrašnji poslovi). Naime, članom 6. stav (1) tačka 1) Zakona o policiji propisano je da su to upravno-pravni poslovi "koji se odnose na poslove vezane za jedinstveni matični broj, prebivalište i boravište, putne isprave, osobne karte, vozačke dozvole, registraciju motornih i priključnih vozila i kontrolu nabavljanja, držanja i nošenja oružja i municije". Ustavni sud napominje da odredba člana 141. stav (5) Zakona o policiji kojom se MUPRS dopušta "uspostavljanje infrastrukture za digitalno potpisivanje i izdavanje kvalificiranih digitalnih certifikata, te vršenje personalizacije dokumenata" ne može obuhvatiti sve navedene evidencije i dokumente. Agencija u okviru svojih nadležnosti izdaje kvalificirane elektronske certifikate, a proces personalizacije dokumenata obuhvata i njihovu ugradnju u lične dokumente građana. Stoga, takvo neodređeno proširenje nadležnosti stvara pravnu nesigurnost i potencijalne konflikte s propisima koji reguliraju elektronske certifikate, te dovodi do mogućeg narušavanja jedinstvenosti sistema identifikacionih dokumenata i izdavanja elektronskih certifikata u Bosni i Hercegovini. Prema tome, očito je da je članom 141. stav (5) Zakona o policiji ostavljena mogućnost preuzimanja nadležnosti Agencije u oblasti elektronskih certifikata i elektronskih potpisa vezano za identifikacione dokumente, kao i personalizaciju identifikacionih dokumenata.

51. Nadalje, Ustavni sud ukazuje na izuzetnu važnost postupka izdavanja i izgleda identifikacionih dokumenata, pa je nužna njihova jednoobraznost na teritoriji Bosne i Hercegovine. To je prepoznato i u zakonima koji su bliže regulirali pojedine identifikacione dokumente. Tako je članom 1. stav (4) Zakona o ličnoj karti BiH propisano da je lična karta jedinstvena za sve državljane i važi na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine. Nadalje, članom 28. stav (1) Zakona o putnim ispravama BiH propisano je da je organ koje vodi centralnu evidenciju putnih isprava nadležan za personalizaciju i skladištenje putnih isprava, diplomatskih putnih isprava i službenih putnih isprava. Osim toga, Ustavni sud je u pogledu pasoša u svojoj Odluci broj U-25/00 ukazao da Ustav Bosne i Hercegovine jasno pravi razliku između uređenja pasoša i izdavanja pasoša, što kao posljedicu ima da je uređenje pasoša u isključivoj nadležnosti Bosne i Hercegovine. Također je ukazao da Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine ima isključivu nadležnost da propisuje izgled pasoša u okviru ustavnih ograničenja, dok entiteti mogu izdavati pasoše samo na način koji je propisala Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine (*idem*, U-25/00, tačka 31). Imajući to u vidu, Ustavni sud ponovno naglašava da je Zakonom o Agenciji propisana isključiva nadležnost Agencije za digitalno potpisivanje, elektronske certifikate, elektronske potpise i personalizaciju tačno određenih dokumenata, pa bi mogućnost da to isto radi MUPRS narušila načelo jedinstvenosti identifikacionih dokumenata i elektronske

zaštite podataka u okviru već uspostavljenog sistema u Bosni i Hercegovini. S druge strane, budući da su jasno navedene vrste dokumenata za čiju je personalizaciju nadležna Agencija, to praktično znači da MUPRS može vršiti personalizaciju dokumenata isključivo ako se radi o dokumentima koji ne podliježu državnim propisima. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud smatra da se tom odredbom omogućava MUPRS uspostavljanje infrastrukture za digitalno potpisivanje i personalizaciju dokumenata bez jasnog razgraničenja vrste dokumenata, a time i mogućnosti za uspostavljanje paralelne infrastrukture mimo već postojećeg sistema koji je uspostavljen na nivou Bosne i Hercegovine. Propisivanjem takve mogućnosti dovodi se u pitanje nadležnost institucija Bosne i Hercegovine, odnosno Agencije u oblasti identifikacionih dokumenata, čime dolazi do kršenja člana III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine.

52. Međutim, Ustavni sud smatra da se navedeno ne može zaključiti u pogledu drugog dijela te odredbe koji se odnosi na personalizaciju "policijske legitimacije iz člana 24. ovog zakona i identifikacioni dokument iz člana 69. ovog zakona [za državne službenike i namještenike MUPRS] u skladu sa važećim propisima". U vezi s tim, Ustavni sud primjećuje da je Vlada Republike Srpske donijela Uredbu o službenoj policijskoj legitimaciji i policijskoj znački. Također, Republika Srpska je donijela i druge podzakonske akte kojim se propisuje izgled i sadržaj identifikacionih dokumenata za službenike, npr. Pravilnik o službenoj legitimaciji upravnog inspektora, Odluku o sadržaju i obliku službene legitimacije Agencije za osiguranje RS, Pravilnik o izgledu i načinu izdavanja službene legitimacije i značke ovlaštenim službenim licima Porezne uprave RS. Slične podzakonske akte donijeli su i nadležni organi Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, kantona i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine za svoje policijske službenike i službenike drugih institucija. Imajući u vidu navedeno, kao i da Zakon o Agenciji ne sadrži odredbe koje se odnose na ove dvije vrste dokumenata, Ustavni sud zaključuje da ovaj dio odredbe nije suprotan odredbama Zakona o Agenciji, pa je slijedom toga u skladu sa članom III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine.

53. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud zaključuje da član 141. stav (5) Zakona o policiji u dijelu "digitalno potpisivanje i izdavanje kvalificiranih digitalnih certifikata, te vršiti personalizaciju dokumenata" nije usklađen sa čl. 2. i 8. Zakona o Agenciji, zbog čega nije u skladu sa članom III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine.

U odnosu na stav (6)

54. Ustavni sud primjećuje da je odredbom člana 141. stav (6) Zakona o policiji propisano da ministar donosi pravilnik kojim se uređuje uspostavljanje sistema zaštite za evidencije iz člana 8. stav (3) tačka 6). U pogledu tog dijela odredbe Ustavni sud podsjeća da je u prethodnim tačkama ove odluke utvrdio da član 8. stav (3) tačka 6) Zakona o policiji sam po sebi nije suprotan odredbama Zakona o Agenciji. Nadalje, u pogledu dijela člana 141. stav (6) Zakona o policiji "evidencija iz stava 1. ovog člana", Ustavni sud primjećuje da se te evidencije, u suštini, odnose na policijske poslove iz člana 5. Zakona o policiji. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud zaključuje da ovi dijelovi osporene odredbe ne pokreću pitanja usklađenosti sa Zakonom o Agenciji.

55. Međutim, Ustavni sud smatra da je potrebno razmotriti preostali dio te odredbe u dijelu kojim je propisano da ministar donosi pravilnik kojim se uređuje uspostavljanje sistema zaštite za evidencije iz člana 141a. Zakona o policiji i zaštite infrastrukture iz stava 5. ovog člana. Pri tome, Ustavni sud primjećuje da još uvijek nije donesen takav pravilnik. Imajući u vidu složenost

odredbe, Ustavni sud smatra da ta dva aspekta zahtijevaju pojedinačnu analizu, pa će prvo razmotriti dio odredbe koji se odnosi na "uspostavljanje sistema zaštite za evidencije iz člana 141a. Zakona o policiji", a nakon toga dio odredbe koji se odnosi na "zaštite infrastrukture iz stava 5. ovog člana".

56. U pogledu "uspostavljanja sistema zaštite za evidencije iz člana 141a. Zakona o policiji" Ustavni sud podsjeća da se evidencije iz člana 141a. Zakona o policiji odnose na nadležnost MUPRS da vodi evidencije JMB, prebivališta i boravišta, ličnih karti, vozačkih dozvola, putnih isprava, registriranih vozila i dokumenata za registraciju vozila i registra novčanih kazni u skladu s propisima koji uređuju vođenje navedenih evidencija. S druge strane, prema članu 20. Zakona o Agenciji, Agencija vodi i tehnički održava evidencije o tim podacima. Navedene evidencije mogu voditi i izvorni organi u okviru svoje nadležnosti, ali su obavezni podatke trenutno dostavljati Agenciji. Nadalje, članom 21. stav (1) tačka f) Zakona o Agenciji propisano je da će posebnom odlukom Vijeća ministara "za sve evidencije utvrđene članom 20." biti definirani, između ostalog, načini zaštite podataka. Iz navedenog se može zaključiti da se "načini zaštite podataka" odnose i na evidencije koje mogu voditi i izvorni organi u okviru svoje nadležnosti. U tom kontekstu, Ustavni sud smatra neophodnim ukazati i da je Zakonom o Agenciji predviđeno donošenje odgovarajućih podzakonskih akata kojima bi se bliže regulirala pitanja vođenja i zaštite evidencija (vidi član 19. stav (2) i član 23. stav (1) tačka a) Zakona o Agenciji). Tako je, npr. direktor Agencije, na osnovu člana 19. stav (2) Zakona o Agenciji, donio Uputstvo o tehničkim uvjetima za zaštitu podataka kod nadležnih organa za izdavanje putnih isprava, kojim su propisani tehnički uvjeti za zaštitu podataka kod nadležnih organa za izdavanje putnih isprava (vidi tačku 26. odluke). Na osnovu navedenog, slijedi da je Zakonom o Agenciji izričito propisano koji organ donosi propise koji se odnose na zaštitu podataka. Stoga MUPRS kao izvorni organ ne može donositi podzakonske propise kojim bi regulirao načine zaštite evidencija iz člana 141a. Zakona o policiji jer je to u nadležnosti organa na nivou države Bosne i Hercegovine. Slijedom toga, član 141. stav (6) Zakona o policiji u dijelu "i člana 141a. ovog zakona" nije usklađen sa čl. 19–23. Zakona o Agenciji, pa nije u skladu ni sa članom III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine.

57. U pogledu dijela osporene odredbe koji se odnosi na "zaštite infrastrukture iz stava 5. ovog člana" Ustavni sud podsjeća da je u prethodnim tačkama odluke zaključio da član 141. stav (5) Zakona o policiji u dijelu [Ministarstvo može uspostaviti infrastrukturu za] "digitalno potpisivanje i izdavanje kvalificiranih digitalnih certifikata, te vršiti personalizaciju dokumenata" nije usklađen sa čl. 2. i 8. Zakona o Agenciji, odnosno sa članom III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine. Naime, zaključeno je da takva mogućnost MUPRS dovodi u pitanje nadležnost Agencije u oblasti identifikacionih dokumenata. Budući da je Agencija nesporno nadležna za oblast elektronskih certifikata i elektronskih potpisa vezano za identifikacione dokumente, kao i personalizaciju identifikacionih dokumenata, Ustavni sud zaključuje da ministar MUPRS ne može donositi pravilnike kojim bi uređio zaštitu infrastrukture iz člana 141. stav (5) Zakona o policiji. Naime, prema članu 8. stav (1) tačka e) Zakona o Agenciji, Agencija osigurava adekvatnu infrastrukturu, posebne uvjete za rad i zaštitu podataka, te druge tehničke preduvjete za nesmetano funkcioniranje baza podataka koje su u njenoj nadležnosti i baza podataka koje su u nadležnosti drugih ministarstava, institucija i organa na njihov zahtjev i u skladu sa zakonom. Dakle, državnim zakonom takva obaveza je data u

nadležnost Agenciji, pa entitetski ministar ne može preuzimati njene nadležnosti u pogledu ovog pitanja. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud smatra da član 141. stav (6) Zakona o policiji u dijelu "kao i zaštite infrastrukture iz stava 5. ovog člana" nije usklađen sa članom 8. Zakona o Agenciji, pa stoga nije u skladu sa članom III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine.

58. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud smatra da član 141. stav (6) Zakona o policiji u dijelu "i člana 141a. ovog zakona, kao i zaštite infrastrukture iz stava 5. ovog člana" nije usklađen sa čl. 8. i 19–23. Zakona o Agenciji. Iz toga slijedi da ova odredba nije u skladu sa članom III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine.

59. U svjetlu ovakvih zaključaka u odnosu na član 141. st. (5) i (6) Zakona o policiji, Ustavni sud smatra neophodnim ukazati i na posljedice takvih zaključaka na član 8. stav (3) tačka 6) Zakona o policiji. Naime, osim ukidanja osporenih dijelova člana 141. st. (5) i (6) Zakona o policiji, dodatno se razjašnjava stvarni domet člana 8. stav (3) tačka 6) Zakona o policiji i sprečava njegovo ekstenzivno tumačenje na mogućnost obavljanja poslova iz nadležnosti Agencije. U takvim okolnostima, član 8. stav (3) tačka 6) Zakona o policiji bi se, u suštini, odnosio samo na obaveze MUPRS da osigura zaštitu informaciono-komunikacione strukture koju koristi u okviru poslova za koje ima nadležnost, bez mogućnosti da se tumači kao pravni osnov za zadiranje u nadležnosti koje su regulirane zakonodavstvom Bosne i Hercegovine.

d) U odnosu na član 141a. Zakona o policiji

60. Podnosilac zahtjeva smatra da treba ispitati usklađenost odredbi člana 141a. st. (3) i (4) Zakona o policiji sa Zakonom o putnim ispravama BiH, podzakonskim aktima i Ustavom Bosne i Hercegovine. Relevantna odredba glasi:

(1) Ministarstvo je nadležno za vođenje evidencija JMB, prebivališta i boravišta, osobnih karata, vozačkih dozvola, putnih isprava, registriranih vozila i dokumenata za registraciju vozila i registra novčanih kazni u skladu sa propisima koji uređuju vođenje navedenih evidencija.

(2) Ministarstvo može uspostaviti evidenciju iz stava 1. ovog člana u skladu sa propisima koji uređuju određenu oblast, o čemu se donosi posebna odluka nakon sticanja tehničkih uvjeta.

(3) Nakon sticanja tehničkih uvjeta iz stava 2. ovog člana, građani mogu elektronskim putem, korištenjem infrastrukture iz člana 141. stav 5. ovog zakona ili druge infrastrukture u skladu sa važećim propisima, podnijeti zahtjev za obavljanje poslova iz člana 6. tačka 1) ovog zakona.

(4) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje podnošenje zahtjeva elektronskim putem korištenjem infrastrukture u skladu sa stavom 3. ovog člana.

61. Obrazlažući zahtjev, podnosilac zahtjeva ukazuje na čl. 26. i 19. Zakona o putnim ispravama BiH, te na podzakonske akte – Uputstvo o načinu podnošenja zahtjeva za izdavanje uvjerenja o činjenicama iz službene evidencije o putnim ispravama elektronskim putem i Uputstvo o načinu elektronske provjere podataka. Osim toga, ukazuje i da je član 141a. stav (3) Zakona o policiji u suprotnosti sa članom 19. stav (1) Zakona o putnim ispravama BiH u pogledu obavljanja tih poslova elektronskim putem. Imajući u vidu navode podnosioca zahtjeva, Ustavni sud će zasebno razmotriti st. (3) i (4) ovog člana.

U odnosu na stav (3)

62. Ustavni sud primjećuje da se osporenom odredbom člana 141a. stav (3) Zakona o policiji najprije pokreće pitanje mogućnosti da građani koriste infrastrukturu propisanu članom 141. stav (5) Zakona o policiji za elektronsko podnošenje zahtjeva za obavljanje poslova iz člana 6. tačka 1) ovog zakona. Zatim se

postavlja pitanje da li građani mogu koristiti drugu infrastrukturu u skladu s važećim propisima Bosne i Hercegovine za elektronsko podnošenje zahtjeva za poslove iz člana 6. stav (1) tačka 1) Zakona o policiji. Ustavni sud podsjeća da se član 6. stav (1) tačka 1) Zakona o policiji odnosi na obavljanje upravno-pravnih poslova koji se odnose na poslove vezane za jedinstveni matični broj, prebivalište i boravište, putne isprave, lične karte, vozačke dozvole, registraciju motornih i priključnih vozila i kontrolu nabavljanja, držanja i nošenja oružja i municije. Dakle, radi se o postupcima operativnog, svakodnevnog djelovanja MUPRS prilikom obavljanja poslova iz člana 6. stav (1) tačka 1) Zakona o policiji, pa je bitno razjasniti njegovu ulogu i način djelovanja u kontekstu praktičnog funkcioniranja sistema vođenja centralnih evidencija i pristupa podacima Agencije.

63. U vezi s pitanjem korištenja infrastrukture iz člana 141. stav (5) Zakona o policiji, Ustavni sud podsjeća da je u prethodnim tačkama ove odluke utvrdio da član 141. stav (5) Zakona o policiji u dijelu koji se odnosi na mogućnost uspostavljanja infrastrukture za "digitalno potpisivanje i izdavanje kvalificiranih digitalnih certifikata, te personalizaciju dokumenata" nije u skladu sa članom III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine. Polazeći od toga, očigledno je da neće postojati osnov da građani prilikom podnošenja elektronskog zahtjeva koriste tu infrastrukturu. Međutim, preostali dio odredbe: "uključujući i policijsku legitimaciju iz člana 24. ovog zakona i identifikacioni dokument iz člana 69. ovog zakona u skladu sa važećim propisima" će biti primjenjiv. To znači da MUPRS može uspostaviti infrastrukturu i koristiti je u okviru svoje nadležnosti za izdavanje policijske legitimacije i identifikacionih dokumenata propisanih članom 69. Zakona, u skladu s važećim propisima, dok sporna aktivnost digitalnog potpisivanja i izdavanja kvalificiranih certifikata svakako neće biti moguća. U takvim okolnostima Ustavni sud smatra da ovaj dio odredbe ne pokreće pitanja ustavnosti niti kršenja člana III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine.

64. Razmatrajući mogućnost korištenja "druge infrastrukture", Ustavni sud zapaža da se taj pojam odnosi na infrastrukturne sisteme koji omogućavaju elektronsko podnošenje zahtjeva, a koji nisu obuhvaćeni infrastrukturom iz člana 141. stav (5) Zakona o policiji. To uključuje infrastrukturne sisteme uspostavljene i regulirane zakonima Bosne i Hercegovine, prije svega Zakonom o Agenciji, te odgovarajuće portale nadležnih organa. Dakle, ništa iz sadržaja te odredbe ne ukazuje da mogućnost da MUPRS može samoinicijativno kreirati i da se za elektronsko podnošenje zahtjeva može koristiti infrastruktura koja bi zaobilazila zakone Bosne i Hercegovine ili nadležnost Agencije.

65. U tom pogledu, Ustavni sud ukazuje da MUPRS ima pravo pristupa podacima koji se vode u evidencijama za koje je nadležna Agencija, pod uvjetima i na način detaljnije propisan relevantnim zakonskim i podzakonskim propisima. Naime, članom 9. st. (1) i (2) Zakona o Agenciji propisano je da će Agencija omogućiti nesmetan pristup, prenos i razmjenu podataka, koji se vode u evidencijama definiranim u članu 8. stav (3) ovog zakona, između nadležnih organa Bosne i Hercegovine. Također je propisano da Agencija omogućava pristup podacima izvornim i prijemnim organima, a pristup podacima vrši se prema tehničkim i operativnim pravilima koja definiira Agencija i objavljuje ih u "Službenom glasniku BiH".

66. U pogledu mogućnosti da građani elektronskim putem podnesu zahtjeve za izdavanje lične karte i putne isprave, Ustavni sud primjećuje da takva mogućnost nije eksplicitno propisana Zakonom o Agenciji, Zakonom o ličnoj karti BiH i Zakonom o

putnim ispravama BiH. Naime, članom 18. Zakona o putnim ispravama BiH propisano je da se zahtjev za izdavanje putne isprave podnosi lično, osim zahtjeva za izdavanje diplomatskog i službenog pasoša, putnog lista i putne isprave za maloljetna odnosno poslovno nesposobna lica. Nadalje, Zakon o ličnoj karti BiH nema ovako eksplicitne odredbe da se zahtjev mora podnijeti lično, ali, s obzirom na podatke koji se evidentiraju prilikom podnošenja zahtjeva za ličnu kartu navedene u članu 6. ovog zakona (fotografija, potpis, otisci prstiju), očito je da se i zahtjev za ličnu kartu mora podnijeti lično. Međutim, Ustavni sud primjećuje i da je npr. članom 26. st. (2) i (3) Zakona o putnim ispravama BiH propisano da državljanin može podnijeti zahtjev za izdavanje uvjerenja o činjenicama iz evidencija elektronskim putem preko portala nadležnih organa, a Agencija pruža tehničku podršku nadležnim organima za vršenje tih aktivnosti, o čemu donosi posebno uputstvo. Također, članom 23. Zakona o ličnoj karti BiH propisano je da državljanin Bosne i Hercegovine može podnijeti zahtjev za izdavanje uvjerenja o činjenicama iz evidencija elektronskim putem preko portala nadležnih organa iz člana 7. ovog zakona sa sigurnim elektronskim potpisom ovjerenim kvalificiranom potvrdom, a u skladu s uputstvom koje donosi Agencija. Nadalje, članom 7a. Zakona o prebivalištu BiH propisano je da državljanin Bosne i Hercegovine može prijaviti odnosno odjaviti prebivalište ili boravište i adresu stanovanja elektronskim putem kod nadležnih organa iz člana 5. stav 1. ovog zakona sa sigurnim elektronskim potpisom ovjerenim kvalificiranom potvrdom, a u skladu s uputstvom koje donosi Agencija. Članom 26a. Zakona o JMB BiH propisano je da državljanin može podnijeti zahtjev za izdavanje uvjerenja o činjenicama iz evidencija elektronskim putem preko portala nadležnih organa iz člana 3. ovog zakona sa sigurnim elektronskim potpisom ovjerenim kvalificiranom potvrdom koju izdaje Agencija shodno Zakonu o Agenciji. Osim toga, direktor Agencije je donio Uputstvo o načinu podnošenja zahtjeva za prijavu odnosno odjavu prebivališta ili boravišta i adrese stanovanja elektronskim putem i Uputstvo o načinu podnošenja zahtjeva za izdavanje uvjerenja o činjenicama iz službene evidencije o jedinstvenom matičnom broju elektronskim putem. Dakle, očito je da je građanima, u određenim slučajevima i pod uvjetima propisanim zakonima na nivou Bosne i Hercegovine, omogućeno podnošenje zahtjeva elektronskim putem za pojedine dokumente na način propisan zakonskim i podzakonskim propisima.

67. S druge strane, član 141a. stav (3) Zakona o policiji propisuje da će nakon stjecanja tehničkih uvjeta, građani moći elektronskim putem, korištenjem infrastrukture iz člana 141. stav (5) ovog zakona ili druge infrastrukture u skladu s važećim propisima, podnositi zahtjev za obavljanje poslova iz člana 6. stav (1) Zakona o policiji. Pri tome, Ustavni sud zapaža da se član 6. stav (1) Zakona o policiji ne odnosi samo na lične karte i putne isprave, već i na upravno-pravne poslove koji se odnose na poslove vezane za "jedinstveni matični broj, prebivalište i boravište, vozačke dozvole, registraciju motornih i priključnih vozila i kontrolu nabavljanja, držanja i nošenja oružja i municije". Budući da članom 141a. stav (3) Zakona o policiji nije precizirano na koje poslove se odnosi, može se zaključiti da to mogu, ali i ne moraju biti nužno poslovi izdavanja ličnih karti ili putnih isprava. U tom kontekstu, Ustavni sud primjećuje i da je Agencija donijela Uputstvo o načinu podnošenja zahtjeva za prijavu odnosno odjavu prebivališta ili boravišta i adrese stanovanja elektronskim putem, kojim je propisan način podnošenja tih zahtjeva kod MUPRS. Također, članom 8. stav (1) Zakona o policiji propisano je da

poslove iz člana 6. ovog zakona zaposleni u MUPRS obavljaju u skladu s precizno navedenim zakonima, kao "i drugim zakonima". To se u svakom slučaju odnosi i na relevantne podzakonske akte koji se donose na nivou Bosne i Hercegovine. Dakle, primjena drugih zakona, uključujući i Zakon o Agenciji, Zakon o ličnoj karti BiH, Zakon o putnim ispravama BiH i sl. nije isključena. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud smatra da se odredbom člana 141a. stav (3) Zakona o policiji samo okvirno otvara mogućnost elektronskog podnošenja zahtjeva za različite upravno-pravne poslove, bez konkretne razrade tehničkih i pravnih uvjeta. To znači da konkretna realizacija mora biti u skladu s važećim zakonima i tehničkim pravilima Agencije. Međutim, budući da ta odredba ne isključuje primjenu zakona Bosne i Hercegovine niti zadire u isključive nadležnosti Agencije, Ustavni sud ocjenjuje da odredba sama po sebi nije neustavna, ali da njeno provođenje mora biti u potpunosti usklađeno sa zakonodavstvom Bosne i Hercegovine, uključujući i podzakonske akte koje donosi Agencija.

68. Prema tome, Ustavni sud ukazuje da dio osporene odredbe kojom je propisana mogućnost korištenja "druge infrastrukture u skladu sa važećim propisima" znači da elektronsko podnošenje zahtjeva nije ograničeno isključivo na infrastrukturu koju bi eventualno mogao uspostaviti MUPRS, već obuhvata i infrastrukturu koja je uspostavljena i regulirana zakonodavstvom Bosne i Hercegovine, prije svega Zakonom o Agenciji. Kako je već detaljno razmotreno u prethodnim tačkama, elektronsko podnošenje zahtjeva moguće je samo u mjeri u kojoj je to izričito dozvoljeno zakonodavstvom Bosne i Hercegovine, a tehnički i operativni uvjeti, uključujući i infrastrukturu, moraju biti u skladu s pravilima koja propisuje Agencija. S obzirom na to, Ustavni sud smatra da se ne mogu prihvatiti navodi podnosioca zahtjeva da je osporena odredba u tom dijelu u suprotnosti s nadležnostima Agencije, niti da propisuje ovlaštenja koja MUPRS ne može imati u skladu s državnim zakonima. Naime, u prethodnim tačkama je ukazano na zakonske i podzakonske odredbe kojim je regulirana mogućnost obavljanja ovih poslova preko infrastrukture koju uspostavlja Agencija. Osim toga, ovom odredbom nije isključena obaveza nadležnih organa da dostavljaju podatke u centralni registar Agencije i da državljanin može podnijeti zahtjev za izdavanje uvjerenja o činjenicama iz evidencija elektronskim putem preko portala nadležnih organa, u smislu člana 26. Zakona o putnim ispravama. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud smatra da član 141a. stav (3) Zakona o policiji nije suprotan članu 8. Zakona o Agenciji ni čl. 19. i 26. Zakona o putnim ispravama. Prema tome, on nije suprotan članu III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine.

69. Sumirajući sve navedeno, Ustavni sud ponavlja da ukidanjem člana 141. stav (5) Zakona o policiji u dijelu [Ministarstvo može uspostaviti infrastrukturu za] "digitalno potpisivanje i izdavanje kvalificiranih digitalnih certifikata, te vršiti personalizaciju dokumenata" ubuduće neće postojati zakonski osnov da MUPRS uspostavi takvu infrastrukturu. Stoga će građanima ostati na raspolaganju "druga infrastruktura u skladu sa važećim propisima", a to je infrastruktura koja je uspostavljena zakonskim i podzakonskim aktima Bosne i Hercegovine.

U odnosu na stav (4)

70. Ustavni sud primjećuje da se stav (4) člana 141a. Zakona o policiji odnosi na stav (3), odnosno na donošenje pravilnika kojim se propisuje podnošenje zahtjeva elektronskim putem korištenjem infrastrukture u skladu sa stavom (3) ovog člana. Takav pravilnik još uvijek nije donesen. Ustavni sud ponavlja da je, prema Zakonu o Agenciji, Agencija isključivo nadležna za

donošenje podzakonskih akata kojim se dalje razrađuju pitanja neophodna za obavljanje poslova iz njene nadležnosti (vidi član 19. stav (2) tačka a) i član 23. Zakona o Agenciji). To uključuje i pitanje načina pristupa evidencijama i podnošenja zahtjeva elektronskim putem. Tako je direktor Agencije donio Pravilnik o načinu pristupa evidencijama i razmjeni podataka kojim se propisuje način i postupak pristupa i razmjene podataka koje vodi Agencija u ime izvornih organa. Također, direktor Agencije je donio Uputstvo o načinu podnošenja zahtjeva za prijavu odnosno odjavu prebivališta ili boravišta i adrese stanovanja elektronskim putem i Uputstvo o načinu podnošenja zahtjeva za izdavanje uvjerenja o činjenicama iz službene evidencije o jedinstvenom matičnom broju elektronskim putem. Time je na jedinstven način na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine regulirana mogućnost i način podnošenja ovakvih zahtjeva, koje su dužni poštovati izvorni organi. Osim toga, u tački 66. odluke Ustavni sud je ukazao i na druge zakonske odredbe kojim je detaljnije regulirano pitanje podnošenja zahtjeva građana elektronskim putem.

71. Na osnovu svega navedenog, Ustavni sud smatra da član 141a. stav (4) Zakona o policiji nije u skladu sa zakonskom raspodjelom nadležnosti u ovoj oblasti jer se njime omogućava da ministar MUPRS preuzima ovlaštenja koja su izričito dodijeljena državnom tijelu – Agenciji. Time se krši hijerarhija prava i načela ustavnog uređenja Bosne i Hercegovine jer entitetski organ zadire u isključive nadležnosti državnih institucija. Istovremeno, ovakvom odredbom se narušavaju i pravna sigurnost i jedinstvena primjena propisa na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine jer bi donošenje podzakonskog akta u ovom dijelu dovelo do pravne fragmentacije i nesaglasnosti unutar sistema uprave.

72. Stoga se odredbom entitetskog zakona ne može propisati da će ministar MUPRS donijeti pravilnik kojim se propisuje podnošenje zahtjeva elektronskim putem korištenjem infrastrukture u skladu sa stavom (3) člana 141a. Zakona o policiji. Ustavni sud naglašava da utvrđenje neustavnosti stava (4) člana 141a. Zakona o policiji ne dovodi u pitanje zaključak suda u odnosu na stav (3) istog člana, kojim se okvirno propisuje mogućnost elektronskog podnošenja zahtjeva. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud zaključuje da stav (4) člana 141a. Zakona o policiji nije u skladu sa čl. 8. i 19. Zakona o Agenciji, pa slijedom toga nije u skladu ni sa članom III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine.

e) U odnosu na član 146. stav (1) Zakona o policiji

73. Podnosilac zahtjeva ukazuje da treba ispitati usklađenost stava (1) člana 146. Zakona o policiji u odnosu na član 6. stav (1) Zakona o Direkciji. Član 146. stav (1) Zakona o policiji glasi.

Član 146.

(1) Ministarstvo neposredno ostvaruje međunarodnu saradnju.

74. Podnosilac zahtjeva ukazuje da treba ispitati usklađenost stava (1) člana 146. Zakona o policiji u odnosu na član 6. stav (1) Zakona o Direkciji. U vezi s tim, Ustavni sud podsjeća da je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine 2008. godine usvojila Zakon o Direkciji, kojim je osnovana Direkcija, upravna organizacija u okviru Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo sigurnosti BiH), s operativnom samostalnošću. Nadalje, članom 6. stav (1) Zakona o Direkciji propisano je da su poslovi iz nadležnosti Direkcije, između ostalog, komunikacija, saradnja i koordinacija između policijskih tijela Bosne i Hercegovine (tačka a), komunikacija, saradnja i koordinacija između policijskih tijela Bosne i Hercegovine s odgovarajućim organima u Bosni i Hercegovini u vezi s pitanjima policijskih poslova međunarodnog karaktera ili od međunarodnog

značaja ili u vezi s pitanjima koja su u nadležnosti Suda Bosne i Hercegovine (tačka b), komunikacija i saradnja s odgovarajućim stranim i međunarodnim organima u vezi s pitanjima policijskih poslova od međunarodnog značaja ili zajedničkog interesa (tačka c) i komunikacija, saradnja i koordinacija između policijskih tijela Bosne i Hercegovine te odgovarajućih organa u Bosni i Hercegovini s odgovarajućim stranim i međunarodnim organima (tačka d).

75. Iz navedenih odredbi proizlazi da je Direkcija nadležna za komunikaciju i saradnju koja ima međunarodni predznak o "pitanjima policijskih poslova", kao i kada su u pitanju strani i međunarodni organi. U tom kontekstu, Ustavni sud primjećuje da Zakon o Direkciji nije preciznije definirao ove pojmove. Međutim, iz navedene odredbe može se zaključiti da su granice te odredbe široko postavljene, te se može odnositi kako na klasične policijske poslove otkrivanja i sprečavanja krivičnih djela i njihovih počinitelja tako i na pitanja unapređenja djelovanja policijskih snaga kroz različite oblike saradnje, komunikacije, treninge, donacije i sl. U tom pravcu, Ustavni sud ukazuje da je Vijeće ministara BiH zaključilo više protokola/sporazuma s drugim državama o policijskoj saradnji. Tako je npr. u sporazumima koje je Vijeće ministara BiH zaključilo s vladama Republike Srbije i Republike Hrvatske o policijskoj saradnji kao centralna kontakt-tačka za bosanskohercegovačku ugovornu stranu navedeno Ministarstvo sigurnosti BiH – Direkcija odnosno Direkcija. U sličnim sporazumima Bosne i Hercegovine s drugim državama (npr. s Švicarskom Konfederacijom, Republikom Bugarskom, Republikom Slovenijom) kao nadležni organ za implementaciju, odnosno kontakt za saradnju navedeno je Ministarstvo sigurnosti BiH. Osim toga, Ministarstvo sigurnosti BiH je kao ugovorna strana sklopilo slične sporazume ili protokole s ministarstvima unutrašnjih poslova drugih država. S druge strane, u Sporazumu o operativnoj i strateškoj saradnji između Bosne i Hercegovine i Ureda evropske policije određena je zajednička kontakt-tačka za Bosnu i Hercegovinu kako je uspostavljena Privremenom odlukom Vijeća ministara BiH. Kao nadležni organi navedeni su Direkcija, Granična policija BiH, Služba za poslove sa strancima, istražni odjeli Uprave za indirektno oporezivanje, Federalno i kantonalna ministarstva unutrašnjih poslova, MUPRS i policija Brčko distrikta BiH. U vezi s tim, Ustavni sud primjećuje da je u članu 6. tog sporazuma određeno da se razmjena informacija između Europol i Bosne i Hercegovine vrši na način preciziran tim sporazumom i odvija između Europol i nacionalne kontakt-tačke. Navedeno, međutim, ne sprečava direktnu razmjenu informacija između Europol i nadležnih organa ako to Europol i nacionalna kontakt-tačka smatraju prikladnim, u skladu s unutrašnjim zakonodavstvom Bosne i Hercegovine. Privremenom odlukom Vijeća ministara o uspostavljanju sistema saradnje i razmjene informacija nadležnih organa za provođenje zakona u Bosni i Hercegovini i Europol određeno je da je zajednička kontakt-tačka u Bosni i Hercegovini za razmjenu informacija i saradnju između Europol i nadležnih organa u Ministarstvu sigurnosti BiH i da je čine lica iz nadležnih organa, između ostalih, Direkcije i MUPRS.

76. Nadalje, Ustavni sud ističe i da su, u skladu sa članom 11. Zakona o Direkciji, sva policijska tijela Bosne i Hercegovine te odgovarajući organi u Bosni i Hercegovini dužni saradivati s Direkcijom i na njen zahtjev pružiti joj pomoć u obavljanju poslova iz njene nadležnosti, u skladu sa zakonom i drugim propisima. U vezi s tim, Ustavni sud primjećuje da je Direkcija u izjašnjenju na zahtjev navela da "odgovarajući organi u BiH" koji su u vezi s policijskim poslovima obuhvataju, između ostalog,

policijska tijela entiteta (policija Republike Srpske). Direkcija je navela i da policijska tijela Bosne i Hercegovine, uključujući i entitetska ministarstva unutrašnjih poslova, u skladu s ustavnim i zakonskim odredbama, ne mogu i ne smiju neposredno uspostavljati međunarodnu policijsku saradnju. Također je istakla da su isključivo u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine, odnosno Direkcije, svi poslovi u vezi s međunarodnom policijskom saradnjom, razmjenom informacija s međunarodnim sigurnosnim agencijama, te standardizacijom i koordinacijom policijskog rada u Bosni i Hercegovini i ne mogu se jednostrano regulirati entitetskim zakonodavstvom.

77. Ustavni sud dalje ukazuje da je članom III/1.g) Ustava Bosne i Hercegovine jasno propisano da je u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine provođenje međunarodnih i međuentitetskih krivičnih propisa, uključujući i odnose s Interpolom. U vezi s tim, Ustavni sud ukazuje da je u Odluci broj U-16/08 (Odluka o dopustivosti i meritumu od 28. marta 2009. godine, dostupna na www.ustavnisud.ba), u kojoj je razmatrao pitanje saglasnosti člana 13. stav 2. Zakona o Sudu Bosne i Hercegovine sa članom III/1.g) Ustava Bosne i Hercegovine, naveo:

36. [...] tekst odredbe člana III/1.g) Ustava Bosne i Hercegovine znači obavezu i nadležnost države da općenito provodi krivično pravo kada ono ima međunarodni ili međuentitetski karakter, na šta je ukazao i OHR u svom mišljenju. Ovo podrazumijeva obavezu države da osigura primjenu krivičnih propisa za određena krivična djela koja su po svojoj prirodi međunarodna ili međuentitetska, ali i za djela koja su propisana u krivičnim zakonima entiteta i Brčko distrikta BiH kada ona proizvode posljedice van tih teritorijalnih jedinica.

78. Ustavni sud napominje da je MUPRS nadležan za obavljanje policijskih poslova iz člana 5. Zakona o policiji kao izuzetno važnih poslova usmjerenih na otkrivanje krivičnih djela i njihovih počinitelja, te zaštitu ljudi i imovine. Nije sporno da takvi poslovi ponekad sadrže i međunarodni element, za koji je potrebna saradnja s međunarodnim organizacijama ili drugim državama. Članom 146. stav (1) Zakona o policiji propisano je da MUPRS "neposredno" ostvaruje međunarodnu saradnju. U drugim odredbama Zakona o policiji propisano je da MUPRS u obavljanju poslova saraduje s međunarodnim agencijama za provođenje zakona (član 2. stav 2), odnosno da se međusobni odnosi MUPRS s međunarodnim agencijama za provođenje zakona zasnivaju na uzajamnoj saradnji, kontaktima, sporazumima, protokolima, dogovorima, razmjeni informacija od zajedničkog interesa, u skladu s ovim zakonom i drugim navedenim zakonima (član 144). Dakle, pitanje međunarodne saradnje i odnosa s međunarodnim organizacijama propisano je i drugim odredbama Zakona o policiji, a ne samo članom 146. Međutim, odredbama Zakona o policiji nije detaljnije uređeno pitanje oblika i načina ostvarivanja ove saradnje, niti je propisano da ova međunarodna saradnja ide preko Direkcije, odnosno nije propisano učešće institucija Bosne i Hercegovine.

79. S druge strane, Ustavni sud naglašava da je članom 6. stav (1) Zakona o Direkciji propisano da takvu komunikaciju i saradnju vrši Direkcija. Navedeno je potvrdila i Direkcija u svom izjašnjenju na zahtjev. Ustavni sud ponavlja da je Direkcija upravna organizacija u okviru Ministarstva sigurnosti BiH, koje je, između ostalog, nadležno za zaštitu međunarodnih granica; sprečavanje i otkrivanje učinilaca krivičnih djela s međunarodnim ili međuentitetskim elementom; međunarodnu saradnju u svim oblastima iz nadležnosti ministarstva; organizaciju i usaglašavanje aktivnosti entitetskih ministarstava unutrašnjih poslova i Brčko

distrikta Bosne i Hercegovine u ostvarivanju sigurnosnih zadataka u interesu BiH itd. Također, prema članu 14. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine, Ured za saradnju s Interpolom kao samostalna služba u sastavu Ministarstva sigurnosti prelazi u Direkciju kao sektor za međunarodnu operativnu policijsku saradnju s Interpolom, Europolom, SECI centrom i drugim međunarodnim organizacijama u skladu s važećim sporazumima. Ustavni sud također primjećuje i da se u međudržavnim sporazumima navedenim u tački 75. odluke kao ugovorna strana pojavljuje Vijeće ministara, s centralnom kontakt-tačkom u vidu Ministarstva sigurnosti BiH ili Direkcije, odnosno kao ugovorna strana pojavljuje se direktno Ministarstvo sigurnosti BiH. Iako je u Sporazumu s Europolom kao jedan od nadležnih organa određen i MUPRS, ipak je precizirano da je direktna razmjena informacija između Eurola i nadležnih organa moguća ako to Europol i nacionalna kontakt-tačka smatraju prikladnim.

80. U ovom kontekstu Ustavni sud smatra da je nužno ukazati i na važnost policijskih poslova i nužnost međunarodne saradnje policijskih organa u borbi protiv kriminala. Da bi borba protiv kriminala bila ostvarena, nužno je poštovanje zakonskih mehanizama i lanca odgovornosti kako bi ta borba bila što uspješnija, štiteći pri tome prava i slobode lica uključenih u taj proces. Nesporno je da je relevantnim zakonskim i drugim aktima Bosne i Hercegovine i međunarodnim sporazumima detaljno i precizno propisano postupanje svih organa uključenih u ove procese, vodeći računa o potrebi zaštite razmijenjenih podataka i informacija kao izuzetno važnog dijela borbe protiv kriminala. Stoga propisivanje da MUPRS "neposredno ostvaruje međunarodnu saradnju" stvara mogućnost uspostavljanja paralelne pravne i institucionalne strukture u odnosu na onu koja već postoji prema državnim i međudržavnim propisima. Time se dovode u pitanje postojeća načela i mehanizmi međunarodne saradnje, te dovodi u opasnost kredibilitet države i izvršavanje međunarodnih obaveza, pruža mogućnost za neovlaštenu razmjenu podataka ili otkrivanje povjerljivih i drugih podataka, te narušavanje načela jedinstvenog sistema međunarodne saradnje itd. Stoga, Ustavni sud naglašava da se međunarodna saradnja policijskih organa Republike Srpske nesumnjivo mora odvijati preko institucija Bosne i Hercegovine, u skladu s relevantnim zakonskim i podzakonskim propisima, izuzev ako nije drugačije propisano tim propisima.

81. Iz navedenog slijedi da propisivanje da MUPRS neposredno ostvaruje međunarodnu saradnju u članu 146. stav (1) Zakona o policiji nije u skladu sa članom 6. stav (1) Zakona o Direkciji niti sa čl. III/3.b) i III/1.g) Ustava Bosne i Hercegovine.

VII. Zaključak

82. Ustavni sud utvrđuje da odredbe Zakona o policiji, i to član 141. stav (5) u dijelu "digitalno potpisivanje i izdavanje kvalificiranih digitalnih certifikata, te vršiti personalizaciju dokumenata" i stav (6) u dijelu "i člana 141a. ovog zakona, kao i zaštite infrastrukture iz stava 5. ovog člana" i član 141a. stav (4) Zakona o policiji, nisu u skladu sa članom III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine jer Republika Srpska, donošenjem ovih odredbi Zakona o policiji, nije izvršila njihovo usklađivanje s relevantnim odredbama Zakona o Agenciji, Zakona o ličnoj karti BiH i Zakona o putnim ispravama BiH, kojima je uspostavljena nadležnost Agencije u oblasti digitalnog potpisivanja i personalizacije identifikacionih dokumenata, te donošenja relevantnih podzakonskih propisa kojim to bliže regulira.

83. Ustavni sud utvrđuje da član 146. stav (1) Zakona o policiji nije u skladu sa čl. III/3.b) i III/1.g) Ustava Bosne i

Hercegovine jer je Direkcija nadležna za saradnju između policijskih tijela Bosne i Hercegovine te odgovarajućih organa u Bosni i Hercegovini s odgovarajućim stranim i međunarodnim organima.

84. Ustavni sud zaključuje da je član 6. stav (1) tačka 1) Zakona o policiji u skladu sa članom III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine s obzirom na to da je MUPRS ovlašten za obavljanje određenih poslova u oblasti jedinstvenog matičnog broja, prebivališta, ličnih karti i putnih isprava.

85. Ustavni sud zaključuje da je član 8. stav (3) tačka 6) Zakona o policiji u skladu sa članom III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine s obzirom na to da se izričito ne odnosi na poslove u nadležnosti Agencije, već općenito propisuje osiguranje zaštite informaciono-komunikacione strukture.

86. Ustavni sud zaključuje da član 141. stav (5) Zakona o policiji u dijelu "uključujući i policijsku legitimaciju iz člana 24. ovog zakona i identifikacioni dokument iz člana 69. ovog zakona u skladu sa važećim propisima" nije suprotan odredbama Zakona o Agenciji jer se radi o personalizaciji dokumenata policijskih i drugih službenika koja nije regulirana Zakonom o Agenciji.

87. Ustavni sud zaključuje da član 141. stav (6) Zakona o policiji u dijelu "Ministar donosi pravilnik kojim se uređuje uspostavljanje sistema zaštite za evidencije iz člana 8. stav 3. tačka 6), evidencija iz stava 1. ovog člana" nije suprotan odredbama Zakona o Agenciji zbog ranijih zaključaka u vezi sa članom 8. stav (3) tačka 6), odnosno jer ne pokreće pitanja usklađenosti sa Zakonom o Agenciji.

88. Ustavni sud zaključuje da član 141a. stav (3) Zakona o policiji nije suprotan članu 8. Zakona o Agenciji i čl. 19. i 26. Zakona o putnim ispravama BiH jer nakon utvrđenja da relevantni dio člana 141. stav (5) Zakona o policiji nije u skladu sa članom III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine više nema mogućnosti da građani koriste infrastrukture iz člana 141. stav (5) Zakona o policiji nego samo infrastrukturu koju uspostavlja Agencija.

89. Na osnovu člana 59. st. (1), (2) i (3) i člana 61. st. (2) i (3) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

90. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Ćeman, s. r.

684

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj U-39/25, rješavajući zahtjeve **Kantonalnog suda u Zenici i Općinskog suda u Zenici**, na temelju članka VI/3.(c) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 19. stavak (1) tačka a), članka 57. stavak (2) tačka b), članka 59. st. (1), (2) i (3) i članka 61. stavak (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Ćeman, predsjednik
Valerija Galić, dopredsjednica
Angelika Nußberger, dopredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudac
Marin Vukoja, sudac
na sjednici održanoj 26. ožujka 2026. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Odlučujući o zahtjevima **Kantonalnog suda u Zenici (predsjednica Suda Snježana Čolaković)** i **Općinskog suda u Zenici (sudac Alija Sinanović)** za ocjenu kompatibilnosti članka 52. st. 1. i 2., članka 54. stavak 1. tačka m) i članka 62. st. 3. i 4. Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona" br. 12/22, 15/24 i 5/25),

utvrđuje se da članak 54. stavak 1. tačka m) i članak 62. st. 3. i 4. Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona" br. 12/22, 15/24 i 5/25) nisu u skladu sa člankom 4. i člankom 63. Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 59/07 i 59/09) i člankom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine.

Nalaže se Skupštini Zeničko-dobojskog kantona da, u skladu sa člankom 61. stavak (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, najkasnije u roku od šest mjeseci od dana objave ove odluke u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" uskladi članak 54. stavak 1. tačka m) i članak 62. st. 3. i 4. Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona" br. 12/22, 15/24 i 5/25) sa člankom 4. i člankom 63. Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 59/07 i 59/09) i člankom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine.

Utvrđuje se da je članak 52. st. 1. i 2. Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona" br. 12/22, 15/24 i 5/25) u skladu sa čl. 4., 14., 15., 16., 18., 22. i 63. Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 59/07 i 59/09) i člankom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine.

Odbacuje se kao nedopušten zahtjev **Kantonalnog suda u Zenici (predsjednica Suda Snježana Čolaković)** u dijelu zahtjeva za ocjenu kompatibilnosti članka 20. stavak 3. i članka 23. Zakona o Javnoj ustanovi Univerzitet u Zenici ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona" br. 1/18, 10/18 i 13/21) zbog nenadležnosti Ustavnog suda Bosne i Hercegovine.

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Kantonalni sud u Zenici (predsjednica Suda Snježana Čolaković; u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva) podnio je 26. studenog 2025. godine Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) zahtjev za ocjenu kompatibilnosti članka 20. stavak 3. i članka 23. Zakona o Javnoj ustanovi Univerzitet u Zenici ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona" br. 1/18, 10/18 i 13/21; u daljnjem tekstu: Zakon o Univerzitetu) i članka 52. st. 1. i 2., članka 54. i članka 63. stavak 3. Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona" br. 12/22, 15/24 i 5/25; u daljnjem tekstu: ZVOZDK) u odnosu na odredbu članka 16. st. 1. i 5. i članka 18. Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 59/07 i 59/09; u daljnjem tekstu: Okvirni zakon). Zahtjev je evidentiran pod brojem U-39/25.

2. Općinski sud u Zenici (sudac Alija Sinanović; u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva) podnio je 26. studenog 2025. godine Ustavnom sudu zahtjev za ocjenu kompatibilnosti članka 52. st. 1. i 2. i članka 62. st. 3. i 4. ZVOZDK sa čl. 4., 14., 15., 16., 18. i 22.

Okvirnog zakona i sa člankom 1/2. Ustava Bosne i Hercegovine. Zahtjev je evidentiran pod brojem U-40/25.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

3. S obzirom na to da se zahtjevima pokreću ista ustavna pitanja, Ustavni sud je, u skladu sa člankom 32. Pravila Ustavnog suda, odlučio da navedene zahtjeve spoji i donese jednu odluku pod brojem U-39/25.

4. Na temelju članka 23. Pravila Ustavnog suda, od Skupštine Zeničko-dobojskog kantona (u daljnjem tekstu: Skupština ZDK) zatraženo je 17. prosinca 2025. godine da u roku od 30 dana od prijema dopisa dostavi odgovor na zahtjeve.

5. Skupština ZDK je 15. siječnja 2026. godine dostavila odgovor na zahtjeve.

6. Ustavni sud je na temelju članka 90. stavak (1) točka c) Pravila Ustavnog suda donio odluku da sutkinja Larisa Velić neće sudjelovati u radu i odlučivanju u ovom predmetu.

III. Zahtjev

a) Navodi iz zahtjeva broj U-39/25

7. Obrazlažući zahtjev, podnositelj zahtjeva navodi da shodno članku 18. Okvirnog zakona i Statutu JU "Univerzitet u Zenici" (u daljnjem tekstu: Univerzitet) rektora imenuje i razrješava senat, dok je člankom 62. ZVOZDK propisano da rektora razrješava upravni odbor ako ga ne razriješi senat. U svezi s tim, podnositelj zahtjeva ističe da razrješavanje rektora predstavlja akademsko pitanje koje je u isključivoj nadležnosti senata, te da se propisivanjem prava upravnog odbora da razriješi rektora narušava akademska sloboda i institucionalna autonomija univerziteta. Također navodi da je člankom 20. stavak 3. i člankom 23. Zakona o Univerzitetu propisano da rektora Univerziteta bira Senat, na temelju javnog konkursa, uz prethodnu suglasnost Vlade Kantona. Stoga smatra da su te odredbe u suprotnosti sa člankom 16. st. 1. i 5. i člankom 18. Okvirnog zakona. Podnositelj zahtjeva se pozvao na Odluku Ustavnog suda o dopustivosti i meritumu broj U-22/18 od 5. srpnja 2019. godine.

b) Navodi iz zahtjeva broj U-40/25

8. Obrazlažući zahtjev, podnositelj zahtjeva navodi da je člankom 62. stavak 4. ZVOZDK propisano da će upravni odbor razriješiti rektora zbog razloga iz stavka 3. tog članka ako ga ne razriješi senat. Navodi da je način na koji je pitanje izbora i razrješavanja rektora uređeno ZVOZDK u suprotnosti sa člankom 4. stavak 1., člankom 14., člankom 16. stavak 2. točka 5., člankom 18. stavak 1. i člankom 22. Okvirnog zakona. Dalje navodi da je članak 52. ZVOZDK u suprotnosti sa člankom 15. i člankom 16. st. 1. i 5. Okvirnog zakona i praksom Ustavnog suda iz odluka br. U-22/18, U-10/21 i U-9/22. U svezi s tim, podnositelj zahtjeva navodi da je člankom 52. ZVOZDK propisano da od sedam članova upravnog odbora četiri imenuje osnivač, što je više od 50 %. Smatra da se na taj način osnivaču Skupštini ZDK daje apsolutna kontrola nad upravnim odborom i on stavlja pod politički utjecaj, što ugrožava institucionalnu samoupravu i akademsku autonomiju univerziteta. Također se dovodi u pitanje odgovornost i nadležnost senata za akademska pitanja u visokoškolskoj ustanovi, zagarantirana Okvirnim zakonom. Podnositelj zahtjeva navodi da članak 52. ZVOZDK sadrži rješenja koja u bitnoj mjeri odstupaju od ciljeva i sadržajno-konceptijskih rješenja Okvirnog zakona, koja narušavaju standard koji garantira autonomiju i samoupravu univerziteta, a koji zahtjeva europski sistem visokog obrazovanja. Navodi da upravni odbor ne može imati ingerencije glede izbora ili smjene rektora, što predstavlja isključivu ingerenciju senata, te da je Ustavni sud već zauzeo stav o pitanju omjera članova upravnog odbora iz reda osnivača u odnosu na one iz akademske zajednice u odlukama br.

U-22/18 i U-10/21. Podnositelj zahtjeva također navodi da su osporene odredbe u suprotnosti i sa člankom 63. Okvirnog zakona i načelom vladavine prava iz članka 1/2. Ustava Bosne i Hercegovine.

c) Predmeti povodom kojih su podneseni zahtjevi

9. Podnositelj zahtjeva broj U-39/25 naveo je da se pred tim sudom vodi upravni spor po tužbi Univerziteta protiv Rješenja Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport ZDK broj 10-34-318-33/25 od 9. lipnja 2025. godine. Tim rješenjem poništena je Odluka o poništenju Odluke Upravnog odbora Univerziteta broj 01-01-3-2786/25 od 2. lipnja 2025. godine i potvrđi mandata rektora broj 01-02-5-2806/25 od 3. lipnja 2025. godine jer je navedena odluka suprotna odredbama članka 56. stavak 1. i članka 63. stavak 2. ZVOZDK i članka 16. Okvirnog zakona. Naime, odlukom Upravnog odbora od 2. lipnja 2025. godine razriješen je dužnosti rektor jer nije izvršio određene odluke Upravnog odbora, odnosno "nije izvršio usklađivanje rada Univerziteta sa članom 49. stav 4. ZVOZDK", niti je izvršio financijski plan, što je konstatirano odlukom Upravnog odbora. Potom, razriješen je i jer je Mašinski fakultet troškove reprezentacije koristio protivno članku 4. Pravilnika o reprezentaciji i poklonima iz vlastitih sredstava Univerziteta, te jer je rektor nenamjenski trošio financijska sredstva Univerziteta suprotno članku 6. navedenog Pravilnika. Osim toga, utvrđeno je da je rektor postupao suprotno Planu nabava i Zakonu o javnim nabavama, te jer Skupština ZDK nije prihvatila izvješće o radu i poslovanju Univerziteta. Ta odluka Upravnog odbora je poništena odlukom Senata od 3. lipnja 2025. godine uz obrazloženje da ju je donio nenadležni organ, suprotno Statutu Univerziteta, Okvirnom zakonu i presudama Ustavnog suda, te je potvrđen mandat rektora.

10. Podnositelj zahtjeva broj U-40/25 naveo je da se pred tim sudom vodi parnični postupak radi utvrđivanja ništavosti odluke Upravnog odbora Univerziteta o razrješavanju rektora Univerziteta, koja je donesena na temelju Zakona o izmjenama i dopunama ZVOZDK ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona" broj 5/25), kojim je upravni odbor ovlašten razriješiti rektora ako to ne uradi senat.

d) Odgovor na zahtjev

11. Skupština ZDK je navela da su osporene zakonske odredbe u suglasnosti s Okvirnim zakonom, zbog čega su zahtjevi za ocjenu ustavnosti neutemeljeni.

12. Glede zahtjeva u predmetu broj U-39/25 navela je da su članak 20. stavak 3. i članak 23. Zakona o Univerzitetu u suglasnosti s odredbama članka 16. st. 1. i 5. Okvirnog zakona jer se njima "ne osporavaju" te odredbe. Dalje je navela da su članak 52. st. 1. i 2. ZVOZDK u skladu sa člankom 16. st. 1. i 5. Okvirnog zakona jer se ne odnose na ista pitanja. Skupština ZDK je navela da su te odredbe u potpunosti u skladu sa člankom 15. stavak 1. Okvirnog zakona, te da propisani sastav upravnog odbora predstavlja neposrednu implementaciju okvira utvrđenog tim zakonom, čime se osigurava zakonita ravnoteža između osnivača, akademske zajednice i studenata. Navela je da članak 4. Okvirnog zakona ne predstavlja normu kojom se iscrpno uređuju institucionalni odnosi unutar visokoškolskih ustanova, već programsku i načelnu normu koja usmjerava zakonodavca niže razine prilikom uređenja sustava visokog obrazovanja. Ukazuje da ta odredba ostavlja prostor za normativno razrađivanje organizacije i upravljanja u skladu s ustavnim nadležnostima, odnosno ne ograničava zakonodavca u uređivanju modela upravljanja univerzitetom. Ističe da akademska autonomija nije apsolutna niti institucionalno neograničena, već se odnosi prvenstveno na akademsku sferu djelovanja univerziteta, dok

zakonodavac zadržava pravo urediti upravljačke i financijske mehanizme radi osiguranja zakonitosti, odgovornosti i zaštite javnog interesa.

13. Dalje navodi da su odredbe članka 16. st. 1. i 5. Okvirnog zakona već sadržane u čl. 55. i 56. ZVOZDK. Skupština ZDK ističe da se članak 54. stavak m) ZVOZDK ne odnosi na izbor rektora nego na njegovo razrješenje, a imajući u vidu članak 63. Okvirnog zakona kojim je propisano da će se pitanja iz oblasti visokog obrazovanja koja nisu regulirana tim zakonom regulirati zakonima na razini Republike Srpske i kantona. Navodi da je isti stav zauzeo i Ustavni sud u predmetu broj U-22/18. Stoga, smatra da zakonodavac na kantonalnoj razini ima pravo urediti pitanje razrješenja rektora jer ono nije normirano Okvirnim zakonom. Skupština ZDK ističe da članak 54. ZVOZDK ne uvodi konkurentsku akademsku nadležnost, već uređuje isključivo poslovno-upravni aspekt funkcioniranja visokoškolske ustanove. Stoga je ovlaštenje upravnog odbora da usmjerava, kontrolira i ocjenjuje rad rektora izričito ograničeno na domenu financijskog i poslovnog upravljanja. Ističe da je to u potpunosti u skladu sa sistemskim rješenjem Okvirnog zakona, prema kojem rektor u akademskim pitanjima odgovara senatu, a u poslovnim pitanjima upravnom odboru. Smatra da ta dvostruka linija odgovornosti predstavlja standardno rješenje u javnim visokoškolskim ustanovama i ne može se tumačiti kao narušavanje akademske autonomije. Skupština ZDK ukazuje da razrješenje predstavlja institut odgovornosti, a ne institut akademskog izbora, te da se stoga imenovanje i razrješenje ne mogu poistovjetiti. Navodi da izbor rektora ostaje isključiva nadležnost senata u skladu sa člankom 18. Okvirnog zakona, dok se ovlaštenje upravnog odbora odnosi na situacije odgovornosti rektora u domeni zakonitosti i financijskog poslovanja, što predstavlja mehanizam kontrole, a ne preuzimanje akademskih ovlaštenja. Ističe da se na taj način osigurava ravnoteža između akademske autonomije i javne odgovornosti rukovodstva univerziteta. Stoga smatra da članak 54. ZVOZDK predstavlja zakonitu i funkcionalnu razradu načela iz članka 16. st. 1. i 3. te članka 18. Okvirnog zakona jer osigurava jasnu podjelu nadležnosti između senata i upravnog odbora, štiti akademsku autonomiju univerziteta i istodobno osigurava odgovorno i zakonito upravljanje javnim sredstvima, u skladu s ustavnim načelima. Konačno, navodi da članak 63. ZVOZDK ne sadrži stavak 3., zbog čega se ne može izjasniti o tom dijelu zahtjeva.

14. Glede zahtjeva u predmetu broj U-40/25 Skupština ZDK navodi da je članak 52. st. 1. i 2. ZVOZDK u potpunosti kompatibilan sa člankom 14. Okvirnog zakona jer osigurava da upravni odbor ima strukturu koja omogućava efikasno vršenje odgovornosti za poslovanje visokoškolske ustanove. U svezi s tim, ističe da je sudjelovanje predstavnika osnivača u upravnom odboru opravdano činjenicom da upravni odbor odgovara za financijsko poslovanje. U tom smislu, naglašava da sastav upravnog odbora ne predstavlja pitanje akademske samouprave, već pitanje organizacije i kontrole poslovanja, koje je u javnim ustanovama legitimno vezano za interes osnivača i zaštitu javnih sredstava. Skupština ZDK navodi da je i norma po kojoj se predsjednik upravnog odbora imenuje iz reda osnivača također u suglasnosti sa člankom 14. Okvirnog zakona. Smatra da ta norma omogućava funkcionalnu povezanost između osnivača i organa odgovornog za poslovanje, bez zadiranja u akademske nadležnosti senata. Ističe da imenovanje predsjednika upravnog odbora iz reda osnivača predstavlja organizacijsko rješenje koje jača odgovornost upravnog odbora prema osnivaču, ali ne utječe na raspodjelu akademskih ovlaštenja, niti mijenja nadležnosti senata kao

najvišeg akademskog tijela. Također smatra da su osporene odredbe ZVOZDK u suglasnosti i sa člankom 15. Okvirnog zakona, koji propisuje minimalne i maksimalne normativne granice sastava upravnog odbora, ali ne propisuje obvezu jedinstvenog ili numerički fiksnog modela, već svjesno ostavlja prostor zakonodavcu niže razine da izvrši normativnu razradu u skladu s vlastitim institucionalnim i financijskim kontekstom. Ističe da članak 52. stavak 1. ZVOZDK propisuje da upravni odbor ima sedam članova, što je u potpunosti kompatibilno sa člankom 15. Okvirnog zakona, koji dozvoljava raspon od sedam do jedanaest članova. U svezi s tim, Skupština ZDK je naglasila da je Ustavni sud u Odluci broj U-22/18 razmatrao članak 15. Okvirnog zakona i istaknuo da je takva zakonska formulacija svjesno ostavljena fleksibilnom i otvorenom, upravo s ciljem da kantonalni zakonodavac ima diskrecijsko pravo urediti točan broj članova upravnog odbora, njihov sastav i omjer članova upravnog odbora iz reda osnivača u odnosu na one iz akademske zajednice, u skladu s vlastitom politikom upravljanja visokoškolskim ustanovama. Ističe da Ustavni sud jest ukazao da omjer članova upravnog odbora u korist osnivača može, ali ne nužno, voditi ka slabljenju akademske autonomije. Međutim, smatra da se takav stav odnosi na potencijalni, a ne automatski efekt, te zahtijeva analizu stvarnih nadležnosti organa, a ne puko matematičko prebrojavanje članova. Smatra da je na taj način potvrđeno da se sama činjenica postojanja većine članova koje je imenovao osnivač ne može automatski smatrati povredom akademske autonomije.

15. Nadalje, Skupština ZDK navodi da je člankom 62. st. 3. i 4. ZVOZDK propisana mogućnost da upravni odbor smijeni rektora, i to samo ako to ne učini senat i samo iz razloga iz domene poslovanja. Navodi da ta odredba svoju osnovu ima u članku 17. stavak 2. Okvirnog zakona kojim je propisano da rektor odnosno direktor visoke škole za svoj rad u domeni akademskih pitanja odgovara senatu, a u domeni poslovanja upravnom odboru. Ističe da se osporenim člankom ZVOZDK stoga ne zadire u pravo senata da bira rektora, koje je propisano člankom 58. stavak 1. tog Zakona, što je u skladu sa člankom 16. stavak 2. točka 5., člankom 18. stavak 1. i člankom 22. Okvirnog zakona. Glede nadležnosti upravnog odbora Skupština ZDK ukazuje da je člankom 14. stavak 2. točka 11. Okvirnog zakona propisano da taj organ obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom, aktom o osnivanju i statutom visokoškolske ustanove. Stoga smatra da je Okvirni zakon ostavio mogućnost propisivanja dodatnih nadležnosti upravnog odbora u odnosu na one taksativno nabrojane u članku 14. tog Zakona. Navodi da je mogućnost upravnog odbora da razriješi rektora u slučaju neizvršavanja odluka upravnog odbora koje se tiču financijskog poslovanja, korištenja sredstava i izvješća o poslovanju u skladu sa člankom 14. Okvirnog zakona. Ukazuje da taj članak propisuje da upravni odbor usmjerava, kontrolira i ocjenjuje rad rektora u domeni financijskog poslovanja, donosi financijski plan, usvaja godišnji obračun i podnosi izvješće osnivaču. Ističe da se time osigurava zakonito i transparentno funkcioniranje ustanove, dok akademska pitanja ostaju u nadležnosti senata, na koji način se štiti akademska autonomija. Stoga smatra da odgovornost rektora i direktora prema upravnom odboru u oblasti poslovanja predstavlja izravnu normativnu posljedicu uloge upravnog odbora kao organa odgovornog za zakonitost i financijsko upravljanje, te da ne može biti dovedena u vezu s akademskom autonomijom. Skupština ZDK ukazuje na to da izvršna funkcija rektora nije jedinstvena i nediferencirana jer je člankom 17. Okvirnog zakona uspostavljeno načelo dvostruke odgovornosti izvršnog rukovodstva, čime se potvrđuje da ista

osoba može istodobno biti nositelj akademske i poslovne funkcije, ali uz jasno razdvojene linije odgovornosti. Tako rektor za akademska pitanja odgovara senatu, a za pitanja poslovanja, financija i zakonitosti rada upravnom odboru. Ističe da takva dvostruka linija odgovornosti ne predstavlja pravnu nedosljednost, već svjesno normativno rješenje kojim se osigurava ravnoteža između akademskih sloboda i javne odgovornosti. Stoga smatra da članak 62. ZVOZDK predstavlja operativnu razradu načela iz čl. 14. i 17. Okvirnog zakona, čime se osigurava njihova efektivna i dosljedna primjena u praksi. Ukazuje da se razlozi za razrješenje predviđeni u članku 62. stavak 2. ZVOZDK odnose prvenstveno na neizvršavanje obveza prema senatu i povrede ugleda institucije, što korespondira akademskoj odgovornosti rektora i direktora. S druge strane, razlozi iz stavka 3. tog članka su isključivo vezani za financijsko poslovanje i izvršavanje odluka upravnog odbora, čime se potvrđuje odgovornost rektora i direktora prema upravnom odboru u domeni poslovanja. Iz navedenih razloga Skupština ZDK smatra da su te odredbe u skladu s temeljnim načelima akademskih sloboda, autonomije i samouprave univerziteta, garantiranih člankom 4. Okvirnog zakona.

IV. Relevantni propisi

16. Okvirni zakon o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH" br. 59/07 i 59/09) u relevantnom dijelu glasi:

DIO I. OPĆE ODREDBE

[...]

Članak 4. stavak (2)

Visoko obrazovanje temelji se na:

- akademskim slobodama, akademskoj samoupravi i autonomiji univerziteta;

[...]

5. Upravni odbor

Članak 14. st. (1) i (2)

Odgovornost za poslovanje licencirane javne visokoškolske ustanove nosi upravni odbor sveučilišta ili visoke škole (u daljnjem tekstu: upravni odbor).

Upravni odbor obavlja poslove utvrđene zakonom i statutom sveučilišta, a osobito:

[...]

- usmjerava, nadzire i ocjenjuje rad rektora ili ravnatelja u domeni financijskog poslovanja;

[...]

- obavlja i druge poslove sukladno zakonu, aktu o osnivanju i statutu visokoškolske ustanove.

Članak 15.

Upravni odbor ima između sedam i jedanaest članova, od kojih najmanje jednu trećinu imenuje osnivač, a ostale imenuje senat te visokoškolske ustanove sukladno statutu.

Senat sveučilišta imenuje i razrješuje članove upravnog odbora na mandat od četiri godine, prema javnoj i transparentnoj proceduri javnog natječaja.

6. Senat visokoškolske ustanove

Članak 16. st. (1) i (2)

Odgovornost za akademska pitanja u visokoškolskoj ustanovi ima senat, kao najviše akademsko tijelo koje čine predstavnici akademskog osoblja i studenata.

Senat visokoškolske ustanove odlučuje o svim akademskim pitanjima, a posebice:

- odlučuje o pitanjima nastavne, znanstvene, umjetničke i stručne djelatnosti visokoškolske ustanove;

- donosi statut visokoškolske ustanove uz prethodno pribavljeno mišljenje upravnog odbora;

- donosi opće akte sukladno zakonu i statutu visokoškolske ustanove;

- donosi nastavne planove i nastavne programe dodiplomskog, poslijediplomskog i doktorskog studija;

- bira rektora i prorektora sveučilišta, odnosno ravnatelja visoke škole;

- bira akademsko osoblje na prijedlog znanstveno-nastavnog vijeća, odnosno znanstveno-istraživačkog vijeća organizacijske jedinice;

- imenuje povjerenstva u postupku stjecanja doktorata znanosti;

- dodjeljuje počasna zvanja profesor emeritus te počasni doktor znanosti;

- daje inicijativu upravnom odboru za organiziranje i ukidanje fakulteta i drugih organizacijskih jedinica na sveučilištu;

- obavlja i druge poslove sukladno zakonima i statutu visokoškolske ustanove.

7. Rektor sveučilišta i ravnatelj visoke škole

Članak 17. stavak (2)

Rektor sveučilišta, odnosno ravnatelj visoke škole, za svoj rad u domeni akademskih pitanja odgovara senatu, a u domeni poslovanja upravnom odboru.

Članak 18. stavak (1)

Rektora javnog sveučilišta bira senat, na temelju javnog natječaja.

8. Pravni subjektivitet i institucionalna autonomija

Članak 19. stavak (1)

Osim ako zakonom nije drukčije propisano, svaka licencirana javna visokoškolska ustanova, bilo sveučilište ili visoka škola, ima puni pravni subjektivitet u svezi s onim pitanjima koja su predmetom ovoga Zakona, uključujući i ovlasti za:

[...]

- upošljavanje osoblja;

[...]

- druge ovlasti nužne za učinkovito obavljanje svojih dužnosti.

Članak 22.

Visokoškolske ustanove, sukladno odredbama ovoga Zakona, imaju pravo:

- izabrati svoja upravna i vodeća tijela i odrediti im mandat;

- urediti svoje strukture i aktivnosti vlastitim pravilima, sukladno ovome Zakonu, drugim važećim zakonima i svojim statutima;

- izabrati nastavno i drugo osoblje;

- primati studente i odrediti metode nastave i provjere znanja studenata;

- samostalno razvijati i primjenjivati nastavne planove i programe i istraživačke projekte;

- unutar raspoloživih financijskih sredstava, izabrati predmete koji će se predavati;

- na sveučilištima dodjeljivati zvanja profesorima i drugom osoblju;

- odrediti za službeni jezik, ili službene jezike, jedan ili više jezika konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine.

DIO V. ZAKLJUČNE ODREDBE

[...]

7. Usklađivanje drugih zakona

Članak 63.

Zakoni Republike Srpske i kantonalni zakoni u području visokog obrazovanja uskladit će se s odredbama ovoga Zakona u razdoblju od šest mjeseci nakon njegovog stupanja na snagu.

Sva pitanja iz područja visokog obrazovanja koja nisu regulirana ovim Zakonom regulirat će se zakonima na razini Republike Srpske i kantona.

17. Zakon o visokom obrazovanju ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona" br. 12/22, 15/24 – autentično tumačenje i 5/25)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji u relevantnom dijelu glasi:

Članak 52. st. (1) i (2)

(Sastav, broj i mandat upravnog odbora)

(1) Upravni odbor visokoškolske ustanove ima sedam članova i čine ga četiri predstavnika iz reda osnivača koje imenuje osnivač, te dva predstavnika iz reda stalno uposlenih i jedan predstavnik iz reda studenata koje imenuje senat sukladno statutom u javnoj i transparentnoj proceduri javnog natječaja.

(2) Predsjednik upravnog odbora visokoškolske ustanove imenuje se iz reda osnivača.

Članak 54.

(Mjerodavnost upravnog odbora)

Upravni odbor obavlja poslove utvrđene zakonom, aktom o osnivanju i statutom visokoškolske ustanove, a naročito:

a) na prijedlog senata daje prethodno mišljenje na Statut visokoškolske ustanove,

b) na prijedlog rektora donosi akt kojim se utvrđuje način obračuna plaća i drugih primanja u javnoj visokoškolskoj ustanovi uz prethodnu suglasnost Vlade Kantona, te donosi opći akt o unutarnjoj organiziranju i sustavizaciji radnih mjesta, pravilnik o radu, kao i druge opće akte sukladno zakonu i statutom visokoškolske ustanove;

c) donosi odluku o osnivanju drugih pravnih osoba, sukladno zakonu i statutom visokoškolske ustanove;

d) utvrđuje planove financiranja i razvoja, uključujući i organiziranje novih organizacionih jedinica i studijskih programa;

e) donosi godišnji program rada visokoškolske ustanove na prijedlog senata visokoškolske ustanove;

f) na prijedlog rektora donosi financijski plan i usvaja godišnji obračun i usvaja izvješće o izvršenju financijskog plana iz članka 59. stavak (1) točka l) ovog Zakona;

g) usmjerava, kontrolira i ocjenjuje rad rektora, odnosno ravnatelja u domenu financijskog poslovanja;

h) rješava pitanja odnosa sa osnivačem;

i) odlučuje o korištenju sredstava za rad preko iznosa utvrđenog statutom visokoškolske ustanove;

j) odlučuje o prigovoru uposlenika na odluke organa visokoškolske ustanove koji su u prvom stupnju odlučivali o pravima, obvezama i odgovornostima uposlenika iz radnog odnosa;

k) najmanje jedanput godišnje podnosi osnivaču izvješće o poslovanju i rezultatima rada visokoškolske ustanove;

l) donosi konačnu odluku o izboru i razrješenju ravnatelja studentskog centra;

m) razrješava rektora univerziteta i ravnatelja visoke škole, ako ga ne razriješi senat;

n) obavlja i druge poslove sukladno zakonu, aktom o osnivanju i statutom.

Članak 56. stavak (1) i stavak (2) točka f)

(Mjerodavnost senata)

(1) Senat visokoškolske ustanove odlučuje o svim akademskim pitanjima, a posebno o pitanjima nastavne, znanstvene, umjetničke i stručne djelatnosti visokoškolske ustanove.

(2) Senat visokoškolske ustanove:

f) bira i razrješava rektora univerziteta, ravnatelja visoke škole, a prorektore na obrazloženi prijedlog rektora;

Članak 59. stavak (1) toč. i), j) i l)

(Mjerodavnost rektora univerziteta i ravnatelja visoke škole)

(1) Rektor univerziteta, odnosno ravnatelj visoke škole obavlja poslove utvrđene zakonom i statutom, a naročito:

i) izvršava odluke upravnog odbora, senata i drugih organa visokoškolske ustanove;

j) odlučuje o korištenju sredstava do iznosa utvrđenog statutom visokoškolske ustanove;

l) podnosi upravnom odboru izvješće o izvršenju financijskog plana;

Članak 62. stavak (1) točka c) i st. (2), (3) i (4)

(Razrješenje rektora, prorektora univerziteta i direktora visoke škole)

(1) Rektor, prorektor i direktor visoke škole prestaje mandat:

c) prijevremenim razrješenjem;

(2) Senat donosi odluku o razrješenju rektora, prorektora i direktora visoke škole i prije isteka perioda na koji je izabran odnosno imenovan:

a) ako ne izvršava zadatke predviđene zakonom i statutom ili ih izvršava protivno njima;

b) prekorači ovlaštenja i time nanese štetu ugledu visokoškolske ustanove;

c) zbog neopravdane odsutnosti ili spriječenosti da u neprekidnom periodu dužem od tri mjeseca obavlja dužnost;

d) ako svojim ponašanjem povrijedi ugled institucije i funkcije koju obavlja;

e) ako ne izvršava odluke senata sukladno obvezom iz članka 59. stavak (1) točka i) ovog Zakona.

(3) Senat na prijedlog upravnog odbora donosi odluku o razrješenju rektora javnog univerziteta i ravnatelja visoke škole i prije isteka perioda na koji je izabran odnosno imenovan u sljedećim slučajevima:

a) ako ne izvršava odluke upravnog odbora sukladno obvezom iz članka 59. stavak (1) točka i) ovog Zakona, ukoliko se odluke odnose na financijsko poslovanje.

b) ako odlučuje o korištenju sredstava preko iznosa utvrđenog statutom visokoškolske ustanove protivno odredbi članka 59. stavak (1) točka j) ovog Zakona.

c) ako upravni odbor ne usvoji izvješće o izvršenju financijskog plana iz članka 59. stavak (1) točka l) ovog Zakona.

d) ako Skupština Kantona ne usvoji izvješće o poslovanju i rezultatima rada visokoškolske ustanove.

(4) Ako senat ne razriješi rektora i ravnatelja visoke škole zbog razloga navedenih u stavku (3) ovog članka u roku od 15 dana od prijema prijedloga za razrješenje, upravni odbor razrješava rektora javnog univerziteta i ravnatelja javne visoke škole.

Članak 63.

(Obustavljanje općeg i pojedinačnog akta)

(1) Rektor univerziteta, odnosno ravnatelj visoke škole obustavlja od izvršenja opći i pojedinačni akt donesen u visokoškolskoj ustanovi koji nije u suglasnosti sa ustavom ili je u suprotnosti sa zakonom i drugim propisima, kao i izvršavanje općeg i pojedinačnog akta kojim se nanosi šteta visokoškolskoj ustanovi ili društvenoj zajednici i dužan je da o tome obavijesti Ministarstvo.

(2) U slučaju nepostupanja ovlaštenih osoba iz stavka (1) ovog članka, obveza Ministarstva je da ukoliko u vršenju nadzora

putem mjerodavne inspekcije utvrdi da su odluke koje donose organi visokoškolske ustanove protivne zakonu, iste poništi, odnosno obustavi od daljeg izvršenja.

18. Zakon o Javnoj ustanovi Univerzitet u Zenici ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona" br. 1/18 – prečišćeni tekst, 10/18 i 13/21) u relevantnom dijelu glasi:

Članak 20. stavak (3)

Ista osoba može se imenovati na dva uzastopna mandata.

VI AKTI UNIVERZITETA

Članak 23.

Statut je osnovni opći akt Univerziteta kojim se uređuju pitanja značajna za obavljanje djelatnosti Univerziteta.

Statutom se bliže uređuju:

- organizacija Univerziteta;
- zastupanje i predstavljanje Univerziteta;
- pravila za izbor članova Upravnog odbora;
- načini organiziranja i izvođenje studija;
- pravila studiranja i prava studenata;
- izbor u nastavno- znanstvena i suradnička zvanja;
- način implementacije Evropskog sustava prenosa bodova (u daljem tekstu: ECTS);
- kriteriji za dodjelu akademskih titula;
- obveze Univerziteta prema osnivaču;
- ovlaštenja Univerziteta u pravnom prometu;
- organizacija i mjerodavnosti organizacionih jedinica;
- statusne promjene, obrazovanje novih organizacionih jedinica i studijskih odsjeka;
- ostvarivanje prihoda, upravljanje sredstvima i imovinom;
- akademska, finansijska i druga ovlaštenja organizacionih jedinica u pravnom prometu;
- organizacija znanstvenoistraživačkog i umjetničkog rada;
- kriteriji za provođenje procesa evaluacije i objavljivanje rezultata provedene evaluacije;
- broj članova Senata i način njihovog biranja;
- oblik i razina učešća studenata u radu ustanove;
- način izjašnjavanja i donošenja odluka po pojedinim pitanjima, kao i preciziranje odluka koje se mogu donositi tajnim glasanjem;
- druga pitanja sukladno sa zakonom.

Univerzitet ima i druge opće akte sukladno sa zakonom i Statutom Univerziteta.

19. Statut Univerziteta u Zenici (dostupan na <https://unze.ba/wp-content/uploads/2022/10/Statut-UNZE.pdf>, preuzeto 11. rujna 2025. godine), kako je objavljen na službenoj stranici, u relevantnom dijelu glasi:

Član 85.

(Razrješenje dužnosti rektora)

(1) Senat će razriješiti rektora dužnosti dvotrećinskom većinom i prije isteka vremena na koji je imenovan, u sljedećim slučajevima:

- a) ako bude pravosnažno osuđen za krivično djelo;*
- b) ukoliko se utvrdi da rektor ne izvršava zadatke predviđene zakonom ili Statutom, odnosno, izvršava ih protivno njima;*
- c) ukoliko se utvrdi da je prekoračio svoja ovlaštenja i time nanio štetu Univerzitetu;*
- d) ukoliko u neprekidnom periodu, dužem od 3 mjeseca, bude neopravdano odsutan ili spriječen da obavlja dužnosti;*
- e) kada svojim ponašanjem povrijedi ugled dužnosti koju vrši, što se mora utvrditi u prethodno provedenom postupku od strane komisije koju imenuje Senat;*
- f) ukoliko izgubi sposobnost obavljanja dužnosti rektora;*
- g) drugim slučajevima predviđenim zakonom.*

(2) Obrazložen prijedlog za prijevremeno razrješenje rektora može podnijeti ministar obrazovanja u ime Osnivača, Osnivač visokoškolske ustanove, najmanje 1/3 članova Upravnog odbora, najmanje 1/3 članova Senata i najmanje 3 naučnonastavna, odnosno umjetnička vijeća organizacionih jedinica.

(3) U svim slučajevima razrješenja dužnosti, odnosno imenovanja novog rektora Univerziteta, primopredaja dužnosti između zatečenog i novoimenovanog rektora vrši se komisijski. Komisiju za provođenje postupka primopredaje dužnosti imenuje Senat Univerziteta od najmanje 3 (tri) člana iz reda članova Senata i sekretara iz reda diplomiranih ekonomista Univerziteta.

Član 86. st. 1. i 2.

(Odlučivanje Senata o razrješenju dužnosti rektora)

(1) O prijedlogu za razrješenje dužnosti rektora, u smislu stava (1) prethodnog člana, Senat odlučuje javnim glasanjem, a za donošenje pravovaljane odluke potrebna je dvotrećinska većina glasova od ukupnog broja njegovih članova.

(2) Odluka Senata o razrješenju dužnosti rektora je konačna.

V. Dopustivost

20. Pri ispitivanju dopustivosti zahtjeva Ustavni sud je pošao od odredbe članka VI/3.(c) Ustava Bosne i Hercegovine.

21. Članak VI/3.(c) Ustava Bosne i Hercegovine glasi:

Ustavni sud će imati nadležnost za pitanja koja mu podnese bilo koji sud u Bosni i Hercegovini, a koja se tiču toga je li neki zakon o čijoj valjanosti ovisi njegova odluka sukladno ovom Ustavu, s Europskom konvencijom za ljudska prava i temeljne slobode i njezinim protokolima, ili sa zakonima Bosne i Hercegovine; ili koja se tiču postojanja ili djelokruga nekog općeg pravila međunarodnog javnog prava koje je bitno za odluku suda.

22. Zahtjeve za ocjenu kompatibilnosti podnijeli su Kantonalni sud u Zenici (predsjednica Suda Snježana Čolaković) i Općinski sud u Zenici (sudac Alija Sinanović), što znači da su zahtjeve podnijeli ovlašteni podnositelji iz članka VI/3.(c) Ustava Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-5/10 od 26. studenog 2010. godine, toč. 7–14., objavljena u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" broj 37/11). Također, Ustavni sud zapaža da se zahtjevom traži ocjena kompatibilnosti osporenih odredbi Zakona o Univerzitetu i ZVOZDK s odredbama Okvirnog zakona i Ustava Bosne i Hercegovine, odnosno da se pitanje odnosi na to jesu li osporene odredbe u skladu s odredbama zakona Bosne i Hercegovine i načelom vladavine prava iz članka 1/2. Ustava Bosne i Hercegovine.

23. Analizirajući pitanje ovisi li o valjanosti tih zakona odluka redovnih sudova u konkretnim postupcima, Ustavni sud zapaža da je u predmetu broj U-39/25 podnositelj zahtjeva tražio ocjenu kompatibilnosti odredbi članka 52. st. 1. i 2., članka 54. i članka 63. stavak 3. ZVOZDK i članka 20. stavak 3. i članka 23. Zakona o Univerzitetu. Ustavni sud primjećuje da se u tom predmetu vodi upravni spor po tužbi Univerziteta protiv rješenja Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport ZDK od 9. lipnja 2025. godine. Tim rješenjem poništena je Odluka o poništenju Odluke Upravnog odbora Univerziteta broj od 2. lipnja 2025. godine i potvrdi mandata rektora od 3. lipnja 2025. godine jer je navedena odluka suprotna odredbama članka 56. stavak 1. i članka 63. stavak 2. ZVOZDK, te članka 16. Okvirnog zakona (vidi točku 9. ove odluke). Iz navedenog proizlazi da se u tom postupku raspravlja o primjeni odredbi navedenih zakona u kontekstu ovlaštenja upravnog odbora da razriješiti rektora, a ne članka 20. stavak 3. i članka 23. Zakona o Univerzitetu. U svezi s tim, Ustavni sud zapaža da je tim odredbama Zakona o

Univerzitetu propisano da se ista osoba može imenovati na mjesto rektora na dva uzastopna mandata (članak 20. stavak 3.), te je određeno koja se pitanja uređuju Statutom Univerziteta (članak 23.). Pri tome, podnositelj tog zahtjeva nije obrazložio iz kojeg razloga njegova odluka ovisi o primjeni navedenih zakonskih odredbi. Stoga, Ustavni sud smatra da u tom dijelu nisu ispunjeni uvjeti za dopustivost zahtjeva broj U-39/25 propisani člankom VI/3.(c) Ustava Bosne i Hercegovine (vidi, *mutatis mutandis*, Ustavni sud, Odluka o dopustivosti broj U-8/20 od 26. studenog 2020. godine, točka 21., dostupna na www.ustavnisud.ba), odnosno da Ustavni sud nije nadležan za odlučivanje.

24. S druge strane, oba predmeta pred redovnim sudovima tiču se primjene osporenih odredbi članka 52. st. 1. i 2., članka 54. i članka 62. st. 3. i 4. ZVOZDK, zbog čega Ustavni sud smatra da o valjanosti tih odredbi ovisi odluka redovnih sudova u tim postupcima, iz čega slijedi da u tom dijelu nesporno postoji nadležnost Ustavnog suda za odlučivanje iz članka VI/3.(c) Ustava Bosne i Hercegovine. Osim toga, Ustavni sud smatra da ne postoje drugi razlozi nedopustivosti iz članka 19. stavak (1) Pravila Ustavnog suda. Stoga, Ustavni sud smatra da u odnosu na osporene odredbe ZVOZDK oba zahtjeva za ocjenu kompatibilnosti ispunjavaju uvjete za razmatranje merituma predmeta.

VI. Meritum

25. Podnositelji zahtjeva smatraju da članak 52. st. 1. i 2. (sastav upravnog odbora i imenovanje predsjednika), članak 54. (nadležnosti upravnog odbora) i članak 62. st. 3. i 4. ZVOZDK (razrješenje rektora na prijedlog i od strane upravnog odbora) nisu u skladu sa člankom 4. (akademске slobode i samouprava i autonomija univerziteta), člankom 14. (nadležnosti upravnog odbora), člankom 15. (sastav upravnog odbora), člankom 16. (nadležnost senata), člankom 18. (izbor rektora), člankom 22. (prava visokoškolskih ustanova) i člankom 63. (obveza usklađivanja kantonalnih zakona) Okvirnog zakona, te člankom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine. Osim toga, Ustavni sud zapaža da je Kantonalni sud osporio i ustavnost članka 63. stavak 3. ZVOZDK. Međutim, članak 63. ZVOZDK ne sadrži stavak 3., pa Ustavni sud ne može ispitati njegovu ustavnost.

26. Ustavni sud zapaža da je suština navoda podnositelja zahtjeva da je povrijeđena akademska samouprava i autonomija zagarantirana člankom 4. Okvirnog zakona jer je osporenim odredbama propisano da većinu članova upravnog odbora imenuje osnivač, te da taj organ ima pravo razriješiti rektora univerziteta. Naime, podnositelji zahtjeva smatraju da razrješenje rektora predstavlja akademsko pitanje koje je, kao takvo, u isključivoj ingerenciji senata kao najvišeg akademskog tijela shodno članku 16. Okvirnog zakona. Skupština ZDK, s druge strane, ističe da se osporenim odredbama ZVOZDK ne zadire u akademsku samoupravu i autonomiju. Naime, ukazuje na to da je upravni odbor ovlašten razriješiti rektora ako to ne učini senat isključivo iz razloga koji potpadaju u domenu finansijskog i poslovnog upravljanja univerziteta, za koje je isključivo nadležan upravni odbor kojem rektor u toj domeni i odgovara, u smislu čl. 14. i 18. Okvirnog zakona.

27. U svezi s tim, Ustavni sud naglašava da je na temelju članka VI/3.(c) Ustava Bosne i Hercegovine nadležan ocjenjivati ustavnost *in abstracto*, s ciljem zaštite Ustava kao najvišeg pravnog akta i osiguravanja poštovanja hijerarhije pravnih normi, a ne kontrolirati pravilnu primjenu prava u konkretnom slučaju (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-21/25 od 22. siječnja 2026. godine, točka 18.). Dakle, Ustavni sud napominje da ocjenu ustavnosti zakona razmatra u općem smislu

(*erga omnes*), a ne u odnosu na konkretan predmet (*inter partes*) koji je povod za podnošenje zahtjeva (*op. cit.*, U-9/22, točka 20. s daljnjim referencama). Stoga, Ustavni sud neće ulaziti u konkretne predmete koji se nalaze na rješavanju pred redovnim sudovima, već je zadatak redovnih sudova da u okolnostima konkretnih predmeta utvrde je li upravni odbor svojim djelovanjem povrijeđio načelo akademske samouprave i autonomije univerziteta koju garantiraju odredbe Okvirnog zakona.

Relevantna praksa

28. Ustavni sud podsjeća da se u svojoj praksi u nizu predmeta bavio pitanjem akademske samouprave i autonomije zagarantirane Okvirnim zakonom. Tako je Ustavni sud utvrdio da članak 52. Zakona o visokom obrazovanju Tuzlanskog kantona (u daljnjem tekstu: ZVOTK) kojim je propisano uvjetovanje imenovanja rektora univerziteta od strane senata prethodnim davanjem suglasnosti senatu od strane upravnog odbora, odnosno propisana mogućnost, u određenim slučajevima, za imenovanje rektora od strane upravnog odbora, nije u skladu sa člankom 18. Okvirnog zakona kojim je utvrđeno da rektora univerziteta bira senat kao najviše akademsko tijelo (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-22/18 od 5. srpnja 2019. godine, točka 37.). Ustavni sud je pri tome ukazao da je navedena odredba Okvirnog zakona načelna i općenita, odnosno da kao takva dozvoljava reguliranje određenog oblika suglasnosti upravljačke strukture javne visokoškolske ustanove koja brine o važnim pitanjima poslovanja. Međutim, Ustavni sud je utvrdio da je način na koji je člankom 52. ZVOTK propisana suglasnost na izbor, odnosno i samo imenovanje rektora od strane upravnog odbora, suprotan samoj suštini članka 18. Okvirnog zakona koji je, osiguravajući načelo institucionalne autonomije univerziteta, značaj izbora rektora kao najviše univerzitetske funkcije, prije svega, vezao za samu akademsku zajednicu (*idem*, točka 30.). U odnosu na članak 6. Zakona o izmjenama i dopunama ZVOTK kojim je ustanovljen privremeni mandat svih upravnih i rukovodećih organa univerziteta, Ustavni sud je zaključio da je u suprotnosti s autonomijom univerziteta, načelima i ciljevima organizacije i funkcioniranja univerziteta, a koji su propisani čl. 1. i 2. Okvirnog zakona (*idem*, toč. 33–36.).

29. U odnosu na pravno pitanje sastava upravnog odbora koji prema članku 15. Okvirnog zakona može imati od sedam do 11 članova koji se biraju po provedenoj konkursnoj proceduri, uz uvjet da najmanje jednu trećinu članova imenuje osnivač visokoškolske ustanove, Ustavni sud je utvrdio da je takva zakonska formulacija ostavila dovoljno prostora kantonalnim vlastima da pitanja imenovanja, sastava i strukture upravnog odbora uredi u skladu s vlastitom politikom uređivanja upravljačkih ovlaštenja u visokom obrazovanju. Međutim, Ustavni sud je naglasio da se glede javnih visokoškolskih ustanova sastav i struktura upravnog odbora nameću kao ključni instrumenti za stvarno/faktičko implementiranje načela institucionalne autonomije visokoškolskih ustanova budući da su njihovi osnivači ujedno i predstavnici javne vlasti (u konkretnom slučaju u kantonu). U tom smislu, Ustavni sud je obrazložio da je jasno da omjer broja članova iz reda osnivača u odnosu na predstavnike akademske zajednice znači veću mogućnost političkog utjecaja i manji stupanj stvarne institucionalne autonomije. Također, vrijedi i obrnuto, kada predstavnici akademske zajednice imaju veći broj članova u odnosu na predstavnike osnivača u upravnom odboru javne visokoškolske ustanove smanjuje se mogućnost političkog utjecaja (*op. cit.*, U-22/18, točka 31.).

30. Slijedeći praksu iz navedene odluke, Ustavni sud je u sličnom predmetu u kojem su razmatrane odredbe ZVOZDK

zaključio da je načelo institucionalne autonomije univerziteta iz članka 18. Okvirnog zakona prekršeno i člankom 55. stavak 1. ZVOZDK kojim je bilo propisano da rektora i prorektora javnog univerziteta i direktora javne visoke škole bira senat, na temelju javnog konkursa, uz suglasnost osnivača, jer rektor i prorektor javnog univerziteta i direktor visoke škole nisu mogli biti izabrani bez suglasnosti Vlade Kantona (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U-10/21* od 2. prosinca 2021. godine, toč. 29–34.).

31. Pored toga, Ustavni sud je u predmetu broj *U-9/22* zaključio da je povrijeđena autonomija visokoškolske ustanove iz članka 4. stavak 2. Okvirnog zakona i u situaciji kada je ZVOZDK sadržavao odredbe kojima je donošenje statuta stavljeno u ingerenciju upravnog odbora, uz prethodnu suglasnost osnivača, što je u suprotnosti i sa člankom 12. Okvirnog zakona kojim je propisano da statut donosi senat (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U-9/22* od 26. svibnja 2022. godine, toč. 23. i 24.).

32. Vraćajući se na konkretni predmet, Ustavni sud zapaža da je osporenim odredbama ZVOZDK propisano da četiri od sedam članova upravnog odbora i predsjednika tog tijela imenuje osnivač (članak 52. st. 1. i 2.), te da upravni odbor ima pravo razriješiti rektora ako to ne učini senat (članak 54. stavak 1. točka m) i članak 62. st. 3. i 4.). Dakle, podnositelji zahtjeva, u biti, problematiziraju dva pitanja, a to su: a) sastav upravnog odbora propisan člankom 52. st. 1. i 2. ZVOZDK i b) njegovo ovlaštenje da smijeni rektora propisano člankom 54. stavak 1. točka m) i člankom 62. st. 3. i 4. ZVOZDK.

a) U odnosu na članak 52. st. 1. i 2. ZVOZDK

33. Ustavni sud zapaža da je osporenim odredbama ZVOZDK propisano da se upravni odbor sastoji od sedam članova – četiri predstavnika iz reda osnivača koje imenuje osnivač, te dva predstavnika iz reda stalno uposlenih i jedan predstavnik iz reda studenata koje imenuje senat. Također je propisano da se predsjednik upravnog odbora visokoškolske ustanove imenuje iz reda osnivača. U svezi s tim, Ustavni sud ukazuje da je člankom 15. Okvirnog zakona propisan minimalni broj od sedam članova upravnog odbora, kako je to i propisano osporenim odredbama ZVOZDK. Okvirnim zakonom je također propisan minimalni udio od jedne trećine članova upravnog odbora iz reda osnivača. Međutim, tom odredbom nije određen maksimalan udio članova iz reda osnivača, niti je propisan omjer između članova upravnog odbora koje imenuje osnivač i onih koje imenuje senat. Osim toga, nije regulirano ni pitanje izbora predsjednika upravnog odbora. Na taj način, Okvirni zakon je ostavio dovoljno prostora kantonalnim vlastima da pitanja imenovanja, sastava i strukture upravnog odbora urede u skladu s vlastitom politikom uređivanja upravljačkih ovlaštenja u visokom obrazovanju (*op. cit.*, *U-22/18*, točka 31.). Stoga, Ustavni sud smatra da je članak 52. st. 1. i 2. ZVOZDK u skladu sa člankom 15. Okvirnog zakona.

34. Međutim, podnositelji zahtjeva navode i da je uslijed propisanog sastava upravnog odbora povrijeđena akademska samouprava i autonomija garantirana člankom 4. Okvirnog zakona. U svezi s tim, Ustavni sud ukazuje da je pitanje sastava upravnog odbora, u kontekstu zaštite akademske samouprave i autonomije na koju podnositelji zahtjeva ukazuju, neodvojivo povezano s ingerencijama tog organa, odnosno s pitanjem je li nadležnost upravnog odbora proširena i na sferu akademskih pitanja. Dakle, činjenica da je u upravnom odboru većina predstavnika osnivača, iz čijih redova se imenuje i predsjednik tog tijela, ne može *per se* dovesti do povrede akademske samouprave i autonomije. U tom kontekstu Ustavni sud ukazuje da su člankom

14. Okvirnog zakona upravnom odboru već povjerene određene nadležnosti koje se odnose na upravljačka i financijska pitanja, uključujući i donošenje financijskih planova, upravljanje imovinom i podnošenje izvješća osnivaču. Time je i sam zakonodavac na državnoj razini predvidio model u kojem osnivač, putem svojih predstavnika u upravnom odboru, sudjeluje u upravljačkoj strukturi visokoškolske ustanove, uz istodobno očuvanje akademske autonomije u nadležnosti senata. Pri tome, Ustavni sud ukazuje da u predmetima br. *U-22/18*, *U-10/21* i *U-9/22* razlog utvrđivanje neustavnosti osporenih odredbi nije bio sam sastav upravnog odbora, već zadiranje u isključive akademske nadležnosti (izbor rektora, donošenje statuta, uvjetovanje suglasnošću vlade itd.). Dakle, razlog donošenja tih odluka je bilo funkcionalno miješanje izvršne/upravljačke strukture u akademsku sferu.

35. Posljedično, u ovom kontekstu sastav upravnog odbora kao takav ne može biti izdvojen kao samostalna osnova povrede autonomije univerziteta. Prema tome, do povrede tog načela eventualno bi moglo doći samo ako neka od konkretnih ingerencija upravnog odbora propisanih člankom 54. ZVOZDK zadire u sferu akademskih pitanja, odnosno pitanja koja su u isključivoj nadležnosti akademske zajednice i senata, a koja se, između ostalog, odnosi na odlučivanje o akademskim pitanjima, a posebno o pitanjima nastavne, znanstvene, umjetničke i stručne djelatnosti visokoškolske ustanove. Pri tome, Ustavni sud naglašava da se postupci povodom kojih su podneseni zahtjevi odnose na pitanja nadležnosti upravnog odbora da odlučuje o razrješenju rektora, zbog čega Ustavni sud ne može *ex officio* širiti predmet odlučivanja na druge ingerencije iz članka 54. ZVOZDK, već mora ostati u okviru normi koje se odnose na pokrenute postupke pred redovnim sudovima. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud smatra da je članak 52. st. 1. i 2. ZVOZDK u skladu sa čl. 4., 14., 15., 16., 18., 22. i 63. Okvirnog zakona i sa člankom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine.

b) U odnosu na članak 54. stavak 1. točka m) i članak 62. st. 3. i 4. ZVOZDK

36. U kontekstu prethodnog razmatranja Ustavni sud ukazuje da je ključno pitanje zadire li pravo upravnog odbora na razrješenje rektora ili direktora visokoškolske ustanove, na način na koji je to propisano osporenim odredbama, u akademska pitanja. Odgovor na to pitanje će determinirati zaključak o tome ugrožava li propisivanje tog prava upravnog odbora načelo akademske samouprave i autonomije, koje je zagarantirano člankom 4. Okvirnog zakona. Stoga, iako je Kantonalni sud osporio kompatibilnost članka 54. ZVOZDK u cijelosti, Ustavni sud smatra da se suština njegovih navoda odnosi isključivo na inkompatibilnost članka 54. stavak 1. točka m) ZVOZDK, koja propisuje pravo upravnog odbora da razrješava rektora univerziteta i direktora visoke škole ako ga ne razriješiti senat. Iz navedenih razloga Ustavni sud će ograničiti analizu samo na navedenu odredbu članka 54. ZVOZDK.

37. U svezi s tim, Ustavni sud, prije svega, zapaža da odredbama Okvirnog zakona nije propisano u čijoj ingerenciji je razrješenje rektora, na što ukazuje i Skupština ZDK (vidi točku 13. ove odluke). Međutim, Ustavni sud smatra da pravo senata da bira rektora, garantirano člankom 16. Okvirnog zakona, podrazumijeva i pravo da odlučuje o njegovom razrješenju. Naime, ukoliko bi pravo na razrješenje rektora bilo u isključivoj nadležnosti upravnog odbora, onda bi pravo izbora rektora od strane senata bilo neefikasno u praksi jer bi upravni odbor mogao smijeniti svakog rektora kojeg izabere senat i na taj način u suštini utjecati na sam njegov izbor. Navedeno bi, prema mišljenju Ustavnog

suda, nesumnjivo bilo u suprotnosti s načelom akademske samouprave i autonomije univerziteta koju garantiraju odredbe Okvirnog zakona.

38. Međutim, Ustavni sud zapaža da odredbama ZVOZDK pravo na smjenu rektora nije u isključivoj nadležnosti upravnog odbora, već je ta nadležnost podijeljena između senata i upravnog odbora ovisno o njihovim odgovornostima za poslovanje univerziteta. Tako je člankom 62. stavak 2. u svezi sa člankom 54. stavak (1) točka m) ZVOZDK senat ovlašten razriješiti rektora ako ne izvršava zadatke predviđene zakonom i statutom ili ih izvršava protivno njima; prekorači ovlaštenja i time nanese štetu ugledu visokoškolske ustanove; zbog neopravdanog odsustva ili spriječenosti da u neprekidnom periodu duljem od tri mjeseca obavlja dužnost; ako svojim ponašanjem povrijedi ugled institucije i funkcije koju obavlja i ako ne izvršava odluke senata. Ustavni sud smatra da navedeni razlozi potpadaju pod akademska pitanja koja su u isključivoj ingerenciji senata.

39. S druge strane, člankom 62. stavak 3. ZVOZDK propisano je da će senat razriješiti rektora isključivo na prijedlog upravnog odbora ako ne izvršava odluke upravnog odbora koje se odnose na finansijsko poslovanje, odlučuje o korištenju sredstava preko iznosa utvrđenog statutom visokoškolske ustanove, ako upravni odbor ne usvoji izvješće o izvršenju finansijskog plana ili ako Skupština Kantona ne usvoji izvješće o poslovanju i rezultatima rada visokoškolske ustanove. Pri tome je člankom 62. stavak 4. ZVOZDK propisano da će iz navedenih razloga rektora razriješiti upravni odbor ako to ne uradi senat u roku od 15 dana od prijema prijedloga za razrješenje.

40. Iz navedenog proizlazi da, iako se čini da je ovlaštenje upravnog odbora da razriješiti rektora supsidijarno, konačnu odluku o razrješenju donosi upravni odbor. Stoga je uloga senata u procesu razrješenja rektora iz navedenih razloga "prividna" jer je lišena svoje efektivnosti. Ustavni sud dalje ukazuje da upravni odbor nesporno ima pravo i obvezu uređivati pitanja koja se tiču finansijskog poslovanja univerziteta. To pravo podrazumijeva i neki vid odgovornosti rektora za propuste u poslovanju univerziteta. Osnova za to je sadržana u odredbama Okvirnog zakona kojim je propisano da je upravni odbor odgovoran za poslovanje licencirane javne visokoškolske ustanove, te da je nadležan usmjeravati, kontrolirati i ocjenjivati rad rektora ili direktora u domeni finansijskog poslovanja (članak 14. st. 1. i 2.). Također, prema članku 17. stavak 2. Okvirnog zakona u domeni poslovanja rektor odgovara upravnom odboru.

41. U svezi s tim, Ustavni sud zapaža da se podnesenim zahtjevima, osim kompatibilnosti osporenih odredbi s odredbama Okvirnog zakona, postavlja i pitanje kompatibilnosti s odredbom članka I/2. Ustava Bosne i Hercegovine. Ustavni sud podsjeća da je u svojoj dosadašnjoj praksi članak I/2. Ustava Bosne i Hercegovine tumačio na način da sadrži načelo vladavine prava (vidi, između ostalih, Ustavni sud, odluke o dopustivosti i meritumu br. *U-21/16* od 1. lipnja 2017. godine, točka 19., i *U-6/06* od 29. ožujka 2008. godine, točka 22.). Kao što je Ustavni sud naglasio u navedenoj praksi, načelo vladavine prava nije ograničeno samo na formalno poštovanje ustavnosti i zakonitosti, već zahtijeva da svi pravni akti (zakoni, propisi i sl.) imaju određen sadržaj, odnosno kvalitetu primjerenu demokratskom sustavu, tako da služe zaštiti ljudskih prava i sloboda u odnosima građana i tijela javne vlasti u okviru demokratskog političkog sustava. U svezi s tim, Ustavni sud je naglasio da standard kvalitete zakona traži da zakonska odredba bude dostupna osobama na koje se primjenjuje (transparentnost) i da bude za njih predvidiva, to jest dovoljno jasna i precizna da oni mogu stvarno i

konkretno znati svoja prava i obveze do stupnja koji je razuman u danim okolnostima kako bi se prema njima mogli ponašati (vidi Odluku o dopustivosti i meritumu broj *U-15/18* od 29. studenog 2018. godine, točka 26.). Osim toga, zakonska odredba treba biti u skladu s javnim interesom i njom se pojedincu ne može nametati pretjeran teret, odnosno zakonska odredba mora biti proporcionalna u odnosu na sve relevantne strane (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U-4/19* od 5. srpnja 2019. godine, točka 27.). Također, zakon mora dati dovoljno jasan opseg bilo kakvog diskrecijskog prava koje se daje javnim vlastima, kao i način na koji se ono izvršava (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U-27/22* od 23. ožujka 2023. godine, točka 141. s daljnjim referencama).

42. U svjetlu navedenog, prilikom implementiranja navedenih načela Okvirnog zakona kroz uređivanje finansijskog poslovanja kantonalni zakonodavac je dužan osigurati zaštitu načela akademske samouprave i autonomije. Osim toga, kantonalni zakonodavac je, u smislu članka I/2. Ustava Bosne i Hercegovine, dužan osigurati mehanizme zaštite od proizvoljnog postupanja upravnog odbora prilikom vršenja nadzora nad finansijskim poslovanjem univerziteta. To podrazumijeva da sama procedura usmjeravanja, kontroliranja i ocjenjivanja rada rektora ili direktora, propisana Okvirnim zakonom, mora sadržavati procesne garancije s ciljem zaštite od proizvoljnosti. U svezi s tim, Ustavni sud primjećuje da su člankom 62. st. 3. i 4. u svezi sa člankom 54. stavak (1) točka m) ZVOZDK finansijski razlozi zbog kojih upravni odbor može smijeniti rektora propisani normativno široko i neprecizno. Konkretnije, razlozi za razrješenje koji su propisani člankom 62. stavak 3. toč. a) i b) ZVOZDK odnose se na propuste u finansijskom poslovanju (ako ne izvršava odluke upravnog odbora ili ako odlučuje o korištenju sredstava preko iznosa utvrđenog statutom visokoškolske ustanove), ali bez jasno utvrđenih kriterija i postupka utvrđivanja tih nepravilnosti. Također, Ustavni sud zapaža da se razlozi za razrješenje koji su propisani člankom 62. stavak 3. toč. c) i d) ZVOZDK odnose na neusvajanje izvješća o izvršenju finansijskog plana, odnosno izvješća o poslovanju i rezultatima rada. Međutim, neusvajanje izvješća u praksi ne znači objektivno nepravilno postupanje rektora niti nužno propust u finansijskom poslovanju. Dakle, radi se o aktu koji može da se ne usvoji iz proceduralnih, političkih ili tehničkih razloga, a ne zbog stvarne odgovornosti rektora. Na kraju, članak 64. stavak 4. ZVOZDK propisuje automatsko razrješenje od strane upravnog odbora ako senat ne postupi u roku od 15 dana. Time senat gubi stvarnu efektivnost, a odluka o razrješenju prepuštena je diskreciji upravnog odbora, što povećava rizik od proizvoljnosti i mogućeg političkog utjecaja.

43. Prema tome, za smjenu rektora iz tih razloga nije propisan mehanizam koji bi osigurao da se odluka upravnog organa o razrješenju rektora temelji na objektivno utvrđenim činjenicama. Naime, nije propisana obveza da nadležni organi utvrde nepravilnost, odnosno nezakonitost u radu, niti obveza da odluka o (ne)usvajanju finansijskih izvješća bude utemeljena na nedvosmisleno utvrđenim činjenicama i jasno obrazložena. Iz navedenog proizlazi da je smjena rektora na način na koji je propisana osporenim odredbama, u biti, stavljena u diskrecijsku ocjenu upravnog odbora, odnosno Skupštine Kantona. Tako npr. navedeni organi mogu jednostavnim neusvajanjem finansijskih izvješća bez ikakvog obrazloženja i objektivno utvrđenih razloga odlučiti o smjeni rektora. Dakle, primjena takve zakonske odredbe može proizvesti situaciju u kojoj će rektor biti smijenjen zbog proceduralnog neusvajanja izvješća, bez utvrđene odgovornosti i bez stvarnog utjecaja na finansijsko poslovanje. To omogućava

javnoj vlasti, koja ima većinu u upravnom odboru, da razriješi rektora i iz razloga koji nisu vezani za finansijsko poslovanje, što ugrožava načelo akademske samouprave i autonomije univerziteta. Prema tome, Ustavni sud smatra da osporenim odredbama nije uspostavljen jasan opseg diskrecijskog ovlaštenja koje je dano upravnom odboru. S druge strane, nepostojanje jasno utvrđenih razloga za razrješenje rektora onemogućava i efikasno sudsko preispitivanje takvih odluka. Osim toga, Ustavni sud zapaža da je osporenim odredbama isključivo propisana sankcija u vidu razrješenja rektora, bez mogućnosti izricanja neke blaže sankcije, zbog čega ona nije proporcionalna legitimnom cilju – zaštiti pravilnosti finansijskog poslovanja univerziteta. Naime, takvo normativno rješenje podrazumijeva da i najmanji propust u finansijskom poslovanju automatski dovodi do razrješenja rektora, a što je najteža sankcija koja nesporno zadire u akademska pitanja. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud smatra da osporene odredbe ne sadrže zaštitne mjere kako bi se spriječio potencijalni rizik od zlouporabe propisa i proizvoljnog postupanja javne vlasti (vidi, *mutatis mutandis*, Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-6/25 od 29. svibnja 2025. godine, toč. 48. i 49.). Stoga, osporene odredbe ne pružaju adekvatnu zaštitu od proizvoljnosti i kao takve ne služe zaštiti ljudskih prava, te su u suprotnosti s načelom akademske samouprave i autonomije univerziteta koju garantiraju odredbe Okvirnog zakona.

44. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud smatra da su članak 54. stavak 1. točka m) i članak 62. st. 3. i 4. ZVOZDK inkompatibilni sa čl. 4. i 63. Okvirnog zakona, te sa člankom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine.

VII. Zaključak

45. Ustavni sud zaključuje da su osporene odredbe članka 54. stavak 1. točka m) i članka 62. st. 3. i 4. ZVOZDK inkompatibilne sa čl. 4. i 63. Okvirnog zakona i člankom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine jer ne pružaju adekvatnu zaštitu od proizvoljnosti i u suprotnosti su s načelom akademske samouprave i autonomije univerziteta zbog toga što su, u biti, razlozi zbog kojih upravni odbor može smijeniti rektora propisani normativno široko i neprecizno i omogućavaju široko diskrecijsko pravo javne vlasti da razriješi rektora, a što je jedina propisana sankcija, bez mogućnosti izricanja bilo kakve blaže mjere.

46. S druge strane, Ustavni sud zaključuje da su odredbe članka 52. st. 1. i 2. ZVOZDK u skladu sa čl. 4., 14., 15., 16., 18., 22. i 63. Okvirnog zakona i sa člankom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine jer činjenica da je u upravnom odboru većina predstavnika osnivača, iz čijih redova se imenuje i predsjednik tog tijela, ne može *per se* dovesti do povrede akademske samouprave i autonomije ako ingerencije upravnog odbora ne zadiru u sferu akademskih pitanja, odnosno pitanja koja su u isključivoj nadležnosti akademske zajednice i senata.

47. Na temelju članka 19. stavak (1) točka a), članka 57. stavak (2) točka b), članka 59. st. (1), (2) i (3) i članka 61. stavak (4) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

48. Prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obvezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Ćeman, v. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj U-39/25, rješavajući zahtjeve **Kantonalnog suda u Zenici** i **Opštinskog suda u Zenici**, na osnovu

člana VI/3.ц) Устава Босне и Херцеговине, члана 19. став (1) тачка а), члана 57. став (2) тачка б), члана 59. ст. (1), (2) и (3) и члана 61. став (4) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Ћеман, председник
Валерија Галић, потпредседница
Angelika Nußberger, потпредседница
Helen Keller, судија
Ledi Bianku, судија
Марин Вукоја, судија

на сједници одржаној 26. марта 2026. године донио је

ОДЛУКУ О ДОПУСТИВОСТИ И МЕРИТУМУ

Одлучујући о захтјевима **Кантоналног суда у Зеници (председница Суда Сњежана Чолаковић)** и **Opštinskog suda у Зеници (судија Алија Синановић)** за оцјену компатибилности члана 52. ст. 1. и 2, члана 54. став 1. тачка м) и члана 62. ст. 3. и 4. Закона о високом образовању ("Службене новине Зеничко-добојског кантона" бр. 12/22, 15/24 и 5/25),

утврђује се да члан 54. став 1. тачка м) и члан 62. ст. 3. и 4. Закона о високом образовању ("Службене новине Зеничко-добојског кантона" бр. 12/22, 15/24 и 5/25) нису у складу са чланом 4. и чланом 63. Оквирног закона о високом образовању у Босни и Херцеговини ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 59/07 и 59/09) и чланом I/2. Устава Босне и Херцеговине.

Налаже се Скупштини Зеничко-добојског кантона да, у складу са чланом 61. став (4) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, најкасније у року од шест мјесеци од дана објављивања ове одлуке у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине" усклади члан 54. став 1. тачка м) и члан 62. ст. 3. и 4. Закона о високом образовању ("Службене новине Зеничко-добојског кантона" бр. 12/22, 15/24 и 5/25) са чланом 4. и чланом 63. Оквирног закона о високом образовању у Босни и Херцеговини ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 59/07 и 59/09) и чланом I/2. Устава Босне и Херцеговине.

Утврђује се да је члан 52. ст. 1. и 2. Закона о високом образовању ("Службене новине Зеничко-добојског кантона" бр. 12/22, 15/24 и 5/25) у складу са чл. 4, 14, 15, 16, 18, 22. и 63. Оквирног закона о високом образовању у Босни и Херцеговини ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 59/07 и 59/09) и чланом I/2. Устава Босне и Херцеговине.

Одбацује се као недопуштен захтјев **Кантоналног суда у Зеници (председница Суда Сњежана Чолаковић)** у дијелу захтјева за оцјену компатибилности члана 20. став 3. и члана 23. Закона о Јавној установи Универзитет у Зеници ("Службене новине Зеничко-добојског кантона" бр. 1/18, 10/18 и 13/21) због ненадлежности Уставног суда Босне и Херцеговине.

Одлуку објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. Увод

1. Кантонални суд у Зеници (председница Суда Сњежана Чолаковић; у даљем тексту: подносилац захтјева) поднио је 26. новембра 2025. године Уставном суду Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Уставни суд) захтјев за

оцјену компатибилности члана 20. став 3. и члана 23. Закона о Јавној установи Универзитет у Зеници ("Службене новине Зеничко-добојског кантона" бр. 1/18, 10/18 и 13/21; у даљњем тексту: Закон о Универзитету) и члана 52. ст. 1. и 2, члана 54. и члана 63. став 3. Закона о високом образовању ("Службене новине Зеничко-добојског кантона" бр. 12/22, 15/24 и 5/25; у даљњем тексту: ЗВОЗДК) у односу на одредбу члана 16. ст. 1. и 5. и члана 18. Оквирног закона о високом образовању у Босни и Херцеговини ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 59/07 и 59/09; у даљњем тексту: Оквирни закон). Захтјев је евидентиран под бројем У-39/25.

2. Општински суд у Зеници (судија Алија Синановић; у даљњем тексту: подносилац захтјева) поднио је 26. новембра 2025. године Уставном суду захтјев за оцјену компатибилности члана 52. ст. 1. и 2. и члана 62. ст. 3. и 4. ЗВОЗДК са чл. 4, 14, 15, 16, 18. и 22. Оквирног закона и са чланом 1/2. Устава Босне и Херцеговине. Захтјев је евидентиран под бројем У-40/25.

II. Поступак пред Уставним судом

3. С обзиром на то да се захтјевима покрећу иста уставна питања, Уставни суд је, у складу са чланом 32. Правила Уставног суда, одлучио да наведене захтјеве споји и донесе једну одлуку под бројем У-39/25.

4. На основу члана 23. Правила Уставног суда, од Скупштине Зеничко-добојског кантона (у даљњем тексту: Скупштина ЗДК) затражено је 17. децембра 2025. године да у року од 30 дана од пријема дописа достави одговор на захтјеве.

5. Скупштина ЗДК је 15. јануара 2026. године доставила одговор на захтјеве.

6. Уставни суд је на основу члана 90. став (1) тачка ц) Правила Уставног суда донио одлуку да судија Лариса Велић неће учествовати у раду и одлучивању у овом предмету.

III. Захтјев

а) Наводи из захтјева број У-39/25

7. Образлажући захтјев, подносилац захтјева наводи да сходно члану 18. Оквирног закона и Статуту ЈУ "Универзитет у Зеници" (у даљњем тексту: Универзитет) ректора именује и разрјешава сенат, док је чланом 62. ЗВОЗДК прописано да ректора разрјешава управни одбор ако га не разрјешити сенат. У вези с тим, подносилац захтјева истиче да разрјешење ректора представља академско питање које је у искључивој надлежности сената, те да се прописивањем права управног одбора да разрјешити ректора нарушава академска слобода и институционална аутономија универзитета. Такође наводи да је чланом 20. став 3. и чланом 23. Закона о Универзитету прописано да ректора Универзитета бира Сенат, на основу јавног конкурса, уз претходну сагласност Владе Кантона. Стога сматра да су те одредбе у супротности са чланом 16. ст. 1. и 5. и чланом 18. Оквирног закона. Подносилац захтјева се позвао на Одлуку Уставног суда о допустивости и меритуму број У-22/18 од 5. јула 2019. године.

б) Наводи из захтјева број У-40/25

8. Образлажући захтјев, подносилац захтјева наводи да је чланом 62. став 4. ЗВОЗДК прописано да ће управни одбор разрјешити ректора због разлога из става 3. тог члана уколико га не разрјешити сенат. Наводи да је начин на који је питање избора и разрјешења ректора уређено ЗВОЗДК у супротности са чланом 4. став 1, чланом 14, чланом 16. став 2. тачка 5, чланом 18. став 1. и чланом 22. Оквирног закона. Даље наводи да је члан 52. ЗВОЗДК у супротности са чланом 15. и чланом 16. ст. 1. и 5. Оквирног закона и праксом

Уставног суда из одлука бр. У-22/18, У-10/21 и У-9/22. У вези с тим, подносилац захтјева наводи да је чланом 52. ЗВОЗДК прописано да од седам чланова управног одбора четири именује оснивач, што је више од 50%. Сматра да се на тај начин оснивачу Скупштини ЗДК даје апсолутна контрола над управним одбором и он ставља под политички утицај, што угрожава институционалну самоуправу и академску аутономију универзитета. Такође се доводи у питање одговорност и надлежност сената за академска питања у високошколској установи, загарантована Оквирним законом. Подносилац захтјева наводи да члан 52. ЗВОЗДК садржи рјешења која у битној мјери одступају од циљева и садржајно-концепцијских рјешења Оквирног закона, која нарушавају стандард који гарантује аутономију и самоуправу универзитета, а који захтијева европски систем високог образовања. Наводи да управни одбор не може имати ингеренције у погледу избора или смјене ректора, што представља искључиву ингеренцију сената, те да је Уставни суд већ заузео став о питању омјера чланова управног одбора из реда оснивача у односу на оне из академске заједнице у одлукама бр. У-22/18 и У-10/21. Подносилац захтјева такође наводи да су оспорене одредбе у супротности и са чланом 63. Оквирног закона и принципом владавине права из члана 1/2. Устава Босне и Херцеговине.

ц) Предмети поводом којих су поднесени захтјеви

9. Подносилац захтјева број У-39/25 навео је да се пред тим судом води управни спор по тужби Универзитета против Рјешења Министарства за образовање, науку, културу и спорт ЗДК број 10-34-318-33/25 од 9. јуна 2025. године. Тим рјешењем поништена је Одлука о поништењу Одлуке Управног одбора Универзитета број 01-01-3-2786/25 од 2. јуна 2025. године и потврди мандата ректора број 01-02-5-2806/25 од 3. јуна 2025. године јер је наведена одлука супротна одредбама члана 56. став 1. и члана 63. став 2. ЗВОЗДК и члана 16. Оквирног закона. Наиме, одлуком Управног одбора од 2. јуна 2025. године разрјешен је дужности ректор јер није извршио одређене одлуке Управног одбора, односно "није извршио усклађивање рада Универзитета са чланом 49. став 4. ЗВОЗДК", нити је извршио финансијски план, што је констатовано одлуком Управног одбора. Затим, разрјешен је и јер је Машински факултет трошкове репрезентације користио противно члану 4. Правилника о репрезентацији и поклонима из сопствених средстава Универзитета, те јер је ректор ненамјенски трошио финансијска средства Универзитета супротно члану 6. наведеног правилника. Осим тога, утврђено је да је ректор поступао супротно Плану набавки и Закону о јавним набавкама, те јер Скупштина ЗДК није прихватила извјештај о раду и пословању Универзитета. Та одлука Управног одбора је поништена одлуком Сената од 3. јуна 2025. године уз образложење да ју је донио ненадлежни орган, супротно Статуту Универзитета, Оквирном закону и пресудама Уставног суда, те је потврђен мандат ректора.

10. Подносилац захтјева број У-40/25 навео је да се пред тим судом води парнични поступак ради утврђивања ништавости одлуке Управног одбора Универзитета о разрјешењу ректора Универзитета, која је донесена на основу Закона о измјенама и допунама ЗВОЗДК ("Службене новине Зеничко-добојског кантона" број 5/25), којим је управни одбор овлашћен да разрјешити ректора уколико то не уради сенат.

д) Одговор на захтјев

11. Скупштина ЗДК је навела да су оспорене законске одредбе у сагласности с Оквирним законом, због чега су захтјеви за оцјену уставности неосновани.

12. У погледу захтјева у предмету број У-39/25 навела је да су члан 20. став 3. и члан 23. Закона о Универзитету у сагласности с одредбама члана 16. ст. 1. и 5. Оквирног закона јер се њима "не оспоравају" те одредбе. Даље је навела да су члан 52. ст. 1. и 2. ЗВОЗДК у складу са чланом 16. ст. 1. и 5. Оквирног закона јер се не односе на иста питања. Скупштина ЗДК је навела да су те одредбе у потпуности у складу са чланом 15. став 1. Оквирног закона, те да прописани састав управног одбора представља непосредну имплементацију оквира утврђеног тим законом, чиме се обезбјеђује законита равнотежа између оснивача, академске заједнице и студената. Навела је да члан 4. Оквирног закона не представља норму којом се исцрпно уређују институционални односи унутар високошколских установа, већ програмску и начелну норму која усмјерава законодавца нижег нивоа приликом уређења система високог образовања. Указује да та одредба оставља простор за нормативно разрађивање организације и управљања у складу с уставним надлежностима, односно не ограничава законодавца у уређивању модела управљања универзитетом. Истиче да академска аутономија није апсолутна нити институционално неограничена, већ се односи првенствено на академску сферу дјеловања универзитета, док законодавац задржава право да уреди управљачке и финансијске механизме ради обезбјеђења законитости, одговорности и заштите јавног интереса.

13. Даље наводи да су одредбе члана 16. ст. 1. и 5. Оквирног закона већ садржане у чл. 55. и 56. ЗВОЗДК. Скупштина ЗДК истиче да се члан 54. став м) ЗВОЗДК не односи на избор ректора него на његово разрјешење, а имајући у виду члан 63. Оквирног закона којим је прописано да ће се питања из области високог образовања која нису регулисана тим законом регулисати законима на нивоу Републике Српске и кантона. Наводи да је исти став заузео и Уставни суд у предмету број У-22/18. Стога, сматра да законодавац на кантоналном нивоу има право да уреди питање разрјешења ректора јер оно није нормирано Оквирним законом. Скупштина ЗДК истиче да члан 54. ЗВОЗДК не уводи конкурентску академску надлежност, већ уређује искључиво пословно-управни аспект функционисања високошколске установе. Стога је овлашћење управног одбора да усмјерава, контролише и оцјењује рад ректора изричито ограничено на домен финансијског и пословног управљања. Истиче да је то у потпуности у складу са системским рјешењем Оквирног закона, према којем ректор у академским питањима одговара сенату, а у пословним питањима управном одбору. Сматра да та двострука линија одговорности представља стандардно рјешење у јавним високошколским установама и не може се тумачити као нарушавање академске аутономије. Скупштина ЗДК указује да разрјешење представља институт одговорности, а не институт академског избора, те да се стога именовање и разрјешење не могу поистовјетити. Наводи да избор ректора остаје искључива надлежност сената у складу са чланом 18. Оквирног закона, док се овлашћење управног одбора односи на ситуације одговорности ректора у домену законитости и финансијског пословања, што представља механизам контроле, а не преузимање академских овлашћења. Истиче да се на тај начин обезбјеђује равнотежа

између академске аутономије и јавне одговорности руководства универзитета. Стога сматра да члан 54. ЗВОЗДК представља закониту и функционалну разраду принципа из члана 16. ст. 1. и 3. те члана 18. Оквирног закона јер обезбјеђује јасну подјелу надлежности између сената и управног одбора, штити академску аутономију универзитета и истовремено обезбјеђује одговорно и законито управљање јавним средствима, у складу с уставним принципима. Коначно, наводи да члан 63. ЗВОЗДК не садржи став 3, због чега се не може изјаснити о том дијелу захтјева.

14. У погледу захтјева у предмету број У-40/25 Скупштина ЗДК наводи да је члан 52. ст. 1. и 2. ЗВОЗДК у потпуности компатибилан са чланом 14. Оквирног закона јер обезбјеђује да управни одбор има структуру која омогућава ефикасно вршење одговорности за пословање високошколске установе. У вези с тим, истиче да је учешће представника оснивача у управном одбору оправдано чињеницом да управни одбор одговара за финансијско пословање. У том смислу, наглашава да састав управног одбора не представља питање академске самоуправе, већ питање организације и контроле пословања, које је у јавним установама легитимно везано за интерес оснивача и заштиту јавних средстава. Скупштина ЗДК наводи да је и норма по којој се председник управног одбора именује из реда оснивача такође у сагласности са чланом 14. Оквирног закона. Сматра да та норма омогућава функционалну повезаност између оснивача и органа одговорног за пословање, без задирања у академске надлежности сената. Истиче да именовање председника управног одбора из реда оснивача представља организационо рјешење које јача одговорност управног одбора према оснивачу, али не утиче на расподјелу академских овлашћења, нити мијења надлежности сената као највишег академског тијела. Такође сматра да су оспорене одредбе ЗВОЗДК у сагласности и са чланом 15. Оквирног закона, који прописује минималне и максималне нормативне границе састава управног одбора, али не прописује обавезу јединственог или нумерички фиксног модела, већ свјесно оставља простор законодавцу нижег нивоа да изврши нормативну разраду у складу са сопственим институционалним и финансијским контекстом. Истиче да члан 52. став 1. ЗВОЗДК прописује да управни одбор има седам чланова, што је у потпуности компатибилно са чланом 15. Оквирног закона, који дозвољава распон од седам до једанаест чланова. У вези с тим, Скупштина ЗДК је нагласила да је Уставни суд у Одлуци број У-22/18 разматрао члан 15. Оквирног закона и истакао да је таква законска формулација свјесно остављена флексибилном и отвореном, управо с циљем да кантонални законодавац има дискреционо право да уреди тачан број чланова управног одбора, њихов састав и омјер чланова управног одбора из реда оснивача у односу на оне из академске заједнице, у складу са сопственом политиком управљања високошколским установама. Истиче да Уставни суд јесте указао да омјер чланова управног одбора у корист оснивача може, али не нужно, водити ка слабљењу академске аутономије. Међутим, сматра да се такав став односи на потенцијални, а не аутоматски ефекат, те захтјева анализу стварних надлежности органа, а не пуко математичко пребројавање чланова. Сматра да је на тај начин потврђено да се сама чињеница постојања већине чланова које је именовао оснивач не може аутоматски сматрати повредом академске аутономије.

15. Надаље, Скупштина ЗДК наводи да је чланом 62. ст. 3. и 4. ЗВОЗДК прописана могућност да управни одбор смјени ректора, и то само ако то не учини сенат и само из разлога из домена пословања. Наводи да та одредба свој основ има у члану 17. став 2. Оквирног закона којим је прописано да ректор односно директор високе школе за свој рад у домену академских питања одговара сенату, а у домену пословања управном одбору. Истиче да се оспореним чланом ЗВОЗДК стога не задире у право сената да бира ректора, које је прописано чланом 58. став 1. тог закона, што је у складу са чланом 16. став 2. тачка 5, чланом 18. став 1. и чланом 22. Оквирног закона. У погледу надлежности управног одбора Скупштина ЗДК указује да је чланом 14. став 2. тачка 11. Оквирног закона прописано да тај орган обавља и друге послове у складу са законом, актом о оснивању и статутом високошколске установе. Стога сматра да је Оквирни закон оставио могућност прописивања додатних надлежности управног одбора у односу на оне таксативно набројане у члану 14. тог закона. Наводи да је могућност управног одбора да разријеша ректора у случају неизвршавања одлука управног одбора које се тичу финансијског пословања, коришћења средстава и извјештаја о пословању у складу са чланом 14. Оквирног закона. Указује да тај члан прописује да управни одбор усмјерава, контролише и оцјењује рад ректора у домену финансијског пословања, доноси финансијски план, усваја годишњи обрачун и подноси извјештај оснивачу. Истиче да се тиме обезбјеђује законито и транспарентно функционисање установе, док академска питања остају у надлежности сената, на који начин се штити академска аутономија. Стога сматра да одговорност ректора и директора према управном одбору у области пословања представља директну нормативну последицу улоге управног одбора као органа одговорног за законитост и финансијско управљање, те да не може бити доведена у везу с академском аутономијом. Скупштина ЗДК указује на то да извршна функција ректора није јединствена и недиференцирана јер је чланом 17. Оквирног закона успостављен принцип двоструке одговорности извршног руководства, чиме се потврђује да исто лице може истовремено бити носилац академске и пословне функције, али уз јасно раздвојене линије одговорности. Тако ректор за академска питања одговара сенату, а за питања пословања, финансија и законитости рада управном одбору. Истиче да таква двострука линија одговорности не представља правну недоследност, већ свјесно нормативно рјешење којим се обезбјеђује равнотежа између академских слобода и јавне одговорности. Стога сматра да члан 62. ЗВОЗДК представља оперативну разраду принципа из чл. 14. и 17. Оквирног закона, чиме се обезбјеђује њихова ефективна и досљедна примјена у пракси. Указује да се разлози за разрјешење предвиђени у члану 62. став 2. ЗВОЗДК односе првенствено на неизвршавање обавеза према сенату и повреде угледа институције, што кореспондира академској одговорности ректора и директора. С друге стране, разлози из става 3. тог члана су искључиво везани за финансијско пословање и извршавање одлука управног одбора, чиме се потврђује одговорност ректора и директора према управном одбору у домену пословања. Из наведених разлога Скупштина ЗДК сматра да су те одредбе у складу с основним принципима академских слобода, аутономије и самоуправе универзитета, гарантованим чланом 4. Оквирног закона.

IV. Релевантни прописи

16. Оквирни закон о високом образовању у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ" бр. 59/07 и 59/09) у релевантном дијелу гласи:

ДИО I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

[...]

Члан 4. став (2)

Високо образовање заснива се на:

- академским слободама, академској самоуправи и аутономији универзитета;

[...]

5. Управни одбор

Члан 14. ст. (1) и (2)

Одговорност за пословање лиценциране јавне високошколске установе носи управни одбор универзитета или високе школе (у даљњем тексту: управни одбор).

Управни одбор обавља послове утврђене законом и статутом универзитета, а нарочито:

[...]

- усмјерава, контролише и оцјењује рад ректора или директора у домену финансијског пословања;

[...]

- обавља и друге послове у складу са законом, актом о оснивању и статутом високошколске установе.

Члан 15.

Управни одбор има између седам и једанаест чланова од којих најмање једну трећину именује оснивач, а остале именује сенат те високошколске установе у складу са статутом.

Сенат универзитета именује и разрјешава чланове управног одбора на мандат од четири године, у јавној и транспарентној процедури јавног конкурса.

6. Сенат високошколске установе

Члан 16. ст. (1) и (2)

Одговорност за академска питања у високошколској установи има сенат, као највише академско тијело које чине представници академског особља и студената.

Сенат високошколске установе одлучује о свим академским питањима, а посебно:

- одлучује о питањима наставне, научне, умјетничке и стручне дјелатности високошколске установе;

- доноси статут високошколске установе уз претходно прибављено мишљење управног одбора;

- доноси опште акте у складу са законом и статутом високошколске установе;

- доноси наставне планове и наставне програме додипломског, постдипломског и докторског студија;

- бира ректора и проректора универзитета, односно директора високе школе;

- врши избор академског особља на приједлог научно-наставног вијећа, односно научно-истраживачког вијећа организационе јединице;

- именује комисије у поступку стицања доктората наука;

- додјељује почасна звања професор емеритус те почасни доктор наука;

- даје иницијативу управном одбору за организовање и укидање факултета и других организационих јединица на универзитету;

- обавља и друге послове у складу са законима и статутом високошколске установе.

7. Ректор универзитета и директор високе школе

Члан 17. став (2)

Ректор универзитета, односно директор високе школе, за свој рад у домену академских питања одговара сенату, а у домену пословања управном одбору.

Члан 18. став (1)

Ректора јавног универзитета бира сенат на основу јавног конкурса.

8. Правни субјективитет и институционална аутономија

Члан 19. став (1)

Осим ако законом није другачије прописано, свака лиценцирана јавна високошколска установа, било универзитет или висока школа, има пуни правни субјективитет у вези са оним питањима која су предмет овог Закона, укључујући и овлашћења да:

[...]

- запошљава особље;

[...]

- има друга овлашћења неопходна за дјелотворно обављање својих функција.

Члан 22.

Високошколске установе, у складу са одредбама овог Закона, имају право да:

- изаберу своје управна и руководећа тијела и да им одреде мандат;

- уреде своје структуре и активности сопственим правилима у складу са овим Законом, другим важећим законима и својим статутима;

- изаберу наставно и друго особље;

- примају студенте и одреде методе наставе и провере знања студената;

- самостално развијају и примјењују наставне планове и програме и истраживачке пројекте;

- у оквиру расположивих финансијских средстава изаберу предмете који ће се предавати;

- на универзитетима, додјељују звања професорима и другом особљу;

- одреде као службени језик, или службене језике, један или више језика конститутивних народа Босне и Херцеговине.

ДИО V. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

[...]

7. Усклађивање других закона

Члан 63.

Закони Републике Српске и кантонални закони из области високог образовања ускладиће се са одредбама овог Закона у периоду од шест мјесеци након његовог ступања на снагу.

Сва питања из области високог образовања која нису регулисана овим Законом регулисаће се законима на нивоу Републике Српске и кантона.

17. Закон о високом образовању ("Службене новине Зеничко-добојског кантона" бр. 12/22, 15/24 – аутентично тумачење и 5/25)

За потребе ове одлуке користи се неслужбени пречишћени текст прописа сачињен у Уставном суду БиХ, како је објављен у службеним гласилима јер није објављен на свим службеним језицима и писмима, а који у релевантном дијелу гласи:

Члан 52. ст. (1) и (2)

(Састав, број и мандат управног одбора)

(1) Управни одбор високошколске установе има седам чланова и чине га четири представника из реда оснивача које именује оснивач, те два представника из реда стално упослених и један представник из реда студената које именује сенат у складу са статутом у јавној и транспарентној процедури јавног конкурса.

(2) Предсједник управног одбора високошколске установе именује се из реда оснивача.

Члан 54.

(Надлежност управног одбора)

Управни одбор обавља послове утврђене законом, актом о оснивању и статутом високошколске установе, а нарочито:

а) на приједлог сената даје претходно мишљење на Статут високошколске установе,

б) на приједлог ректора доноси акт којим се утврђује начин обрачуна плаћа и других примања у јавној високошколској установи уз претходну сагласност Владе Кантона, те доноси опћи акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, правилник о раду, као и друге опће акте у складу са законом и статутом високошколске установе;

ц) доноси одлуку о оснивању других правних лица, у складу са законом и статутом високошколске установе;

д) утврђује планове финансирања и развоја, укључујући и организовање нових организационих јединица и студијских програма;

е) доноси годишњи програм рада високошколске установе на приједлог сената високошколске установе;

ф) на приједлог ректора доноси финансијски план и усваја годишњи обрачун и усваја извјештај о извршењу финансијског плана из члана 59. став (1) тачка л) овог Закона;

г) усмјерава, контролира и оцјењује рад ректора, односно директора у домену финансијског пословања;

х) рјешава питања односа са оснивачем;

и) одлучује о кориштењу средстава за рад преко износа утврђеног статутом високошколске установе;

ј) одлучује о приговору запосленика на одлуке органа високошколске установе који су у првом степену одлучивали о правима, обавезама и одговорностима запосленика из радног односа;

к) најмање једанпут годишње подноси оснивачу извјештај о пословању и резултатима рада високошколске установе;

л) доноси коначну одлуку о избору и разрјешењу директора студентског центра;

м) разрјешава ректора универзитета и директора високе школе, ако га не разријеши сенат.

н) обавља и друге послове у складу са законом, актом о оснивању и статутом.

Члан 56. став (1) и став (2) тачка ф)

(Надлежност сената)

(1) Сенат високошколске установе одлучује о свим академским питањима, а посебно о питањима наставне, научне, умјетничке и стручне дјелатности високошколске установе.

(2) Сенат високошколске установе:

ф) бира и разрјешава ректора универзитета, директора високе школе, а проректоре на образложени приједлог ректора;

Члан 59. став (1) тач. и), ј) и л)

(Надлежност ректора универзитета и директора високе школе)

(1) Ректор универзитета, односно директор високе школе обавља послове утврђене законом и статутом, а нарочито:

и) извршава одлуке управног одбора, сената и других органа високошколске установе;

ј) одлучује о кориштењу средстава до износа утврђеног статутом високошколске установе;

л) подноси управном одбору извјештај о извршењу финансијског плана;

Члан 62. став (1) тачка ц) и ст. (2), (3) и (4)

(Разрјешење ректора, проректора универзитета и директора високе школе)

(1) Ректору, проректору и директору високе школе престаје мандат:

ц) пријевременим разрјешењем;

(2) Сенат доноси одлуку о разрјешењу ректора, проректора и директора високе школе и прије истека периода на који је изабран односно именован:

а) ако не извршава задатке предвиђене законом и статутом или их извршава противно њима;

б) прекорачи овлаштења и тиме нанесе штету угледу високошколске установе;

ц) због неоправдане одсутности или спрјечености да у непрекидном периоду дужем од три мјесеца обавља дужност;

д) ако својим понашањем повриједи углед институције и функције коју обавља;

е) ако не извршава одлуке сената у складу са обавезом из члана 59. став (1) тачка и) овог Закона.

(3) Сенат на приједлог управног одбора доноси одлуку о разрјешењу ректора јавног универзитета и директора високе школе и прије истека периода на који је изабран односно именован у сљедећим случајевима:

а) ако не извршава одлуке управног одбора у складу са обавезом из члана 59. став (1) тачка и) овог Закона, уколико се одлуке односе на финансијско пословање.

б) ако одлучује о кориштењу средстава преко износа утврђеног статутом високошколске установе противно одредби члана 59. став (1) тачка ј) овог Закона.

ц) ако управни одбор не усвоји извјештај о извршењу финансијског плана из члана 59. став (1) тачка л) овог Закона.

д) ако Скупштина Кантона не усвоји извјештај о пословању и резултатима рада високошколске установе.

(4) Ако сенат не разрјешава ректора и директора високе школе због разлога наведених у ставу (3) овог члана у року од 15 дана од пријема приједлога за разрјешење, управни одбор разрјешава ректора јавног универзитета и директора јавне високе школе.

Члан 63.

(Обуставањање опће и појединачног акта)

(1) Ректор универзитета, односно директор високе школе обуставања од извршења опће и појединачни акт донесен у високошколској установи који није у сагласности са уставом или је у супротности са законом и другим прописима, као и извршавањање опће и појединачног акта

којим се наноси штета високошколској установи или друштвеној заједници и дужан је да о томе обавијести Министарство.

(2) У случају непоступања овлашћених особа из става (1) овог члана, обавеза Министарства је да уколико у вршењу надзора путем надлежне инспекције утврди да су одлуке које доносе органи високошколске установе противне закону, исте поништити, односно обустави од даљег извршења.

18. Закон о Јавној установи Универзитет у Зеници ("Службене новине Зеничко-добојског кантона" бр. 1/18 – пречишћени текст, 10/18 и 13/21)

За потребе ове одлуке користи се текст прописа како је објављен у службеним гласилима јер није објављен на свим службеним језицима и писмима, а који у релевантном дијелу гласи:

Члан 20. став (3)

Иста особа може се именовати на два узастопна мандата.

VI АКТИ УНИВЕРЗИТЕТА

Члан 23.

Статут је основни опћи акт Универзитета којим се уређују питања значајна за обављање дјелатности Универзитета.

Статутом се ближе уређују:

- организација Универзитета;
- заступање и представљање Универзитета;
- правила за избор чланова Управног одбора;
- начини организовања и извођење студија;
- правила студирања и права студената;
- избор у наставно-научна и сарадничка звања;
- начин имплементације Европског система преноса бодова (у даљем тексту: ECTS);
- критерији за додјелу академских титула;
- обавезе Универзитета према оснивачу;
- овлаштења Универзитета у правном промету;
- организација и надлежности организационих јединица;
- статусне промјене, образовање нових организационих јединица и студијских одсека;
- остваривање прихода, управљање средствима и имовином;
- академска, финансијска и друга овлаштења организационих јединица у правном промету;
- организација научноистраживачког и умјетничког рада;
- критерији за провођење процеса евалуације и објављивање резултата проведене евалуације;
- број чланова Сената и начин њиховог бирања;
- облик и ниво учешћа студената у раду установе;
- начин изјашњавања и доношења одлука по појединим питањима, као и прецизирање одлука које се могу доносити тајним гласањем;
- друга питања у складу са законом.

Универзитет има и друге опће акте у складу са законом и Статутом Универзитета.

19. Статут Универзитета у Зеници (доступан на <https://unze.ba/wp-content/uploads/2022/10/Statut-UNZE.pdf>, преузето 11. септембра 2025. године), како је објављен на службеној страници, у релевантном дијелу гласи:

Члан 85.

(Разрјешење дужности ректора)

(1) Сенат ће разрјешити ректора дужности двотрећинском већином и прије истека времена на који је именован, у сљедећим случајевима:

- а) ако буде правоснажно осуђен за кривично дјело;
- б) уколико се утврди да ректор не извршава задатке предвиђене законом или Статутом, односно, извршава их противно њима;
- ц) уколико се утврди да је прекорачио своја овлаштења и тиме нанео штету Универзитету;
- д) уколико у непрекидном периоду, дужем од 3 мјесеца, буде неоправдано одсутан или спријечен да обавља дужности;
- е) када својим понашањем повриједи углед дужности коју врши, што се мора утврдити у претходно проведеном поступку од стране комисије коју именује Сенат;
- ф) уколико изгуби способност обављања дужности ректора;
- г) другим случајевима предвиђеним законом.

(2) Образложен приједлог за пријевремено разрјешење ректора може поднијети министар образовања у име Оснивача, Оснивач високошколске установе, најмање 1/3 чланова Управног одбора, најмање 1/3 чланова Сената и најмање 3 научнонаставна, односно умјетничка вијећа организационих јединица.

(3) У свим случајевима разрјешења дужности, односно именованја новог ректора Универзитета, примопредаја дужности између затеченог и новоименованог ректора врши се комисијски. Комисију за провођење поступка примопредаје дужности именује Сенат Универзитета од најмање 3 (три) члана из реда чланова Сената и секретара из реда дипломираних економиста Универзитета.

Члан 86. ст. 1. и 2.

(Одлучивање Сената о разрјешењу дужности ректора)

(1) О приједлогу за разрјешење дужности ректора, у смислу става (1) претходног члана, Сенат одлучује јавним гласањем, а за доношење правоваљане одлуке потребна је двотрећинска већина гласова од укупног броја његових чланова.

(2) Одлука Сената о разрјешењу дужности ректора је коначна.

V. Допустивост

20. При испитивању допустивости захтјева Уставни суд је пошао од одредбе члана VI/3.ц) Устава Босне и Херцеговине.

21. Члан VI/3.ц) Устава Босне и Херцеговине гласи:

Уставни суд има надлежност у питањима која му упути било који суд у Босни и Херцеговини, а односи се на то да ли је закон на чијој ваљаности почива његова одлука, сагласан са овим Уставом, Европском конвенцијом о људским правима и основним слободама и њеним протоколима, или са законима Босне и Херцеговине; или у погледу постојања или дјелокруга неког општег правила међународног јавног права које је од значаја за одлуку тог суда.

22. Захтјеве за оцјену компатибилности поднијели су Кантонални суд у Зеници (предсједница Суда Сњежана Чолаковић) и Општински суд у Зеници (судија Алија Синановић), што значи да су захтјеве поднијели овлашћени подносиоци из члана VI/3.ц) Устава Босне и Херцеговине (види Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број

У-5/10 од 26. новембра 2010. године, тач. 7–14, објављена у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине" број 37/11). Такође, Уставни суд запажа да се захтјевом тражи оцјена компатибилности оспорених одредби Закона о Универзитету и ЗВОЗДК с одредбама Оквирног закона и Устава Босне и Херцеговине, односно да се питање односи на то да ли су оспорене одредбе у складу с одредбама закона Босне и Херцеговине и принципом владавине права из члана I/2. Устава Босне и Херцеговине.

23. Анализирајући питање да ли од ваљаности тих закона зависи одлука редовних судова у конкретним поступцима, Уставни суд запажа да је у предмету број У-39/25 подносилац захтјева тражио оцјену компатибилности одредби члана 52. ст. 1. и 2, члана 54. и члана 63. став 3. ЗВОЗДК и члана 20. став 3. и члана 23. Закона о Универзитету. Уставни суд примјеђује да се у том предмету води управни спор по тужби Универзитета против рјешења Министарства за образовање, науку, културу и спорт ЗДК од 9. јуна 2025. године. Тим рјешењем поништена је Одлука о поништењу Одлуке Управног одбора Универзитета број од 2. јуна 2025. године и потврди мандата ректора од 3. јуна 2025. године јер је наведена одлука супротна одредбама члана 56. став 1. и члана 63. став 2. ЗВОЗДК, те члана 16. Оквирног закона (види тачку 9. ове одлуке). Из наведеног произлази да се у том поступку расправља о примјени одредби наведених закона у контексту овлашћења управног одбора да разрјешити ректора, а не члана 20. став 3. и члана 23. Закона о Универзитету. У вези с тим, Уставни суд запажа да је тим одредбама Закона о Универзитету прописани да се исто лице може именовати на мјесто ректора на два узастопна мандата (члан 20. став 3), те је одређено која се питања уређују Статутом Универзитета (члан 23). При томе, подносилац тог захтјева није образложио из којег разлога његова одлука зависи од примјене наведених законских одредби. Стога, Уставни суд сматра да у том дијелу нису испуњени услови за допустивост захтјева број У-39/25 прописани чланом VI/3.ц) Устава Босне и Херцеговине (види, *mutatis mutandis*, Уставни суд, Одлука о допустивости број У-8/20 од 26. новембра 2020. године, тачка 21, доступна на www.ustavnisud.ba), односно да Уставни суд није надлежан за одлучивање.

24. С друге стране, оба предмета пред редовним судовима тичу се примјене оспорених одредби члана 52. ст. 1. и 2, члана 54. и члана 62. ст. 3. и 4. ЗВОЗДК, због чега Уставни суд сматра да од ваљаности тих одредби зависи одлука редовних судова у тим поступцима, из чега слиједи да у том дијелу неспорно постоји надлежност Уставног суда за одлучивање из члана VI/3.ц) Устава Босне и Херцеговине. Осим тога, Уставни суд сматра да не постоје други разлози недопустивости из члана 19. став (1) Правила Уставног суда. Стога, Уставни суд сматра да у односу на оспорене одредбе ЗВОЗДК оба захтјева за оцјену компатибилности испуњавају услове за разматрање меритума предмета.

VI. Меритум

25. Подносиоци захтјева сматрају да члан 52. ст. 1. и 2. (састав управног одбора и именованје предсједника), члан 54. (надлежности управног одбора) и члан 62. ст. 3. и 4. ЗВОЗДК (разрјешење ректора на приједлог и од стране управног одбора) нису у складу са чланом 4. (академске слободе и самоуправа и аутономија универзитета), чланом 14. (надлежности управног одбора), чланом 15. (састав управног одбора), чланом 16. (надлежност сената), чланом 18. (избор ректора), чланом 22. (права високошколских установа) и

чланом 63. (обавеза усклађивања кантоналних закона) Оквирног закона, те чланом 1/2. Устава Босне и Херцеговине. Осим тога, Уставни суд запажа да је Кантонални суд оспорио и уставност члана 63. став 3. ЗВОЗДК. Међутим, члан 63. ЗВОЗДК не садржи став 3, па Уставни суд не може испитати његову уставност.

26. Уставни суд запажа да је суштина навода подносилаца захтјева да је повријеђена академска самоуправа и аутономија загарантована чланом 4. Оквирног закона јер је оспореним одредбама прописано да већину чланова управног одбора именује оснивач, те да тај орган има право да разријеши ректора универзитета. Наиме, подносиоци захтјева сматрају да разрешење ректора представља академско питање које је, као такво, у искључивој ингеренцији сената као највишег академског тијела сходно члану 16. Оквирног закона. Скупштина ЗДК, с друге стране, истиче да се оспореним одредбама ЗВОЗДК не задире у академску самоуправу и аутономију. Наиме, указује на то да је управни одбор овлашћен да разријеши ректора уколико то не учини сенат искључиво из разлога који потпадају у домен финансијског и пословног управљања универзитета, за које је искључиво надлежан управни одбор којем ректор у том домену и одговара, у смислу чл. 14. и 18. Оквирног закона.

27. У вези с тим, Уставни суд наглашава да је на основу члана VI/3.л) Устава Босне и Херцеговине надлежан да оцјењује уставност *in abstracto*, с циљем заштите Устава као највишег правног акта и обезбјеђивања поштовања хијерархије правних норми, а не да контролише правилну примјену права у конкретном случају (види Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број V-21/25 од 22. јануара 2026. године, тачка 18). Дакле, Уставни суд напомиње да оцјену уставности закона разматра у општем смислу (*erga omnes*), а не у односу на конкретан предмет (*inter partes*) који је повод за подношење захтјева (*op. cit.*, V-9/22, тачка 20. с даљњим референцама). Стога, Уставни суд неће узалати у конкретне предмете који се налазе на рјешавању пред редовним судовима, већ је задатак редовних судова да у околностима конкретних предмета утврде да ли је управни одбор својим дјеловањем повриједио принцип академске самоуправе и аутономије универзитета коју гарантују одредбе Оквирног закона.

Релевантна пракса

28. Уставни суд подсећа да се у својој пракси у низу предмета бавио питањем академске самоуправе и аутономије загарантоване Оквирним законом. Тако је Уставни суд утврдио да члан 52. Закона о високом образовању Тузланског кантона (у даљњем тексту: ЗВОТК) којим је прописано условљавање именовања ректора универзитета од стране сената претходним давањем сагласности сенату од стране управног одбора, односно прописана могућност, у одређеним случајевима, за именовање ректора од стране управног одбора, није у складу са чланом 18. Оквирног закона којим је утврђено да ректора универзитета бира сенат као највише академско тијело (види Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број V-22/18 од 5. јула 2019. године, тачка 37). Уставни суд је при томе указао да је наведена одредба Оквирног закона начелна и генерална, односно да као таква дозвољава регулисање одређеног облика сагласности управљачке структуре јавне високошколске установе која брине о важним питањима пословања. Међутим, Уставни суд је утврдио да је начин на који је чланом 52. ЗВОТК прописана сагласност на избор, односно и само именовање ректора од

стране управног одбора, супротан самој суштини члана 18. Оквирног закона који је, обезбјеђујући принцип институционалне аутономије универзитета, значај избора ректора као највише универзитетске функције, прије свега, везао за саму академску заједницу (*idem*, тачка 30). У односу на члан 6. Закона о измјенама и допунама ЗВОТК којим је установљен привремени мандат свих управних и руководних органа универзитета, Уставни суд је закључио да је у супротности с аутономијом универзитета, принципима и циљевима организације и функционисања универзитета, а који су прописани чл. 1. и 2. Оквирног закона (*idem*, тач. 33–36).

29. У односу на правно питање састава управног одбора који према члану 15. Оквирног закона може имати од седам до 11 чланова који се бирају по спроведеној конкурсној процедури, уз услов да најмање једну трећину чланова именује оснивач високошколске установе, Уставни суд је утврдио да је таква законска формулација оставила довољно простора кантоналним властима да питања именовања, састава и структуре управног одбора уреде у складу са сопственом политиком уређивања управљачких овлашћења у високом образовању. Међутим, Уставни суд је нагласио да се у погледу јавних високошколских установа састав и структура управног одбора намећу као кључни инструменти за стварно/фактичко имплементирање принципа институционалне аутономије високошколских установа будући да су њихови оснивачи уједно и представници јавне власти (у конкретном случају у кантону). У том смислу, Уставни суд је образложио да је јасно да омјер броја чланова из реда оснивача у односу на представнике академске заједнице значи већу могућност политичког утицаја и мањи степен стварне институционалне аутономије. Такође, вриједи и обрнуто, када представници академске заједнице имају већи број чланова у односу на представнике оснивача у управном одбору јавне високошколске установе смањује се могућност политичког утицаја (*op. cit.*, V-22/18, тачка 31).

30. Слиједећи праксу из наведене одлуке, Уставни суд је у сличном предмету у којем су разматране одредбе ЗВОЗДК закључио да је принцип институционалне аутономије универзитета из члана 18. Оквирног закона прекршен и чланом 55. став 1. ЗВОЗДК којим је било прописано да ректора и проректора јавног универзитета и директора јавне високе школе бира сенат, на основу јавног конкурса, уз сагласност оснивача, јер ректор и проректор јавног универзитета и директор високе јавне школе нису могли бити изабрани без сагласности Владе Кантона (види Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број V-10/21 од 2. децембра 2021. године, тач. 29–34).

31. Поред тога, Уставни суд је у предмету број V-9/22 закључио да је повријеђена аутономија високошколске установе из члана 4. став 2. Оквирног закона и у ситуацији када је ЗВОЗДК садржавао одредбе којима је доношење статута стављено у ингеренцију управног одбора, уз претходну сагласност оснивача, што је у супротности и са чланом 12. Оквирног закона којим је прописано да статут доноси сенат (види Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број V-9/22 од 26. маја 2022. године, тач. 23. и 24).

32. Враћајући се на конкретни предмет, Уставни суд запажа да је оспореним одредбама ЗВОЗДК прописано да четири од седам чланова управног одбора и председника тог тијела именује оснивач (члан 52. ст. 1. и 2), те да управни одбор има право да разријеши ректора уколико то не учини

сенат (члан 54. став 1. тачка м) и члан 62. ст. 3. и 4). Дакле, подносиоци захтјева, у суштини, проблематизују два питања, а то су: а) састав управног одбора прописан чланом 52. ст. 1. и 2. ЗВОЗДК и б) његово овлашћење да смијени ректора прописано чланом 54. став 1. тачка м) и чланом 62. ст. 3. и 4. ЗВОЗДК.

а) У односу на члан 52. ст. 1. и 2. ЗВОЗДК

33. Уставни суд запажа да је оспореним одредбама ЗВОЗДК прописано да се управни одбор састоји од седам чланова – четири представника из реда оснивача које именује оснивач, те два представника из реда стално запослених и један представник из реда студената које именује сенат. Такође је прописано да се председник управног одбора високошколске установе именује из реда оснивача. У вези с тим, Уставни суд указује да је чланом 15. Оквирног закона прописан минимални број од седам чланова управног одбора, како је то и прописано оспореном одредбом ЗВОЗДК. Оквирним законом је такође прописан минимални удио од једне трећине чланова управног одбора из реда оснивача. Међутим, том одредбом није одређен максималан удио чланова из реда оснивача, нити је прописан омјер између чланова управног одбора које именује оснивач и оних које именује сенат. Осим тога, није регулисано ни питање избора председника управног одбора. На тај начин, Оквирни закон је оставио довољно простора кантоналним властима да питања именовања, састава и структуре управног одбора уреде у складу са сопственом политиком уређивања управљачких овлашћења у високом образовању (*op. cit.*, У-22/18, тачка 31). Стога, Уставни суд сматра да је члан 52. ст. 1. и 2. ЗВОЗДК у складу са чланом 15. Оквирног закона.

34. Међутим, подносиоци захтјева наводе и да је усљед прописаног састава управног одбора повријеђена академска самоуправа и аутономија гарантована чланом 4. Оквирног закона. У вези с тим, Уставни суд указује да је питање састава управног одбора, у контексту заштите академске самоуправе и аутономије на коју подносиоци захтјева указују, неодвојиво повезано с ингеренцијама тог органа, односно с питањем да ли је надлежност управног одбора проширена и на сферу академских питања. Дакле, чињеница да је у управном одбору већина представника оснивача, из чијих редова се именује и председник тог тијела, не може *per se* довести до повреде академске самоуправе и аутономије. У том контексту Уставни суд указује да су чланом 14. Оквирног закона управном одбору већ повјерене одређене надлежности које се односе на управљачка и финансијска питања, укључујући и доношење финансијских планова, управљање имовином и подношење извјештаја оснивачу. Тиме је и сам законодавац на државном нивоу предвидио модел у којем оснивач, путем својих представника у управном одбору, учествује у управљачкој структури високошколске установе, уз истовремено очување академске аутономије у надлежности сената. При томе, Уставни суд указује да у предметима бр. У-22/18, У-10/21 и У-9/22 разлог утврђивање неуставности оспорених одредби није био сам састав управног одбора, већ задирање у искључиве академске надлежности (избор ректора, доношење статута, условљавање сагласношћу владе итд.). Дакле, разлог доношења тих одлука је било функционално мијешање извршне/управљачке структуре у академску сферу.

35. Посљедишно, у овом контексту састав управног одбора као такав не може бити издвојен као самосталан основ повреде аутономије универзитета. Према томе, до повреде тог

принципа евентуално би могло доћи само уколико нека од конкретних ингеренција управног одбора прописаних чланом 54. ЗВОЗДК задира у сферу академских питања, односно питања која су у искључивој надлежности академске заједнице и сената, а која се, између осталог, односи на одлучивање о академским питањима, а посебно о питањима наставне, научне, умјетничке и стручне дјелатности високошколске установе. При томе, Уставни суд наглашава да се поступци поводом којих су поднесени захтјеви односе на питања надлежности управног одбора да одлучује о разрјешењу ректора, због чега Уставни суд не може *ex officio* ширити предмет одлучивања на друге ингеренције из члана 54. ЗВОЗДК, већ мора остати у оквиру норми које се односе на покренуте поступке пред редовним судовима. Имајући у виду наведено, Уставни суд сматра да је члан 52. ст. 1. и 2. ЗВОЗДК у складу са чл. 4, 14, 15, 16, 18, 22. и 63. Оквирног закона и са чланом I/2. Устава Босне и Херцеговине.

б) У односу на члан 54. став 1. тачка м) и члан 62. ст. 3. и 4. ЗВОЗДК

37. У вези с тим, Уставни суд, прије свега, запажа да одредбама Оквирног закона није прописано у чијој ингеренцији је разрјешење ректора, на шта указује и Скупштина ЗДК (види тачку 13. ове одлуке). Међутим, Уставни суд сматра да право сената да бира ректора, гарантовано чланом 16. Оквирног закона, подразумева и право да одлучује о његовом разрјешењу. Наиме, уколико би право на разрјешење ректора било у искључивој надлежности управног одбора, онда би право избора ректора од стране сената било неефикасно у пракси јер би управни одбор могао смијенити сваког ректора којег изабере сенат и на тај начин у суштини утицати на сам његов избор. Наведено би, према мишљењу Уставног суда, несумњиво било у супротности с принципом академске самоуправе и аутономије универзитета коју гарантују одредбе Оквирног закона.

38. Међутим, Уставни суд запажа да одредбама ЗВОЗДК право на смјену ректора није у искључивој надлежности управног одбора, већ је та надлежност подијељена између сената и управног одбора зависно од њихових одговорности за пословање универзитета. Тако је чланом 62. став 2. у вези са чланом 54. став (1) тачка м) ЗВОЗДК сенат овлашћен да разријешити ректора ако не извршава задатке предвиђене законом и статутом или их извршава противно њима; прекорачи овлашћења и тиме нанесе штету угледу високошколске установе; због неоправданог одсуства или спријечености да у непрекидном периоду дужем од три мјесеца обавља дужност; ако својим понашањем повриједи углед институције и функције коју обавља и ако не извршава одлуке сената. Уставни суд сматра да наведени разлози потпадају под академска питања која су у искључивој ингеренцији сената.

39. С друге стране, чланом 62. став 3. ЗВОЗДК прописано је да ће сенат разријешити ректора искључиво на приједлог управног одбора ако не извршава одлуке управног одбора које се односе на финансијско пословање, одлучује о коришћењу средстава преко износа утврђеног статутом високошколске установе, ако управни одбор не усвоји извјештај о извршењу финансијског плана или ако Скупштина Кантона не усвоји извјештај о пословању и резултатима рада високошколске установе. При томе је чланом 62. став 4. ЗВОЗДК прописано да ће из наведених разлога ректора разријешити управни одбор уколико то не

уради сенат у року од 15 дана од пријема приједлога за разрјешење.

40. Из наведеног произлази да, иако се чини да је овлашћење управног одбора да разријешити ректора супсидијарно, коначну одлуку о разрјешењу доноси управни одбор. Стога је улога сената у процесу разрјешења ректора из наведених разлога "привидна" јер је лишена своје ефективности. Уставни суд даље указује да управни одбор неспорно има право и обавезу да уређује питања која се тичу финансијског пословања универзитета. То право подразумијева и неки вид одговорности ректора за пропусте у пословању универзитета. Основ за то је садржан у одредбама Оквирног закона којим је прописано да је управни одбор одговоран за пословање лиценциране јавне високошколске установе, те да је надлежан да усмјерава, контролише и оцјењује рад ректора или директора у домену финансијског пословања (члан 14. ст. 1. и 2.). Такође, према члану 17. став 2. Оквирног закона у домену пословања ректор одговара управном одбору.

41. У вези с тим, Уставни суд запажа да се поднесеним захтјевима, осим компатибилности оспорених одредби с одредбама Оквирног закона, поставља и питање компатибилности с одредбом члана 1/2. Устава Босне и Херцеговине. Уставни суд подсјећа да је у својој досадашњој пракси члан 1/2. Устава Босне и Херцеговине тумачио на начин да садржи принцип владавине права (види, између осталих, Уставни суд, одлуке о допуствости и меритуму бр. У-21/16 од 1. јуна 2017. године, тачка 19, и У-6/06 од 29. марта 2008. године, тачка 22). Као што је Уставни суд нагласио у наведеној пракси, принцип владавине права није ограничен само на формално поштовање уставности и законитости, већ захтијева да сви правни акти (закони, прописи и сл.) имају одређен садржај, односно квалитет примјерен демократском систему, тако да служе заштити људских права и слобода у односима грађана и тијела јавне власти у оквиру демократског политичког система. У вези с тим, Уставни суд је нагласио да стандард квалитета закона тражи да законска одредба буде доступна лицима на која се примјењује (транспарентност) и да буде за њих предвидива, то јест довољно јасна и прецизна да они могу стварно и конкретно знати своја права и обавезе до степена који је разуман у датим околностима како би се према њима могли понашати (види Одлуку о допуствости и меритуму број У-15/18 од 29. новембра 2018. године, тачка 26). Осим тога, законска одредба треба да буде у складу с јавним интересом и њом се појединцу не може наметати претјеран терет, односно законска одредба мора бити пропорционална у односу на све релевантне стране (види Уставни суд, Одлука о допуствости и меритуму број У-4/19 од 5. јула 2019. године, тачка 27). Такође, закон мора дати довољно јасан обим било каквог дискреционог права које се даје јавним властима, као и начин на који се оно извршава (види Уставни суд, Одлука о допуствости и меритуму број У-27/22 од 23. марта 2023. године, тачка 141. с даљим референцама).

42. У свјетлу наведеног, приликом имплементирања наведених принципа Оквирног закона кроз уређивање финансијског пословања кантонални законодавац је дужан да обезбиди заштиту принципа академске самоуправе и аутономије. Осим тога, кантонални законодавац је дужан да, у смислу члана 1/2. Устава Босне и Херцеговине, обезбиди механизме заштите од произвољног поступања управног одбора приликом вршења надзора над финансијским

пословањем универзитета. То подразумијева да сама процедура усмјеравања, контролисања и оцјењивања рада ректора или директора, прописана Оквирним законом, мора садржавати процесне гаранције с циљем заштите од произвољности. У вези с тим, Уставни суд примјењује да су чланом 62. ст. 3. и 4. у вези са чланом 54. став (1) тачка м) ЗВОЗДК финансијски разлози због којих управни одбор може смијенити ректора прописани нормативно широко и непрецизно. Конкретније, разлози за разрјешење који су прописани чланом 62. став 3. тач. а) и б) ЗВОЗДК односе се на пропусте у финансијском пословању (ако не извршава одлуке управног одбора или ако одлучује о коришћењу средстава преко износа утврђеног статутом високошколске установе), али без јасно утврђених критеријума и поступка утврђивања тих неправилности. Такође, Уставни суд запажа да се разлози за разрјешење који су прописани чланом 62. став 3. тач. ц) и д) ЗВОЗДК односе на неусвајање извјештаја о извршењу финансијског плана, односно извјештаја о пословању и резултатима рада. Међутим, неусвајање извјештаја у пракси не значи објективно неправилно поступање ректора нити нужно пропуст у финансијском пословању. Дакле, ради се о акту који може да се не усвоји из процедуралних, политичких или техничких разлога, а не због стварне одговорности ректора. На крају, члан 64. став 4. ЗВОЗДК прописује аутоматско разрјешење од стране управног одбора уколико сенат не поступи у року од 15 дана. Тиме сенат губи стварну ефективност, а одлука о разрјешењу препуштена је дискрецији управног одбора, што повећава ризик од произвољности и могућег политичког утицаја.

43. Према томе, за смјену ректора из тих разлога није прописан механизам који би обезбидио да се одлука управног органа о разрјешењу ректора заснива на објективно утврђеним чињеницама. Наиме, није прописана обавеза да надлежни органи утврде неправилност, односно незаконитост у раду, нити обавеза да одлука о (не)усвајању финансијских извјештаја буде заснована на недвосмислено утврђеним чињеницама и јасно образложена. Из наведеног произлази да је смјена ректора на начин на који је прописана оспореним одредбама, у суштини, стављена у дискрециону оцјену управног одбора, односно Скупштине Кантона. Тако нпр. наведени органи могу једноставним неусвајањем финансијских извјештаја без икаквог образложења и објективно утврђених разлога одлучити о смјени ректора. Дакле, примјена такве законске одредбе може произвести ситуацију у којој ће ректор бити смијењен због процедуралног неусвајања извјештаја, без утврђене одговорности и без стварног утицаја на финансијско пословање. То омогућава јавној власти, која има већину у управном одбору, да разријешити ректора и из разлога који нису везани за финансијско пословање, што угрожава принцип академске самоуправе и аутономије универзитета. Према томе, Уставни суд сматра да оспореним одредбама није успостављен јасан обим дискреционог овлашћења које је дато управном одбору. С друге стране, непостојање јасно утврђених разлога за разрјешење ректора онемогућава и ефикасно судско преиспитивање таквих одлука. Осим тога, Уставни суд запажа да је оспореним одредбама искључиво прописана санкција у виду разрјешења ректора, без могућности изрицања неке блаже санкције, због чега она није пропорционална легитимном циљу – заштити правилности финансијског пословања универзитета. Наиме, такво нормативно рјешење подразумијева да и најмањи пропуст у

финансијском пословању аутоматски доводи до разрешења ректора, а што је најтежа санкција која неспорно задира у академска питања. Имајући у виду наведено, Уставни суд сматра да оспорене одредбе не садрже заштитне мјере како би се спријечио потенцијални ризик од злоупотребе прописа и произвољног поступања јавне власти (види, *mutatis mutandis*, Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број У-6/25 од 29. маја 2025. године, тач. 48. и 49). Стога, оспорене одредбе не пружају адекватну заштиту од произвољности и као такве не служе заштити људских права, те су у супротности с принципом академске самоуправе и аутономије универзитета коју гарантују одредбе Оквирног закона.

44. Имајући у виду наведено, Уставни суд сматра да су члан 54. став 1. тачка м) и члан 62. ст. 3. и 4. ЗВОЗДК инкомпатибилни са чл. 4. и 63. Оквирног закона, те са чланом 1/2. Устава Босне и Херцеговине.

VII. Закључак

45. Уставни суд закључује да су оспорене одредбе члана 54. став 1. тачка м) и члана 62. ст. 3. и 4. ЗВОЗДК инкомпатибилне са чл. 4. и 63. Оквирног закона и чланом 1/2. Устава Босне и Херцеговине јер не пружају адекватну заштиту од произвољности и у супротности су с принципом академске самоуправе и аутономије универзитета због тога што су, у суштини, разлози због којих управни одбор може смијенити ректора прописани нормативно широко и непрецизно и омогућавају широко дискреционо право јавне власти да разријеши ректора, а што је једина прописана санкција, без могућности изрицања било какве блаже мјере.

46. С друге стране, Уставни суд закључује да су одредбе члана 52. ст. 1. и 2. ЗВОЗДК у складу са чл. 4, 14, 15, 16, 18, 22. и 63. Оквирног закона и са чланом 1/2. Устава Босне и Херцеговине јер чињеница да је у управном одбору већина представника оснивача, из чијих редова се именује и предсједник тог тијела, не може *per se* довести до повреде академске самоуправе и аутономије уколико ингеренције управног одбора не задирају у сферу академских питања, односно питања која су у искључивој надлежности академске заједнице и сената.

47. На основу члана 19. став (1) тачка а), члана 57. став (2) тачка б), члана 59. ст. (1), (2) и (3) и члана 61. став (4) Правила Уставног суда, Уставни суд је одлучио као у диспозитиву ове одлуке.

48. Према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирсад Ћеман, с. р.

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **U-39/25**, рјешавајући захтјеве **Кантоналног суда у Зеници** и **Опћинског суда у Зеници**, на основу члана VI/3.c) Устава Босне и Херцеговине, члана 19. став (1) тачка а), члана 57. став (2) тачка б), члана 59. ст. (1), (2) и (3) и члана 61. став (4) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – преčiшчени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Ћеман, предсједник
Valerija Galić, потпредсједница
Angelika Nußberger, потпредсједница
Helen Keller, суткиња

Ledi Bianku, судија
Marin Vukoja, судија
на сједници одржаној 26. марта 2026. године донио је

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Одлучујући о захтјевима **Кантоналног суда у Зеници** (**предсједница Суда Снежана Ћолакović**) и **Опћинског суда у Зеници** (**судија Алија Синанović**) за оцјену компатбилности члана 52. ст. 1. и 2, члана 54. став 1. тачка м) и члана 62. ст. 3. и 4. Закона о високوم образовању ("Службене новине Зеничко-добојског кантона" бр. 12/22, 15/24 и 5/25),

утврђује се да члан 54. став 1. тачка м) и члан 62. ст. 3. и 4. Закона о високوم образовању ("Службене новине Зеничко-добојског кантона" бр. 12/22, 15/24 и 5/25) нису у складу са чланом 4. и чланом 63. Оквирног закона о високом образовању у Босни и Херцеговини ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 59/07 и 59/09) и чланом 1/2. Устава Босне и Херцеговине.

Налаже се Скупштини Зеничко-добојског кантона да, у складу са чланом 61. став (4) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, најкасније у року од шест мјесеци од дана објављивања ове одлуке у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине" усклади члан 54. став 1. тачка м) и члан 62. ст. 3. и 4. Закона о високом образовању ("Службене новине Зеничко-добојског кантона" бр. 12/22, 15/24 и 5/25) са чланом 4. и чланом 63. Оквирног закона о високом образовању у Босни и Херцеговини ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 59/07 и 59/09) и чланом 1/2. Устава Босне и Херцеговине.

Утврђује се да је члан 52. ст. 1. и 2. Закона о високом образовању ("Службене новине Зеничко-добојског кантона" бр. 12/22, 15/24 и 5/25) у складу са чл. 4, 14, 15, 16, 18, 22. и 63. Оквирног закона о високом образовању у Босни и Херцеговини ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 59/07 и 59/09) и чланом 1/2. Устава Босне и Херцеговине.

Одбацује се као недопуштен захтјев **Кантоналног суда у Зеници** (**предсједница Суда Снежана Ћолакović**) у дијелу захтјева за оцјену компатбилности члана 20. став 3. и члана 23. Закона о Јавној установи Универзитет у Зеници ("Службене новине Зеничко-добојског кантона" бр. 1/18, 10/18 и 13/21) због ненадлежности Уставног суда Босне и Херцеговине.

Одлуку објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

OBRAZLOŽENJE

I. Увод

1. Кантонални суд у Зеници (предсједница Суда Снежана Ћолакović; у даљњем тексту: подносилац захтјева) поднио је 26. новембра 2025. године Уставном суду Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) захтјев за оцјену компатбилности члана 20. став 3. и члана 23. Закона о Јавној установи Универзитет у Зеници ("Службене новине Зеничко-добојског кантона" бр. 1/18, 10/18 и 13/21; у даљњем тексту: Закон о Универзитету) и члана 52. ст. 1. и 2, члана 54. и члана 63. став 3. Закона о високом образовању ("Службене новине Зеничко-добојског кантона" бр. 12/22, 15/24 и 5/25; у даљњем тексту: ЗВОЗДК) у односу на одредбу члана 16. ст. 1. и 5. и члана 18. Оквирног закона о високом образовању у Босни и Херцеговини ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 59/07 и 59/09; у даљњем тексту: Оквирни закон). Захтјев је евидентан под бројем У-39/25.

2. Опћински суд у Зеници (судија Алија Синанović; у даљњем тексту: подносилац захтјева) поднио је 26. новембра 2025. године Уставном суду захтјев за оцјену компатбилности члана 52. ст. 1. и 2. и члана 62. ст. 3. и 4. ЗВОЗДК са чл. 4, 14, 15, 16, 18. и 22.

Okvirnog zakona i sa članom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine. Zahtjev je evidentiran pod brojem U-40/25.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

3. S obzirom na to da se zahtjevima pokreću ista ustavna pitanja, Ustavni sud je, u skladu sa članom 32. Pravila Ustavnog suda, odlučio da navedene zahtjeve spoji i donese jednu odluku pod brojem U-39/25.

4. Na osnovu člana 23. Pravila Ustavnog suda, od Skupštine Zeničko-dobojskog kantona (u daljnjem tekstu: Skupština ZDK) zatraženo je 17. decembra 2025. godine da u roku od 30 dana od prijema dopisa dostavi odgovor na zahtjeve.

5. Skupština ZDK je 15. januara 2026. godine dostavila odgovor na zahtjeve.

6. Ustavni sud je na osnovu člana 90. stav (1) tačka c) Pravila Ustavnog suda donio odluku da sutkinja Larisa Velić neće učestvovati u radu i odlučivanju u ovom predmetu.

III. Zahtjev

a) Navodi iz zahtjeva broj U-39/25

7. Obrazlažući zahtjev, podnosilac zahtjeva navodi da shodno članu 18. Okvirnog zakona i Statutu JU "Univerzitet u Zenici" (u daljnjem tekstu: Univerzitet) rektora imenuje i razriješava senat, dok je članom 62. ZVOZDK propisano da rektora razriješava upravni odbor ako ga ne razriješi senat. U vezi s tim, podnosilac zahtjeva ističe da razriješenje rektora predstavlja akademsko pitanje koje je u isključivoj nadležnosti senata, te da se propisivanjem prava upravnog odbora da razriješi rektora narušava akademska sloboda i institucionalna autonomija univerziteta. Također navodi da je članom 20. stav 3. i članom 23. Zakona o Univerzitetu propisano da rektora Univerziteta bira Senat, na osnovu javnog konkursa, uz prethodnu saglasnost Vlade Kantona. Stoga smatra da su te odredbe u suprotnosti sa članom 16. st. 1. i 5. i članom 18. Okvirnog zakona. Podnosilac zahtjeva se pozvao na Odluku Ustavnog suda o dopustivosti i meritumu broj U-22/18 od 5. jula 2019. godine.

b) Navodi iz zahtjeva broj U-40/25

8. Obrazlažući zahtjev, podnosilac zahtjeva navodi da je članom 62. stav 4. ZVOZDK propisano da će upravni odbor razriješiti rektora zbog razloga iz stava 3. tog člana ukoliko ga ne razriješi senat. Navodi da je način na koji je pitanje izbora i razriješenja rektora uređeno ZVOZDK u suprotnosti sa članom 4. stav 1, članom 14, članom 16. stav 2. tačka 5, članom 18. stav 1. i članom 22. Okvirnog zakona. Dalje navodi da je član 52. ZVOZDK u suprotnosti sa članom 15. i članom 16. st. 1. i 5. Okvirnog zakona i praksom Ustavnog suda iz odluka br. U-22/18, U-10/21 i U-9/22. U vezi s tim, podnosilac zahtjeva navodi da je članom 52. ZVOZDK propisano da od sedam članova upravnog odbora četiri imenuje osnivač, što je više od 50%. Smatra da se na taj način osnivaču Skupštini ZDK daje apsolutna kontrola nad upravnim odborom i on stavlja pod politički utjecaj, što ugrožava institucionalnu samoupravu i akademsku autonomiju univerziteta. Također se dovodi u pitanje odgovornost i nadležnost senata za akademska pitanja u visokoškolskoj ustanovi, zagarantirana Okvirnim zakonom. Podnosilac zahtjeva navodi da član 52. ZVOZDK sadrži rješenja koja u bitnoj mjeri odstupaju od ciljeva i sadržajno-konceptijskih rješenja Okvirnog zakona, koja narušavaju standard koji garantira autonomiju i samoupravu univerziteta, a koji zahtjeva evropski sistem visokog obrazovanja. Navodi da upravni odbor ne može imati ingerencije u pogledu izbora ili smjene rektora, što predstavlja isključivu ingerenciju senata, te da je Ustavni sud već zauzeo stav o pitanju omjera članova upravnog odbora iz reda osnivača u odnosu na one iz akademske zajednice u odlukama br. U-22/18 i U-10/21.

Podnosilac zahtjeva također navodi da su osporene odredbe u suprotnosti i sa članom 63. Okvirnog zakona i načelom vladavine prava iz člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine.

c) Predmeti povodom kojih su podneseni zahtjevi

9. Podnosilac zahtjeva broj U-39/25 naveo je da se pred tim sudom vodi upravni spor po tužbi Univerziteta protiv Rješenja Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport ZDK broj 10-34-318-33/25 od 9. juna 2025. godine. Tim rješenjem poništena je Odluka o poništenju Odluke Upravnog odbora Univerziteta broj 01-01-3-2786/25 od 2. juna 2025. godine i potvrdi mandata rektora broj 01-02-5-2806/25 od 3. juna 2025. godine jer je navedena odluka suprotna odredbama člana 56. stav 1. i člana 63. stav 2. ZVOZDK i člana 16. Okvirnog zakona. Naime, odlukom Upravnog odbora od 2. juna 2025. godine razriješen je dužnosti rektor jer nije izvršio određene odluke Upravnog odbora, odnosno "nije izvršio usklađivanje rada Univerziteta sa članom 49. stav 4. ZVOZDK", niti je izvršio finansijski plan, što je konstatirano odlukom Upravnog odbora. Zatim, razriješen je i jer je Mašinski fakultet troškove reprezentacije koristio protivno članu 4. Pravilnika o reprezentaciji i poklonima iz vlastitih sredstava Univerziteta, te jer je rektor nenamjenski trošio finansijska sredstva Univerziteta suprotno članu 6. navedenog pravilnika. Osim toga, utvrđeno je da je rektor postupao suprotno Planu nabavki i Zakonu o javnim nabavkama, te jer Skupština ZDK nije prihvatila izvještaj o radu i poslovanju Univerziteta. Ta odluka Upravnog odbora je poništena odlukom Senata od 3. juna 2025. godine uz obrazloženje da ju je donio nenadležni organ, suprotno Statutu Univerziteta, Okvirnom zakonu i presudama Ustavnog suda, te je potvrđen mandat rektora.

10. Podnosilac zahtjeva broj U-40/25 naveo je da se pred tim sudom vodi parnični postupak radi utvrđivanja ništavnosti odluke Upravnog odbora Univerziteta o razriješenju rektora Univerziteta, koja je donesena na osnovu Zakona o izmjenama i dopunama ZVOZDK ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona" broj 5/25), kojim je upravni odbor ovlašten da razriješi rektora ukoliko to ne uradi senat.

d) Odgovor na zahtjev

11. Skupština ZDK je navela da su osporene zakonske odredbe u saglasnosti s Okvirnim zakonom, zbog čega su zahtjevi za ocjenu ustavnosti neosnovani.

12. U pogledu zahtjeva u predmetu broj U-39/25 navela je da su član 20. stav 3. i član 23. Zakona o Univerzitetu u saglasnosti s odredbama člana 16. st. 1. i 5. Okvirnog zakona jer se njima "ne osporavaju" te odredbe. Dalje je navela da su član 52. st. 1. i 2. ZVOZDK u skladu sa članom 16. st. 1. i 5. Okvirnog zakona jer se ne odnose na ista pitanja. Skupština ZDK je navela da su te odredbe u potpunosti u skladu sa članom 15. stav 1. Okvirnog zakona, te da propisani sastav upravnog odbora predstavlja neposrednu implementaciju okvira utvrđenog tim zakonom, čime se osigurava zakonita ravnoteža između osnivača, akademske zajednice i studenata. Navela je da član 4. Okvirnog zakona ne predstavlja normu kojom se iscrpno uređuju institucionalni odnosi unutar visokoškolskih ustanova, već programsku i načelnu normu koja usmjerava zakonodavca nižeg nivoa prilikom uređenja sistema visokog obrazovanja. Ukazuje da ta odredba ostavlja prostor za normativno razrađivanje organizacije i upravljanja u skladu s ustavnim nadležnostima, odnosno ne ograničava zakonodavca u uređivanju modela upravljanja univerzitetom. Ističe da akademska autonomija nije apsolutna niti institucionalno neograničena, već se odnosi prvenstveno na akademsku sferu djelovanja univerziteta, dok zakonodavac zadržava pravo da uredi upravljačke i finansijske

mehanizme radi osiguranja zakonitosti, odgovornosti i zaštite javnog interesa.

13. Dalje navodi da su odredbe člana 16. st. 1. i 5. Okvirnog zakona već sadržane u čl. 55. i 56. ZVOZDK. Skupština ZDK ističe da se član 54. stav m) ZVOZDK ne odnosi na izbor rektora nego na njegovo razrješenje, a imajući u vidu član 63. Okvirnog zakona kojim je propisano da će se pitanja iz oblasti visokog obrazovanja koja nisu regulirana tim zakonom regulirati zakonima na nivou Republike Srpske i kantona. Navodi da je isti stav zauzeo i Ustavni sud u predmetu broj U-22/18. Stoga, smatra da zakonodavac na kantonalnom nivou ima pravo da uredi pitanje razrješenja rektora jer ono nije normirano Okvirnim zakonom. Skupština ZDK ističe da član 54. ZVOZDK ne uvodi konkurentsku akademsku nadležnost, već uređuje isključivo poslovno-upravni aspekt funkcioniranja visokoškolske ustanove. Stoga je ovlaštenje upravnog odbora da usmjerava, kontrolira i ocjenjuje rad rektora izričito ograničeno na domen finansijskog i poslovnog upravljanja. Ističe da je to u potpunosti u skladu sa sistemskim rješenjem Okvirnog zakona, prema kojem rektor u akademskim pitanjima odgovara senatu, a u poslovnim pitanjima upravnom odboru. Smatra da ta dvostruka linija odgovornosti predstavlja standardno rješenje u javnim visokoškolskim ustanovama i ne može se tumačiti kao narušavanje akademske autonomije. Skupština ZDK ukazuje da razrješenje predstavlja institut odgovornosti, a ne institut akademskog izbora, te da se stoga imenovanje i razrješenje ne mogu poistovjetiti. Navodi da izbor rektora ostaje isključiva nadležnost senata u skladu sa članom 18. Okvirnog zakona, dok se ovlaštenje upravnog odbora odnosi na situacije odgovornosti rektora u domenu zakonitosti i finansijskog poslovanja, što predstavlja mehanizam kontrole, a ne preuzimanje akademskih ovlaštenja. Ističe da se na taj način osigurava ravnoteža između akademske autonomije i javne odgovornosti rukovodstva univerziteta. Stoga smatra da član 54. ZVOZDK predstavlja zakonitu i funkcionalnu razradu načela iz člana 16. st. 1. i 3. te člana 18. Okvirnog zakona jer osigurava jasnu podjelu nadležnosti između senata i upravnog odbora, štiti akademsku autonomiju univerziteta i istovremeno osigurava odgovorno i zakonito upravljanje javnim sredstvima, u skladu s ustavnim načelima. Konačno, navodi da član 63. ZVOZDK ne sadrži stav 3, zbog čega se ne može izjasniti o tom dijelu zahtjeva.

14. U pogledu zahtjeva u predmetu broj U-40/25 Skupština ZDK navodi da je član 52. st. 1. i 2. ZVOZDK u potpunosti kompatibilan sa članom 14. Okvirnog zakona jer osigurava da upravni odbor ima strukturu koja omogućava efikasno vršenje odgovornosti za poslovanje visokoškolske ustanove. U vezi s tim, ističe da je učesće predstavnika osnivača u upravnom odboru opravdano činjenicom da upravni odbor odgovara za finansijsko poslovanje. U tom smislu, naglašava da sastav upravnog odbora ne predstavlja pitanje akademske samouprave, već pitanje organizacije i kontrole poslovanja, koje je u javnim ustanovama legitimno vezano za interes osnivača i zaštitu javnih sredstava. Skupština ZDK navodi da je i norma po kojoj se predsjednik upravnog odbora imenuje iz reda osnivača također u saglasnosti sa članom 14. Okvirnog zakona. Smatra da ta norma omogućava funkcionalnu povezanost između osnivača i organa odgovornog za poslovanje, bez zadiranja u akademsku nadležnost senata. Ističe da imenovanje predsjednika upravnog odbora iz reda osnivača predstavlja organizaciono rješenje koje jača odgovornost upravnog odbora prema osnivaču, ali ne utječe na raspodjelu akademskih ovlaštenja, niti mijenja nadležnost senata kao najvišeg akademskog tijela. Također smatra da su osporene odredbe ZVOZDK u saglasnosti i sa članom 15. Okvirnog zakona,

koji propisuje minimalne i maksimalne normativne granice sastava upravnog odbora, ali ne propisuje obavezu jedinstvenog ili numerički fiksnog modela, već svjesno ostavlja prostor zakonodavcu nižeg nivoa da izvrši normativnu razradu u skladu s vlastitim institucionalnim i finansijskim kontekstom. Ističe da član 52. stav 1. ZVOZDK propisuje da upravni odbor ima sedam članova, što je u potpunosti kompatibilno sa članom 15. Okvirnog zakona, koji dozvoljava raspon od sedam do jedanaest članova. U vezi s tim, Skupština ZDK je naglasila da je Ustavni sud u Odluci broj U-22/18 razmatrao član 15. Okvirnog zakona i istakao da je takva zakonska formulacija svjesno ostavljena fleksibilnom i otvorenom, upravo s ciljem da kantonalni zakonodavac ima diskreciono pravo da uredi tačan broj članova upravnog odbora, njihov sastav i omjer članova upravnog odbora iz reda osnivača u odnosu na one iz akademske zajednice, u skladu s vlastitom politikom upravljanja visokoškolskim ustanovama. Ističe da Ustavni sud jest ukazao da omjer članova upravnog odbora u korist osnivača može, ali ne nužno, voditi ka slabljenju akademske autonomije. Međutim, smatra da se takav stav odnosi na potencijalni, a ne automatski efekt, te zahtijeva analizu stvarnih nadležnosti organa, a ne puko matematičko prebrojavanje članova. Smatra da je na taj način potvrđeno da se sama činjenica postojanja većine članova koje je imenovao osnivač ne može automatski smatrati povredom akademske autonomije.

15. Nadalje, Skupština ZDK navodi da je članom 62. st. 3. i 4. ZVOZDK propisana mogućnost da upravni odbor smijeni rektora, i to samo ako to ne učini senat i samo iz razloga iz domena poslovanja. Navodi da ta odredba svoj osnov ima u članu 17. stav 2. Okvirnog zakona kojim je propisano da rektor odnosno direktor visoke škole za svoj rad u domenu akademskih pitanja odgovara senatu, a u domenu poslovanja upravnom odboru. Ističe da se osporenim članom ZVOZDK stoga ne zadiru u pravo senata da bira rektora, koje je propisano članom 58. stav 1. tog zakona, što je u skladu sa članom 16. stav 2. tačka 5, članom 18. stav 1. i članom 22. Okvirnog zakona. U pogledu nadležnosti upravnog odbora Skupština ZDK ukazuje da je članom 14. stav 2. tačka 11. Okvirnog zakona propisano da taj organ obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom, aktom o osnivanju i statutom visokoškolske ustanove. Stoga smatra da je Okvirni zakon ostavio mogućnost propisivanja dodatnih nadležnosti upravnog odbora u odnosu na one taksativno nabrojane u članu 14. tog zakona. Navodi da je mogućnost upravnog odbora da razriješi rektora u slučaju neizvršavanja odluka upravnog odbora koje se tiču finansijskog poslovanja, korištenja sredstava i izvještaja o poslovanju u skladu sa članom 14. Okvirnog zakona. Ukazuje da taj član propisuje da upravni odbor usmjerava, kontrolira i ocjenjuje rad rektora u domenu finansijskog poslovanja, donosi finansijski plan, usvaja godišnji obračun i podnosi izvještaj osnivaču. Ističe da se time osigurava zakonito i transparentno funkcioniranje ustanove, dok akademska pitanja ostaju u nadležnosti senata, na koji način se štiti akademska autonomija. Stoga smatra da odgovornost rektora i direktora prema upravnom odboru u oblasti poslovanja predstavlja direktnu normativnu posljedicu uloge upravnog odbora kao organa odgovornog za zakonitost i finansijsko upravljanje, te da ne može biti dovedena u vezu s akademskom autonomijom. Skupština ZDK ukazuje na to da izvršna funkcija rektora nije jedinstvena i nediferencirana jer je članom 17. Okvirnog zakona uspostavljeno načelo dvostruke odgovornosti izvršnog rukovodstva, čime se potvrđuje da isto lice može istovremeno biti nosilac akademske i poslovne funkcije, ali uz jasno razdvojene linije odgovornosti. Tako rektor za akademska pitanja odgovara senatu, a za pitanja poslovanja, finansija i zakonitosti rada

upravnom odboru. Ističe da takva dvostruka linija odgovornosti ne predstavlja pravnu nedosljednost, već svjesno normativno rješenje kojim se osigurava ravnoteža između akademskih sloboda i javne odgovornosti. Stoga smatra da član 62. ZVOZDK predstavlja operativnu razradu načela iz čl. 14. i 17. Okvirnog zakona, čime se osigurava njihova efektivna i dosljedna primjena u praksi. Ukazuje da se razlozi za razrješenje predviđeni u članu 62. stav 2. ZVOZDK odnose prvenstveno na neizvršavanje obaveza prema senatu i povrede ugleda institucije, što korespondira akademskoj odgovornosti rektora i direktora. S druge strane, razlozi iz stava 3. tog člana su isključivo vezani za finansijsko poslovanje i izvršavanje odluka upravnog odbora, čime se potvrđuje odgovornost rektora i direktora prema upravnom odboru u domenu poslovanja. Iz navedenih razloga Skupština ZDK smatra da su te odredbe u skladu s osnovnim načelima akademskih sloboda, autonomije i samouprave univerziteta, garantiranim članom 4. Okvirnog zakona.

IV. Relevantni propisi

16. **Okvirni zakon o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini** ("Službeni glasnik BiH" br. 59/07 i 59/09) u relevantnom dijelu glasi:

DIO I. OPĆE ODREDBE

[...]

Član 4. stav (2)

Visoko obrazovanje zasniva se na:

- akademskim slobodama, akademskoj samoupravi i autonomiji univerziteta;

[...]

5. Upravni odbor

Član 14. st. (1) i (2)

Odgovornost za poslovanje licencirane javne visokoškolske ustanove nosi upravni odbor univerziteta ili visoke škole (u daljnjem tekstu: upravni odbor).

Upravni odbor obavlja poslove utvrđene zakonom i statutom univerziteta, a naročito:

[...]

- usmjerava, kontrolira i ocjenjuje rad rektora ili direktora u domenu finansijskog poslovanja;

[...]

- obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom, aktom o osnivanju i statutom visokoškolske ustanove.

Član 15.

Upravni odbor ima između sedam i jedanaest članova od kojih najmanje jednu trećinu imenuje osnivač, a ostale imenuje senat te visokoškolske ustanove u skladu sa statutom.

Senat univerziteta imenuje i razrješava članove upravnog odbora na mandat od četiri godine, u javnoj i transparentnoj proceduri javnog konkursa.

6. Senat visokoškolske ustanove

Član 16. st. (1) i (2)

Odgovornost za akademska pitanja u visokoškolskoj ustanovi ima senat kao najviše akademsko tijelo koje čine predstavnici akademskog osoblja i studenata.

Senat visokoškolske ustanove odlučuje o svim akademskim pitanjima, a posebno:

- odlučuje o pitanjima nastavne, naučne, umjetničke i stručne djelatnosti visokoškolske ustanove;

- donosi statut visokoškolske ustanove uz prethodno pribavljeno mišljenje upravnog odbora;

- donosi opće akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;

- donosi nastavne planove i nastavne programe dodiplomskog, postdiplomskog i doktorskog studija;

- bira rektora i prorektora univerziteta, odnosno direktora visoke škole;

- bira akademsko osoblje na prijedlog naučno-nastavnog vijeća, odnosno naučnoistraživačkog vijeća organizacione jedinice;

- imenuje komisije u postupku sticanja doktorata nauka;

- dodjeljuje počasna zvanja profesor emeritus te počasni doktor nauka;

- daje inicijativu upravnom odboru za organiziranje i ukidanje fakulteta i drugih organizacionih jedinica na univerzitetu;

- obavlja i druge poslove u skladu sa zakonima i statutom visokoškolske ustanove.

7. Rektor univerziteta i direktor visoke škole

Član 17. stav (2)

Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole, za svoj rad u domenu akademskih pitanja odgovara senatu, a u domenu poslovanja upravnom odboru.

Član 18. stav (1)

Rektora javnog univerziteta bira senat na osnovu javnog konkursa.

8. Pravni subjektivitet i institucionalna autonomija

Član 19. stav (1)

Osim ako zakonom nije drugačije propisano, svaka licencirana javna visokoškolska ustanova, bilo univerzitet ili visoka škola, ima puni pravni subjektivitet u vezi sa onim pitanjima koja su predmet ovog Zakona, uključujući i ovlaštenja da:

[...]

- zapošljava osoblje;

[...]

- ima druga ovlaštenja neophodna za djelotvorno obavljanje svojih funkcija.

Član 22.

Visokoškolske ustanove, u skladu s odredbama ovog Zakona, imaju pravo:

- izabrati svoja upravna i rukovodna tijela i odrediti im mandat;

- urediti svoje strukture i aktivnosti vlastitim pravilima u skladu s ovim Zakonom, drugim važećim zakonima i svojim statutima;

- izabrati nastavno i drugo osoblje;

- primati studente i odrediti metode nastave i provjere znanja studenata;

- samostalno razvijati i primjenjivati nastavne planove i programe i istraživačke projekte;

- u okviru raspoloživih finansijskih sredstava izabrati predmete koji će se predavati;

- na univerzitetima, dodjeljivati zvanja profesorima i drugom osoblju;

- odrediti kao službeni jezik, ili službene jezike, jedan ili više jezika konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine.

DIO V. ZAVRŠNE ODREDBE

[...]

7. Usklađivanje drugih zakona

Član 63.

Zakoni Republike Srpske i kantonalni zakoni iz oblasti visokog obrazovanja uskladit će se s odredbama ovog Zakona u periodu od šest mjeseci nakon njegovog stupanja na snagu.

Sva pitanja iz oblasti visokog obrazovanja koja nisu regulirana ovim Zakonom regulirat će se zakonima na nivou Republike Srpske i kantona.

17. Zakon o visokom obrazovanju ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona" br. 12/22, 15/24 – autentično tumačenje i 5/25)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji u relevantnom dijelu glasi:

Član 52. st. (1) i (2)

(Sastav, broj i mandat upravnog odbora)

(1) Upravni odbor visokoškolske ustanove ima sedam članova i čine ga četiri predstavnika iz reda osnivača koje imenuje osnivač, te dva predstavnika iz reda stalno uposlenih i jedan predstavnik iz reda studenata koje imenuje senat u skladu sa statutom u javnoj i transparentnoj proceduri javnog konkursa.

(2) Predsjednik upravnog odbora visokoškolske ustanove imenuje se iz reda osnivača.

Član 54.

(Nadležnost upravnog odbora)

Upravni odbor obavlja poslove utvrđene zakonom, aktom o osnivanju i statutom visokoškolske ustanove, a naročito:

a) na prijedlog senata daje prethodno mišljenje na Statut visokoškolske ustanove,

b) na prijedlog rektora donosi akt kojim se utvrđuje način obračuna plaća i drugih primanja u javnoj visokoškolskoj ustanovi uz prethodnu saglasnost Vlade Kantona, te donosi opći akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, pravilnik o radu, kao i druge opće akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;

c) donosi odluku o osnivanju drugih pravnih lica, u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;

d) utvrđuje planove finansiranja i razvoja, uključujući i organizovanje novih organizacionih jedinica i studijskih programa;

e) donosi godišnji program rada visokoškolske ustanove na prijedlog senata visokoškolske ustanove;

f) na prijedlog rektora donosi finansijski plan i usvaja godišnji obračun i usvaja izvještaj o izvršenju finansijskog plana iz člana 59. stav (1) tačka l) ovog Zakona;

g) usmjerava, kontrolira i ocjenjuje rad rektora, odnosno direktora u domenu finansijskog poslovanja;

h) rješava pitanja odnosa sa osnivačem;

i) odlučuje o korištenju sredstava za rad preko iznosa utvrđenog statutom visokoškolske ustanove;

j) odlučuje o prigovoru zaposlenika na odluke organa visokoškolske ustanove koji su u prvom stepenu odlučivali o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenika iz radnog odnosa;

k) najmanje jedanput godišnje podnosi osnivaču izvještaj o poslovanju i rezultatima rada visokoškolske ustanove;

l) donosi konačnu odluku o izboru i razrješenju direktora studentskog centra;

m) razrješava rektora univerziteta i direktora visoke škole, ako ga ne razriješi senat.

n) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom, aktom o osnivanju i statutom.

Član 56. stav (1) i stav (2) tačka f)

(Nadležnost senata)

(1) Senat visokoškolske ustanove odlučuje o svim akademskim pitanjima, a posebno o pitanjima nastavne, naučne, umjetničke i stručne djelatnosti visokoškolske ustanove.

(2) Senat visokoškolske ustanove:

f) bira i razrješava rektora univerziteta, direktora visoke škole, a prorektore na obrazloženi prijedlog rektora;

Član 59. stav (1) tač. i), j) i l)

(Nadležnost rektora univerziteta i direktora visoke škole)

(1) Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole obavlja poslove utvrđene zakonom i statutom, a naročito:

i) izvršava odluke upravnog odbora, senata i drugih organa visokoškolske ustanove;

j) odlučuje o korištenju sredstava do iznosa utvrđenog statutom visokoškolske ustanove;

l) podnosi upravnom odboru izvještaj o izvršenju finansijskog plana;

Član 62. stav (1) tačka c) i st. (2), (3) i (4)

(Razrješenje rektora, prorektora univerziteta i direktora visoke škole)

(1) Rektor, prorektor i direktor visoke škole prestaje mandat:

c) prijevremenim razrješenjem;

(2) Senat donosi odluku o razrješenju rektora, prorektora i direktora visoke škole i prije isteka perioda na koji je izabran odnosno imenovan:

a) ako ne izvršava zadatke predviđene zakonom i statutom ili ih izvršava protivno njima;

b) prekorači ovlaštenja i time nanese štetu ugledu visokoškolske ustanove;

c) zbog neopravdane odsutnosti ili spriječenosti da u neprekidnom periodu dužem od tri mjeseca obavlja dužnost;

d) ako svojim ponašanjem povrijedi ugled institucije i funkcije koju obavlja;

e) ako ne izvršava odluke senata u skladu sa obavezom iz člana 59. stav (1) tačka i) ovog Zakona.

(3) Senat na prijedlog upravnog odbora donosi odluku o razrješenju rektora javnog univerziteta i direktora visoke škole i prije isteka perioda na koji je izabran odnosno imenovan u sljedećim slučajevima:

a) ako ne izvršava odluke upravnog odbora u skladu sa obavezom iz člana 59. stav (1) tačka i) ovog Zakona, ukoliko se odluke odnose na finansijsko poslovanje.

b) ako odlučuje o korištenju sredstava preko iznosa utvrđenog statutom visokoškolske ustanove protivno odredbi člana 59. stav (1) tačka j) ovog Zakona.

c) ako upravni odbor ne usvoji izvještaj o izvršenju finansijskog plana iz člana 59. stav (1) tačka l) ovog Zakona.

d) ako Skupština Kantona ne usvoji izvještaj o poslovanju i rezultatima rada visokoškolske ustanove.

(4) Ako senat ne razriješi rektora i direktora visoke škole zbog razloga navedenih u stavu (3) ovog člana u roku od 15 dana od prijema prijedloga za razrješenje, upravni odbor razrješava rektora javnog univerziteta i direktora javne visoke škole.

Član 63.

(Obustavljanje općeg i pojedinačnog akta)

(1) Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole obustavlja od izvršenja opći i pojedinačni akt donesen u visokoškolskoj ustanovi koji nije u saglasnosti sa ustavom ili je u suprotnosti sa zakonom i drugim propisima, kao i izvršavanje općeg i pojedinačnog akta kojim se nanosi šteta visokoškolskoj ustanovi ili društvenoj zajednici i dužan je da o tome obavijesti Ministarstvo.

(2) U slučaju nepostupanja ovlaštenih osoba iz stava (1) ovog člana, obaveza Ministarstva je da ukoliko u vršenju nadzora putem nadležne inspekcije utvrdi da su odluke koje donose organi

visokoškolske ustanove protivne zakonu, iste poništi, odnosno obustavi od daljeg izvršenja.

18. Zakon o Javnoj ustanovi Univerzitet u Zenici ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona" br. 1/18 – prečišćeni tekst, 10/18 i 13/21) u relevantnom dijelu glasi:

Član 20. stav (3)

Ista osoba može se imenovati na dva uzastopna mandata.

VI AKTI UNIVERZITETA

Član 23.

Statut je osnovni opći akt Univerziteta kojim se uređuju pitanja značajna za obavljanje djelatnosti Univerziteta.

Statutom se bliže uređuju:

- organizacija Univerziteta;
- zastupanje i predstavljanje Univerziteta;
- pravila za izbor članova Upravnog odbora;
- načini organiziranja i izvođenje studija;
- pravila studiranja i prava studenata;
- izbor u nastavno-naučna i saradnička zvanja;
- način implementacije Evropskog sistema prenosa bodova (u daljem tekstu: ECTS);
- kriteriji za dodjelu akademskih titula;
- obaveze Univerziteta prema osnivaču;
- ovlaštenja Univerziteta u pravnom prometu;
- organizacija i nadležnosti organizacionih jedinica;
- statusne promjene, obrazovanje novih organizacionih jedinica i studijskih odsjeka;
- ostvarivanje prihoda, upravljanje sredstvima i imovinom;
- akademska, finansijska i druga ovlaštenja organizacionih jedinica u pravnom prometu;
- organizacija naučnoistraživačkog i umjetničkog rada;
- kriteriji za provođenje procesa evaluacije i objavljivanje rezultata provedene evaluacije;
- broj članova Senata i način njihovog biranja;
- oblik i nivo učešća studenata u radu ustanove;
- način izjašnjavanja i donošenja odluka po pojedinim pitanjima, kao i preciziranje odluka koje se mogu donositi tajnim glasanjem;
- druga pitanja u skladu sa zakonom.

Univerzitet ima i druge opće akte u skladu sa zakonom i Statutom Univerziteta.

19. Statut Univerziteta u Zenici (dostupan na <https://unze.ba/wp-content/uploads/2022/10/Statut-UNZE.pdf>, preuzeto 11. septembra 2025. godine), kako je objavljen na službenoj stranici, u relevantnom dijelu glasi:

Član 85.

(Razrješenje dužnosti rektora)

(1) Senat će razriješiti rektora dužnosti dvotrećinskom većinom i prije isteka vremena na koji je imenovan, u sljedećim slučajevima:

- a) ako bude pravosnažno osuđen za krivično djelo;*
- b) ukoliko se utvrdi da rektor ne izvršava zadatke predviđene zakonom ili Statutom, odnosno, izvršava ih protivno njima;*
- c) ukoliko se utvrdi da je prekoračio svoja ovlaštenja i time nanio štetu Univerzitetu;*
- d) ukoliko u neprekidnom periodu, dužem od 3 mjeseca, bude neopravdano odsutan ili spriječen da obavlja dužnosti;*
- e) kada svojim ponašanjem povrijedi ugled dužnosti koju vrši, što se mora utvrditi u prethodno provedenom postupku od strane komisije koju imenuje Senat;*
- f) ukoliko izgubi sposobnost obavljanja dužnosti rektora;*
- g) drugim slučajevima predviđenim zakonom.*

(2) Obrazložen prijedlog za prijevremeno razrješenje rektora može podnijeti ministar obrazovanja u ime Osnivača, Osnivač visokoškolske ustanove, najmanje 1/3 članova Upravnog odbora, najmanje 1/3 članova Senata i najmanje 3 naučnonastavna, odnosno umjetnička vijeća organizacionih jedinica.

(3) U svim slučajevima razrješenja dužnosti, odnosno imenovanja novog rektora Univerziteta, primopredaja dužnosti između zatečenog i novoimenovanog rektora vrši se komisijski. Komisiju za provođenje postupka primopredaje dužnosti imenuje Senat Univerziteta od najmanje 3 (tri) člana iz reda članova Senata i sekretara iz reda diplomiranih ekonomista Univerziteta.

Član 86. st. 1. i 2.

(Odlučivanje Senata o razrješenju dužnosti rektora)

(1) O prijedlogu za razrješenje dužnosti rektora, u smislu stava (1) prethodnog člana, Senat odlučuje javnim glasanjem, a za donošenje pravovaljane odluke potrebna je dvotrećinska većina glasova od ukupnog broja njegovih članova.

(2) Odluka Senata o razrješenju dužnosti rektora je konačna.

V. Dopustivost

20. Pri ispitivanju dopustivosti zahtjeva Ustavni sud je pošao od odredbe člana VI/3.c) Ustava Bosne i Hercegovine.

21. Član VI/3.c) Ustava Bosne i Hercegovine glasi:

Ustavni sud je nadležan u pitanjima koja mu je proslijedio bilo koji sud u Bosni i Hercegovini u pogledu toga da li je zakon, o čijem važenju njegova odluka ovisi, kompatibilan sa ovim Ustavom, sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i njenim protokolima, ili sa zakonima Bosne i Hercegovine; ili u pogledu postojanja ili domašaja nekog opšteg pravila međunarodnog javnog prava koje je bitno za odluku suda.

22. Zahtjeve za ocjenu kompatibilnosti podnijeli su Kantonalni sud u Zenici (predsjednica Suda Snježana Čolaković) i Općinski sud u Zenici (sudija Alija Sinanović), što znači da su zahtjeve podnijeli ovlašteni podnosioci iz člana VI/3.c) Ustava Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-5/10 od 26. novembra 2010. godine, tač. 7–14, objavljena u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" broj 37/11). Također, Ustavni sud zapaža da se zahtjevom traži ocjena kompatibilnosti osporenih odredbi Zakona o Univerzitetu i ZVOZDK s odredbama Okvirnog zakona i Ustava Bosne i Hercegovine, odnosno da se pitanje odnosi na to da li su osporene odredbe u skladu s odredbama zakona Bosne i Hercegovine i načelom vladavine prava iz člana 1/2. Ustava Bosne i Hercegovine.

23. Analizirajući pitanje da li od valjanosti tih zakona zavisi odluka redovnih sudova u konkretnim postupcima, Ustavni sud zapaža da je u predmetu broj U-39/25 podnosilac zahtjeva tražio ocjenu kompatibilnosti odredbi člana 52. st. 1. i 2, člana 54. i člana 63. stav 3. ZVOZDK i člana 20. stav 3. i člana 23. Zakona o Univerzitetu. Ustavni sud primjećuje da se u tom predmetu vodi upravni spor po tužbi Univerziteta protiv rješenja Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport ZDK od 9. juna 2025. godine. Tim rješenjem poništena je Odluka o poništenju Odluke Upravnog odbora Univerziteta broj od 2. juna 2025. godine i potvrdi mandata rektora od 3. juna 2025. godine jer je navedena odluka suprotna odredbama člana 56. stav 1. i člana 63. stav 2. ZVOZDK, te člana 16. Okvirnog zakona (vidi tačku 9. ove odluke). Iz navedenog proizlazi da se u tom postupku raspravlja o primjeni odredbi navedenih zakona u kontekstu ovlaštenja upravnog odbora da razriješiti rektora, a ne člana 20. stav 3. i člana 23. Zakona o Univerzitetu. U vezi s tim, Ustavni sud zapaža da je tim odredbama Zakona o Univerzitetu propisano da se isto lice može

imenovati na mjesto rektora na dva uzastopna mandata (član 20. stav 3), te je određeno koja se pitanja uređuju Statutom Univerziteta (član 23). Pri tome, podnosilac tog zahtjeva nije obrazložio iz kojeg razloga njegova odluka zavisi od primjene navedenih zakonskih odredbi. Stoga, Ustavni sud smatra da u tom dijelu nisu ispunjeni uvjeti za dopustivost zahtjeva broj U-39/25 propisani članom VI/3.c) Ustava Bosne i Hercegovine (vidi, *mutatis mutandis*, Ustavni sud, Odluka o dopustivosti broj U-8/20 od 26. novembra 2020. godine, tačka 21, dostupna na www.ustavnisud.ba), odnosno da Ustavni sud nije nadležan za odlučivanje.

24. S druge strane, oba predmeta pred redovnim sudovima tiču se primjene osporenih odredbi člana 52. st. 1. i 2, člana 54. i člana 62. st. 3. i 4. ZVOZDK, zbog čega Ustavni sud smatra da od valjanosti tih odredbi zavisi odluka redovnih sudova u tim postupcima, iz čega slijedi da u tom dijelu nesporno postoji nadležnost Ustavnog suda za odlučivanje iz člana VI/3.c) Ustava Bosne i Hercegovine. Osim toga, Ustavni sud smatra da ne postoje drugi razlozi nedopustivosti iz člana 19. stav (1) Pravila Ustavnog suda. Stoga, Ustavni sud smatra da u odnosu na osporene odredbe ZVOZDK oba zahtjeva za ocjenu kompatibilnosti ispunjavaju uvjete za razmatranje merituma predmeta.

VI. Meritum

25. Podnosioci zahtjeva smatraju da član 52. st. 1. i 2. (sastav upravnog odbora i imenovanje predsjednika), član 54. (nadležnosti upravnog odbora) i član 62. st. 3. i 4. ZVOZDK (razrješenje rektora na prijedlog i od strane upravnog odbora) nisu u skladu sa članom 4. (akademске slobode i samouprava i autonomija univerziteta), članom 14. (nadležnosti upravnog odbora), članom 15. (sastav upravnog odbora), članom 16. (nadležnost senata), članom 18. (izbor rektora), članom 22. (prava visokoškolskih ustanova) i članom 63. (obaveza usklađivanja kantonalnih zakona) Okvirnog zakona, te članom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine. Osim toga, Ustavni sud zapaža da je Kantonalni sud osporio i ustavnost člana 63. stav 3. ZVOZDK. Međutim, član 63. ZVOZDK ne sadrži stav 3, pa Ustavni sud ne može ispitati njegovu ustavnost.

26. Ustavni sud zapaža da je suština navoda podnosilaca zahtjeva da je povrijeđena akademska samouprava i autonomija zagwarantirana članom 4. Okvirnog zakona jer je osporenim odredbama propisano da većinu članova upravnog odbora imenuje osnivač, te da taj organ ima pravo da razriješi rektora univerziteta. Naime, podnosioci zahtjeva smatraju da razrješenje rektora predstavlja akademsko pitanje koje je, kao takvo, u isključivoj ingerenciji senata kao najvišeg akademskog tijela shodno članu 16. Okvirnog zakona. Skupština ZDK, s druge strane, ističe da se osporenim odredbama ZVOZDK ne zadire u akademsku samoupravu i autonomiju. Naime, ukazuje na to da je upravni odbor ovlašten da razriješi rektora ukoliko to ne učini senat isključivo iz razloga koji potpadaju u domen finansijskog i poslovnog upravljanja univerziteta, za koje je isključivo nadležan upravni odbor kojem rektor u tom domenu i odgovara, u smislu čl. 14. i 18. Okvirnog zakona.

27. U vezi s tim, Ustavni sud naglašava da je na osnovu člana VI/3.c) Ustava Bosne i Hercegovine nadležan za ocjenjuje ustavnost *in abstracto*, s ciljem zaštite Ustava kao najvišeg pravnog akta i osiguravanja poštovanja hijerarhije pravnih normi, a ne da kontrolira pravilnu primjenu prava u konkretnom slučaju (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-21/25 od 22. januara 2026. godine, tačka 18). Dakle, Ustavni sud napominje da ocjenu ustavnosti zakona razmatra u općem smislu (*erga omnes*), a ne u odnosu na konkretan predmet (*inter partes*)

koji je povod za podnošenje zahtjeva (*op. cit.*, U-9/22, tačka 20. s daljnjim referencama). Stoga, Ustavni sud neće ulaziti u konkretne predmete koji se nalaze na rješavanju pred redovnim sudovima, već je zadatak redovnih sudova da u okolnostima konkretnih predmeta utvrde da li je upravni odbor svojim djelovanjem povrijedio načelo akademske samouprave i autonomije univerziteta koju garantiraju odredbe Okvirnog zakona.

Relevantna praksa

28. Ustavni sud podsjeća da se u svojoj praksi u nizu predmeta bavio pitanjem akademske samouprave i autonomije zagwarantirane Okvirnim zakonom. Tako je Ustavni sud utvrdio da član 52. Zakona o visokom obrazovanju Tuzlanskog kantona (u daljnjem tekstu: ZVOTK) kojim je propisano uvjetovanje imenovanja rektora univerziteta od strane senata prethodnim davanjem saglasnosti senatu od strane upravnog odbora, odnosno propisana mogućnost, u određenim slučajevima, za imenovanje rektora od strane upravnog odbora, nije u skladu sa članom 18. Okvirnog zakona kojim je utvrđeno da rektora univerziteta bira senat kao najviše akademsko tijelo (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-22/18 od 5. jula 2019. godine, tačka 37). Ustavni sud je pri tome ukazao da je navedena odredba Okvirnog zakona načelna i općenita, odnosno da kao takva dozvoljava reguliranje određenog oblika saglasnosti upravljačke strukture javne visokoškolske ustanove koja brine o važnim pitanjima poslovanja. Međutim, Ustavni sud je utvrdio da je način na koji je članom 52. ZVOTK propisana saglasnost na izbor, odnosno i samo imenovanje rektora od strane upravnog odbora, suprotan samoj suštini člana 18. Okvirnog zakona koji je, osiguravajući načelo institucionalne autonomije univerziteta, značaj izbora rektora kao najviše univerzitetske funkcije, prije svega, vezao za samu akademsku zajednicu (*idem*, tačka 30). U odnosu na član 6. Zakona o izmjenama i dopunama ZVOTK kojim je ustanovljen privremeni mandat svih upravnih i rukovodnih organa univerziteta, Ustavni sud je zaključio da je u suprotnosti s autonomijom univerziteta, načelima i ciljevima organizacije i funkcioniranja univerziteta, a koji su propisani čl. 1. i 2. Okvirnog zakona (*idem*, tač. 33–36).

29. U odnosu na pravno pitanje sastava upravnog odbora koji prema članu 15. Okvirnog zakona može imati od sedam do 11 članova koji se biraju po provedenoj konkursnoj proceduri, uz uvjet da najmanje jednu trećinu članova imenuje osnivač visokoškolske ustanove, Ustavni sud je utvrdio da je takva zakonska formulacija ostavila dovoljno prostora kantonalnim vlastima da pitanja imenovanja, sastava i strukture upravnog odbora urede u skladu s vlastitom politikom uređivanja upravljačkih ovlaštenja u visokom obrazovanju. Međutim, Ustavni sud je naglasio da se u pogledu javnih visokoškolskih ustanova sastav i struktura upravnog odbora nameću kao ključni instrumenti za stvarno/faktičko implementiranje načela institucionalne autonomije visokoškolskih ustanova budući da su njihovi osnivači ujedno i predstavnici javne vlasti (u konkretnom slučaju u kantonu). U tom smislu, Ustavni sud je obrazložio da je jasno da omjer broja članova iz reda osnivača u odnosu na predstavnike akademske zajednice znači veću mogućnost političkog utjecaja i manji stepen stvarne institucionalne autonomije. Također, vrijedi i obrnuto, kada predstavnici akademske zajednice imaju veći broj članova u odnosu na predstavnike osnivača u upravnom odboru javne visokoškolske ustanove smanjuje se mogućnost političkog utjecaja (*op. cit.*, U-22/18, tačka 31).

30. Slijedeći praksu iz navedene odluke, Ustavni sud je u sličnom predmetu u kojem su razmatrane odredbe ZVOZDK zaključio da je načelo institucionalne autonomije univerziteta iz

člana 18. Okvirnog zakona prekršeno i članom 55. stav 1. ZVOZDK kojim je bilo propisano da rektora i prorektora javnog univerziteta i direktora javne visoke škole bira senat, na osnovu javnog konkursa, uz saglasnost osnivača, jer rektor i prorektor javnog univerziteta i direktor visoke javne škole nisu mogli biti izabrani bez saglasnosti Vlade Kantona (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U-10/21* od 2. decembra 2021. godine, tač. 29–34).

31. Pored toga, Ustavni sud je u predmetu broj *U-9/22* zaključio da je povrijeđena autonomija visokoškolske ustanove iz člana 4. stav 2. Okvirnog zakona i u situaciji kada je ZVOZDK sadržavao odredbe kojima je donošenje statuta stavljeno u ingerenciju upravnog odbora, uz prethodnu saglasnost osnivača, što je u suprotnosti i sa članom 12. Okvirnog zakona kojim je propisano da statut donosi senat (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U-9/22* od 26. maja 2022. godine, tač. 23. i 24).

32. Vraćajući se na konkretni predmet, Ustavni sud zapaža da je osporenim odredbama ZVOZDK propisano da četiri od sedam članova upravnog odbora i predsjednika tog tijela imenuje osnivač (član 52. st. 1. i 2), te da upravni odbor ima pravo da razriješiti rektora ukoliko to ne učini senat (član 54. stav 1. tačka m) i član 62. st. 3. i 4). Dakle, podnosioci zahtjeva, u suštini, problematiziraju dva pitanja, a to su: a) sastav upravnog odbora propisan članom 52. st. 1. i 2. ZVOZDK i b) njegovo ovlaštenje da smijeni rektora propisano članom 54. stav 1. tačka m) i članom 62. st. 3. i 4. ZVOZDK.

a) U odnosu na član 52. st. 1. i 2. ZVOZDK

33. Ustavni sud zapaža da je osporenim odredbama ZVOZDK propisano da se upravni odbor sastoji od sedam članova – četiri predstavnika iz reda osnivača koje imenuje osnivač, te dva predstavnika iz reda stalno zaposlenih i jedan predstavnik iz reda studenata koje imenuje senat. Također je propisano da se predsjednik upravnog odbora visokoškolske ustanove imenuje iz reda osnivača. U vezi s tim, Ustavni sud ukazuje da je članom 15. Okvirnog zakona propisan minimalni broj od sedam članova upravnog odbora, kako je to i propisano osporenim odredbama ZVOZDK. Okvirnim zakonom je također propisan minimalni udio od jedne trećine članova upravnog odbora iz reda osnivača. Međutim, tom odredbom nije određen maksimalan udio članova iz reda osnivača, niti je propisan omjer između članova upravnog odbora koje imenuje osnivač i onih koje imenuje senat. Osim toga, nije regulirano ni pitanje izbora predsjednika upravnog odbora. Na taj način, Okvirni zakon je ostavio dovoljno prostora kantonalnim vlastima da pitanja imenovanja, sastava i strukture upravnog odbora uredi u skladu s vlastitom politikom uređivanja upravljačkih ovlaštenja u visokom obrazovanju (*op. cit., U-22/18*, tačka 31). Stoga, Ustavni sud smatra da je član 52. st. 1. i 2. ZVOZDK u skladu sa članom 15. Okvirnog zakona.

34. Međutim, podnosioci zahtjeva navode i da je uslijed propisanog sastava upravnog odbora povrijeđena akademska samouprava i autonomija garantirana članom 4. Okvirnog zakona. U vezi s tim, Ustavni sud ukazuje da je pitanje sastava upravnog odbora, u kontekstu zaštite akademske samouprave i autonomije na koju podnosioci zahtjeva ukazuju, neodvojivo povezano s ingerencijama tog organa, odnosno s pitanjem da li je nadležnost upravnog odbora proširena i na sferu akademskih pitanja. Dakle, činjenica da je u upravnom odboru većina predstavnika osnivača, iz čijih redova se imenuje i predsjednik tog tijela, ne može *per se* dovesti do povrede akademske samouprave i autonomije. U tom kontekstu Ustavni sud ukazuje da su članom 14. Okvirnog zakona upravnom odboru već povjerene određene nadležnosti koje se

odnose na upravljačka i finansijska pitanja, uključujući i donošenje finansijskih planova, upravljanje imovinom i podnošenje izvještaja osnivaču. Time je i sam zakonodavac na državnom nivou predvidio model u kojem osnivač, putem svojih predstavnika u upravnom odboru, učestvuje u upravljačkoj strukturi visokoškolske ustanove, uz istovremeno očuvanje akademske autonomije u nadležnosti senata. Pri tome, Ustavni sud ukazuje da u predmetima br. *U-22/18*, *U-10/21* i *U-9/22* razlog utvrđivanje neustavnosti osporenih odredbi nije bio sam sastav upravnog odbora, već zadiranje u isključive akademske nadležnosti (izbor rektora, donošenje statuta, uvjetovanje saglasnošću vlade itd.). Dakle, razlog donošenja tih odluka je bilo funkcionalno miješanje izvršne/upravljačke strukture u akademsku sferu.

35. Posljedično, u ovom kontekstu sastav upravnog odbora kao takav ne može biti izdvojen kao samostalan osnov povrede autonomije univerziteta. Prema tome, do povrede tog načela eventualno bi moglo doći samo ukoliko neka od konkretnih ingerencija upravnog odbora propisanih članom 54. ZVOZDK zadire u sferu akademskih pitanja, odnosno pitanja koja su u isključivoj nadležnosti akademske zajednice i senata, a koja se, između ostalog, odnosi na odlučivanje o akademskim pitanjima, a posebno o pitanjima nastavne, naučne, umjetničke i stručne djelatnosti visokoškolske ustanove. Pri tome, Ustavni sud naglašava da se postupci povodom kojih su podneseni zahtjevi odnose na pitanja nadležnosti upravnog odbora da odlučuje o razrješenju rektora, zbog čega Ustavni sud ne može *ex officio* širiti predmet odlučivanja na druge ingerencije iz člana 54. ZVOZDK, već mora ostati u okviru normi koje se odnose na pokrenute postupke pred redovnim sudovima. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud smatra da je član 52. st. 1. i 2. ZVOZDK u skladu sa čl. 4, 14, 15, 16, 18, 22. i 63. Okvirnog zakona i sa članom 1/2. Ustava Bosne i Hercegovine.

b) U odnosu na član 54. stav 1. tačka m) i član 62. st. 3. i 4. ZVOZDK

36. U kontekstu prethodnog razmatranja Ustavni sud ukazuje da je ključno pitanje da li pravo upravnog odbora na razrješenje rektora ili direktora visokoškolske ustanove, na način na koji je to propisano osporenim odredbama, zadire u akademska pitanja. Odgovor na to pitanje će determinirati zaključak o tome da li propisivanje tog prava upravnog odbora ugrožava načelo akademske samouprave i autonomije, koje je zagarantirano članom 4. Okvirnog zakona. Stoga, iako je Kantonalni sud osporio kompatibilnost člana 54. ZVOZDK u cijelosti, Ustavni sud smatra da se suština njegovih navoda odnosi isključivo na inkompatibilnost člana 54. stav 1. tačka m) ZVOZDK, koja propisuje pravo upravnog odbora da razrješava rektora univerziteta i direktora visoke škole ako ga ne razriješiti senat. Iz navedenih razloga Ustavni sud će ograničiti analizu samo na navedenu odredbu člana 54. ZVOZDK.

37. U vezi s tim, Ustavni sud, prije svega, zapaža da odredbama Okvirnog zakona nije propisano u čijoj ingerenciji je razrješenje rektora, na šta ukazuje i Skupština ZDK (vidi tačku 13. ove odluke). Međutim, Ustavni sud smatra da pravo senata da bira rektora, garantirano članom 16. Okvirnog zakona, podrazumijeva i pravo da odlučuje o njegovom razrješenju. Naime, ukoliko bi pravo na razrješenje rektora bilo u isključivoj nadležnosti upravnog odbora, onda bi pravo izbora rektora od strane senata bilo neefikasno u praksi jer bi upravni odbor mogao smijeniti svakog rektora kojeg izabere senat i na taj način u suštini utjecati na sam njegov izbor. Navedeno bi, prema mišljenju Ustavnog suda, nesumnjivo bilo u suprotnosti s načelom akademske

samouprave i autonomije univerziteta koju garantiraju odredbe Okvirnog zakona.

38. Međutim, Ustavni sud zapaža da odredbama ZVOZDK pravo na smjenu rektora nije u isključivoj nadležnosti upravnog odbora, već je ta nadležnost podijeljena između senata i upravnog odbora zavisno od njihovih odgovornosti za poslovanje univerziteta. Tako je članom 62. stav 2. u vezi sa članom 54. stav (1) tačka m) ZVOZDK senat ovlašten da razriješi rektora ako ne izvršava zadatke predviđene zakonom i statutom ili ih izvršava protivno njima; prekorači ovlaštenja i time nanese štetu ugledu visokoškolske ustanove; zbog neopravdanog odsustva ili spriječenosti da u neprekidnom periodu dužem od tri mjeseca obavlja dužnost; ako svojim ponašanjem povrijedi ugled institucije i funkcije koju obavlja i ako ne izvršava odluke senata. Ustavni sud smatra da navedeni razlozi potpadaju pod akademska pitanja koja su u isključivoj ingerenciji senata.

39. S druge strane, članom 62. stav 3. ZVOZDK propisano je da će senat razriješi rektora isključivo na prijedlog upravnog odbora ako ne izvršava odluke upravnog odbora koje se odnose na finansijsko poslovanje, odlučuje o korištenju sredstava preko iznosa utvrđenog statutom visokoškolske ustanove, ako upravni odbor ne usvoji izvještaj o izvršenju finansijskog plana ili ako Skupština Kantona ne usvoji izvještaj o poslovanju i rezultatima rada visokoškolske ustanove. Pri tome je članom 62. stav 4. ZVOZDK propisano da će iz navedenih razloga rektora razriješi upravni odbor ukoliko to ne uradi senat u roku od 15 dana od prijema prijedloga za razrješenje.

40. Iz navedenog proizlazi da, iako se čini da je ovlaštenje upravnog odbora da razriješi rektora supsidijarno, konačnu odluku o razrješenju donosi upravni odbor. Stoga je uloga senata u procesu razrješenja rektora iz navedenih razloga "prividna" jer je lišena svoje efektivnosti. Ustavni sud dalje ukazuje da upravni odbor nesporno ima pravo i obavezu da uređuje pitanja koja se tiču finansijskog poslovanja univerziteta. To pravo podrazumijeva i neki vid odgovornosti rektora za propuste u poslovanju univerziteta. Osnov za to je sadržan u odredbama Okvirnog zakona kojim je propisano da je upravni odbor odgovoran za poslovanje licencirane javne visokoškolske ustanove, te da je nadležan da usmjerava, kontrolira i ocjenjuje rad rektora ili direktora u domenu finansijskog poslovanja (član 14. st. 1. i 2). Također, prema članu 17. stav 2. Okvirnog zakona u domenu poslovanja rektor odgovara upravnom odboru.

41. U vezi s tim, Ustavni sud zapaža da se podnesenim zahtjevima, osim kompatibilnosti osporenih odredbi s odredbama Okvirnog zakona, postavlja i pitanje kompatibilnosti s odredbom člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine. Ustavni sud podsjeća da je u svojoj dosadašnjoj praksi član I/2. Ustava Bosne i Hercegovine tumačio na način da sadrži načelo vladavine prava (vidi, između ostalih, Ustavni sud, odluke o dopustivosti i meritumu br. *U-21/16* od 1. juna 2017. godine, tačka 19, i *U-6/06* od 29. marta 2008. godine, tačka 22). Kao što je Ustavni sud naglasio u navedenoj praksi, načelo vladavine prava nije ograničeno samo na formalno poštovanje ustavnosti i zakonitosti, već zahtijeva da svi pravni akti (zakoni, propisi i sl.) imaju određen sadržaj, odnosno kvalitet primjeren demokratskom sistemu, tako da služe zaštiti ljudskih prava i sloboda u odnosima građana i tijela javne vlasti u okviru demokratskog političkog sistema. U vezi s tim, Ustavni sud je naglasio da standard kvaliteta zakona traži da zakonska odredba bude dostupna licima na koja se primjenjuje (transparentnost) i da bude za njih predvidiva, to jest dovoljno jasna i precizna da oni mogu stvarno i konkretno znati svoja prava i obaveze do stepena koji je razuman u datim okolnostima kako bi se prema njima

mogli ponašati (vidi Odluku o dopustivosti i meritumu broj *U-15/18* od 29. novembra 2018. godine, tačka 26). Osim toga, zakonska odredba treba da bude u skladu s javnim interesom i njom se pojedincu ne može nametati pretjeran teret, odnosno zakonska odredba mora biti proporcionalna u odnosu na sve relevantne strane (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U-4/19* od 5. jula 2019. godine, tačka 27). Također, zakon mora dati dovoljno jasan obim bilo kakvog diskrecionog prava koje se daje javnim vlastima, kao i način na koji se ono izvršava (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U-27/22* od 23. marta 2023. godine, tačka 141. s daljnjim referencama).

42. U svjetlu navedenog, prilikom implementiranja navedenih načela Okvirnog zakona kroz uređivanje finansijskog poslovanja kantonalni zakonodavac je dužan da osigura zaštitu načela akademske samouprave i autonomije. Osim toga, kantonalni zakonodavac je dužan da, u smislu člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine, osigura mehanizme zaštite od proizvoljnog postupanja upravnog odbora prilikom vršenja nadzora nad finansijskim poslovanjem univerziteta. To podrazumijeva da sama procedura usmjeravanja, kontroliranja i ocjenjivanja rada rektora ili direktora, propisana Okvirnim zakonom, mora sadržavati procesne garancije s ciljem zaštite od proizvoljnosti. U vezi s tim, Ustavni sud primjećuje da su članom 62. st. 3. i 4. u vezi sa članom 54. stav (1) tačka m) ZVOZDK finansijski razlozi zbog kojih upravni odbor može smijeniti rektora propisani normativno široko i neprecizno. Konkretnije, razlozi za razrješenje koji su propisani članom 62. stav 3. tač. a) i b) ZVOZDK odnose se na propuste u finansijskom poslovanju (ako ne izvršava odluke upravnog odbora ili ako odlučuje o korištenju sredstava preko iznosa utvrđenog statutom visokoškolske ustanove), ali bez jasno utvrđenih kriterija i postupka utvrđivanja tih nepravilnosti. Također, Ustavni sud zapaža da se razlozi za razrješenje koji su propisani članom 62. stav 3. tač. c) i d) ZVOZDK odnose na neusvajanje izvještaja o izvršenju finansijskog plana, odnosno izvještaja o poslovanju i rezultatima rada. Međutim, neusvajanje izvještaja u praksi ne znači objektivno nepravilno postupanje rektora niti nužno propust u finansijskom poslovanju. Dakle, radi se o aktu koji može da se ne usvoji iz proceduralnih, političkih ili tehničkih razloga, a ne zbog stvarne odgovornosti rektora. Na kraju, član 64. stav 4. ZVOZDK propisuje automatsko razrješenje od strane upravnog odbora ukoliko senat ne postupi u roku od 15 dana. Time senat gubi stvarnu efektivnost, a odluka o razrješenju prepuštena je diskreciji upravnog odbora, što povećava rizik od proizvoljnosti i mogućeg političkog utjecaja.

43. Prema tome, za smjenu rektora iz tih razloga nije propisan mehanizam koji bi osigurao da se odluka upravnog organa o razrješenju rektora zasniva na objektivno utvrđenim činjenicama. Naime, nije propisana obaveza da nadležni organi utvrde nepravilnost, odnosno nezakonitost u radu, niti obaveza da odluka o (ne)usvajanju finansijskih izvještaja bude zasnovana na nedvosmisleno utvrđenim činjenicama i jasno obrazložena. Iz navedenog proizlazi da je smjena rektora na način na koji je propisana osporenim odredbama, u suštini, stavljena u diskrecionu ocjenu upravnog odbora, odnosno Skupštine Kantona. Tako npr. navedeni organi mogu jednostavnim neusvajanjem finansijskih izvještaja bez ikakvog obrazloženja i objektivno utvrđenih razloga odlučiti o smjeni rektora. Dakle, primjena takve zakonske odredbe može proizvesti situaciju u kojoj će rektor biti smijenjen zbog proceduralnog neusvajanja izvještaja, bez utvrđene odgovornosti i bez stvarnog utjecaja na finansijsko poslovanje. To omogućava javnoj vlasti, koja ima većinu u upravnom odboru, da razriješi

rektora i iz razloga koji nisu vezani za finansijsko poslovanje, što ugrožava načelo akademske samouprave i autonomije univerziteta. Prema tome, Ustavni sud smatra da osporenim odredbama nije uspostavljen jasan obim diskrecionog ovlaštenja koje je dato upravnom odboru. S druge strane, nepostojanje jasno utvrđenih razloga za razrješenje rektora onemogućava i efikasno sudsko preispitivanje takvih odluka. Osim toga, Ustavni sud zapaža da je osporenim odredbama isključivo propisana sankcija u vidu razrješenja rektora, bez mogućnosti izricanja neke blaže sankcije, zbog čega ona nije proporcionalna legitimnom cilju – zaštiti pravilnosti finansijskog poslovanja univerziteta. Naime, takvo normativno rješenje podrazumijeva da i najmanji propust u finansijskom poslovanju automatski dovodi do razrješenja rektora, a što je najteža sankcija koja nesporno zadire u akademska pitanja. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud smatra da osporene odredbe ne sadrže zaštitne mjere kako bi se spriječio potencijalni rizik od zloupotrebe propisa i proizvoljnog postupanja javne vlasti (vidi, *mutatis mutandis*, Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-6/25 od 29. maja 2025. godine, tač. 48. i 49). Stoga, osporene odredbe ne pružaju adekvatnu zaštitu od proizvoljnosti i kao takve ne služe zaštiti ljudskih prava, te su u suprotnosti s načelom akademske samouprave i autonomije univerziteta koju garantiraju odredbe Okvirnog zakona.

44. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud smatra da su član 54. stav 1. tačka m) i član 62. st. 3. i 4. ZVOZDK inkompatibilni sa čl. 4. i 63. Okvirnog zakona, te sa članom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine.

VII. Zaključak

45. Ustavni sud zaključuje da su osporene odredbe člana 54. stav 1. tačka m) i člana 62. st. 3. i 4. ZVOZDK inkompatibilne sa

čl. 4. i 63. Okvirnog zakona i članom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine jer ne pružaju adekvatnu zaštitu od proizvoljnosti i u suprotnosti su s načelom akademske samouprave i autonomije univerziteta zbog toga što su, u suštini, razlozi zbog kojih upravni odbor može smijeniti rektora propisani normativno široko i neprecizno i omogućavaju široko diskreciono pravo javne vlasti da razriješi rektora, a što je jedina propisana sankcija, bez mogućnosti izricanja bilo kakve blaže mjere.

46. S druge strane, Ustavni sud zaključuje da su odredbe člana 52. st. 1. i 2. ZVOZDK u skladu sa čl. 4, 14, 15, 16, 18, 22. i 63. Okvirnog zakona i sa članom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine jer činjenica da je u upravnom odboru većina predstavnika osnivača, iz čijih redova se imenuje i predsjednik tog tijela, ne može *per se* dovesti do povrede akademske samouprave i autonomije ukoliko ingerencije upravnog odbora ne zadiru u sferu akademskih pitanja, odnosno pitanja koja su u isključivoj nadležnosti akademske zajednice i senata.

47. Na osnovu člana 19. stav (1) tačka a), člana 57. stav (2) tačka b), člana 59. st. (1), (2) i (3) i člana 61. stav (4) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

48. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Ćeman, s. r.

KAZALO

VIJEĆE MINISTARA
BOSNE I HERCEGOVINE

674	Odluka o osnivanju Organizacijskog odbora za sudjelovanje Bosne i Hercegovine na specijaliziranoj izložbi EXPO 2027 u Beogradu (hrvatski jezik)	1	
	Одлука о оснивању Организационог одбора за учешће Босне и Херцеговине на специјализованој изложби ЕКСПО 2027 у Београду (српски језик)	2	
	Odluka o osnivanju Organizacijskog odbora za učešće Bosne i Hercegovine na specijaliziranoj izložbi EXPO 2027 u Beogradu (bosanski jezik)	3	
675	Odluka o kupovini objekta za potrebe smještaja diplomatsko-konzularnog predstavništva Bosne i Hercegovine u Republici Sjevernoj Makedoniji - Skoplje (hrvatski jezik)	4	677
	Одлука о куповини објекта за потребе смјештаја дипломатско-конзуларног представништва Босне и Херцеговине у Републици Сјеверној Македонији - Скопље (српски језик)	5	
	Odluka o kupovini objekta za potrebe smještaja diplomatsko-konzularnog predstavništva Bosne i Hercegovine u Republici Sjevernoj Makedoniji - Skoplje (bosanski jezik)	5	
676	Odluka o izmjeni Odluke o imenovanju ad hoc članova Pregovaračkog tijela Bosne i Hercegovine za mirno rješavanje međunarodnih investicijskih sporova u postupku po zahtjevu za prijateljskim rješavanjem investicijskog spora, koji je u ime pet investitora, dva državljanina Republike Slovenije gosp. Lenarta Skoka iz Ljubljane i gosp. Blaža Banjca iz Ljutomera i tri državljanina Republike Srbije gosp. Osmana Čelovića iz Prijepolja, gosp. Dobrilović Milutina iz Beograda i gosp. Adisa Čelovića iz Prijepolja, dostavljeno od odvjetničkog ureda Mr Goran Bubić iz Banje Luke (hrvatski jezik)	6	
	Одлука о измјени Одлуке о именовану ад хок чланова Преговарачког тијела Босне и Херцеговине за мирно рјешавање међународних инвестиционих спорова у поступку по захтјеву за пријатељским рјешавањем инвестиционог спора, који је у име пет инвеститора, два држављанина Републике Словеније, г. Ленарта Скока из Љубљане и г. Блажа Бањца из Љутомера и три држављанина Републике Србије, г. Османа Человића из Пријепоља, г. Добриловић Милутина из Београда и г. Адиса Человића из Пријепоља, достављено од адвокатске канцеларије Мр Горан Бубић из Бање Луке (српски језик)	6	
	Odluka o izmjeni Odluke o imenovanju ad hoc članova Pregovaračkog tijela Bosne i Hercegovine za mirno rješavanje međunarodnih investicionih sporova u postupku po zahtjevu za prijateljskim rješavanjem investicionog spora, koji je u ime pet investitora, dva državljanina Republike Slovenije gosp. Lenarta Skoka iz Ljubljane i gosp. Blaža Banjca iz Ljutomera i tri državljanina Republike Srbije gosp. Osmana Čelovića iz Prijepolja, gosp. Dobrilović Milutina iz Beograda i gosp. Adisa Čelovića iz Prijepolja, dostavljeno od advokatske kancelarije Mr Goran Bubić iz Banja Luke (bosanski jezik)	7	
	Одлука о измјени Одлуке о именовану чланова и замјеника чланова надзорних тимова за имплементацију реформе јавне управе у Босни и Херцеговини испред Савјета министара Босне и Херцеговине (српски језик)	7	
	Odluka o izmjeni Odluke o imenovanju članova i zamjenika članova nadzornih timova za implementaciju reforme javne uprave u Bosni i Hercegovini u ime Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	7	
	Одлука о измјени Одлуке о именовану чланова и замјеника чланова Надзорних тимова за имплементацију реформе јавне управе у Босни и Херцеговини испред Вјећа министара Босне и Херцеговине (bosanski jezik)	8	
	MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE I EKONOMSKIH ODNOSA BOSNE I HERCEGOVINE		
678	Rješenje o odabiru organizacije koja će obavljati usluge označavanja (markiranja) goriva (hrvatski jezik)	8	
	Рјешење о избору организације која ће обављати услуге означавања (маркирања) горива (српски језик)	9	
	Rješenje o izboru organizacije koja će obavljati usluge označavanja (markiranja) goriva	9	
	Рјешење о избору организације која ће обављати услуге означавања (маркирања) горива	9	
	AGENCIJA ZA DRŽAVNU SLUŽBU BOSNE I HERCEGOVINE		
679	Pregled postavljenih državnih službenika po javnim natječajima za ožujak 2026. godine (hrvatski jezik)	10	
	Преглед постављених државних службеника по јавним огласима за март 2026. године (српски језик)	11	
	Pregled postavljenih državnih službenika po javnim oglasima za mart 2026. godine (bosanski jezik)	13	
680	Pregled postavljenih državnih službenika po internim natječajima za ožujak 2026. godine (hrvatski jezik)	14	
	Преглед постављених државних службеника по интерним огласима за март 2026. године (српски језик)	15	

Pregled postavljenih državnih službenika po internim oglasima za mart 2026. godine (bosanski jezik)	15	Саопштење о просјечној исплаћеној мјесечној нето плати запослених у Босни и Херцеговини за фебруар 2026. године (српски језик)	16
AGENCIJA ZA STATISTIKU BOSNE I HERCEGOVINE		Саопштење о просјечној исплаћеној мјесечној нето плати запослених у Босни и Херцеговини за фебруар 2026. године (bosanski jezik)	16
681 Приорчење о просјечној мјесечној бруто плаћи запослених у Босни и Херцеговини за вељаћу 2026. године (hrvatski jezik)	16	USTAVNI SUD BOSNE I HERCEGOVINE	
Саопштење о просјечној мјесечној бруто плати запослених у Босни и Херцеговини за фебруар 2026. године (српски језик)	16	683 Одлука број У-1/25 (hrvatski jezik)	17
Саопчење о просјечној мјесечној бруто плаћи запослених у Босни и Херцеговини за фебруар 2026. године (bosanski jezik)	16	Одлука број У-1/25 (српски језик)	37
682 Приорчење о просјечној исплаћеној мјесечној нето плаћи запослених у Босни и Херцеговини за вељаћу 2026. године (hrvatski jezik)	16	Одлука број У-1/25 (bosanski jezik)	59
		684 Одлука број У-39/25 (hrvatski jezik)	79
		Одлука број У-39/25 (српски језик)	88
		Одлука број У-39/25 (bosanski jezik)	98

SLUŽBENI LIST BIH
JP NIO Službeni List
Bosne i Hercegovine

[Jezik](#) ▾ [Službena glasila](#) ▾ [Oglašavanje](#) [Pretraga](#) [Vijesti](#) [Web shop](#) [Info](#) ▾ [Javne nabavke](#) ▾

Oglasi

[Početna](#) / [Oglasi](#)

> Pretplata
> Cjenovnik
> Izdavaštvo
> Info - historijat
> Kontakt
> Međun. saradnja
> Korisni linkovi
> Oglasni dio

[→ Prijava](#)
[→ Registracija](#)
[→ Zaboravljena šifra](#)

Oglasi

Oglašavanje dokumenata nevažećim

Poštovani korisnici, molimo da za potrebe dostavljanja oglasa u elektronskoj formi koristite isključivo mail

oglas@slist.ba

Kontakt: 033 72 20 49 / 033 72 20 50 - oglas@slist.ba

U Malom oglasniku „Službenih novina Federacije BiH“ i „Službenim glasniku BiH“ objavljuje se oglas kojim se lični dokument oglašava nevažećim. Oglas se može predati:

ELEKTRONSKOM POŠTOM - na adresu:
oglas@slist.ba

LIČNO – na adresi:

JP NIO SLUŽBENI LIST BIH

Džemala Bijedića 39/III

71000 SARAJEVO

(ponedjeljak - petak od 8 do 14 sati)

Oglasi predani lično plaćaju se gotovinom. S računom koji sadrži tekst oglasa traži se izdavanje novoga osobnog dokumenta.

POŠTOM – slanjem dokumenta i potvrde o uplati novčanoga iznosa potrebnoga za objavu oglasa na adresu:

JP NIO SLUŽBENI LIST BIH

Džemala Bijedića 39/III

71000 SARAJEVO

Službeni List- Naslovna Stranica x +

Not secure www.sluzbenilist.ba

Službeni list BiH
JP NIO Službeni List
Bosne i Hercegovine

Jezik v Službena glasila v Oglašavanje Pretraga Vijesti Web shop Info v Javne nabavke v

Naslovna stranica

Info - historijat
Kontakt

ISO STANDARD

[Pretplata](#)
[Cjenovnik](#)
[Izdavaštvo](#)
[Info - historijat](#)
[Kontakt](#)
[Međun. saradnja](#)
[Korisni linkovi](#)
[Oglasni dio](#)

Službeni glasnik BiH broj 79/25

ČLAN KOLEGIJUMA PREDSTAVNIČKOG DOMA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BIH
 ODLUKU O DODJELI SREDSTAVA INTERVENTNE TEKUĆE REZERVE
ČLAN KOLEGIJUMA PREDSTAVNIČKOG DOMA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BIH
 ODLUKU O DODJELI SREDSTAVA INTERVENTNE TEKUĆE REZERVE

Službene novine Federacije BiH broj 1/26

PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
 UKAZ O PROGLAŠENJU ODLUKE O PRIHVATANJU ZADUŽENJA PO OKVIRNOM SPORAZUMU O ZAJMU IZMEĐU RAZVOJNE BANKE VIJEĆA EVROPE (CEB) I BOSNE I HERCEGOVINE ZA REALIZACIJU PODPROJEKTA REKONSTRUKCIJA I OPREMANJE DVIJE PSIHIJATRIJSKE BOLNICE U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE (SARAJEVO I MOSTAR)

Službene novine Kantona Sarajevo broj 52/25

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO
 BUDŽET KANTONA SARAJEVO ZA 2026. GODINU

Međunarodni ugovori broj 12/25

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
 ODLUKU O DAVANJU SAGLASNOSTI ZA RATIFIKACIJU

JP NIO
Službeni list BiH
Dž. Bijedića 39/III
71000 Sarajevo, BiH
tel/fax:
+387 33 72 20 30
e-pošta:
[Sluzbeni list BiH](#)

ITC
INTERNET
INTEGRATED
TRANSMISSION CENTER FOR THE
BOSNIA AND HERZEGOVINA

BAZA PRAVNIH AKATA

www.sluzbenilist.ba/#

SLUŽBENI GLASNIK

BOSNE I HERCEGOVINE

Nakladnik: JP NIO Službeni list BiH
Dž. Bijedića 39/III, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina
Ravnatelj i odgovorni urednik: Dragan Prusina
Tehnička priprema: Uredništvo JP NIO Službeni list BiH
Tisak: UNIONINVESTPLASTIKA d. d. Sarajevo

Za tiskaru: Muhamed Mirvić

Telefoni:

Centrala:	033 72 20 30
Direktor:	033 72 20 61
Uredništvo:	033 72 20 38
Računovodstvo:	033 72 20 48
Služba za pravne i opće poslove:	033 72 20 51
Pretplata:	033 72 20 54
Oglasni odjel:	033 72 20 49 i 72 20 50
Komercijala sa poslovnicom i prodajom:	033 72 20 43

Pretplata se utvrđuje polugodišnje, a uplata se vrši UNAPRIJED u korist računa:

UNICREDIT BANK DD 338-320-22000052-11

ASA BANKA DD Sarajevo 134-470-10067655-09

ADDIKO BANK AD

Banja Luka, filijala Brčko 552-000-00000017-12

RAIFFEISEN BANK DD BiH Sarajevo 161-000-00071700-57

Reklamacije za neprimljene brojeve primaju se 20 dana od izlaska lista.

Identifikacijski broj 4200226120002

Porezni broj 01071019

PDV broj 200226120002

Pretplata za I polugodište 2026 godine na

"Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", 120,00 KM.

Web izdanje: <http://www.sluzbenilist.ba>

Godišnja pretplata 240,00 KM po korisniku

e-mail: redakcija@sllist.ba - oglasi@sllist.ba - pretplata@sllist.ba

- racunovodstvo@sllist.ba - jnb.komercijala@sllist.ba